

'n Bybelse Dagboek ten
dienste van die daaglikse
gebruik deur gelowiges by die
huisgodsdienst, ter
voorbereiding vir kategeese en
by huisbesoek deur kerklike
ampsdraers.

Vir
elke
Dag ... 1990

'n Woord vooraf

Die Bybelse Dagboek het al deel van die Almanak van die Nederduitsch Hervormde Kerk geword. Miskien is dit ook goed dat ons in die boek waarin iets van die kerklike lewe weergegee word, lidmate ook teruglei na die bron van ons geloof en die norm van ons lewe, naamlik die Bybel. Die Kerk leef immers onder die gesag van die Bybel. Daarom moet lidmate telkens weer met die Bybelse verkondiging kennis maak om hulle lewens dien-ooreenkomstig in te rig.

Ons vertrou dat hierdie Dagboek 'n bydrae kan lewer ten opsigte van hierdie so belangrike saak in die lewe van die Kerk. Gebruik dit saam met die Bybel en oordink so die sake waarop dit aankom.

*Redaksie:
LJS Steenkamp
PA Geyser*

Slagspreuk of lewenshouding

Die eerste vers van die oudste evangelie wat ons besit, dien as 'n opskrif vir die hele geskrif. Daarmee wou Markus vir ons aandui waarom hy gaan skryf: die evangelie van Jesus Christus, die Seun van God. Wanneer hy hierdie blye boodskap verkondig, vervaag baie gegewens, selfs sy eie naam word nie genoem nie. Van oneindig groter belang is Jesus wat tegelyk bringer en die inhoud van die blye tyding is waarvan hy wil vertel.

Die evangelie, die blye boodskap wat hy wil verkondig, leef reeds vir eeue in die geloofsverwachting van die volk van God. En nou het God se tyd aangebreek om sy beloftes waar te maak. In Jesus gebeur dit. "... jy moet Hom Jesus noem", sê dit aan Josef gesê, "want dit is Hy wat sy volk van hulle sondes sal verlos" (Matt 1:21). En die naam Christus dui Hom aan as die Gesalfde, dit is die Messias, wat God se heilswerk kom voltooi. Hierdie Jesus, so bely Markus, is die Seun van God, en juis dít is die blye tyding. Hy is nie net 'n voorbeeldige mens nie, nie net 'n groot profeet nie – Hy is die Seun van God, en daarom kan Hy ook sy volk red vir die ewige lewe! Dit kan egter alleen geglo word deur die werking van die Heilige Gees in die lewe van die mens.

Vandag is die eerste dag van 'n nuwe jaar. Kom ons skryf ook hierdie woorde as opskrif bo die ganse jaar wat voor ons uitstrek: "Die evangelie van Jesus Christus, die Seun van God." Maar dan moet dit ook vir ons méér wees as net 'n slagspreuk. Hierdie woorde moet die koers en inhoud van ons lewens elke dag bepaal.

Vrae:

- Wat beteken die name "Jesus" en "Christus"?
- Wat beteken die woord "evangelie"?
- Hoekom is dit vir ons belangrik om te weet wat hierdie name en woord beteken?

Gesang 94

Gebed: Goeie Vader, ons wil U dank vir die jaar wat verby is. Ons wil ook U onmisbare seën vra op ons lewe en ter wille van die uitbreiding van U koninkryk in die jaar wat voorlê. Laat U wil geskied in alles wat ons onderneem.

Amen.

Bekeer jou – uit vrees of in blydskap?

Markus begin om die evangelie van Jesus Christus, die Seun van God, te verkondig. Hy vertel van Johannes die Doper, die wegbereider, wat die vervulling

is van die profesieë van Maleagi 3:1 en Jesaja 40:3. In 'n paar kort, saamgeperste sinne vertel hy verder van die prediking van Johannes (Mark 1:4) en van Jesus (Mark 1:15). Lees ons ook nog die enkele mededelings oor hierdie preke in die ander evangelies (o a Matt 3:1–12 en Luk 3:1–20), dan sien ons dat daar heelwat ooreenkomste tussen hulle bestaan, maar tog ook ingrypende verskille.

Beide Johannes en Jesus het aangekondig dat die koninkryk van God naby is, en daarom moet die mense hulle bekeer. Jesus voeg hieraan toe: “... en glo die evangelie.” Die benadering van Johannes in sy prediking is dat die volk van die Here hulle van bepaalde sondes moet bekeer, anders gaan die oordeel van God hulle tref in die vernietigende eindoordeel: “... die kaf sal Hy met onblusbare vuur verbrand” (Luk 3:17). Jesus het 'n ander beweegrede: die koninkryk van God is naby, maar vir Hom is dit blye nuus – dit is evangelie! By Johannes kom die koninkryk as 'n oordeel, terwyl dit by Jesus evangelie is – goeie nuus. Johannes sê: God kom oordeel en Jesus benadruk: God kom red. Dít word ook elders in God se Woord bevestig: “God het nie sy Seun na die wêreld toe gestuur om die wêreld te veroordeel nie, maar sodat die wêreld deur Hom gered kan word” (Joh 3:17).

Daarom moet die volk hulle bekeer, nie in die eerste plek uit vrees vir God se oordeel nie, maar in vreugde en blydskap omdat God in Jesus die wêreld 'n laaste kans bied: Elkeen wat dié evangelie glo, word vrygespreek en saam met Jesus sal hulle die heerlike, gelukkige toekoms by God geniet. Bekeer julle deur hierdie verrassende nuus te glo! “Bekeer julle en glo die evangelie.” Hierdie prediking van Jesus geld nog onverkort en dringend in ons lewens. Elkeen wat 'n ander weg tot verlossing soek, soek tevergeefs.

Vrae:

- Het Johannes geweet wie Jesus was toe hy Hom gedoop het?
- Het almal die duif gesien en die stem uit die hemel gehoor?

Gesang 247

Gebod: Dierbare Vader, ons is vervul met dankbaarheid en vreugde oor die boodskap van blydskap en redding. U liefde wat in Jesus Christus u Seun aan ons geopenbaar is.

Amen.

3 Januarie

Markus 1:16–20

Navolger van Jesus

Op 'n saaklike, eenvoudige en ongekunstelde wyse ontvou Markus sy evangelie. Op 'n gewone werksdag bevind Jesus Hom langs die See van Galilea waar vissermanne besig is met hulle dagtaak. Dit is egter geen toevallige mededeling nie. Markus wil die roepingsgeskiedenis van die eerste dissipels vertel en met

hierdie vertelling wil hy vir alle tye duidelik maak wat navolging van Jesus beteken.

Op hierdie dag word vier manne op merkwaardige wyse tot dissipels geroep. Jesus rig nie 'n vriendelike uitnodiging aan hulle om Hom te volg nie. Hy spreek hulle op vorstelike wyse aan: *"Kom hier! Kom saam met My..."* Die klem word hier op die volmag van Jesus geplaas. Hy het die volmag om hulle te roep en aan te stel. Dit is die Messias, die Christus wat hier spreek. As draer en bringer van die ryk van God, bind Hy sy dissipels aan Hom. En hulle volg Hom sonder vrae of besware, onvoorwaardelik om voortaan voltyds in Jesus se teenwoordigheid en diens te staan. Skielik vervaag alles wat tot dusver hulle lewens gevul het in die niet.

Navolging beteken om sonder voorwaardes gehoorsaam te wees in algehele onderwerping aan die leiding van Jesus die Here. Natuurlik beteken dit dat elke navolger ook sy kruis sal dra (Mark 8:34; Matt 10:38), maar dit beteken óók dat jy so die koninkryk van God sal ingaan. Maar Jesus roep nie net tot navolging nie, Hy roep ook tot diens. Navolging en diens is onlosmaaklik aan mekaar gebonde: *"... en Ek sal julle vissers van mense maak."* Dit is weer eens 'n vorstelike woord van die Christus. Hy versamel sy dissipels en alleen sy opdrag geld! Só gesien, is navolging 'n geloofsdaad wat die ganse lewe van die mens beheers en die koers daarvan aandui.

"Kom hier! Kom saam met My..." Hóór jy die Woord van Christus Jesus?

Vrae:

- Wat is na u mening die volle betekenis van die uitdrukking "vissers van mense"?
- Hoe kan ons Jesus volg in ons lewe van elke dag?
- Watter betekenis het dit dat Jesus op 'n gewone werksdag sy dissipels geroep het om Hom te volg?

Gesang 222

Gebed: Here, ons dank U dat U ons geroep het as U kinders en volgelinge. Mag ons werklik deur ons lewe en optredes u Naam eer en grootmaak soos dit U kinders pas.

Amen.

4 Januarie

Markus 1:32–39

'n Gebed in die nag

Toe die son daardie dag sak, was die sabbat agter die rug. Dit is 'n gebeurtenisvolle dag wat Kapernaum in beroering gebring het. Eers het die mense verstom gestaan oor die prediking van Jesus en die gesag waarmee hy gespreek het (Mark 1:22) en daarna volg die konfrontasie met die bose gees wat 'n man getreiter het (Mark

1:23). Toe volg die genesing van Petrus se skoonma (Mark 1:29–31). Noudat die sabbat verby is, is dit die mense geoorloof om hulle siekes na Jesus te bring. Waar Jesus is, kom verlossing. Hy maak 'n gebroke wêreld heel en bevry diegene wat in die greep van die bose geeste verkeer.

Die nagrus van Jesus moes maar kortstondig gewees het, want in die nanag staan Hy op en gaan soek 'n eensame plek om te bid. Is dit nie 'n aangrypende mededeling nie! Nietenstaande sy vermoedheid en die swaar las wat Hy moes dra van mense wat Hom voortdurend verdring en sy aandag en hulp opgeëis het, skep Jesus tog die geleentheid tot gebed. Hy, die Seun van God, wil veelmeer 'n hulpgeroep tot sy Vader laat hoor. Hy wil kinderlik in 'n innige gemeenskap verkeer met God. Aanstons, as die mense agterkom dat Hy nie meer tussen hulle slaap nie en weer van vooraf op Hom toesak met hulle probleme en eise, kan Hy optree – nie soos hulle verwag nie, maar in gehoorsaamheid aan die wil van sy hemelse Vader. Deur die gebed in afsondering, kan Jesus weer perspektief kry op sy lewe en Goddelike roeping. Hy moet weggaan om te gaan preek, want daarvoor het Hy gekom.

Hierdie gebeure ontmasker ons in ons skuld van gebedsversuim. As ons werk en die sinlose gejaagdheid van ons lewens ons aandag en tyd verswelg, dan is dit só maklik om ons gebedslewe af te skeep. Kan ons dan uit eie krag en eie insig self koers hou in ons lewe? As ons lewe in 'n warboel verander, moet ons nie uitroep dat dit nie meer vir ons die moeite werd is om te lewe nie. Ons moet, soos Jesus, tyd maak, al is dit in die laat-nag, om te bid; ons moet voortdurend en innig bid, sodat ons opnuut God se wil in ons lewens kan ervaar!

Vrae:

- Noem enkele redes waarom dit belangrik is om te bid.
- Kan u ook 'n ander geleentheid noem toe Jesus in 'n krisis Hom afgesonder het om te bid?

Gesang 294

Gebod: Vader in die hemel, ons wil bely en erken dat ons die kosbare voorreg om met U, die Almagtige, te mag praat, nie elke dag waardeur soos ons moet nie. Dankie dat ons nou die geleentheid het om te weet ons kan alles voor U openbaar wat in ons harte omgaan in die wete dat U luister.

Amen.

5 Januarie

Markus 1:40–45

Wonderdoener of Verlosser

Iewers op die reis deur Galilea vind die ontmoeting met 'n melaatse man plaas. Die gevreesde siekte het nie alleen menige draer daarvan uit die samelewing gedryf nie, maar ook neerslag gevind in die wette en godsdiens van die Jode. Die

Levitiese voorskrifte t o v melaatsheid was streng en ongenaakbaar. Godsdienstig is dit gesien as 'n straf van God, maar wat tog, wanneer die Messias eenmaal sal kom, geneesbaar sál wees (Jes 35:8).

As hy smekend voor Jesus op sy knieë neerval, twyfel die melaatse nie aan Jesus se almag nie. Sy gebaar, om nederig op die knieë neer te val, is reeds 'n teken van Goddelike eerbetoning, want die Jode val alleenlik voor God op die knieë neer. In sy noodkreet: "*As U wil, kan U my gesond maak*", verneem ons hoe bewus hy is dat hy, menslik gesproke, volslae verlore is. Maar sy woorde is ook 'n belydenis van sy geloof. Die neiging onder Jesus se hoorders was heel dikwels dat hulle deur die wondertekens só aangegryp is dat hulle in Jesus geglo het as 'n wonderdoener. So 'n geloof is natuurlik nutteloos. Die geloof van hierdie man is egter gerig op Jesus self, die Christus wat die mag van God ontvang het om die wonder te verrig – as Hy maar net wil.

In sy kort, saaklike, maar tog aangrypende antwoord: "*Ek wil. Word gesond!*", toon Jesus opnuut weer dat die koninkryk van God in Hom aangebreek het. Maar daar is ook iets anders wat hier deurbreek: Jesus openbaar ook "hoe" hierdie Godsryk is. Nieteenstaande die wetlike bepalings het Jesus sy hand uitgesteek en die melaatse aangeraak, want Hy het hom innig jammer gekry. God se koninkryk is een van genade, goedheid, liefde, heil, vreugde en innige bewoënheid oor die lot van sondige mense! Jesus gee om vir mense in nood en pyn! U en ek kan opnuut hierdie gedeelte lees en sy verlossende Woord hoor: "*Ek wil. Word gesond!*"

Vrae:

- Watter mededeling verseker ons dat Jesus nie behae daarin geskep het om die wette van sy tyd te oortree nie?
- Waarom, reken u, het Jesus hierdie man beveel om te swyg oor sy genesing?

Gesang 254

Gebed: Dankie Here Jesus Christus, dat ons as gelowiges weet en dit voor alle mense kan getuig dat U leef en regeer tot in ewigheid.

Amen.

6 Januarie

Markus 2:1–12

Die begin van die einde

Nog steeds lok die prediking van Jesus groot skares belangstellendes. By dié geleentheid in Kapernaum is daar nie slegs goedgesinde belangstellendes wat na sy boodskap wil luister of ander wat hulp begeer nie, maar daar is ook skrifgeleerdes. Hulle was invloedryke godsdienstige leiers van die Jode, gesaghebbende uitleggers van die Skrif. Hulle was goed toegerus om vreemde leringe te besweer. Daarom het hulle ook gekom om na Jesus te luister.

Dít wat hulle gesien en gehoor het, het hulle duidelik ontstel. Miskien het hulle

alreeds bedenkinge gekoester oor Jesus se gesagvolle lering en sy gesondmakings. Maar toe Jesus vir die verlamde man sê: *"Vriend, jou sondes word vergewe!"*, verander hulle agterdog in vyandskap. Nou het Jesus, volgens hulle, te ver gegaan. Alleen God mag immers hierdie woorde uiter! Jesus se woorde kom neer op godslastering en daarvoor kan Hy gestenig word!

Jesus bemerk hulle argwaan en tree toe tot die eerste konfrontasie met die godsdienstige leiers. As hulle gedink het dat Hy die maklikste uitweg gekies het om dié gewraakte woorde uit te spreek, sal Hy nou aan hulle toon dat Hy in staat is om die bykans onmoontlike te doen. Jesus sal die sieke gesond maak. En daarmee sal Hy onweerspreeklik bewys dat Hy mag het om die sondes van die verlamde te vergewe en om hom gesond te maak. In die verleentheid van die skrifgeleerdes moet elkeen hoor en glo dat Jesus die Messias, die Seun van die lewende God is. Hy hét die mag om sondes te vergewe en die vernietigende gevolge van die sonde te herstel. Tydelik is die monde van die skrifgeleerdes gesnoer – die stryd sou egter in felheid toeneem totdat hulle uiteindelik 'n komplot sou smee om Jesus om die lewe te bring (Mark 3:6). Nietenstaande die teenkantsing, die komplot en sy kruisdood, is Jesus die Messias wat gekom het om te dien en sy lewe te gee as losprys vir baie mense – ook vir u!

Vrae:

- Watter woorde van Jesus het aan die skrifgeleerdes aanstoot gegee en waarom?
- Beskryf die vasberade geloof van die vriende van die verlamde man.

Gesang 5:1

Gebed vir die week:

Ons Vader wat in die hemel is, ons loof U omdat
U die God van die hemel en die aarde is; omdat
U in Jesus Christus, U self aan ons geopenbaar het.
Dankie dat ons ook hierdie jaar kon begin met die
evangelie van kruis en opstanding in ons lewe en die
vaste geloof dat Jesus Christus ons Verlosser is.
Betree U self die weg wat ons gaan, sodat ons mag
weet dat U deur u Heilige Gees altyd in ons en by
ons sal wees – ook in stryd en aanvegting!
Dit vra ons in die Naam van Jesus Christus, die Here!
Amen.

Tema vir die week:

Die gelowige se lewe in die daaglikse praktyk

7 Januarie

Markus 2:18–22

Nuwe diens van vreugde

Johannes se taak was om die mense voor te berei op die koms van Christus. Sy boodskap was dat elkeen bewus moet word van sy sonde en hom tot God bekeer. Sy volgelinge het gevas, want dit is hoe 'n mens jou berou en nederigheid gewys het. Die Farisieërs het weer baie gereeld en met groot vertoon gevas, sodat God en mense kon sien hoe vroom hulle is.

Vir só 'n swaarmoedige godsdiens of uiterlike vertoon is daar nie plek as die Verlosser gekom het nie. Met Jesus se koms breek die tyd van vreugde aan. Die Bruidegom is daar; dit is tyd om fees te vier, nie om te rou nie. Hierdie nuwe, vreugdevolle tyd moet ook op 'n nuwe manier beleef en geleef word. 'n Mens kan nie met 'n ou, swaarmoedige godsdiens uiting gee aan die nuwe vreugde nie.

Die oue en die nuwe kan nie saamgedwing word nie. Jesus verduidelik met dié twee gelykenisse dat dit nie kan werk nie. 'n Mens lap ou klere om die gate toe te kry. As jy dit lap met nuwe materiaal wat nog moet krimp, sal dit selfs nog 'n groter gat veroorsaak, en dan het 'n mens niks bereik nie. Ou wynsakke kan nie meer rek nie. Die nuwe wyn wat nog gis, sal die ou sak laat bars en die wyn sal uitloop. Dan het jy nie meer wyn of sakke nie.

Die nuwe boodskap van vreugde kan nie ingedwing word in ou swaarmoedige maniere van doen nie. Die nuwe boodskap van verlossing vereis 'n nuwe manier van lewe en vreugdevolle, dankbare diens aan God.

Vrae:

- Is daar dinge in óns manier van godsdiens beoefen, wat nie pas by die boodskap van vreugde nie?
- Hoe kan ons manier van lewe en ons godsdiens wel pas by die nuwe boodskap?

Gesang 62:1, 3

Gebod: Gesang 62:5.

8 Januarie

Markus 2:23–28

Gehoorsaamheid is nie slawerny nie

Die Joodse geleerdes het baie reëls en regulasies uitgewerk om die tien gebooie prakties toe te pas in die alledaagse lewe. Oor die gebod dat 'n mens nie op die sabbatdag mag werk nie, het hulle onder andere gesê dat jy nie mag oes of kos

voorberei nie. Toe die dissipels dus koringare afluk om te eet, was dit vir die Fariseërs 'n oortreding van die gebod.

Jesus stem nie met hulle saam nie. Hy gebruik 'n voorbeeld uit die Ou Testament om te wys dat mense se nood voorrang geniet bo wette en reëls. Dawid het die wet oortree toe hy die offerbrood waarvan net priesters mag geëet het, vir sy manne gegee het omdat hulle honger was. As dít vir die Fariseërs aanvaarbaar is, moet hulle ook die dissipels se optrede aanvaar.

Hiermee wil Jesus nie sê dat mense met nood geen eerbied moet hê vir God se gebod nie. Hy verduidelik wat God bedoel het toe Hy die sabbatdag ingestel het. God wil hê dat die mens op dié dag vry moet wees om Hom te aanbid en ook om te rus. Omdat die sondige mens nie hierdie dag altyd reg gebruik nie, het allerhande reëls ontstaan oor wat op die sabbatdag mag en nie mag nie. Vir die Fariseërs gaan dit meer oor die reëls as oor wat God se bedoeling met die sabbatdag is, en daarom wys Jesus hulle op God se bedoeling met die sabbatdag. God het nie die mens gemaak om 'n slaaf te wees van reëls nie. God het die sabbatdag gegee as 'n geskenk vir die mens om te gebruik soos God dit wil hê. Jesus is allermins die slaaf van reëls. Hy is die Here, óók oor die sabbat.

Vrae:

- Gebeur dit ook onder ons dat ons soms minder bekommerd is oor 'n mens wat in die nood is, as dat hy die reëls moet nakom?
- Op welke manier kan ons die Sondag deurbring sodat dit ooreenstem met God se bedoeling?

Gesang 241:4, 9

Gebod: Gesang 241:9.

9 Januarie

Markus 3:1–6

Liefde is die ware gehoorsaamheid

'n Siek mens mag nie op die sabbatdag gesond gemaak word nie, want dit is beskou as werk. Net iemand wat aan sy siekte kan beswyk, mag behandel word. Op die sabbatdag in die sinagoge het die Fariseërs Jesus fyn dopgehou om te sien of Hy nie dalk die reëls oortree nie, sodat hulle Hom kon aankla. Die man met die gebrekkige hand sou nie doodgaan as hy tot die volgende dag moes wag nie. As Jesus hom gesond sou maak, oortree Hy volgens die Fariseërs.

Jesus kon dit seker ter wille van sy eie veiligheid gelos het tot die volgende dag, maar Hy doen dit nie. Hy wil hulle leer dat God se wet eintlik gaan oor liefde en barmhartigheid. Die wet moet positief gesien word: alles wat 'n mens kán doen (die goeie) – in plaas van negatief: alles wat nie mag nie.

Jesus weet wat in die Fariseërs se gedagtes omgaan, daarom vra Hy of 'n mens op die sabbatdag mag goed doen of kwaad doen, iemand red of doodmaak. Vir die Fariseërs is die reëls belangrik en hulle gehoorsaam die wet op 'n negatiewe

manier: moenie die reëls oortree nie. Vir Jesus is die **mens** belangrik en Hy gehoorsaam die wet op 'n positiewe manier: Hy help en bewys liefde. Jesus doen goed aan iemand op die sabbat al het Hy daardeur 'n reël oortree. Die Fariseërs kom al die reëls van die sabbat na, maar as hulle uit die sinagoge uitstap, begin hulle planne maak om Jesus dood te maak.

Vrae:

- Gehoorsaam ons die Here se gebooi op 'n positiewe manier (wat kan ons dóén), of op 'n negatiewe manier ('dit mag nie en dat mag nie')? -
- Op watter maniere kan ons liefde en barmhartigheid bewys?

Gesang 262:1, 2

Gebed: Gesang 262:6.

10 Januarie

Markus 3:20-30

Vir God of téén God

Dit gaan druk met Jesus terwyl Hy God se werk doen. Die mense drom gedurig om Hom saam en soms is daar nie eens tyd om iets te eet nie. Jesus se familie en sy teenstanders merk dit en spreek hulle opinie daaroor uit. Sy familie dink Hy het van sy kop af geraak en sy teenstanders meen dat Hy van die duiwel besete is. Volgens hulle is dit die Satan wat Jesus help om te doen wat Hy doen.

Jesus hanteer sy teenstanders deur eers hulle beskuldiging te beoordeel en hulle dan te waarsku. Uit wat Jesus doen, is dit duidelik dat Hy nie met die Satan saamwerk nie, maar téén hom. Hy doen nie iets slegs nie – Hy doen goed. Hy dryf duiwels uit en maak mense gesond. So bind Hy die Satan vas en bevry mense uit sy mag. Sy werk is dus om die Satan se mag te breek en sy ryk te laat ondergaan.

Die skrifgeleerdes het Jesus waarskynlik beskuldig van samewerking met die Satan, omdat hulle wou hê dat die mense Hom moes wantrou en nie meer na Hom sou luister nie. Jesus waarsku dat hulle hierdie wantroue op 'n baie gevaarlike manier skep. Hulle noem God se werk duiwelswerk en dit is 'n sonde wat nie vergewe kan word nie. Vergifnis kom van God en 'n mens wat téén God se werk praat, kan niks van God verwag nie. Met wat Hy sê, sluit Hy homself uit van God se genade en vergifnis. 'n Mens wat na God toe gaan met sy sonde en met berou, kan altyd seker wees van sy vergifnis.

Vrae:

- Op watter maniere kan ons saam met Christus werk om die Satan nie mag oor ons lewe te gee nie?
- Hoef 'n gelowige gedurig in vrees te lewe dat hy hom sal skuldig maak aan dié onvergeeflike sonde? Motiveer.

Gesang 230:1, 2, 3

Gebed: Gesang 230:3.

God eerste

In Markus 3:20 en 21 lees ons dat Jesus se familie Hom wou gaan haal omdat dit so druk gegaan het met Hom en hulle bekommerd was oor sy toestand. Toe hulle daar aangekom het, stuur hulle 'n boodskap om Hom te laat roep. Jesus moes nou besluit of Hy gaan ophou met sy werk omdat sy moeder, broers en susters bekommerd is oor Hom, of gaan Hy voort om God se werk te doen. Hy moes kies na wie Hy gaan luister: na sy ma en familie of na God.

Jesus se antwoord getuig nie van 'n gebrek aan respek teenoor sy ma en familie nie. Hy ontken daarmee ook nie dat Hy lojaliteit aan hulle verskuldig is nie. Hy stel dit net baie duidelik wat vir Hom die belangrikste is: Hy is selfs nog groter gehoorsaamheid en lojaliteit verskuldig aan God as aan hulle. God is vir Hom die belangrikste en dit is juis hierdie band met God wat al die ander verbintenisse in sy lewe bepaal. Sy eerste prioriteit is om God se wil te doen en daarom is Hy verbonde aan elke mens wat ook die wil van God doen – hulle word sy familie in die geloof.

Toe Jesus 'n keuse moes maak, het Hy gekies om aan God gehoorsaam te wees en nie aan sy familie nie. Dit sou die heel beste gewees het as 'n mens nie so 'n keuse hoef te maak nie, omdat almal dieselfde doel het: om God se wil te doen. Dit is 'n band wat mense baie sterker aan mekaar bind as om net familie van mekaar te wees.

Vrae:

- Hoekom noem ons mekaar in die gemeente “broers en susters”?
- In watter omstandighede kan dit gebeur dat 'n mens 'n keuse moet maak tussen gehoorsaamheid aan God en aan mense?

Gesang 223:1, 5

Gebed: Gesang 223:5.

Hoor en doen

Jesus vertel eers die gelykenis van die saaiër en verduidelik dit dan deur die mense te leer hoe hulle na God se Woord moet luister. Net soos die saad orals gesaai word, word die Woord van God ook orals verkondig aan mense. Wanneer iemand saad saai, wil hy hê dat iets moet gebeur: die saad moet groei en vrugte of blomme dra. As iemand die Woord hoor, wil God ook hê dat daar iets moet gebeur: die mens moet volgens die voorskrifte van die Woord lewe. Dit is die vrugte wat hy moet dra.

As niks wil groei nie, kan dit wees dat òf die saad òf die grond nie goed is nie.

Maar met die Woord is daar nooit fout nie; die saad is altyd goed. As daar fout is, lê dit by die grond. Die grond waarin die Woord val, is die mens. Die mens se ingesteldheid bepaal of die Woord iets in hom gaan laat gebeur of nie. Sommige mense is hard – hulle wil niks weet van die Woord nie. Ander is oppervlakkig – hulle is bly as hulle die Woord hoor, maar wanneer dinge moeilik raak, wil hulle niks meer weet nie. Sommige mense is so besig met die dinge van die wêreld dat hulle die Woord nie kans gee om in hulle te werk nie. Die wêreldse dinge verdring dan die Woord.

As ons wil hê dat die Woord iets in ons lewe moet laat gebeur, moet ons ingesteldheid reg wees. Ons moet na die Woord luister en aanvaar dat dit God is wat met ons praat. Hy moet vir ons só belangrik wees dat ons graag vir Hom wil lewe en wil doen soos Hy vra. As ons ingestel is om te doen wat die Woord sê, dan word ons vir God bruikbaar hier op aarde om sy werk te doen. Dan dra ons vir Hom vrugte.

Vrae:

- Hoe kan ons onself instel om God se Woord te ontvang?
- Wat kan ons alles positief vir die Here dóén?

Gesang 9:4

Gebed: Gesang 9:2.

13 Januarie

Markus 4:21–25

Laat jou lig skyn

God is lief vir al die mense wat Hy gemaak het. Hy wil hê dat almal in Hom moet glo en sy kinders moet wees. 'n Mens kan net glo as jy van die Here gehoor het en weet dat Hy jou liefhet, verlos het en versorg.

Elke mens wat dit al gehoor het en dit glo, kan nie dié goeie nuus vir homself hou nie. So 'n mens moet help om die boodskap te versprei sodat meer en meer mense kan glo. 'n Gelowige se taak vir die Here is om die Woord te versprei, soos dit ook 'n lamp se werk is om lig te versprei. 'n Lamp kan nie lig gee in 'n kamer as dit toegemaak word onder iets nie. So moet die gelowige mens sorg dat daar niks in sy lewe is wat verhinder dat hy sy taak vir God uitvoer nie.

As 'n mens lui is en min moeite doen, sal jy later niks meer hê wat die moeite werd is nie. Maar wanneer 'n mens fluks is en hard werk, gaan dit met jou voorspoedig. So gaan dit ook met die mens wat besig is met God se Woord. As jy belangstel om dit te hoor, reg ingestel is om dit te ontvang, fluks werk om die goeie boodskap te versprei deur dit met ander te deel, groei jou eie geloof en jou vreugde. Iemand wat nie veel belangstel in die Here en sy werk nie, kan ook niks goeds van Hom verwag nie.

Vrae:

- Watter dinge kan verhinder dat ons die Here se Woord versprei en wat kan ons doen om dit uit die weg te ruim?
- Bespreek die volgende stelling:
Hoe meer 'n mens betrokke raak by die dinge van die Here, hoe sterker word jou eie geloof.

Gesang 190:1–5

Gebed Ons Vader, dankie dat ons U mag ken en in U kan glo. Dankie dat ons veilig is by U wat vir ons sorg; dat ons vergewe is deur Jesus wat vir ons sondes betaal het; dat ons elke dag in sekerheid kan lewe onder die leiding van die Heilige Gees. Omdat U dit alles vir ons doen, wil ons ook vir U iets doen om dankie te sê. Here, wys ons wat ons vir U kan doen – ons is bereid!

In Jesus se Naam.

Amen.

14 Januarie

Markus 4:30–34

Verborgte openbaring

Om iets oor die koninkryk van God te sê, is om die onsêbare te probeer sê. Geen woord of beeld kan werklik die grootheid van God se ryk, sy liefde, weergee nie; dit kan hoogstens 'n aspek daarvan toelig. Ook 'n gelykenis is slegs 'n beeld en die gelykenis van die mosterdsaad het maar een punt van vergelyking met die koninkryk van God, naamlik die klein, onaansienlike begin en die groot uiteinde. 'n Saadjie so klein soos 'n speldekop groei tot 'n groot plant waarin selfs die voëls nes kan maak. Die gelykenis sê iets, maar nie alles van die ryk van God nie.

Maar ook in 'n ander sin is die gelykenis 'n verborge openbaring. Jesus het die gelykenisse aan almal vertel, maar net sy dissipels het dit uiteindelik verstaan. Die evangelie van die koninkryk van God kan alleen verstaan word deur 'n ingewyde in die verborgenheid. Anders gestel: slegs deur die geloof vir Jesus Christus en wanneer Hy dit persoonlik uitleë, kan die mens dit verstaan.

En watter troos moes die gelykenis nie ook vir die dissipels gewees het nie, vir wie die saak van die evangelie van Christus so klein soos 'n mosterdsaadjie gelyk het. En watter troos moes dit ook vir die klein Christengemeente in Rome gewees het te midde van die magtige Romeinse ryk.

Hierdie klein begin in Jesus Christus is bestem om 'n wêreldomvattende ryk te word waar ook die heidense volke van die wêreld skuiling sal kom soek. Die vraag is nie of die kerk en die koninkryk van God 'n toekoms het nie, maar of u deel daarvan gaan wees.

Vrae:

- Gaan u deel wees van die ryk?
- Glo u?

Sing as gebed: Gesang 216:1, 3.

15 Januarie

Markus 4:35–41

Wie slaap?

Jesus het nie net die ryk van God verkondig nie, maar Hy het dit ook met sy daade geopenbaar.

Die gebeure tydens die storm op see vertel van Jesus se heerskappy oor wind en see, die ganse natuur, maar ook oor die magte van die bose waarvan die oervloed, die golwe, simbool was. Dit is opvallend dat die dissipels wat immers geluister het na die gelykenisse oor die ryk van God, in die praktyk so bitter min met die werklikheid van die Koningsheerskappy van God rekening gehou het. Hulle het Jesus verwyt en Hom van onverskilligheid beskuldig: “Meneer, gee U dan nie om dat ons vergaan nie?” En nadat die storm bedaar het, het hulle gesê: “Wie kan Hy tog wees dat selfs die wind en die see Hom gehoorsaam?” Jesus weer het gevra: “Het julle dan nie geloof nie?”

Geloof is om die onsienlike te kan sien. Geloof is om na die wêreld te kyk, nie vanuit ons klein wêreldjie van menslike onvermoë nie, maar vanuit die perspektief van God se Koningsheerskappy. Die gelowige weet dat God Koning is. Die gelowige is nie verbaas as die wind en see op die bevel van Jesus bedaar nie. Hy is bewus van God se almag. Die gelowige vertrou en hy verwyt nie met: “Here, gee U nie om nie?”, omdat hy kennis dra van God se liefde in Jesus Christus.

Reeds van die vroegste dae af is die skip gekenmerk as simbool van die Christelike kerk. Dit is dus nie onvanpas om jou lewe te vergelyk met ‘n skuit op die meer nie.

Vraag:

- Hoe kyk jy na die toekoms van die kerk en jou eie lewe? Met vrees of met geloof?
- Wie moet wakker gemaak word – Jesus of jy?

Sing as gebed: Gesang 65:1

16 Januarie

Markus 5:1–10

Besetenheid of vryheid

Die man van Legio was besete. Hy was beset deur bese magte, baie van hulle. Hy was mal en het tussen die grafte gebly en dag en nag geskreeu en homself met klippe beseer. Niemand kon hom vasbind of beheer nie – ook nie hy self nie. Hy

was die prooi van bese magte en het alle selfbeheersing verloor. Dit is hy wat praat en dit is ook nie hy nie: "*My naam is Legio, want ons is baie.*"

Die magte van die bese is magtig, maar nie almagtig nie. Die koms van Jesus beteken die koms van God se heerskappy, die ontroning van die bese magte, want Hy is die Here. Die duiwels was eerste om te erken: Jesus is die Seun van God die Allerhoogste.

Is jy besete? Kom ons stel die vraag anders: Wie beheers jou lewe? Wie kry die skuld vir wat verkeerd is in jou lewe – die duiwel, jou kinderjare, jou omstandighede of ander mense? Wie laat jou besluit om te doen wat jy doen? Sulke verontskuldigings is niks anders nie as 'n erkenning dat jy beheers word – dat jy "*besete*" is!

Jesus Christus bring egter bevryding: vryheid van skuld en sonde en vry vir God.

Baie dinge wat 'n mens doen omdat jy meen dat jy vry is om te doen wat jy wil, bv onsedelikheid, getuig nie van vryheid nie, maar van gevangenskap. Dan is jy prooi van jou eie begeertes. Geen mens wat los van die Here leef, is vry nie!

Vryheid, verantwoordelikheid, selfbeheersing ken ons alleen as die Here ons lewens beheers. Gebondenheid aan die Here is die hoogste vryheid. Daardie vryheid het ook Legio by Jesus gevind.

Vraag:

- Is u vry?

Sing as gebed: Psalm 100:1, 2.

17 Januarie

Markus 5:11–20

Elke dag Kersfees!

Kersfees is die herdenking van die koms van die Seun van God na die wêreld. Hoe reageer mense op die koms van Jesus Christus? Vir Legio het Jesus se koms bevryding uit die mag van die bese beteken, werklik Kersfees! Die duiwels bely met vrees en bewing dat Jesus die Seun van God is. Die derde groep, die varkboere van Gerasa, vra Jesus om uit hulle gebied weg te gaan. Hulle beleef Jesus se koms na hulle land as nadelig vir hulle besigheid, want hulle verloor 'n klomp varke in die see.

Vandag word Kersfees deur gelowiges sowel as ongelowiges ewe geesdriftig gevier. Sou die geesdrif nog oral met soveel entoesiasme gepaard gegaan het as dit as 'n ware Christusfees gevier is, of hou Kersfees net voordeel vir handelsake in? Met die kommersialisering van Christus word eintlik gesê dat daar nie plek is vir die gekruisigde en opgestane Heer nie. Baie vra direk, soos die varkboere, dat Jesus moet gaan.

Die ergste is, Jesus gee gehoor aan hulle versoek. Hy vertrek uit die land van die Geraseners. Laat hy dan die heidenland aan homself oor? Nee, Hy laat Legio agter.

Legio wou saam met Jesus gaan, maar Jesus stuur hom terug na sy huis en sy mense om daar as lewende getuie van sy bevryding deur Jesus Christus te woon.

Hemelvaart beteken nie dat Jesus die wêreld aan homself oorlaat nie. Hy laat sy kerk agter. Christus bly as 't ware deur sy kerk in die wêreld. Deur sy Woord en Gees woon Hy onder ons en sy aanbod van bevryding is steeds van krag en daarom is dit elke dag Kersfees!

Vraag:

- Hoe kan ons bydra om Kersfees weer 'n ware Christusfees te maak?

Sing as gebed: Gesang 89:1.

18 Januarie

Markus 5:21-34

Jesus het tyd (1)

Dit is steurend as 'n mens die verhaal van Jairo en sy dogtertjie lees en tussenin ook die verhaal lees van die vrou wat aan bloedvloeiing ly. Hoe ondraaglik moes dié oponthoud nie vir Jairo en sy mense gewees het nie! Hy het sy kind se sterfbed verlaat en elke oomblik was kosbaar. Dit was 'n wedloop om tyd. Sal Jesus betyds wees? Maar dan volg die oponthoud terwyl Jesus die menigte tot stilstand bring en vra: *"Wie het aan my klere geraak?"*

Die ergerlikheid van die dissipels is begryplik, want daar is nie meer tyd oor nie. Buitendien is dit 'n onsinnige vraag, want die mense druk van alle kante af en verdring mekaar. Gee Jesus dan nie om nie – Jairo, die raadslid, se dogtertjie lê op sterwe!

Jesus gee om. Hy gee juis om – nie net vir die dogtertjie nie, maar ook vir hierdie vrou wat liefsaam haar siekte geheim sou wou hou; hierdie vrou wat vanweë haar siekte kulties onrein gebly het. Jesus gee ook vir haar om. Nie net Jairo se kind is 'n "dogtertjie" nie, maar ook hierdie vrou word as "dogter" aangespreek. Jairo se kind was twaalf jaar oud – hierdie vrou het twaalf jaar lank gely. Ook vir haar het Jesus tyd. Sy wat haar redding as 't ware van "agter af" wou steel, word na vore geroep om in die volle sonlig en in die teenwoordigheid van almal van Jesus se onuitspreeklike genade te hoor: *"Dogter, jou geloof het jou gered. Gaan in vrede. Wees vir goed van jou kwaal genees!"*

Menswaardigheid word nie bepaal deur wat ander van jou dink of maak nie, óf deur jou selfbeeld nie, maar wat God in Christus van jou dink. Hy gee om! Hy het tyd . . . vir jou! Geloof in Christus is net so 'n groot wonder as opstanding uit die dood – dit is inderdaad opstanding uit die dood.

Vraag:

- Het ons vir mekaar om Christus wil tyd?

Sing as gebed: Gesang 192:1.

Jesus het tyd (2)

Dit was 'n stryd om lewe en dood, 'n wedloop teen die tyd, maar een wat verloor is. Die onnodige oponthoud het sy tol geëis – *“U dogter het gesterwe. Waarom val u nog ons Leermester lastig?”* Dit was te laat! As Jesus net betyds kon gewees het, maar dit is finaal verby.

Ons is vasgevang in kom en gaan, in die verganklikheid van betyds wees of te laat. Daarom dat die skare van welmenende familie en vriende en nuuskieriges Jesus se aanspraak dat die kind nie dood is nie, maar slaap, belaglik vind. Hulle ongeloof maak van hulle roubeklaers. By die huis van die raadslid was hulle reeds besig met 'n dodediens.

Ons het nie tyd nie – ons is verganklik, maar Jesus het tyd. In sy almag is Hy nie vasgevang in **betyds wees** of **te laat** nie. Of dit nou 'n siek vrou is, of die kind van Jairus wat pas dood is, of die seun van die weduwee van Nain op pad begraaft plaas toe, of die liggaam van Lasarus is wat al ruik, en of die ontslapte gelowiges moet *“wag”* vir die wederkoms, Jesus is betyds. As Hy sê: *“Die kindjie het nie gesterwe nie, sy slaap net”*, is slaap nie eufemisties gestel nie – dws om die harde werklikheid sag voor te stel nie – maar evangelies! **Wie in My glo, het die ewige lewe. Wie in My glo, sál lewe al het hy ook gesterwe.**

Daar is diegene wat die geloof in die ewige lewe belaglik vind. Gelukkig is elkeen wat soos die raadslid van die sinagoge bly glo. Vrees en ontsteltenis moet plek maak vir vreugde van die werklikheid van lewe uit die dood deur Jesus Christus die Here.

Vraag:

- Hoe ervaar u u eie verganklikheid?

Sing as gebed: Gesang 191:1, 3.

Die Almagtige magteloos?

Die Almagtige het *“magteloos”* gestaan. Hy wat storms stilmaak en dooies lewend maak, staan onmagtig om 'n wonder te doen en verwonderd oor die ongeloof van sy eie mense.

Jesus se prediking in sy tuisdorp het sy hoorders gedwing om antwoord te gee op die vraag wie Jesus is: *“Waar kom Hy aan al hierdie dinge, en watter besondere gawe van wysheid het Hy dat daar sulke kragtige dade deur sy hande plaasvind?”* Wie is Jesus?! Die mense van sy tuisdorp het die beslissing vir of téén Jesus probeer ontdek deur die saak te rasionaliseer: *“Is hy dan nie 'n timmerman ... nie?”*, of te minimaliseer deur te sê: Hy is *“'n seun van Maria en die broer van Jakobus, Joses,*

Judas en Simon . . .". Hulle was gewone mense, dus niks besonders, opwindend of gevaarlik nie, en daar was dus geen rede om te kies nie!

Die wyse waarop hulle reageer om die keuse, die geloofsbeslissing deur Jesus "gewoon" te verklaar, gebeur vandag nog. Die een of ander sogenaamde burgerlike godsdiens. Jesus word as "familie" van Hom verburgerlik, sodat Hy nie meer **teenoor** ons staan; van ons geloof en gehoorsaamheid vra nie. Hy wil nasionaliseer Hom, gebruik Hom met 'n tuisdorpse fam. ons diens gestel.

Die ander manier is om modern, verlig en intellektueel uit die hoogte oor die verskynsel van Jesus, die Christelike Kerk te praat, asof dit maar een van vele ander godsdienste is. Kerk tot die ou dae behoort, iets wat die moderne mens ontgroei en minimaliseer ons, sodat ons nie hoef te kies nie – nie hoe En tog is dit 'n keuse téén Jesus!

Die onmag van Jesus om in sy tuisdorp wonders te magteloosheid nie. Daarmee word slegs gesê dat die Here aan ons doen sonder die wonder in ons, naamlik geloof. Die moontlikheid bestaan dat 'n swakke, sondige, sterflike mens, die lietoë almagtige God, die wonder van sy genade kan verwerp in ongeloof.

Vraag:

- Oor ongeloof kan 'n mens jou werklik verwonder. Is ons so blind?

Sing as gebed: Psalm 105:1.

21 Januarie

Markus 6:17–29

Hoeveel is die waarheid vir jou werd?

Dink vir 'n oomblik aan die vraag: In watter soort wêreld het Johannes die Doper geleef en opgetree. Dit was 'n wêreld van egskeiding; 'n wêreld waarin 'n man sy broer se vrou vir hom geneem het; 'n wêreld waarin 'n jong dogter sensueel voor 'n klomp van haar stiefpa se vriende, waarskynlik besope, gedans het; 'n wêreld van korrupsie, moord, afpersing en so meer.

In só 'n wêreld tree Johannes op. Hy onttrek hom nie van hierdie bandelose wêreld met sy afstootlikhede nie. Hy is bereid om in hierdie wêreld te leef en te werk. Uit sy optrede blyk dit duidelik dat Johannes glo dat daar maar een lewe en een wêreld is en dit is dié een waarin ons moet bestaan. Hy sien dit verder as God se wêreld, en die lewe en die wêreld as God se geskenk aan ons. Aan die ander kant het God ook 'n doel met hierdie lewe en wêreld wat Hy aan ons skenk, naamlik dat mense dit sal gebruik en geniet tot God se eer. En daarvoor was Johannes bereid om op te kom. Hy laat hom deur niks en niemand terughou of afskrik nie, ook nie eers deur die weelderigheid en sensualiteit van Herodias nie.

Selfs nie die tronk of die moontlikheid van die doodstraf kan Johannes stuit nie. En ook teenoor Herodes, wat graag na Johannes geluister het (6:20), praat Johannes net die waarheid soos hy dit geleer het in God se Woord.

Die waarheid bly immers die waarheid, al wil mense dit met geweld onderdruk of selfs met die dood probeer doodsmoor. Die krag van die waarheid is God se Woord wat die wêreld en die mens oproep om die sonde te laat vaar en tot God se eer te leef en te werk.

Die vraag is: Hoe swaar weeg hierdie waarheid vir jou? Vir Johannes was dit meer werd as sy eie lewe. En hy was maar 'n wegbereider van Hom wat gesê het: "*Ek is die Weg en die Waarheid en die lewe.*" Hoeveel groter is die verantwoordelikeit nie vir ons wat weet en glo en vertrou dat Jesus gekom het, om sy getuies in hierdie wêreld te wees nie.

Vrae:

- Is ons nog bereid om in 'n korrupte wêreld openlik vir die waarheid op te kom?
- Waarom huiwer mens baiekeer om die kwaad openlik te bestraf?

Gesang 9:1

Gebed: Genadige God en hemelse Vader, ons dank U vir U onuitspreeklike genade wat U aan ons in Jesus Christus bewys het. Ons bid dat U deur u Gees in ons sal werk, sodat ons openlik en onbevrees vir die waarheid sal opkom waar dit ook al nodig mag wees. Gee ook dat die waarheid steeds vir ons swaarder sal weeg as enigiets anders. Ons vra dit op grond van U genade in Jesus Christus se Naam.

Amen.

22 Januarie

Markus 6:35-44

Jesus se mag

Een van die dinge wat ons opval as ons in die Bybel lees van Christus, is sy mag oor die elemente. Maar nou lees ons ook dat die Here op dieselfde wyse as wat Hy oor wind en see, oor siekte en dood heers, ook oor voedsel heers. Ons lees dat Jesus Christus doen wat God alleen kan doen. Hy skep, om dit so te stel, uit feitlik niks 'n oorvloed.

En dit is o a ook hoe Christus Homself bekend gemaak het aan mense wat in materiële nood verkeer. Hierdie mense waarvan ons in Markus 6 lees, het eenvoudig honger. Hulle het een hele dag so opgegaan in die geestelike dinge dat hulle nouliks genoeg kon kry van dít wat die Here hulle geleer het. Maar dit het laat geword en hulle het niks gehad om te eet nie. En dit is nou maar eenmaal so dat die mens nie net 'n siel het nie, maar ook 'n liggaam. En vir sy **totale** bestaan is die mens afhanklik van God.

In ons geloof moet daar altyd hierdie balans wees. Die Here het nie net met die

mense gepraat oor die ewige lewe en hulle net daarvan geleer nie. Hy het ook vir hulle brood gegee en só in hul liggaamlike behoeftes voorsien. Hy gee nie nét brood vir die liggaam se behoefte nie, maar Hy gee in oorvloed wat die mens vir sy geestelike lewe nodig het. Ons kan en moet die Here vir **albei** in dieselfde mate volkome vertrou. Ja, 'n mens moet honger wees vir albei – vir ons redding en ons verlossing, maar ook vir ons daaglikse brood. Ons moet Hom ook ewe veel vir albei hierdie fasette van sy liefdevolle versorging dank; vir die volkome verlossing van sonde sowel as vir kos, klere en gesondheid elke dag. En in dieselfde mate wat God hierdie totale versorging in die rykdom van sy genade vir ons gee, moet ons bereid wees om dit ook te deel met hulle wat dit nodig het.

Vrae:

- In watter behoeftes van ons wil Jesus voorsien?
- Watter verantwoordelikheid plaas God se totale sorg op my?

Gesang 89:1, 2

Gebed: Ons loof en dank U, troue Heer, dat U elke dag van ons lewe vir ons sorg. U gee kos en klere en alles wat ons nodig het in oorvloed. Maar bo alles gee U in Jesus Christus alles wat ons vir die ewige lewe nodig het. Ons bid U om ons geloof te versterk en ons dankbaar te maak, sodat ons alles wat ons so mildelik van U ontvang, ook sal deel met hulle wat nie het nie. Dit bid ons in Jesus se Naam.

Amen.

23 Januarie

Markus 6:45–52

Wonderwerke – waarom?

Om 'n wonderwerk te beleef, kan op sigself nie genoeg wees nie, want 'n mens kan totaal verkeerd op 'n wonderwerk reageer. 'n Mens moet wonderwerke verstaan. Jy moet deurdring tot die Goddelike sin en betekenis daarvan. Dit is die fout wat die dissipels gemaak het. Nadat hulle teenwoordig was toe die wonderwerk van die vermeerdering van die brood gebeur het, sien hulle ook hoe Jesus op die see loop. Maar hulle besef nog steeds nie dat Jesus die Seun van die lewende God, self ook God is nie. En juis dít is waaroor dit in die evangelie gaan. Die Here wil Homself aan mense bekend maak, sodat hulle sal verstaan Wie Hy is en kan bely dat Hy die Seun van God en ook God self is, en dat hulle in Hom sal glo en Hom sal volg.

Dit is die kern van die evangelie. Die woorde wat Jesus uitgespreek het, die daed wat Hy gedoen het, veral ook die gelykenisse wat Hy vertel het, en die wonders wat Hy gedoen het, is alles openbaring en bekendmaking van Wie Hy is en wat Hy kom doen het. By die spysiging van die vyf duisend openbaar Jesus Homself aan hulle as die Gewer van die oorvloed van die lewe. Wanneer Hy op die see loop,

maak Hy Homself aan hulle bekend as die Oorwinnaar oor die duisternis van die dood.

Die dissipels het dit alles meegemaak en 'n mens sou dink dat as hulle dit sien, hulle sal verstaan en glo. Maar dit gebeur nie. Al wat gebeur, is dat hulle skrik en heeltemal uit die veld geslaan is. Eers later, op die paasmôre en veral op pinksterdag, het hulle volkome begryp: In Jesus het die koninkryk van God en verlossing en die ewige lewe vir ons gekom.

Die vraag is nou: Begryp u Wie Jesus werklik is? Volg en dien en eer u Hom soos wat ons dit werklik aan Hom verskuldig is? Die gevaar is dat baie mense wel van die wonders van Jesus weet, maar dat hulle nie deur die wonders beweeg word tot geloof en diens nie, en ook nie die wonder ervaar om Jesus Christus as Verlosser te ken nie.

Vraag:

- Waarom vertel die Bybel ons van Jesus se wonderwerke?

Gesang 306:3

Gebod: Ons Vader wat in die hemel is, ons dank U dat U u ook aan ons geopenbaar het in en deur u Seun, Jesus Christus.

Wil U ons deur u Gees en u waarheid so lei dat ons in Hom sal glo, dat ons Hom sal dien en volg en dat ons so kan deel in al sy gewaes – die verlossing van sonde en die ewige lewe.

Amen.

24 Januarie

Markus 7:1–8

Wanneer konserwatisme gevaarlik word

Vir die Fariseërs en die Jode in die algemeen was hande was voor ete 'n oorgelewerde gebruik van die voorgeslagte. Maar dit was nie al nie, want oorgelewerde gebruike was in 'n sekere sin ook vir hulle heilig. Dit was immers gegrond op die wil en gebooie van God.

Die dissipels hou egter nie by die kosbare oorgelewerde gebruike nie. Trouens, Jesus self maak sekere uitsprake wat lynreg in stryd met hierdie gebruike is. Hy sê ook o a: *"Julle laat die gebod van God los en hou aan die oorgelewerde gebruik van mense vas."* Hiermee raak Hy 'n baie teer punt aan omdat die kwessie oor die verhouding tussen God se gebod en tradisie altyd 'n gevoelige kwessie is. Soos 'n geleerde dit gestel het: Die verhouding tussen dít wat God doen en gee en wat mense daarvan maak, is 'n saak wat versigtig hanteer moet word.

Dit is nou eenmaal so dat tradisies met die beste bedoelings gevorm word en so was dit ook met die tradisies van die skrifgeleerdes en die Joodse volk. Verder is daar, grondliggend aan tradisies, byna altyd waardevolle elemente wat 'n mens nie mag gering ag nie. Om net 'n paar te noem: In die handhawing van 'n tradisie kom

'n mens se respek vir die verlede na vore; jou respek vir die ervaring en wysheid van die voorgeslagte en dus ook jou ontsag vir die gebod en die openbaring van God. Trouens, dit is eintlik waaroor tradisievorming gaan, naamlik hoe mense die openbaring van God verstaan. Verder gaan dit in die onderhouding van tradisies oor 'n poging om die hele lewe in al sy fasette onder God se heerskappy te stel. Ons kan dit so stel: 'n Mens soek in tradisie na 'n sisteem vir 'n "goeie lewe" – na volstreekte onderwerping aan die gebod en volledige onderwerping van alles vanuit die gebod van God.

Nou sê Jesus: Pasop dat die eenvoudige gebod van God nie totaal verstrengel raak in die hele sisteem van tradisies nie. Dit gebeur baie maklik dat 'n mens jou so kan beroep op die sisteem wat jy met jou tradisies gebou het, dat jy naderhand doof en blind is vir die Woord van God waarop daardie tradisies aanvanklik gebou is. Onthou dus altyd, tradisie is goed en belangrik, maar God se wil is bo alles goed en belangrik. Toets altyd jou tradisies aan God se wil – nie andersom nie.

Vrae:

- Noem die positiewe kenmerke van tradisie.
- Noem die gevaar van tradisie.

Gesang 306:2

Gebod: O almagtige God en hemelse Vader, ons dank U vir u sorg en leiding. Ons dank U vir u Woord. Ons dank U dat ons op grond van u Woord ons tradisies kan bou. Ons bid U, gee ons U krag en genade om steeds bereid te wees om ons tradisies aan u Woord te toets en te onderwerp.

Vergewe ons uit genade ons sonde en lei ons deur u Gees op u pad. In Jesus se Naam bid ons dit.

Amen.

25 Januarie

Markus 7:9–13

Die verkeerde gebruik van die gebod van die Here

Ons moet by die twisgesprekke van Jesus met die Fariseërs een ding goed onthou: Jesus het dit wat Hy gesê het, nie alleen óf in die eerste plek as negatief bedoel nie. Hy wou nie die opvattinge wat in daardie mense geleef het, in die eerste instansie bestry of uitroei nie. Hy het 'n positiewe bedoeling gehad, en sy doelwit was om die suiwer gebod van God in sy oorspronklike en eintlike bedoeling te verkondig.

Jesus gaan dus van die standpunt uit dat die Woord van God in die mensewêreld bekend is, en dat ons daaruit kan weet hoe die Here God wil hê dat ons sal lewe op 'n wyse wat vir Hom welgevallig is. Hy gebruik die voorbeeld van die *korban* om te verduidelik hoe mense juis die Woord en die gebod van God gerieflik opsy kan skuif, terwyl hulle dan tog ook met 'n "*skoon gewete*" kan leef.

Eers haal Jesus die gebod, soos Moses dit opgeteken het in Eksodus 20:12 aan,

en voeg dan die straf vir die oortreder van hierdie gebod daarby. Hieruit kan 'n mens baie duidelik en ondubbelsinnig hoor wat die wet van God van 'n mens eis, bv in jou optrede teenoor jou ouers. Maar in die godsdienstige wêreld van hierdie tyd, was daar ook die leer van die *korban*. Hierdie woord beteken *offeragawe*. Die Joodse leraars het volgehou dat as iets as 'n offeragawe aan die Here toegesê is, moet dit geheel en al afgesonder word vir die Here en niemand mag dit dan vir hom toeëien nie. Die eienaar van die *korban* mag dit wel hou en die vrug daarvan gebruik, maar die *korban* self mag net aan die tempel afgestaan word. Dit kon egter gebeur dat ouers wat behoeftig is, van 'n seun verlang om in hulle lewensonderhoud te voorsien. Die seun kan dan, om nie afstand te doen van sy eiendom nie, dít wat sy ouers van hom vra, tot *korban* verklaar. Gevolglik mag die ouers dit dan nie aanraak nie. Onder die voorwendsel dat aan God hoër eer toekom as aan die ouers, stel die persoon homself dan so vry van juis dít wat God se wet aan hom oplê as sy eerste plig.

Jesus voeg daarby dat daar nog baie ander soortgelyke dinge is wat mense doen. 'n Mens wat in Christus glo, sal by die lees van hierdie gedeelte nie anders kan as om homself en sy motiewe, veral waar dit die godsdienste raak, onder die vergrootglas te plaas nie. Die vraag bly, gaan dit vir my alleen om dít wat God van my vra, of soek ek gedurig uitkoms en verbykoms om tog 'n "skoon gewete" te probeer behou, al verontagsaam ek die direkte gebod van God?

Vrae:

- Op welke wyse het die mense van Jesus se tyd dit reggekry om God se gebod te omseil?
- Kan u maniere noem waarop ons dit vandag nog doen?

Gesang 87:5

Gebod: Ons getroue, genadige hemelse Vader, ons bid U vir die krag en die wil om U geboorte te gehoorsaam. Wil U ons deur u Geestes lei, die krag en die wil gee om te doen wat U van ons vra. Nie om daardeur iets te probeer verdien nie, maar uit dankbaarheid vir U onuitspreeklike genade.

Amen.

26 Januarie

Markus 7:14–23

Jou hart en jou lewe

Wat is die verhouding tussen die dinge wat in jou binneste omgaan en die dinge wat in die wêreld aangaan? Is dit die dinge wat uit 'n mens uitkom, wat jou onrein maak, of die dinge wat van buite af in 'n mens ingaan? Die eerste reël wat Jesus oor hierdie kwessie uitspreek, is dat dit nie die buitewêreld is wat 'n mens onrein maak nie. Die opvatting dat dit wel so is, is geleë in die gewoonte van hande was voor die maaltyd. Dit is meer as bloot 'n higiëniese maatregel. Dit is 'n religieuse

gebaar en dit berus op die oortuiging dat kontak met stof, met die medemense, met sondaars, die heidene, die volk van God in 'n religieuse sin onrein maak. Hierby word ook die voedselwette betrek waarvolgens sommige kossoorte rein is en ander onrein.

Nou sê Jesus dit is nie waaroor dit gaan nie. Let ook daarop Hy sê nie: Ek hef nou die reinheidswette op nie. Trouens, Hy hou Homself ook daaraan (Mark 1:44). Hy sê ook nie dat die dinge van die buitewêreld geen invloed op ons het nie, en dat dit alleen om die innerlike, die gesindheid, die sedelike gaan nie.

Nee, Hy sê die oorsprong van die kwaad lê nie in die buitewêreld nie. Die feit is dat die innerlike van die mens bedorwe is. Die oorsprong van die kwaad is in die innerlike van die mens gesetel; in dit wat hy wil, in sy reaksies op dit wat hy voel, in sy drifte. As die wêreld verrot is, kom dit van die mens af. Deur sy sondige wil en aard bring hy die kwade as 't ware uit niks na vore.

Dit bring 'n mens net weer tot die besef dat dit nie help om die wêreld wat so verrot en korrupt is, te wil hervorm in die hoop dat dit van ons beter mense sal maak nie. Die menslike hart moet hervorm word in Jesus Christus en dan moet daardie hervormde hart dít voortbring wat 'n wêreld tot eer van God tot gevolg sal hê. En daar is vir elkeen net een plek om te begin, naamlik by homself.

Vrae:

- Wat maak 'n mens onrein?
- Wat is die oplossing?

Gebod: Lees en sing Gesang 275:1 en 5.

27 Januarie

Markus 7:24–30

'n Antwoord met wêreldwye gevolge

In hierdie geskiedenis word Jesus se opinie verander deur die gevatte antwoord van 'n vrou. Daarby was dit 'n Griekse vrou – 'n nie-Joodse vrou oftewel 'n heidense vrou.

Die eerste indruk wat 'n mens kry as jy hierdie gedeelte lees, is dat Jesus Hom deur hierdie vrou laat oorwin. Aanvanklik weier Jesus haar versoek om haar besete kind te genees, maar die vrou veg vir haar kind. Sy bly aandring en dan gee Jesus toe.

Hoe moet ons dit nou verstaan, veral gesien die feit dat die Here van opinie verander het tydens sy gesprek met die vrou? Hier leer ons van 'n baie wesenlike kenmerk van die evangelie. Eintlik leer ons dat dit ook so gaan tussen God en mens. Christus is immers die beeld van God. Soos Hy reageer, so reageer God ook. Jesus het hierdie waarheid self onderstreep in die gelykenis van die weduwee wat aangedring het op haar reg en deur aan te hou, die hart van die regter vermurwe het.

Ons sien dus dat hierdie Griekse vrou deur volharding ook geluk ontvang het.

Al was sy 'n heiden, het sy tog gekry wat sy gevra het. Dit beteken God se genade ken geen grense nie. Enige mens, wie hy ook al is, wat sy omstandighede ook al mag wees, kan genade kry, maar dan deur volhardende geloof. Volharding is natuurlik ook 'n gawe van God. Hierdie vrou kry wat sy so bitter graag vir haar kind wou hê. So is dit met alle gebede wat in opregtheid en met volharding gebid word.

Dit is 'n groot troos vir mense wat wonder of God ooit luister as ék bid. Luister Hy ooit na my? Ek wat so klein en nietig is! Hy luister nie net nie, Hy hoor en verhoor ook!

Vrae:

- Wat kon hierdie vrou regkry en hoe het sy dit reggekry?
- Watter troos hou dit vir ons in?

Gebed: Lees en sing Gesang 41:1–4.

28 Januarie

Markus 7:31–37

Jesus bring vreugde

Wanneer die Here Jesus in jou lewe kom, gebeur daar altyd iets met jou, iets ten goede. Dit wat met jǒú gebeur, kan verskil van dit wat met die volgende mens gebeur. So kan die Heer een geestelik nuut maak, 'n ander liggaamlik help, en nog iemand anders geestelik en liggaamlik.

In ons gelese gedeelte word 'n doofstom man fisies genees. Jesus kom in sy lewe in en skenk hom die geleentheid tot 'n vol lewe. Nou doen hierdie geneesde mens 'n belangrike ding. Hy doen iets wat altyd moet gebeur as Jesus in ons lewens kom, wanneer ons Jesus leer ken. Onophoudelik begin hy Jesus loof en prys. Onophoudelik vertel hy aan almal wát Jesus vir hom gedoen het.

So hoort dit ook in ons lewens. Hy wat Jesus ken, kan nie stilgemaak word nie. Hy wat die groot daad van Jesus ervaar het, sal van sy goedheid bly vertel. En watter groot daad het Jesus nie al in ons lewens vir ons gedoen nie. Naas al die goeie gawes van elke dag, naas al sy groot daad aan ons volk, het Hy aan ons die volkome verlossing van sondes geskenk.

Hoe reageer ons? Soms so skaamteloos swygsaam... Kom laat ons vandag begin om vir ons medemens te vertel van die groot daad wat Jesus gedoen het.

Vrae:

- Watter groot daad het Jesus al in u lewe laat gebeur?
- Watter geleentheid gaan u gebruik om mense hiervan te vertel?

Gesang 5:1

Gebed: Gesang 5:2.

Geestelike hardheid

Party mense sukkel om te glo. As rede voer hulle gewoonlik aan dat God se bestaan nie bewys kan word nie. As die Here net vir hulle 'n bewys kan gee: iets kan laat gebeur, 'n wonderteken kan laat plaasvind ... dan sal hulle glo.

Dit is egter nie die ware rede vir hulle ongeloof nie. Die eintlike rede is: hulle wil nie glo nie.

Ons sien dit duidelik in ons gelese gedeelte. Jesus het pas drie wonders na mekaar verrig. Eers het hy die Siro-Fenisiëse vrou se dogter genees, daarna 'n doofstom man gesond gemaak, en toe nog 'n menigte gevoed deur sewe brode en 'n paar vissies te vermeerder. Maar kyk wat gebeur nou: Die Fariseërs kom ewe vroom en vra 'n wonderteken as bewys dat Jesus die Messias is.

Dit is duidelik dat hulle nie **wil** glo nie. Hulle harte is hard. Hulle wil nie hulle harte open vir die Here nie. Al sou Hy ook 'n magdom wonders doen, sal dit hulle nie oortuig nie. Geen wonder dat Jesus weier nie. As jy jou hart verhard in ongeloof, is daar geen salf meer aan te smeer nie. Jesus klim in sy skuit en vaar na die oorkant van die meer toe.

Wees dus op u hoede en moenie toelaat dat ons geestelike hardheid ons van Jesus af weghou nie.

Vraag:

- Waarom dink u, wou Jesus nie 'n wonderteken vir die Fariseërs gee nie?

Psalm 66:1

Gebed: Psalm 66:2.

Geestelike blindheid

Kom ons gee toe, dit sou darem baie makliker gewees het om te glo as ons sekere wondertekens kon ervaar! As ons dit byvoorbeeld self kon belewe en kon gesien het toe Jesus hierdie blinde man in Betsaida genees het.

Maar wat is 'n wonderwerk? 'n Wonderwerk is enige daad wat ons oortuig van God se teenwoordigheid en almag en krag. En ons moet onthou dat 'n mens 'n wonderwerk net kan raaksien met 'n geloofsoog. Dit is die groot rede waarom so baie mense in die tyd van Jesus en in ons tyd nie die groot daade van God kan raaksien nie en nie tot bekering en geloof in God kom nie.

Kom ons kyk bietjie met die geloofsoog rondom ons. Sien u al u lewensgawes en lewensvoorregte? Sien u die siekewonders wat steeds nog gebeur? Kyk na die wonder van die kruis! Moet dus nie beweer daar is in ons tyd geen wonders wat ons na Jesus toe kan lei nie.

Moet u net nie geestelik blind hou nie.

Vrae:

- Hoe sal u 'n wonderteken van God definieer?
- Hoe kan ons sy wondertekens raaksien?

Gesang 40:1

Gebed: Gesang 40:3.

31 Januarie

Markus 8:14–21

Geestelike onnoselheid

Die suurdeeg van die Fariseërs en van Herodes deursuur nog steeds hierdie wêreld. Alle leringe en optredes van mense wat Jesus teenstaan, is sulke suurdeeg. Jesus wil sy dissipels en ons waarsku teen hierdie verkeerdhede en valshede wat ons geloof ten kwade kan beïnvloed.

Daar is die suurdeeg van sektegroepe wat naas die geloof in Jesus, nog ander voorwaardes stel vir ons verlossing. Dan is daar die suurdeeg van politieke radikales wat Jesus as 'n rewolusieleier of 'n vryheidsvegter wil sien. En daar is die suurdeeg van die ongelowiges wat die boodskap van die kruis van Jesus as onsin verklaar.

Soms reageer ons so onbeholpe op hierdie aanvalle en verleidinge. Dit is asof ons, soos Jesus se dissipels hier in die gelese gedeelte, nie kan begryp en verstaan wat die waarheid is nie. Ons is soms so traag van begrip, veral met betrekking tot die leer van die doop en die bekering en ander bekende leerstellinge uit die Skrif. Ons is soms so onbeholpe en onkundig oor geloofsake en die geloofslewe. Dit lyk soms of ons nie oë het om te sien en ore het om te hoor wanneer dit gaan oor die ware boodskap van die Bybel nie.

Maar is dit nie dalk juis die probleem nie. Ons lees nie die Woord nie en ons luister nie na die prediking nie. Ons doen geen moeite om onself te onderrig aangaande God se Woord nie. En so word ons die prooi van die geestelike dwaalgeeste van ons tyd.

Geagte leser, rus uself toe en wees geestelik voorbereid en slim.

Vrae:

- Wat sal u in ons tyd beskou as die suurdeeg van die Fariseërs en Herodes?
- Hoe kan ons op ons hoede wees vir hierdie suurdeeg?

Psalm 46:6

Gebed: Psalm 46:4.

'n Toekomskeuse

Daar is een vraag in 'n mens se lewe wat absoluut bepalend is vir jou toekoms – ook vir jou ewige toekoms. Dit is 'n vraag met betrekking tot Jesus Christus. Dit is 'n direkte vraag; 'n vraag wat ons nie kan omseil of doekies om kan draai nie. Dit is 'n vraag van die Here aan ons. Dit is die vraag wat Jesus in ons gelese gedeelte aan sy dissipels vra: *Wie sê julle is ek?* Wie sê jy is ek? Glo jy dat ek die Christus, die Verlosser van jou sondes is?

Pasop, ons kan Jesus maklik vir waar hou sonder dat ons in Hom glo. So is daar mense wat erken God bestaan sonder om Hom te dien. Volgens Jakobus weet die duiwels dat God bestaan en alhoewel hulle sidder van ang, weier hulle om die Here te dien. Baie mense aanvaar dat Jesus wel geleef het, maar sien Hom slegs as 'n goeie en mooi voorbeeld om na te volg. Ander beskou Hom net as 'n soort noodhulp wat ons in tye van probleme moet help. Ja, by baie mense ontbreek die hartlike vertrouwe en kinderlike geloof en aanvaarding dat Jesus ons Here is.

So 'n belydenis en geloof help niks nie. Nee, ons moet sóós Petrus en sáám met die dissipels bely dat Jesus die Christus, ons Verlosser en Saligmaker is; dat Hy die Seun van God is deur Wie ons ook kindskap van die hemelse Vader ontvang. Wie só glo, sal lewe al het hy ook gesterwe.

Vrae:

- Wat is die belangrikste vraag waarop ons 'n antwoord moet gee?
- Hoe antwoord u op hierdie vraag?

Gesang 222:1

Gebed: Gesang 224:3

Ons verkondig Christus

Die inhoud van die kerk se prediking moet altyd Jesus Christus wees. Jesus Christus wat gely het, gekruisig is, opgestaan het en opgevaar het na die hemel. Dit is 'n vreemde boodskap vir die wêreld en word deur baie mense as onsin afgemaak. Ook vir heelwat volgelinge van Jesus hou dit ietwat van 'n verleentheid in. Wat se soort leier is dit wat soos 'n lam na sy slagplek gelei word. Dit sou makliker gewees het om 'n leier te dien wat kon veg en verskeur. Daarom reageer Petrus dadelik skerp as Jesus Homself aan sy dissipels as die lydende Christus voorstel. Dit kan tog nie wees nie: Hy is die Messias, die nuwe Dawid, die leeu van Juda wat op 'n koningstroon in Jerusalem moet sit.

Jesus berispe egter vir Petrus. Hy is wel die Verlosser van die mense, maar op 'n

ander manier as wat sy Joodse volgelinge hoop. Hy gaan die wêreld red soos God bepaal het, naamlik deur die weg van opoffering, liefde en geloof.

Hoe dikwels wil ons ook graag hê dat Jesus anders moet wees. Iemand wat ons wense en ons argumente moet staaf. Veral wanneer ons partypolitiek beoefen, of wanneer ons nie gehoorsaam wil wees aan sy duidelike verordeninge en bevele nie, of wanneer 'n ander boodskap as die kruisboodskap vir ons belangriker word.

Onthou, wanneer ons die kruisboodskap van verlossing van sondes met enige ander boodskap wil vervang, is ons soos Satan. Dan dink ons nie aan wat God wil hê nie, maar aan wat die mense wil hê.

Vrae:

- Wat sal u sê, is die kernboodskap van die evangelie?
- Hoe kan ons hierdie boodskap verhinder of in die weg daarvan staan?

Gesang 245:8

Gebed: Gesang 245:10.

3 Februarie

Markus 8:34–38

Geloofserns

Is u geloof u erns – of drentel u maar saam met die menigte agter Jesus aan? Gaan dit vir u oor die ewige lewe – of net oor aardse wins? Begeer u die koninkryk van God – of bou u net aan 'n aardse koninkryk? As dit u begeerte is om 'n kind van God te wees, is daar aksie nodig! Dan mag ons ons nie skaam vir Jesus se Naam en vir sy woorde nie. Dan moet ons met 'n hartlike en vaste geloof op die Meester vertrou. Dan moet ons Hom loof en prys. En dan mag ons nooit ooit ter wille van vreemde mense, vriende of familie stilbly as sy Naam in gedrang is nie.

Hoe wonderlik is dit om te weet dat indien Jesus se Naam vir ons erns is, Hy ook ons naam voor die genadetroon van God onthou. Maar hoe betreurenswaardig sal dit wees as Jesus Hom vir ons naam moet skaam omdat sy Naam vir ons 'n verleentheid is.

Gesang 190

Gebed: Gesang 293:1

Tema vir die week:

Die doop

4 Februarie

Genesis 17:1–8

God se belofte

In die volgende sewe dagstukkies gaan ons na die betekenis van die doop kyk. Daar lê soveel versekerende waarhede in die verbond opgesluit wat ongelukkig baiekeer verlore gaan in die diskussie oor die vraag na die kinderdoop. Wat belangriker is, is dat ons die algemene betekenis van die doop sal verstaan teen die hele agtergrond van die Bybelse boodskap en dan die gevolgtrekking maak of daar iemand in die Kerk hiervan uitgesluit mag word.

Die feit dat ek gedoop is, hou vir my as gedoopte wonderlike troos in. Bloot die feit dat ons gedoop word, moet ons bewus maak van iets wat oor 'n mens kom wat jy nie verdien of voor kan werk nie. Daardie iets kan slegs met een woord beskryf word: **GENADE**.

Die doop is 'n teken van God aan die mens en nie omgekeerd nie. Jesus Christus het die doop ingestel sodat 'n versekering daarmee aan die mens oorgedra word wat hom sy hele lewe moet bybly. Daarom is die sigbare teken van die doop onlosmaaklik verbind aan God en sy Woord, verbond en genade. Die boodskap van die hele Bybel kom in hierdie sigbare teken kort en kragtig na vore: **God wil jou God wees, en jy moet sy gehoorsame kind wees.**

'n Mens hoor baiekeer van die doopbelofte, en dan dink mense in die meeste gevalle aan die beloftes wat 'n mens voor God aflê. Tog val die klem by die doop nie in die eerste plek op wat die mens belowe nie, maar God se belofte aan die mens: Ek wil jou God wees, want jy is myne. Ek het jou reeds aangeneem deur My Seun, Jesus Christus!

Dit is 'n belofte wat God nooit verbreek nie. Daarom word ons net eenmaal gedoop. Die volgorde sal altyd wees: Eers God se genade en daarna ons geloof. Dit is die volgorde van die verbond. Ons geloof kan nog krake van twyfel toon, maar die genade van God staan vas en onverbreekbaar. Juis in oomblikke van aanvegtinge kan ek soos 'n Martin Luther uitroep: Goddank, ek is gedoop!

Die vraag is: Gaan ek as mens opstaan vanuit my doop en die geloofsweg bewandel deur die oop deur van God se genade?

Vrae:

- Waarom speel *genade* so 'n groot rol in die doop?
- Watter belofte van God word in die doop aan jou oorgedra?

Psalm 105:5

Gebed: Psalm 105:1.

Die Verbondsgod

Nooit kan ons God se heil en redding vir sondaarmense reg verstaan sonder kennis van die verbond wat Hy met mense gesluit het nie. So kan ons die betekenis van ons doop ook nie verstaan as ons dit nie sien as deel van God se verbond nie. Daarom is die hele Bybel verbondsboek wat die verbondsewangelie bevat.

God is die Verbondsgod. Juis daarom wou Hy mense skep en hulle God wees, want God is liefde, en waar liefde is, is daar ruimte vir iemand anders. Vir die heel eerste mense was Hy al God, maar Hy het ook reg van die begin af gehoorsaamheid van die pasgemaakte mens vereis: “... van die boom van alle kennis mag jy nie eet nie” (Gen 2:17).

Alhoewel die mens in sonde geval het en ongehoorsaam aan God was, wil God steeds Verbondsgod vir mense bly. Daarom sluit Hy sy verbond met Abraham. Die sonde onttroon God nie as Verbondsgod nie en die verbond is ook nie 'n noodmaatreël vir die sonde nie. Juis daarom is die inhoud van die verbond met Abraham: Ek wil jou God wees, maar jy moet my kind wees. Dit geld ook jou nageslag. Weer eis God gehoorsaamheid aan Hom.

Hierdie verbond met Abraham is die **ewige genadeverbond**. Dit is steeds dieselfde verbond van die Nuwe Testament wat Jesus Christus kom bekragtig het en waarin Hy Jode sowel as heidene ingelyf het.

Dit is wat die doop vandag nog steeds vir ons wil sê: Die ewige genadeverbond is steeds van krag. Alhoewel mense in gebreke gebly het om hulle deel van die verbond na te kom, het God getrou gebly en óók verseker dat die mens se antwoord aan sy verbondsbepalings nagekom is toe sy Seun Jesus Christus in ons plek volkome gehoorsaam aan sy Vader was. Deur Jesus Christus se gehoorsaamheid het God se verbond met Abraham ook vir u en my steeds geldig gebly, daarom word ons gedoop.

Vrae:

- Hoekom is die verbond vir elke gelowige so belangrik?
- Hoe het God self verseker dat die mens se verbondsbepalings nagekom is?

Gesang 337:1–2

Gebed: Gesang 337:4.

Nakomelinge van Abraham

'n Mens sou kon sê dat 'n verbond 'n kontrak of 'n ooreenkoms is. Die verbond is 'n ooreenkoms van God waarin Hy die inisiatief geneem het en beloftes gemaak

het, maar terselfdertyd het Hy ook sekere bepalinge vir die ander party, naamlik die mens neergelê waaraan hy hom moet hou. Die bepalinge wat God vir die mens neergelê het, is dat hulle aan Hom gehoorsaam moet wees en soos sy kinders moet lewe.

Dit is hoe God sy verbond met Abraham gesluit het. Later het God aan Moses die bepalinge van gehoorsaamheid wat Hy van sy volk geëis het, in praktiese gebooe (die tien gebooe) uiteengesit. God het sy gebooe by die Sinaiberg in die woestyn aangekondig toe die volk op reis was na die beloofde land. Al wat die volk van die Ou Testament moes doen, was om hierdie gebooe uit dankbaarheid na te volg omdat God hulle uit genade gekies het, en Hy 'n God vir hulle wou wees.

Die feit dat God inderdaad vir hulle 'n God was, het reeds in die geskiedenis van Israel sigbaar geword, veral in die verlossing uit die slawehuis uit Egipteland en toe hulle deur die Rietsee getrek het. Paulus verwys in die Nuwe Testament na hierdie gebeurtenis in die Korintiërbrief met die beeld van 'n doop. Hy sê dat die volk in die wolk en die see gedoop is. Dit was vir hulle die sigbare tekens dat God hulle uit genade gered het.

Ongelukkig het die volk Israel die Sinaiwetgewing (tien gebooe) begin om-swaai. Hulle wou dit gebruik as 'n heilsweg in plaas van om dit as 'n lewensreël vir die gelowige te sien. Hulle wou, deur die wet te onderhou, hulleself deur eie verdienste voor God aanneemlik maak. Dit is waarna Paulus in Galasiërs verwys as hy sê dat niemand deur wetsonderhouding gered sal word nie. *"God het 'n verbond met Abraham gesluit en dit tóe al geldig gemaak. Die wet, wat eers vier honderd en dertig jaar later gekom het, kan nie hierdie verbond ongeldig maak sodat God se belofte aan Abraham nie meer sou geld nie."* In hierdie sin verwys die Hebreërbrief ook na die "ou verbond", waarmee hy die verkeerde gebruik van die wet deur die volk Israel bedoel.

Jesus Christus het egter die ewige Abrahamverbond van genade juis kom deurvoer. Die doop wil vandag nog steeds bevestig dat die Abrahamverbond van genade in Jesus Christus herstel is en daarom as die nuwe verbond bekend staan. Daarom sê Paulus die volgende: *"...want julle almal wat deur die doop met Christus verenig is, moet lewe soos mense wat aan Christus behoort. ... En as julle aan Christus behoort, is julle ook nakomelinge van Abraham en erfgename kragtens die belofte van God."* So het God ons wat vandag lewe deur Jesus Christus deel van die Abrahamverbond gemaak en erfgename van daardie eeue-oue belofte.

Vrae:

- Wat bedoel die Nuwe-Testamentiese skrywers as hulle van die "ou verbond" praat?
- Waarop slaan die "nuwe verbond" eintlik terug en hoekom sê u so?
- Wanneer kan 'n mens ook as 'n nakomeling van Abraham bestempel word?

Gesang 320:1, 2

Gebed: Gesang 320:1.

God se handtekening

As 'n persoon 'n ooreenkoms of 'n kontrak met iemand anders aangaan, plaas hy sy handtekening of seël daaronder. Dit beteken dat hy as kontraksluiter hom by die bepalings van die ooreenkoms sal hou. Dieselfde reël het gegeld van die verbond van God met die mens. God het 'n seël of teken aan die mens gegee, sodat mense verseker kan wees dat God Hom by sy verbond sal hou. So 'n sigbare teken noem ons in kerklike taal 'n sakrament. In gewone taal sou ons dit ook 'n handtekening kon noem.

Die teken of seël op God se verbond was in die Ou Testament die besnydenis. Dit was 'n bloedige teken wat aan al die manlike lede van die verbondsvolk toegedien is. 'n Mens het dié teken ontvang as hy vanuit verbondsouers gebore is, of as hy as volwassene die verbond betree het en deel van God se volk geword het. Alhoewel die vroulike lede van die volk nie hierdie teken ontvang het nie, het dit nie beteken dat hulle uitgesluit was van die verbond asof God net 'n God vir die mans wou wees nie. In die Israelitiese kultuur en godsdiens was die man die verteenwoordiger van die vrou en daarom was elke vrou ook deel van die verbond.

Die feit dat die teken by 'n verbondsluiting bloed moes wees, moet verstaan word teen die agtergrond dat alles toe nog vooruitgewys het na die ware bloed wat sou moes vloei en op dié wyse die verbond tot sy hoogtepunt sou voer. Met Jesus Christus se lewe en sterwe aan die kruis het dit alles 'n hoogtepunt bereik, want sy bloed het al ons sondes afgewas. In Christus word dit vir alle mense sigbaar dat God getrou aan sy belofte, God vir die mens wil wees, maar tegelykertyd dat Christus ook waarlik gehoorsame kind van die Vader was, soos wat God dit alreeds by Abraham van mense geëis het.

Noudat die bloed van Christus gevloei het, en God steeds God vir ons mense wil wees, kies Hy uit die hele menslike geslag vir Hom 'n verbondsvolk. Dit sluit nou Jode en nie-Jode in. Hulle is die verbondsvolk van die Nuwe Testament en die voortsetting van die verbondsvolk van die Ou Testament. Die teken van die verbond word nou reinigende water wat heenwys na die bloed van Christus wat reeds gevloei het. God se handtekening op sy ewige verbond is vandag die doop. Hy wil nog steeds ons God wees, maar tegelykertyd word ons deur ons doop in Jesus Christus opgeroep om gehoorsame kinders van Hom te wees. Ons kan dit nou wees, nie meer uit eie krag nie, maar deur ons geloof in Christus. *“Deur julle verbondenheid met Hom is julle ook besny, nie met die besnydenis wat deur mense verrig word nie, maar met die besnydenis deur Jesus Christus, en dit bestaan in die wegneem van die sondige natuur van die mens. Dit het by die doop gebeur deurdat julle toe saam met Hom begrawe is.”*

Vrae:

- Waarop wys die teken van God se verbond in die Ou Testament vooruit?
- Waarmee verbind die sigbare teken van water by die doop die gedoopte?

8 Februarie

Korintiërs 15:12-23

Adam en Jesus Christus die tweede Adam

Die doopformulier stel dit baie duidelik: In Adam het almal (groot en klein) deel aan die verdoemenis. Paulus sê aan die ander kant dat die hele mensdom deur die tweede Adam, Jesus Christus, weer in die herstelde verhouding met God staan. Die boodskap van versoening bestaan daarin dat God die wêreld met Homself versoen het. God het dus van sy kant af opgetree en die hele wêreld met Homself versoen. Deur die eerste Adam het die dood op aarde gekom, maar deur die tweede Adam die lewe.

Nou is dit egter nie só dat alle mense outomaties gered word nie, maar wel dat God se genade vir almal beskikbaar is. Hy wil nie hê dat een mens verlore moet gaan nie, maar dat almal die ewige lewe mag beërwe. Daarvoor het Jesus Christus aan die kruis gesterwe; Hy het sy lewe vir God se vyande afgelê, naamlik vir elke sondaar.

Deurdat God die wêreld met Homself versoen het, bestaan die moontlikheid vir elke mens om gered te word. Dit is wat die doop aan ons wil verkondig: God se genade is ook vir jou bedoel. En of jy dit nou verstaan of nie, dit is daar vir jou. As jy God se genade deur die geloof aanneem, het jy die ewige lewe, want die ewige lewe is reeds moontlik gemaak vir jou.

Die vraag mag nou by u ontstaan: Waarom doop ons dan nie alle mense nie? Eintlik is dit presies wat ons moet doen: Gaan heen en maak almal My dissipels deur hulle te doop en te leer. Elkeen wat in aanraking kom met die Woord van God en die ruimte van sy liefde betree, hetsy deurdat hy uit gelowige ouers gebore word of vanuit die heidendom as volwassene die ruimte van God se kerk betree: hulle mag gedoop word. Daarna begin 'n mens om met jou hele geloofslewe te antwoord.

So wil God aan ons in die doop sê: Van My kant af het Ek alles gedoen sodat jy die ewige heerlikheid kan beërwe. Ek het reeds die dood vir jou oorwin en die weg na My en my heerlikheid oopgemaak deur my Seun Jesus Christus. Van My kant af is daar niks meer wat sal verhinder dat jy nie daaraan deel sal kry nie, en die doop is vir jou 'n waarborg.

Al vraag wat nog oorbly, is: Gaan jy My genade aanneem? Gaan jy as mens van jou kant af die versoening wat Ek bewerk het, jou eie maak en op die Weg van die Waarheid en die Lewe, naamlik Jesus Christus loop? Miskien moet elkeen van ons weer 'n slag op die vraag antwoord of ek werklik bereid is om dit te doen!

Vrae:

- Hoekom kan ons sê God se genade is vir almal beskikbaar?
- Hoekom word alle mense nie outomaties gered nie?

Psalm 103:5, 9

Gebed: Genadige God, ons loof U grote Naam vir die feit dat U sondaarmense liefhet. U is van ewigheid af aan die Verbondsgod wat aan ons toon dat U graag mense teenoor U wil hê vir wie U God wil wees. Daarom het U mense geskape, sodat hulle U moet dien en met U kan wandel. Selfs toe ons as mense vyande van U geword het deur die sonde, het U steeds u verbond in stand gehou. En dit wat ons as mense nie wou doen nie, of in gebreke gebly het om te doen, naamlik om gehoorsame kinders van U te wees, het U self verwesenlik deur U gehoorsame Seun Jesus Christus, wat in ons plek as ware Kind van U tot in die dood gehoorsaam was. Ons dank U dat U steeds deur u Woord en die doop ons roep om dissipels van U te wees.

O Here, waar ons klein en nietig is en self nooit ten volle aan U gehoorsaam kan wees nie, vra ons U vir die krag van die Heilige Gees om in die geloof altyd aan u Seun vas te hou en Hom met oorgawe te volg op die weg na die ewige lewe toe.

Amen.

9 Februarie

Matteus 3:13–17

Wat van Jesus se eie doop?

In die Evangelie van Johannes lees ons dat Jesus self nie mense gedoop het nie. 'n Mens sou die vraag kon vra of dit nie die ideale geleentheid vir Jesus was om tydens sy aardse lewenswandel die doop aan mense te bedien en só aan ons 'n navolgenswaardige voorbeeld na te laat van presies hoe óns dit moet doen nie? Trouens, dit wil lyk asof Christus die doop, soos ons dit vandag ken en bedien, eers na sy kruisiging en opstanding uit die dood ingestel het. Hoe moet ons dit verstaan?

Kyk 'n mens na Jesus se optrede op aarde, word dit alles duidelik. Wanneer Jesus met sy selfopgelegde versoeningstaak begin, word Hy in die Jordaanrivier deur Johannes die Doper gedoop. Dit is opmerklik dat die doop wat Johannes die Doper bedien het, 'n bekeringsdoop tot vergifnis van sonde was. Jesus self het tog nie nodig gehad om die bekering te ondergaan nie, en nog minder het Hy enige sonde gehad. Tog dring Jesus daarop aan dat Hy gedoop moet word deur Johannes, want só word aan die wil van God voldoen.

Johannes het gedoop omdat die koninkryk van God naby gekom het in Jesus Christus. Aan die een kant kondig Johannes die naderende heil van God vir die mense aan, en bring hy die wêreld in gereedheid daarvoor, maar aan die ander

kant toon hy met sy doopprediking in watter groot nood die wêreld verkeer. Hulle is sondaars wie se sonde afgewas moet word. Die water van die Jordaanrivier sou nooit hieraan kon voldoen nie. Iets anders was daarvoor nodig: die bloed van die Offerlam.

Christus laat aan die geregtigheid van God voldoen deur as 't ware onder die sondelas van die wêreld in te buig, deurdat Hy Hom een met die sondaars betoon om ook soos hulle gedoop te word, maar tegelykertyd tel Hy op simboliese wyse die sondelas van die mensdom daar in die Jordaanrivier op sy skouers en begin daarmee die lydensweg na die kruis van Golgota te loop, waar Hy met die ware doop, naamlik sy dood gedoop is. So verklaar Jesus self aan sy dissipels die rede vir sy kruisiging in Lukas 12. Aan die kruis is die sondeskuld van die mensdom met Christus se bloed afgewas. Eers daarna, ná sy opstanding uit die dood, gee Hy die opdrag om te doop soos ons dit vandag ken. Nie die Johannesdoop nie, maar die doop in die Naam van die Drie-enige God, Vader, Seun en Heilige Gees. Dit is die genadedoop van die genadeverbond.

Met hierdie doop is u en ek gedoop. Met hierdie doop word ons verbind aan die kruis waar ons ware doop plaasgevind het toe ook ons sonde deur die bloed van Christus afgewas is en ons vergifnis by God ontvang het. Gelukkig maak die hoeveelheid water nooit saak nie, maar wat wel saak maak, is of die teken van die water ons by die bloed van Jesus Christus uitbring!

Vrae:

- Wat was die rede hoekom Jesus met Johannes die Doper se doop gedoop wou word?
- Wat was Jesus se werklike doop?
- Met watter doop is u en ek gedoop?

Gesang 222:1, 2

Gebed: Gesang 222:1.

10 Februarie

Lukas 9:57–62

Volg My!

'n Mens kan slegs 'n dissipel van Jesus Christus wees as jy deur God geroep en deur Hom ingelyf word in die liggaam van Jesus Christus, naamlik die kerk! Alreeds in die Ou Testament sien ons dat God mense geroep het, soos Abraham en die volk Israel, en aan Hom verbind het. Jesus Christus tree ook nie anders op nie. Hy roep mense om Hom te volg en sy dissipels te wees. Telkemale lees ons dat Jesus iemand nader en vir hom sê: "*Volg My!*"

Nadat Jesus sy taak op aarde vervul het, het Hy dié roepingstaak aan die kerk toevertrou. God roep nog steeds dissipels, maar Hy doen dit deur sy Woord en met die kerk as instrument. Jesus het aan sy apostels as verteenwoordigers van die kerk die opdrag gegee om te doop. God se roeping word konkreet in 'n wêreld waar

Christus tans nie liggaamlik teenwoordig is nie deur die sigbare teken (sakrament) van die doop.

Elke mens wat vandag gedoop is, kan daarin die roepstem van Jesus Christus hoor: *"Volg My!"* Die doop gee aan my die versekering dat God my verkies het en my graag 'n dissipel van Hom wil laat wees. So het Jesus tydens sy aardse lewe vir Levi die tollenaar geroep om Hom te volg, maar dieselfde roeping weerklink ook in die woorde van die Here toe Hy die kindertjies geroep het. *"Laat die kindertjies na My toe kom en moet hulle nie verhinder nie, want die koninkryk van God is juis vir mense soos hulle."*

In ons situasie vandag is dit ook nie anders nie, want die Here roep nog steeds mense; mense soos Levi, die tollenaar, maar ook mense soos die kindertjies in Markus 10. Om geroep te word, bly steeds genade. Om gedoop te word, is steeds vir ons 'n teken van God se genadige verkiesing en roeping waarmee Hy ons in die kerk inlyf.

Maar daar moet ook geantwoord word op die roepstem van God. Ek moet opstaan en die Here daadwerklik begin volg. Dit is geloof. Ons moet as volwassenes soos Levi maak, deur alles net so te laat lê en opstaan en Jesus volg, of soos die kindertjies maak, wat kon opgroei met die versekering: Die koninkryk van God behoort aan my omdat God dit vir my gegee het.

Die vraag is of u en ek steeds so reageer op die roepstem van Jesus om ware volgelingen van Hom te wees? Is u bereid om alles in die lewe op te offer om Jesus Christus as u Saligmaker te volg? Onthou, sy roepstem weerklink nog duidelik in ons ore elke keer as ek in die erediens teenwoordig is by die doopbediening en ek daar ook weer aan my eie doop terugdink toe die Here my geroep het!

Vrae:

- Wat is 'n belangrike voorwaarde vir ons om 'n dissipel van Jesus Christus te wees?
- Hoe hoor ons vandag nog steeds die roepstem van Jesus Christus waar Hy nou nie meer liggaamlik by ons is nie?
- Hoe moet ons op die roepstem van God reageer?

Gesang 146:1, 3

Gebed: Gesang 146:3.

Tema vir die week:

Die nagmaal

11 Februarie

Matteus 26:26–29

Die nagmaal: 'n instelling van Christus

Die dagstukkies vir hierdie week handel oor die nagmaal. Saam met die doop vorm die nagmaal die twee sakramente van die Protestantse kerke. Die twee sakramente staan in kontras met die sewetal van die Rooms-Katolieke kerk. Die feit dat ons slegs twee sakramente het, rus op die fondament dat Jesus self slegs dié twee ingestel en aan ons gegee het.

In die gelese gedeelte sien ons die oorsprong van die nagmaal baie duidelik. Sy wortels is die baie ou pasgafees van Israel. By dié fees is die bevryding van die ou Godsvolk uit die slawerny in Egipte herdenk. Die pasga is deur God self ingestel en die Israeliete is beveel om dit gereeld as herdenkingsfees te vier as een van die belangrike simbole van die ou verbond.

Tydens die laaste pasgamaaltyd saam met sy dissipels, vul Jesus dié maaltyd met 'n nuwe inhoud. By dié maaltyd word die bevryding uit Egipte nie langer herdenk nie. Dit word nou 'n simbool van Jesus Christus se liggaam en bloed; 'n herinnering aan sy werk vir ons; 'n teken van die nuwe verbond en die verlossing uit die sonde.

In sy wysheid en genade het Jesus die nagmaal as voortdurende herinnering aan sy werk vir die kerk gegee. Die nagmaal is egter nie aan ons willekeur oorgegee, só asof dit kan gebruik of gelaat word, soos ons self kies nie. Omdat Hy dit ingestel het om tot ons heil gebruik te word, is daar 'n dwingende eis in die nagmaal opgesluit. In gehoorsaamheid aan sy Heer, gebruik die kerk en die gelowige lidmaat die nagmaal en telkens wanneer ons dit doen, verkondig ons immers ook "die dood van die Here totdat Hy kom". En dít bly ook by die nagmaal ons roeping in gehoorsaamheid aan óns Here Jesus Christus.

Vrae:

- Op wie se bevel vier ons die nagmaal?
- Kan ons maar sommer oor allerlei redes van die nagmaal wegbly?

Gesang 147:1

Gebod: Gesang 147:3.

12 Februarie

Eksodus 12:21–28

Die nagmaal: 'n heilige waarteken

Die opdrag van die Here rakende die pasgamaaltyd en die bloedteken aan die

deurkosyn, word in die gelese gedeelte aan die volksleiers oorgedra. Soos die Here beveel het, beveel Moses die volk om dit 'n voortdurende instelling te maak. Maar Moses doen nog iets: Hy verduidelik ook waarom dit so 'n instelling moet word: *"As julle kinders sou vra: 'Wat beteken hierdie verpligting?' moet julle sê: Dit is 'n paasoffer aan die Here omdat Hy in Egipte die Israëliete se huise oorgeslaan het. Terwyl Hy die Egiptenaars getref het, het Hy ons huise gespaar."*

Só werk 'n teken: deur gebruik te maak van simbole, in dié geval die paaslam en die bloed aan die kosyn, word iets wat betekenisvol is, afgeteken. Die simbole self dra nie die klem nie, maar wel dít wat daardeur afgeteken word.

By die nagmaal gebruik ons die simbole van die brood en wyn, soos Jesus dit aan ons gegee het. Dié gewoon aardse gebruiksgoed teken vir ons nou iets van groot betekenis: die liggaam en bloed van Jesus Christus. Maar nie nét die liggaam en bloed op sigself nie. Veelmeer word die totale werk van Jesus, waarvoor Hy sy liggaam laat breek en sy bloed laat stort het, vir ons afgeteken!

Daarom praat ons nagmaalsformulier van die *"heugelijke gebeurtenis van die bitter dood"* van Jesus, want wanneer ons sy dood in herinnering roep, roep ons tegelyk die verlossing uit die slawerny van die sonde in herinnering. Die nagmaal teken dus vir ons in sy simbole die wesenlike inhoud van die evangelie af! Soos in die Woord en in die doop, word die blye verlossing van die sondaar deur die daad van Jesus Christus in die nagmaal verkondig. Wanneer ons dus die nagmaal gebruik, en die tekens van brood en wyn sien, teken die simbole vir ons die diepte en die rykdom en die wysheid van God af en is dit nie net maar 'n herinnering aan die laaste maaltyd van Jesus en sy dissipels nie.

Vrae:

- Wat het die pasga vir ou Israel beteken?
- Beteken die nagmaal iets anders as die Woordverkondiging in die erediens?

Gesang 325:1

Gebed: Gesang 325:2.

13 Februarie

Romeine 4:1–12

Die nagmaal: 'n heilige seël

Vandag gaan ons ons aandag bepaal by vers 11 van ons gelese gedeelte: *"Hy het die besnydenis as 'n teken ontvang. Dit is 'n seël wat bewys dat God hom vrygespreek het omdat hy geglo het toe hy nog onbesnede was."*

'n Seël word van oudsher af al gebruik om die egtheid van 'n saak te waarborg. Ons gebruik dit vandag nóg op 'n notariële akte, graadsertifikaat, 'n pakket, ens. Telkens is die seël 'n waarborg daarvan dat daar nie aan die inhoud van 'n saak gepeuter is nie; dat dít wat deur die seël beskerm word, onbeskadig is.

Só 'n waarborg van God se beloftes is ons sakramente ook. Vir Abraham was die besnydenis nie slegs 'n teken nie, maar ook 'n bevestiging van die verbond; 'n

waarborg van God se beloftes; 'n bewys dat dít wat God vir hom gedoen het, eg en waar is. Die besnydenis het hom nie in die verbond met God gebring nie; dít het hom nie vrygespreek nie – maar dit was 'n beseëling van dié vryspraak en dié verbond wat God aan hom gegee het.

Die nagmaal is nou vir ons ook só 'n seël: dit bevestig en waarborg aan ons die egtheid en die waarheid van dít wat in die nagmaal afgeteken word. Die nagmaal sêlf spreek ons nie vry nie en bring ons nie selfwerkend in die gemeenskap met Jesus Christus nie. Dit waarborg egter aan ons die beloftes van God wat in Jesus Christus waar geword het. Die nagmaal verseker ons daarvan dat die evangelie die realiteit vorm van my lewe as gelowige. Die nagmaal is die seël wat Jesus self aan ons gee om die egtheid, die waarheid en die sekerheid van sy werk vir ons bo alle twyfel te stel.

Die nagmaal wat Jesus só as teken en as seël ingestel het, verkondig en bevestig op sigbare en tasbare wyse aan ons die waarheid van sy verlossingswerk. Daarvoor het Hy dit aan ons gegee, en daartoe moet ons dit gebruik. In die nagmaal het ons nie te make met een of ander soort mistieke towerhandeling nie, maar met die teken en die seël wat Jesus sêlf gegee het waardeur ons geloof versterk word.

Vrae:

- Watter funksie verrig die nagmaal as 'n heilige seël?
- Kan die nagmaal self ons salig maak?

Gesang 326:1

Gebod: Gesang 326:2.

14 Februarie

1 Korintiërs 11:17–34

Voorbereiding vir die nagmaal

In die gemeente van Korinte was daar oënskynlik allerlei onreëlmatighede by die gebruik van die nagmaal. Ons beskik nie oor die besonderhede van presies hóé die nagmaal gevier is en wat alles deel van die ongerymdhede uitgemaak het nie. Wat wel duidelik is, is dat daar by die gemeenskaplike maaltyd nie werklik met mekaar gedeel is in die maaltyd nie. Aan tafel het sommige van hulle vrate van hulself gemaak, terwyl ander hulle te buite gegaan het aan drank. Die besef van die heilige erns by die nagmaal het kennelik ontbreek.

Ter wille van die heilige erns by die viering van die nagmaal, roep Paulus die gemeente op tot deeglike en eerlike selfondersoek vóór hulle die nagmaal gebruik. Hierdie gebeure is immers nie maar net 'n gewone maaltyd wat plaasvind nie, maar 'n maaltyd waarby die liggaam en bloed van Jesus Christus die middelpunt is. Aan hierdie maal kan 'n mens nie ligtelik óf ligsinnig deel hê nie, maar dit moet met werklike vroomheid en erns benader word.

'n Mens kan egter ook maklik op 'n ánder manier by die voorbereiding vir die

nagmaal verkeerd handel. Sommige lidmate weerhou hulle van die nagmaal omdat hulle oor allerlei kleinighede beswaard voel en meen dat hulle nie sêlf waardig en onberispelik genoeg is om aan die nagmaal te kan deel nie. Hulle voorbereiding wentel dan óók net om hulle eie persoon en eie optrede. In só 'n voorbereiding word eweneens nie werklik erns gemaak met die feit dat ons by die nagmaal deel kry in die liggaam en bloed van Jesus Christus nie!

By ons voorbereiding moet ons steeds begryp: heilige erns met die liggaam en bloed van Jesus Christus beteken dat ons van onself, van óns begeertes en óns behoeftes, maar ook van óns swakhede en foute af wegkyk na die heil wat Christus Jesus aan ons skenk. Só 'n heilige erns het natuurlik 'n uitwerking op ons hêle lewe: Dit bring mee dat ons enersyds nie ligtelik met die evangelie sal omgaan deur onverskillig te lewe nie, maar ook andersyds dat ons nie ligtelik met die evangelie sal omgaan deur ons redding te wil soek in ons eie onbesproke lewenswandel nie. Inteendeel, diep bewus van ons sonde, soek ons juis ons heil in Jesus Christus, soos die nagmaal dit vir ons afteken en beseël.

Vrae:

- Indien ons met heilige erns die nagmaal behoort te benader, kan ons ligtelik met huisgodsdienste en erediens omgaan?
- Wat moet die kern uitmaak van ons voorbereiding vir die nagmaal, naamlik die vraag na ons lewe of na ons geloof?

Psalm 25:2

Gebod: Psalm 25:3.

15 Februarie

Johannes 15:1-8

Die nagmaal: in gemeenskap met Jesus Christus

Die aand voor sy gevangening, het Jesus die laaste gesprek met sy dissipels gevoer. In dié gesprek lê Jesus baie klem op die noodsaaklike eenheid tussen Hom en sy dissipels. Dié eenheid is 'n eenheid wat lewe gee en vrug voortbring: die lewe en vrug van gehoorsame dissipelskap. Sonder hierdie eenheid kán daar geen lewe wees nie, en word 'n mens afgesny van die Bron van lewe. 'n Bestaan lós van Jesus Christus, is 'n bestaan onder die oordeel van God; 'n bestaan wat op die ewige dood uitloop. Dit word baie duidelik vir ons uitgespel in die gelykenis van die wingerdstok en die lote.

Nou weet ons dat die band wat ons in die gemeenskap met Jesus inbind, die geloof is wat die Heilige Gees in ons werk. Dié geloof word deur die Gees gewek en versterk deur die middele wat God daartoe gegee het, naamlik die Woord en die sakrament. By die nagmaal word ons dan in die eerste plek in dié sin in gemeenskap met Jesus gebring. Deur die Heilige Gees wat ons by die teken en seël van die nagmaal opnuut oortuig van die volle waarheid en egtheid van die

verlossingswerk van ons Here Jesus, word ons geloofsband met Hom ook opnuut versterk en ons gemeenskap met hom vernuwe.

Maar ook deur die besondere band van die sakrament sêlf, word ons met Jesus in gemeenskap gebring. Wanneer ons opstaan en by die tafel gaan aansit, word daarmee iets tot uitdrukking gebring van die besef wat in ons leef dat Jesus sêlf die Gasheer by sy tafel is! Meer as by enige ánder handeling in ons erediens word die innige gemeenskap tussen die lewende Heer en sy gehoorsame dissipels beklemtoon en gerealiseer in die eenvoudige formulier: "Die brood wat ons breek, is die liggaam van Christus; die beker is die bloed van Christus." Die band tussen Christus en sy gelowige volk moet ook só in die nagmaal tot werklikheid word. Ons geloof is immers juis die lewende verhouding met die lewende Heer – en daarvan getuig die nagmaal keer op keer. Telkens as ons nagmaal vier, is dit dan ook 'n belydenis daarvan dat ons in die wingerdstok wil bly.

Vrae:

- Watter band bind ons in gemeenskap met Jesus?
- Op watter maniere word ons in die nagmaal van die gemeenskap met Jesus verseker?

Gesang 331:2

Gebod: Gesang 331:3.

16 Februarie

Johannes 15:9–17

Die nagmaal: in gemeenskap met die gelowiges

Die gemeenskap wat ons met Jesus het, behels ook 'n opdrag aan die gelowiges. Dié opdrag word baie duidelik vir ons gegee in Johannes 15:12: "*Julle moet mekaar liefhê soos Ek julle liefhet.*" Dit is ondenkbaar dat die gelowige in gemeenskap met Jesus kan leef sônder om ook in gemeenskap te tree met die medegelowiges in die kerk. Boonop is dié gemeenskap met mekaar een wat gekenmerk word deur die liefde tot mekaar; deur die bereidheid tot diens aan mekaar. Verder is dit 'n gemeenskap waarin die een nie méér as die ander is nie; die een staan nie hoër as die ander nie, want vir die Heer en Hoof van die kerk is sý uitverkorenes nie ondergeskiktes nie, maar vriende. En dié gemeenskap onderling kom nie tot stand omdat óns dit wil, of omdat óns mekaar daarin uitgesoek het nie. Dit is 'n gemeenskap wat rus op ons verbondenheid met Jesus Christus en op sý verkiesende genade waardeur mense deur Hom tot die lewende gemeenskap geroep is. Voeg 'n mens die perspektief van die geloofsbelydenis hierby, naamlik dat dié gemeenskap oor die eeue strek, is dit duidelik dat ons nie hier te make het met 'n saak van menslike moontlikheid nie.

Tog word iets hiervan duidelik in ons nagmaal. Dit is goed dat ons vashou aan die gebruik om die nagmaal aan die tafel te bedien waar ons almal saam aansit. Sonder 'n tafelhoof, sonder rang of stand, maar ook (waar die tug reg hanteer en

die voorbereiding reg gedoen is) sonder rusie en onderlinge twiste deel ons saam in die één brood en één wyn. Saam deel ons in dieselfde geloof en in die gemeenskap met ons enigste Heer. Dié deelname aan sý liggaam en bloed lê 'n band oor die eeue tot by die eerste nagmaal. Só kom daar by die nagmaal ook iets tereg van ons onderlinge liefde, van ons gesamentlike bereidheid vir mekaar en vir ons Heer. Maar daarmee word dit ook duidelik dat dit in dié bedeling nog slegs ten dele is. Die nagmaal is daarom ook 'n voortgaande gebed dat die Here Jesus sal kom, opdat ons gemeenskap met Hóm en met mekaar aan sý ewige feesmaal volkome sal word.

Vrae:

- Op watter manier, dink u, gee ons by die nagmaalsviering in ons Kerk uitdrukking aan die geloofsblydskap waarvan vers 11 praat?
- Kan die nagmaal ooit werklik 'n sigbare demonstrasie van die eenheid van die kerk wees?

Psalm 116:1

Gebed: Here, ons bely ons sonde voor U. Skenk U genade in Jesus Christus aan ons en bewaar ons gedurende hierdie nag.

17 Februarie

Kolossense 3:1–17

'n Lewe van danksegging

Dié Skrifgedeelte kan in drie onderdele onderskei word. In verse 1–4 stel Paulus die beginsel: Streef na die dinge wat daarbo is. In verse 5–11 wys Paulus die sondige en verkeerde lewenswyse uit en wys hy dit af. In verse 12–17 hou hy die regte lewenswyse aan die gelowiges voor en roep hy die gemeente op om só te leef. Al drie dele word gebou rondom 'n motivering: die verlossingswerk van Jesus Christus. Deur sý werk is ons klaar met die sondige, aardse lewe. Deur sý werk het ons nuwe mense geword wat God ken. Deur sý werk is ons deel gemaak van God se verbondsvolk.

Die nagmaal teken juis dié waarheid vir ons af en waarborg dit. Wanneer ons die gebreekte liggaam en gestorte bloed van Jesus in herinnering roep, is dit mos jús so dat ons dit doen in die geloof dat dié daad van Christus ons van die sonde verlos het! In gemeenskap met Hom en met ons medegelowiges aan één tafel word die feit juis onderstreep dat ons sý dissipels is wat uitgeroep is uit die wêreld! Dié gemeenskap met ons Heer versterk ons juis in die oortuiging van ons geroepenheid om vrug te dra tot eer van God in die wêreld.

Daarom mag ons nie van die nagmaal ontstaan sonder om die eis van die nagmaal, wat ook die eis van die evangelie is, te hoor nie. En dié eis is baie duidelik: Rig julle gedagtes op die dinge wat daarbo is, nie op die dinge wat op die aarde is nie. Die res van ons Skrifgedeelte werk die konkrete implikasies daarvan uit.

Só moet ons as gelowiges die gemeenskap met ons Heer en met mekaar dan ook voortdra. Hier is geen sprake van 'n verandering van strukture en sosiale ordes nie, maar van die vulling daarvan! Op die aarde, in die gebroke werklikheid met sy lyding en sy ellende, moet ons ons Godgegewe plek vul met dié nuwe dinge wat daarbo is. Ons moet nie die koninkryk van God hier probeer oprig nie, maar as vreemdelinge en bywoners hiér lewende getuies wees van die koninkryk waarheen ons op pad is. Dit is ons lewe van danksegging waarmee ons die Koning verheerlik en in sý gemeenskap vrugte dra.

Vraag:

- Watter betekenis het die nagmaal vir u lewe vandag?

Gesang 330:1

Gebed: Gesang 331:1.

Tema vir die week: Riglyne vir 'n Christelike lewe

18 Februarie

Markus 9:2–13

Verstaan u nie? Glo dan!

“Maar hoe verstaan 'n mens dit?”, is 'n vraag wat u en ek dikwels hoor. Meer nog, dit is ook 'n vraag waarmee elkeen van ons al die een of ander tyd geworstel het.

Om dié dinge wat vir ons sinvol en ten goede is, te verstaan, is nie moeilik nie. Ons aanvaar dit en in 'n mate verstaan ons ook die liefde van God. Dit is vir ons goed – ons beleef dit positief.

Hoe reageer u en ek tot dié dinge wat ons nie verstaan nie? Dié dinge wat negatief is, wat ons lewe as 't ware ontwrig, soos lyding, pyn, die dood...? Is dit altyd maklik om aan te hou glo as ons in krisissituasies verkeer? Hoe kan ons die God van liefde gelykstel met die hartseer en swaarkry in ons lewe?

Ons kan dit slegs op een manier doen: As ons Jesus se lyding en sterwe verstaan teen die agtergrond van die verheerliking op die berg. As ons nie soos Petrus vir Jesus wil vashou hier op aarde nie. As ons dit nie as voorwaarde vir ons geloof maak, naamlik om te verstaan nie.

U en ek sal alleen staande bly in hierdie wêreld as ons glo wat in vers sewe gesê word en dit doen: “*Dit is my geliefde Seun. Luister na Hom.*” Dit is God se daad: Jesus Christus is ons Here. In Hom hét ons die lewe. Wat is u en my reaksie? Bly ons geloof net woorde of word u geloof daad? As dit waar is, is verstaan nie die belangrikste nie. As u sê dat u glo en dit ook doen, is verstaan nie ter sake nie. Ware geloof kan nie anders as om gelééf te word nie.

Vraag:

- Watter redes sou u kon opnoem waarom ons geloof baiekeer net by woorde bly?

Gesang 258:1, 2

Gebed: Gesang 258:4.

19 Februarie

Markus 9:14–29

Glo u? Lewe dan so!

Hoe tree u en ek op in die wêreld waarin ons woon? Laat ons maar begaan en aanvaar alles soos dit kom? Laat ons maar Gods water oor Gods akker loop? Hoe dikwels gebeur dit nie! Ons voel onself onbekwaam, nie opgewasse om in hierdie wêreld kind van die Here te wees nie. . .

U en ek sal ook moet sê: “Ek glo! Help my waar ek nog ongelowig is.” Dit is maklik om te sê dat ons glo terwyl ons ons elke Sondag in die beskermde

omgewing van die kerk bevind. Maar in ons leefwêreld van elke dag is dit 'n ander saak. Dan huiwer ons baiekeer om deur woord en daad vir God iets te beteken.

Hoe baie het ons nie vir die wêreld te sê nie! Hoeveel gesag dra die God van die Woord nie! En die Word van God sê: "*Vir die een wat glo, kan alles.*" Vir die een wat glo, is dit ook maklik om in hierdie wêreld kind van God te wees en nie kind van die wêreld te word nie. Die een wat werklik glo, kan ook nie anders nie as om, bewus van menslike swakheid, aan God vas te hou en elke dag vir God te leef. Die gelowige kan ook nie anders as om sy Christenskap daadwerklik uit te leef nie.

Só moet u en ek ook bely en bid: "Ek glo! Here, help my waar ek nog ongelowig is!"

Vraag:

- Wanneer ons ons geloof konsekwent in daade uitleef sal die kerk in baie opsigte meer geloofwaardig wees. In watter opsigte en in wie se oë, sou u sê?

Gesang 33:1, 4

Gebed: Here, leer en sterk ons deur u Gees om ons belydenis so te leef dat die wêreld kan sien dat ons aan U behoort.

20 Februarie

Markus 9:30-37

Waarmee is u besig?

Waarmee was u vandag besig? Het u die hele dag hard gewerk ten einde met 'n geruste hart te kan rus? Was u miskien besig om 'n moeilike probleem te beredeneer sonder om 'n sinvolle oplossing te vind? Het u dalk vandag die vraag aan uself gevra: Is ek in my lewe besig met die regte dinge?

Dit is só maklik om van die minder belangrike dinge die meeste te wil maak. Kyk maar na die dissipels: Jesus het so pas vir die tweede maal sy dood en opstanding aangekondig, en die dissipels stry oor wie van hulle die belangrikste is. Jesus is besig om van sy groot reddingsdaad te vertel – die dissipels is besig met menslike dinge, en hoor nie eens wat Jesus sê nie. Maar Jesus het geweet waarom hulle gepraat het, daarom berispe Hy hulle en gebruik 'n kind as 'n voorbeeld om hulle vraag te antwoord.

Die Here weet ook waarmee u en ek elke dag besig is – ook dít wat ons nie sê of wys nie. Dit is tegelyk 'n waarskuwing en 'n troos. Die waarskuwing wil vir ons sê: Maak seker dat u met die Here se dinge besig is. En die troos is: God is getrou. As u en ek ons sonde bely en dit aflê, sal Hy ons dit vergewe.

Vraag:

- Dink na oor die dag se werksaamhede. Wat sou u graag anders en beter wou hê?

Gesang 253:1, 2

Gebed: Deurgrond my, o God, deurgrond my hart;
ondersoek my, sien tog my onrus raak.
Kyk of ek nie op die verkeerde pad is nie,
en lei my op die beproefde pad.
Amen.

21 Februarie

Markus 9:38–50

Duidelike riglyne

Die klagte word baiekeer gehoor dat die Bybel nie vir ons mense van vandag antwoorde bied nie. Dit word gesê dat die Bybel nie vir vandag meer riglyne gee oor hoe die gelowige moet leef nie. Dit is nie waar nie. Die een wat só redeneer, wil nie hoor wat die Bybel sê, of die riglyne raaksien wat daarin geskryf staan nie.

Luister wat sê vers vyftig: *"Julle moet werklik sout wees en in vrede met mekaar lewe."* Waar wil ons 'n duideliker opdrag kry? Wees werklik sout – doen die goeie werk waarvoor u deur die Here bestem is. Moet nie nalaat om dit te doen nie, want as sout sy krag verloor het, is dit nutteloos. So is ook die gelowige wat nie tot dade oorgaan nie.

Wat kan meer sinvol wees as: *Lewe in vrede met mekaar*? As getroudes, as gesin, as gelowiges moet ons hierdie opdrag nakom. Moenie altyd al die verkeerde dinge raaksien nie, maar soek die goeie. Jaag die vrede na – die vrede van Jesus Christus. Leef daarin, want dit hou groot belofte in.

- Hoe gaan u probeer om werklik sout te wees?
- Leef u gesin in vrede met mekaar?

Vraag:

- Waarom dink u is daar mense vir wie die Bybel skynbaar nie antwoorde gee op hulle lewensvrae nie?

Psalm 84:1, 6

Gebed: Here, waar ons so voor u Woord buig, kom daar dié groter helderheid oor ons lewe van hierdie dag. Dankie dat u Woord so vastigheid en rigting in ons lewe skenk.

22 Februarie

Markus 10:1–12

Vrede in die huwelik

Ons het gister gepraat oor die riglyne wat die Bybel gee vir die gelowige se lewe. Die riglyn wat die meeste sê, is: *Julle moet in vrede met mekaar lewe*. Dit is interessant dat die vraag oor die egskeiding direk daarna gevra word. Wat wil dit vir ons sê?

Ons moet in die eerste instansie in die huwelik in vrede met mekaar saamleef, want "onvrede" in die huwelik lei tot ongelukkigheid op alle ander terreine. Dit bring nie net spanning in die huwelik en konflik tussen die gesinslede nie, maar ook onverdraagsaamheid teenoor andere. En die skadelikste is dat ons verhouding met God ook daardeur skade ly. 'n Ongelukkige huwelik maak inbreuk op 'n gelukkige verhouding met God.

Dit is dan sekerlik ook die rede waarom Jesus hier so skerp te velde trek teen egskending. Dit is nie moontlik om verkeerde optrede met verkeerde dade reg te maak nie. Kwaad kan nie met kwaad ongedaan gemaak word nie. Liefde maak kwaad ongedaan, want die liefde reken die kwaad nie toe nie. Egskeiding is nie die antwoord nie. God wil dat sy instelling gehandhaaf word. Die mens tree op asof dit nie menslik moontlik is nie, maar God gee vir u en my die krag om sy wil te doen.

Soek ú elke dag die wil van God?

Vraag:

- Het u dit al so ervaar dat u verhouding met Christus tog ook in u huwelikslewe 'n geweldige invloed uitoefen?

Psalm 25:2

Gebed: Here, ons is so dankbaar dat ons na U kan kom met ons huweliksprobleme, maar ook met ons huweliksgeluk.

23 Februarie

Markus 10:13–16

Die huwelik: 'n geleentheid en verantwoordelikheid

Die huwelik as instelling van God, is tegelyk 'n grootse geleentheid en 'n groot verantwoordelikheid. Die geleentheid is daarin geleë dat man en vrou as een binne die huwelik **kan** en **moet** saamleef. Twee mense het die geleentheid om mekaar te leer ken, by te staan en aan te vul. Saam kan hulle van elke geleentheid 'n uitdaging maak, en in alles nader na mekaar beweeg. Maar dit is alleen moontlik as God en sy gebod ook in die huwelik dié belangrikste is. Alleen mét God en na aan God, kan ons ook na aan mekaar wees. Deur God se genade kan ook die huwelik tot God se eer wees.

Maar die huwelik is ook 'n groot verantwoordelikheid. Daarom sê die gedeelte wat ons saamgelees het: *"Laat die kindertjies na My toe kom en moet hulle nie verhinder nie..."* As God kinders in 'n huwelik gee, gee Hy daarmee saam 'n opdrag. U, die ouers, moet die kind na God lei. Deur u woorde en u dade moet u 'n voorbeeld wees. U lewe moet dit vir die kind aanloklik maak om 'n Christen te wees en 'n uitdaging wees om óók kind van God te wees. Hoe lyk die voorbeeld

wat óns stel? Ons geloofsvertroue, ons kerklike betrokkenheid, ons lewe vir Christus? Verhinder u en ek nie ons sêlf dat ons nie na God kan gaan nie?

God gee vir u en my die geleentheid. Gebruik u dit om God te eer? God gee aan u en my die verantwoordelikheid. Hoe gaan u dit uitvoer?

Vraag:

- In watter opsigte het u huweliksmaat vandag sy/haar verantwoordelikhede tot u uitgeleef?

Gesang 188:1, 2, 3

Gebed: Here, dit is wonderlik dat U vir ons 'n maat gegee het wat verstaan en wat saam met my voor U kan buig.

24 Februarie

Markus 10:17–31

Wat kom u kort?

Ons het die afgelope ses dae gepraat oor die riglyne vir en die eise van 'n Christelike lewe. U het dalk ook al geredeneer dat u nie daartoe in staat is nie, dat dit darem net te veel gevra is. U mag ook dink dat u dit in elk geval nie alleen kan regkry nie, en 'n mens kan jouself afvra of dit alles die moeite werd is. Maar dan kom die vraag na vore: Wat moet ek doen om gered te word?

Die ryk jongman het dieselfde vraag aan Jesus gestel. En die skokkende antwoord ken ons goed: Verkoop alles en volg My dan. Die moeilikste word van die jongman gevra – juis dít staan tussen hom en die Here.

Is daar iets in u lewe wat u van die Here weghou? Is u tekortkominge in u eie oë só groot dat dit voor die Here onverskoonbaar is? Het u dalk al alleen probeer om daarvan ontslae te raak – sonder enige sukses?

Hou dan hieraan vas, en glo dit: *“Vir mense is dit onmoontlik maar nie vir God nie, want vir God is alles moontlik.”* God maak vir u en my lewe moontlik – in Christus. God maak van ons meer as oorwinnaars – deur die liefde van sy Seun.

Vraag:

- Wat kom ú kort om dit deelagtig te wees? Vir God is alles moontlik!

Gesang 190:1–5

Gebed: Here, neem weg wat tussen U en ons staan, en maak ons diensbaar in U goeie werk.

Skenk ons genade, sodat ons hoe langer hoe meer kinders ván en vír U in hierdie wêreld sal wees.

Laat dit waar wees in Jesus Christus.

Amen.

Die dood oorwin

Dood is deel van ons lewe. Dit is 'n noodwendigheid waaraan ons nie kan ontkom nie. Van die begin van die skepping af het die dood 'n onuitwisbare spoor nagelaat. Al is die dood so oud soos die mensdom self, en al is daar verskeie pogings om die dood "sag" voor te stel, is en bly die dood 'n verskrikking. Die dood bly onbekend te midde van 'n bekende wêreld waarin ons ons bevind. Dit beteken afskeid waardeur bande van liefde deurgesny word. Deur die dood word weer terugkeer na stof – na niks.

In die gedeelte vind ons Jesus op weg na Jerusalem. Jesus loop voor sy dissipels uit. Dan roep Hy hulle bymekaar en vertel in detail hoe Hy sy dood in Jerusalem tegemoetgaan. Stap vir stap vertel Hy aan hulle wat gaan gebeur. Die skrifgeleerdes en priesterhoofde – aan hulle genade sal Hy oorgelewer word. Hulle bevinding sal die doodstraf wees. Die heidene sal Hom doodmaak. Hy sal buitengewone marteling en vernedering verduur wat gepaard sal gaan met spot, slaan en spoeg. Maar Hy sal uit die dood opstaan! Hy sal doen wat niemand nog kon doen nie. Hy sal die engel uit die dood haal. Hy sal die dood wat die finale sê wil hê, kasty deur oor die dood te triomfeer. Die dood sal sy slaaf word en Hy die Oorwinnaar.

Die dood en opstanding van Christus is vir ons van kardinale belang! In die dood van Christus lê daar vir ons oorwinning opgesluit. In die dood het God in Christus vir ons kwytskelding van ons sonde gegee. Dit is genade. Maar ook ons is oorwinnaars in die opstanding. Die dood van Christus het versoening vir die sondaar met God teweeggebring. Daarom is dit ook nou moontlik om in Christus mede-oorwinnaars oor die dood te word – met 'n nuwe, heerlike en volmaakte bedeling om te betree.

Dit ontvang ons as 'n geskenk – verniet en sonder dat ons dit verdien het. Dit is ons deel wanneer ons onvoorwaardelik glo in die Oorwinnaar oor die dood, Jesus Christus.

Vraag:

- Watter voordeel hou die opstanding vir ons in?

Gesang 138:1-4

Gebod: Gesang 139:3.

Diensbaar

Daar is mense wat daarna streef om net die hoogste posisies te beklee. Ander weer, leef in die verwagting om 'n leidende rol te speel op sosiale of politieke gebied. By nog ander bestaan daar 'n hunkering om ryk te wees. Sommige leef in die

verwachting om gedurigdeur die voorste gestoeltes in te neem. Hierdie gesindheid is glad nie nuut nie. Ons vind dit selfs by die dissipels van Jesus. Die dissipels het 'n aardse Messiaskoning verwag wat met groot magsvertoon die Romeinse vyand sou verslaan en die troon van Dawid in ere sou herstel. Daarom die versoek van die seuns van Sebedeus, Johannes en Jakobus, om aan sy regter- en linkerkant te sit wanneer Hy die troon bestyg, want dit is die belangrikste posisies van eer en mag.

Nou verneem die dissipels egter van Jesus dat in die koninkryk van God die orde eintlik omgekeer word. Daar word nie baasgespeel nie, maar in teenstelling daarmee, bevind 'n mens jou in die leerskool van offervaardigheid. Jou krag lê nie in mag nie, maar om dienskneg te wees. In die koninkryk word daar nie gewerk met mense wat groot wil wees nie, maar met nederige mense. In die koninkryk is die vraag nie of jy kan dikteer nie, maar of jy kan dien. In die koninkryk is hy wat eerste wil wees, se taak om almal se dienaar te wees.

Hierdie diensbaarheid is gegrond in Christus. Christus is in 'n stal gebore, het sy lewe lank vernedering verduur, en is gekruisig sodat Hy uit liefde vir ons die ewige lewe kan skenk. Al is Hy God en Heerser aan wie alle mag gegee is, het Hy nooit sy mag misbruik nie, maar was Hy die uiterste voorbeeld van dienskneg wees.

Ons het in Christus deel aan die kruis, deel aan die verlossing. U en ek word ook uit dankbaarheid opgeroep om só diensbaar te wees. Dit vra dat ons van onself aan God sal gee: ons tyd, ons kragte, ons vermoëns, ons hart. Dit vra ook dat ons medelye sal betoon: 'n besoek aan 'n vereensaamde, 'n ware en opregte sensitiewiteit vir my naaste se behoeftes. Bo alles vra dit dat ek die blye evangelie van verlossing aan my medemens moet meedeel deur middel van woorde en dade. Só word ons diensbaar in sy ryk.

Vraag:

- Hoe sal u nederigheid, wat 'n belangrike eienskap van dienslewering is, omskrywe?

Gesang 222:1, 4

Gebed: Gesang 225:4.

27 Februarie

Markus 10:46–52

'n Onwrikbare geloof in Christus

Die grootpad vanaf die Jordaan na Jerusalem wat deur Jerigo loop, is besonder druk besig vanweë die naderende paasfees. Op dié pad bevind Jesus Hom. Hy is onderweg na Jerusalem, maar eintlik was Hy op pad na Getsemane en Golgota. 'n Bedelaar, Bartimeus, het langs die pad gesit. Hy leef van aalmoese, ander se oorskiet. Hy is van ander se genade afhanklik! Ander mense moes hy voortdurend

in die oë kyk. Nee, eintlik kon hy dit nie doen nie, want hy was blind, vasgevang in 'n donker wêreld. In sy lewe kon hy nie veel verwag nie.

Jesus bewoog op die pad by Bartimeus verby. Bartimeus roep uit: "*Jesus, Seun van Dawid, ontferm U tog oor my!*" In hierdie sin plaas hy sy volle verwagting in Christus. Jesus is sy enigste hoop. Hy glo onwrikbaar. Op Jesus se vriendelike uitnodigende vraag antwoord Bartimeus: "*Rabboeni, dat ek kan sien.*" Jesus reageer onmiddellik daarop en sê: "*Jy kan maar gaan. Jou geloof het jou gered.*" Bartimeus kon dadelik sien en hy het Jesus uit dankbaarheid gevolg. Volgens Lukas 18:43 het nie net Bartimeus nie, maar die hele volk God verheerlik.

Terwyl Hy onderweg is na Golgota, is Christus as Verlosser van sonde en die dood steeds besig om sy Messiaskap te bevestig deur Bartimeus te bevry van sy nood. Nood is aan ons almal bekend; dit is geen vreemde verskynsel nie. Nood kan in verskeie vorme voorkom. Vir die een is dit om onder uitermatige spanning te leef. 'n Ander worstel met 'n noodlottige siekte. Nood is vir sommige die dood – as die onbekende. Nood kan verskyn in die vorm van teleurstelling in mekaar, in alleen vrees, in droogte.

Die vraag is nou: Wat doen ons in 'n noodsituasie? Hulp lê alleen in Christus! Hy alleen kan uitkoms in ons nood bring, en berusting. Christus alleen is ons hoop. Alleen in Christus is dit moontlik om ons kruis te dra. Maar dan moet ons in die geloof na Christus gaan.

Wanneer die uitkoms nie kom nie, wanneer alles sinloos lyk en 'n mens in allerlei twyfel begin verval, bid dan om die geloof. Geloof sodat ons opnuut weer met ons nood en ellende na Hom sal gaan wat ons reeds van ons grootste nood, naamlik die sonde, verlos het.

Vraag:

- Hoe sal ons geloof kan omskrywe?

Gesang 253:1, 6

Gebed: Gesang 253:2.

28 Februarie

Markus 11:12–26

Vrugte van geloof

Ons staan voor 'n wonder, maar met 'n verskil. Hierdie wonder wil vernietig, in teenstelling met ander wonders wat wil behou. Ons ontmoet Christus hier in 'n ander gewaad. Waar Hy hoofsaaklik liefdevol optree, vind ons daarnaas Christus as regter.

Waarom sou sy toorn ontvlam het teen die vyeboom? Op pad terug van Betanië af sien Christus 'n besondere vyeboom. Dit was vroeg in die lente en die boom is reeds vol blare. Christus hoop om vrugte aan die boom te vind, maar slegs die blare begroet Hom. Daar was geen vrugte nie. Markus voeg by dat dit nog nie vyetyd was nie. Vye word daar normaalweg eers gedurende Junie ryp. Hoe kon

Christus verwag het dat daar vye moes wees? Die tekens was dus daar – die belofte – maar die vrug het ontbreek! Daarom spreek Christus 'n vloek uit oor die boom.

Dit is moontlik dat Markus in hierdie gebeurtenis 'n beeld van Israel in die oog kry. 'n Israel wat halsstarrig is. 'n Israel wat weier om te verstaan. 'n Israel wat geen vrug dra nie en waaroor God se oordeel gaan kom. Wat Christus in Jesursalem ervaar en gesien het, was 'n akteurspel van geloof wat eindig in vertoon. Daarby het Christus te doen met die owerstes, die Fariseërs. By hulle vind Hy net teenstand en verset. Daarom kom die einde nou vinnig nader: vir Christus die kruis, maar vir die hardnekkige stad en volk die oordeel.

Waarskuwend, maar in liefde spreek hierdie wonder ook tot ons. Tekens van vroomheid mag by ons aanwesig wees. Daar kan ook offers wees en selfs 'n mooi vertoon. 'n Geloof wat wil beïndruk omdat die mond dit so voortreflik kan bely. MAAR dis nie al wat gevra word nie. Sonder om die geloof uit te leef, sonder werke, ja sonder vrugopbrengs, is ook ons geloof niksseggend – is dit alleen blare. Die vrug van dankbaarheid in Christus ons Verlosser moet by ons te vinde wees.

Vraag:

- Bespreek die vrugte as resultaat van die geloof.

Gesang 247:1, 3

Gebed: Gesang 238:3.

1 Maart

Markus 12:13–27

Betaal aan God wat Hom toekom!

Moet ons belasting betaal, of moet ons nie? Dié vraag is aan Jesus gestel. Die vraestellers is listig saamgestel uit Fariseërs en Herodiane. Die Fariseërs was 'n godsdienstige groep vir wie dit 'n oneer was om aan 'n vreemde heerser belasting te betaal. Die Herodiane aan die ander kant, was as 'n politieke groep ten gunste van die Romeine.

Kragte is saamgesnoer om Jesus hier op 'n verkeerde woord te betrap. Hulle wil dat Jesus kant sal kies – vir of téén die Romeine. Daardeur sou Hy ook 'n keuse uitoefen vir of teen die Joodse godsdienst, soos verteenwoordig deur die Fariseërs. Skaar Hy Hom by die Joodse gedagte, kan Hy beskou word as 'n teenstander van die Romeinse gesag. Andersyds kan beweer word dat Hy in stryd met die Joodse godsdienst handel. Wat ook al sy antwoord mag wees, of aan die keiser belasting betaal moet word of nie, een van die twee groepe sal te na gekom word. Hy sal dus of polities, of godsdienstig aangekla word.

Jesus sien egter deur hulle plan. Hy vra vervolgens 'n belastingmuntstuk wat ongeveer agttien sent werd was. Op hierdie silwerstuk was die kopbeeld van die keiser afgedruk, asook 'n opskrif wat aan die keiser goddelike eer toegedig het. In die gemeenskap waarin hulle leef, word gebruik gemaak van die munt. Sodoende deel hulle in die regte en voorregte en beskerming wat daarmee gepaard gaan. Vir

hierdie voorregte en beskerming moet die verlangde belasting aan die Romeinse owerheid betaal word.

"Gee aan God wat aan God behoort", is woorde wat die Fariseërs en Herodiane verras. Hierdie woorde sê dat die mens maaksel van God is. Die mens is beeldraer van God. Die mens behoort aan die Skepper, en die mens is daarom God se besitting. Die mens behoort dus sy lewe aan sy Heer te wy. Die mens is loyaliteit en onderwerping aan sy Hoof verskuldig. Die mens het deur die sonde van God vervreem geraak. In en deur Jesus, die eintlike Beeld, is die mens weer losgekoop met die kosbare bloed van Christus. Die verhouding is herstel. Die mens behoort aan God met alles wat hy is en het. Dit sluit sy liggaam, wil, geld en goed in. Alles moet diensbaar aan God gestel word. Dit is 'n voorreg.

Vraag:

- Op watter wyses kan ons diensbaar wees aan God?

Gesang 190:1-5

Gebed: Gesang 269:1-3.

2 Maart

Markus 12:28-34

Liefde is 'n Goddelike eis

Hierdie is 'n vraag na die groot gebod wat listig en uitdagend gestel word! Die vraag eis dat Jesus uit die rykdom van God se gebooie en uit die lang lys van kultuurvoorskrifte, één allesomvattende gebod moet uitlig. Dit is nie maklik nie. Deur een oorheersende gebod uit te lig, kan meebring dat die Fariseërs Jesus kan beskuldig dat Hy die wil van God besnoei en na eie goeddunke regsny. Wanneer Jesus antwoord, doen Hy dit met 'n verbluffende wending. Hy lig nie, soos sy gespreksgenote verwag het, 'n enkele gebod uit nie. Nee, Hy lig die kern van alle gebooie uit: die opdrag om God en medemens lief te hê. Dit is ten opsigte van hierdie gebod dat die Fariseërs telkens faal. Hulle liefde was eintlik net tot hulleself beperk.

Daarom moet ons ook waak sodat ons die bedrog van selfliefde kan insien. Dit kan so maklik gebeur dat ons self die belangrikste gebod en persoon in ons lewens word. So maklik kan hierdie gebod verbuig word dat dit voortdurend om óns lewe, óns geluk, óns voorspoed en óns sukses kan draai. Dit is nie die liefde wat God van ons eis nie. Dit spruit uit die mens self voort.

Daarom is liefde tot God nie net 'n opdrag, of 'n gevoel, of begeerte nie. In dié liefde vind ons nie selfsug of 'n ingesteldheid tot die self nie. In die liefde vind ons nie net emosie of tranes nie. Die liefde is 'n bevel! 'n Bevel wat ons na "Bo" wil laat kyk, want die bestaan en die egte kwaliteit van die liefde vloei voort uit kennis van God en sy Woord. Die kennis van God lei tot liefde vir God, vorder uiteindelik tot gehoorsaamheid aan en vertroue in Hom. Daarom wil hierdie gedeelte vir ons sê dat die liefde insluit: ons hele hart, ons hele verstand, al ons krag, ons siel. Die

mens word in die totaliteit van sy bestaan deur die liefde opgeneem. Sou die hart ontbreek, of die verstand, of die siel, of die krag, sou dit nog nie liefde vir God wees nie!

Daarom moet ons leer om ons elke dag aan die Drie-enige God prys te gee, want daardeur leer ons hierdie liefde aan, by God wat self liefde is. Uit die liefde tot God vloei die liefde tot ons naaste en onself voort. Alleen só kan hierdie liefdesgebod in vervulling gaan.

Vraag:

- Hoe vind liefde konkreet gestalte in die praktyk van elke dag jeens God, onself en ons naaste?

Gesang 74:1-4

Gebod: Gesang 262:2, 6.

3 Maart

Markus 12:41-44

Ons en ons offers

Nadat hierdie weduwee twee muntstukkies (dit was baie min werd) in die offergawekis gegooi het, het daar vir haar niks oorgebly nie. In ons oë, finansiële gesien, is dit 'n dwase begroting! Waarmee sal sy brood en melk of olie en meel koop? As daar sprake van inkomste en lewensonderhoud is, behoort daar tog tot in die fynste besonderhede bereken en begroot te word.

Die weduwee begroot nie. Twee muntstukkies kan haar miskien 'n dag langer aan die lewe hou, maar die honger sal weer kom. Hierdie weduwee plaas haar "dag van môre" nie in twee muntstukkies nie. Sy bekommer haar nie oor haar gebrek nie. Sy probeer nie God omkoop nie. Dit is ook nie 'n poging om God te manipuleer om haar vir haar offerbereidheid te vergoed nie. Maar Jesus bemerk die offerbereidheid van die weduwee. Hy sien die omvang, die diepte en kwaliteit van die vrou se gesindheid, haar liefde, haar geloof! Dit deel Hy met die dissipels. Let op, oor haar offergawe praat Jesus nie met haar nie. Daar is geen belofte dat sy dalk nie voortaan gebrek sal ken nie; geen belofte oor die ewige lewe nie, en nie 'n woord oor sonde wat vergewe is nie.

Haar bereidwilligheid om alles te gee waaroor sy beskik het, spreek van geloofsvertroue! Sy bekommer haar nie oor die dag van môre nie. Jesus het dit opgemerk. Alles wat 'n mens is en het, kom van God af. Die stoflike dinge waaroor 'n mens beskik, is nie noodwendig sondig of sleg nie. Dit staan nie teenoor die geestelike, asof laasgenoemde alleen goed is nie. Die teenstelling tussen gees en stof is 'n valse teenstelling. God het beide geskape en beide behoort in sy diens aangewend te word om Hom daardeur te verheerlik. In dié geval leer Jesus dat die

waarde van die offer nie soseer in die geldsom lê nie, maar in die offervaardigheid of gesindheid waarmee die offer gebring word. Daarom moet daar ook iets van die gesindheid van die weduwee in ons offerbereidheid te vinde wees.

Maar ons moet nooit vergeet nie dat Jesus twee dae nadat Hy so oor die arm weduwee gepraat het, kruis toe is. Dit was die Vader se muntstuk in die offergawekis. Nie van koper nie, nie van goud of silwer nie, die prys was sy Seun se lewe – die hoogste prys denkbaar.

Ons en ons offers in die kerk of elders, is ook om dankie te sê vir daardie groot offer wat ons nie verdien het nie.

Vraag:

- Wat behoort ons offer alles te behels?

Gesang 190:1–5

Gebed: Onse Vader in die hemel, U gee in liefde. U offer uit genade. In Christus gee U en offer U. Ons sê baie dankie.

Amen.

4 Maart

Johannes 10:1–21

Die goeie Herder

In hierdie gedeelte wat ons saam gelees het, word Jesus as die Herder van mense voorgestel. Hierdie beeld van die herder is 'n sprekende simbool van God se goedhartige liefde wat in Jesus Christus tot by die mense gekom het. Om die betekenis van hierdie simbool volledig weer te gee, is 'n onmoontlike taak, maar daar is tog 'n paar dinge wat ons wel kan noem. Liefde is die grondslag van die aardse herder se werk. Hy is lief vir sy kudde skape as hy 'n ware herder is en nie net 'n huurling nie. Sonder liefde mag hy dalk sy kudde versorg, maar dit is nie die liefdevolle versorging van 'n ware herder nie. Hy mag wel leiding aan sy kudde gee, maar die leiding is nie gegrond in die onuitputlike bron van liefde nie.

Watter wonderlike troos is daar nie vir ons opgesluit in hierdie beeld van Jesus as ons Herder nie. Besef jy dat jy nooit die diepte van sy liefde vir jou sal kan bepaal nie? Besef jy dat selfs jou gunsteling mens se liefde nie so opreg kan wees soos Christus se liefde vir jou nie. Sy liefde vir ons is sonder enige bybedoelings.

Vraag:

- Het jy Christus al as jou Herder aanvaar? Indien jy dit nog nie gedoen het nie, is daar nog geleentheid om sy liefdevolle aanbod te aanvaar.

Psalm 23:1

Gebed: Here, dankie dat ek 'n deel van U kudde mag wees. Dankie dat ek in U liefde mag deel.

Amen.

God waak oor sy kudde

Jesus Christus het baie vyande net soos sy volgelinge op aarde ook baie vyande het. In hierdie gedeelte wat ons saam gelees het, sê Jesus baie duidelik in vers 28 dat Hy sal waak teen die vyande van sy kudde. Wanneer Jesus sê dat ons in ewigheid nooit verlore sal gaan nie, sê Hy vir ons dat hy die aanvalle van die bose van ons sal afweer en dat hy al die aanvalstegnieke van die bose sal blootlê.

Maar Jesus kan net diegene beskerm wat na sy stem wil luister en Hom as hulle herder wil navolg. Hulle wat nie na die Herder se stem wil luister nie en botweg weier om sy bevele te gehoorsaam, loop gevaar blindelings tegemoet. Die mens wat altyd na sy eie stem wil luister en sy eie raad wil volg en optree en handel asof Christus geen seggenskap oor sy lewe het nie, loop oop oë die pad van selfvernietiging. Maar die mens wat luister na God se bevele in sy Woord, het die blye versekering dat geen bose magte, hoe groot en gewelddadig ook al, hom uit die hand van Jesus sal kan wegruk nie. Die gelowige wat Jesus se bevele gehoorsaam en dit in dankbaarheid navolg, het die versekering dat die goeie Herder hom dag en nag sal bewaak.

Vraag:

- Na wie se stem luister jy? Is jy een van die mense wat graag aan die einde van 'n dag wil sê dat jy jou eie ding gedoen het, of kan jy sê dat jy vandag voluit geleef het onder die genadige leiding van God?

Gesang 227:1, 4

Gebod: Here, leer my om vandag na U stem te luister, U bevele uit te voer en te gaan waarheen U my ook al roep.

Amen.

Die dood van Lasarus

Die gedeelte wat ons saam gelees het, leer ons dat die koms van die dood altyd met pyn gepaard gaan. In 1 Samuel 20:3 word ons geleer dat die dood maar net 'n treetjie van 'n mens af is. Dit geld nie net die bejaarde nie, maar ook die spelende kind en die jongmens. Die geskiedenis van Lasarus laat ons opnuut besef dat die dood ons ook eendag gaan inhaal al wil ons nie nou daaraan dink nie.

Die gedagte aan ons sterflikheid maak dit dringend noodsaaklik dat ons op 'n verantwoordelike wyse met groot geloofsnugterheid oor die dood met mekaar sal praat. Dit is soms nodig dat ons mekaar daaraan moet herinner dat ons nie altyd deel sal wees van die lewe met al sy genietinge, verwagtinge en opwinding nie. Gelukkig kan diegene wat weet dat sorgeloosheid en genietinge nie altyd stand sal

hou nie, ook weet dat lyding en beproewing genadiglik ook nie vir ewig met ons sal wees nie. Die dag sal kom dat ons aardse tentwoning afgebreek sal word en vervang sal word met 'n hemelse woning wat nie sy gelyke op die aarde het nie.

Gesien die feit dat die dood so naby aan ons is en ons as gelowiges verlang om ewig met Christus te wees, moet daar 'n drang by ons wees om elke dag só te lewe dat ons gereed sal wees om ons Heer te ontmoet.

Vraag:

- Hoe lyk die lewe wat jy elke dag leef? Is jou lewe in orde en aan God toegewy sodat jy elke sekond van die dag gereed is om die Here te ontmoet? Ondersoek jouself en beantwoord die vraag aan jouself.

Gesang 81:3, 4

Gebod: Here, leer my om so te leef dat ek elke oomblik van my lewe gereed sal wees om U te ontmoet.

Amen.

7 Maart

Johannes 11:17–32

Jesus by Martha en Maria

Die Christologiese betekenis van Johannes 11 word in vers 25 en 26 verduidelik voordat Lasarus se opwekking uit die dood plaasvind. Die kern van die uitspraak in vers 25 en 26 kan soos volg saamgevat word: Wie in Jesus glo, sal geestelik leef al sterf hy ook liggaamlik. Die gelowige wat geestelik lewend is, sal nooit weer geestelik sterf nie. In hierdie uitspraak van Jesus kom twee aangeleenthede baie sterk na vore: die opstanding en die ewige lewe.

Wanneer Jesus sê dat Hy die opstanding is, is dit om aan Martha te sê dat wat sy op die laaste dag verwag, alreeds 'n werklikheid in die hede is. Die toekoms is alreeds nou in die hede teenwoordig in Jesus Christus. Die toekoms waarna almal so uitsien, het reeds naby aan die mens gekom in die persoon en werk van Jesus Christus. Hy is die opstanding! Elkeen wat in Jesus Christus glo, sal geestelik bly voortlewe al sterf hy ook. Hierdie vermoë om geestelik te bly voortleef, is 'n gawe van die goeie Vader wat Hy gee aan sy kinders wat in Jesus Christus glo. As 'n mens Jesus Christus nou in die geloof aanvaar, staan jy in 'n voortdurende verhouding met Jesus wat beteken dat jy eintlik reeds die ewige lewe besit. Die opwekking van Lasarus uit die dood is 'n heenwysing na hierdie geestelike lewe wat die dood alreeds deurbreek het.

Watter wonderlike nuus word hier aan ons oorgedra: As ons in Jesus glo en in 'n lewende verhouding met hom staan, het ons reeds die ewige lewe in besit geneem.

Vraag:

- Het jy reeds die ewige lewe in besit geneem, of twyfel jy wat ek en jy van God kan ontvang?

Gesang 177:1, 5

Gebed: Here, maak my oë oop sodat ek kan sien en glo dat die ewige lewe reeds vir my aangebreek het.

Amen.

8 Maart

Johannes 11:33–44

Die opwekking van Lasarus

In vers 41 is Jesus besig om tot sy Vader wat in die hemel is, te bid. In hierdie baie belangrike aangeleentheid roep Jesus God aan. Hy weet dat God sy gebed sal verhoor, maar hy doen dit ter wille van die toeskouers wat om die graf staan, sodat hulle tot geloof kan kom en kan besef dat Jesus deur die Vader na die aarde toe gestuur is. Die antwoord op hierdie gebed was Lasarus se opstanding uit die dood.

Soos Jesus met God gepraat het, so kan ons ook met God praat. En wat 'n groot voorreg is dit nie om met ons hemelse Vader te kan praat nie en te weet dat elke gebed 'n kragtige uitwerking kan hê op die een wat bid en op sy omstandighede.

Tog gebeur dit soms dat 'n mens voel of jy nie met God kontak kan maak nie. Die Bybel gee vir ons 'n baie duidelike belofte in die verband: Nader tot God, en Hy sal tot jou nader. Daar is egter 'n baie duidelike voorwaarde hieraan verbonde: Was julle hande, sondaars en reinig julle harte, huigelaars. As jy voel dat jou gebed teen die plafon van jou slaapkamer vasslaan, is dit nie God wat die kommunikasieprobleem veroorsaak nie. God is baie nader aan jou as die plafon. Dit is die sonde, onsekerheid of dalk kwelvrae in jou eie gemoed en lewe wat hierdie skeiding veroorsaak. As dit voel of God jou nie hoor nie, moet jy nie begin verwyte rondslinger nie, maar daadwerklik soek na dié dinge in jou eie lewe wat verantwoordelik is vir die kommunikasiekortsluiting.

Vraag:

- Jy moet glo dat die Here by jou is en na jou wíl luister. Glo jy dit? Onderzoek eers jou eie lewe voordat jy vanaand bid.

Gesang 294

Gebed: Here, ek weet daar is baie dinge in my lewe wat skeiding kan bring tussen U en my. Neem dit asseblief weg sodat daar geen skeidsmure tussen ons sal wees nie.

Amen.

Jesus word gesalf

Wat heelwat later die getuienis van die kerk sou word, naamlik dat Jesus Christus deur sy lyding en sterwe die heerlikheid en koningskap van God nader aan ons gebring het deur onder ons te kom woon, word hier al by voorbaat in 'n daad deur Maria getuig. Om hierdie rede is haar daad van voete was, veel meer as 'n dankbaarheidsdaad teenoor Jesus vir die opwekking van haar broer Lasarus uit die dood. Die dieper betekenis agter hierdie daad van Maria word deur Jesus self uitgelig in vers 7. Maria se daad is 'n antwoord op die geloof waarna Jesus reeds in hoofstuk 11 op soek is: 'n Geloof wat bewus geraak het en sensitief is vir die openbaring van Jesus se krag, mag en heerlikheid in die aangesig van die dood.

In hierdie gedeelte het Jesus deur die opwekking van Lasarus Homself geopenbaar as Oorwinnaar oor die dood en die Gewer van 'n nuwe lewe. Deurdat sy die duur nardusolie spontaan op Jesus uitgegiet het, dring Maria onbewustelik deur tot die geheim van Jesus as die lydende en sterwende Messias. Sy toon op 'n profetiese wyse begrip vir Jesus se dood as 'n baie duursame offerdaad van liefde. So simboliseer sy self die daad en eer sy Jesus deur in haar daad die egtheid, kwaliteit en duursaamheid van sy liefde te openbaar, en as 'n nuwe manier van lewe vir die ganse mensdom voor te hou.

Vraag:

- Is al my dade 'n getuienis van die kwaliteit, duursaamheid en egtheid wat teenwoordig was in die daad van Jesus, of is my dade bevlek met sonde, verskonings, onwilligheid en eiewilligheid?

Gesang 74:1–4

Gebod: Here, lei my elke dag só dat al my dade 'n spieëlbeeld kan wees van U groot onbaatsugtige daad van liefde.

Amen.

Judas se verraad

Die rol wat Judas by die salwingsgebeure speel, is baie betekenisvol. By hierdie salwingsgebeure tree Judas op as die teenspraker van Maria se sogenaamde daad van verkwisting.

Judas se opmerking is soos 'n beker yskoue water waarmee die spontane liefde wat Maria se daad gekenmerk het, bedreig word. Waar Maria met haar allesopofferende daad van liefde Jesus se offerdaad aan die kruis vooruitloop en eer, keer Judas sy rug ten sterkste op Jesus met sy vroom argument dat die armes die geld wat vir die olie betaal is, beter kan gebruik. Met hierdie vroom opmerking verrai

hy sy ware gevoelens oor die kruis. Hy neem aanstoot aan die liefde wat deur die kruis geopenbaar word. Hy neem eintlik aanstoot aan die liefde van God wat opklink vanuit die kruisgebeure. Judas is die mens wat altyd probeer bereken hoe hy die situasie tot sy eie voordeel kan uitbuit. Hy wil altyd die wenner wees, die meester van die situasie. So bevestig hy die lewenstyl van die ou mens, die mens wat nog ten volle in die duisternis leef. In die woorde van Johannes word hierdie mens wat die duisternis in sy hart omdra, beskryf as 'n dief.

Vraag:

- Maak ek en jy nie soms baie vroom opmerkings oor die rol van die Here in ons lewe, bloot om 'n situasie in ons guns te beklank nie? Op die oog af kom ons so godsdienstig voor deur die dinge wat ons sê. Is hierdie geloofsoortuiging dan ter wille van die Here, of ter wille van wat ons deur die situasie kan wen? Is ons kinders van die lig, of is ons dalk 'n dief na die woord van Johannes.

Gesang 57:4

Gebed: Here, help my om altyd die duisternis te beveg sodat ek kan leef soos 'n kind van die lig.

Amen.

11 Maart

Johannes 13:1–17

Jesus ons voorbeeld van dienskneg wees

Verstaan ons altyd die voetewassing reg? Dit was destyds 'n slaaf se werk om die gaste se voete voor ete te was. Dit is seker die nederigste takie wat daar was. Gaste wat na 'n ete genooi is, bad klaar by die huis. As hulle dan met die stofpaaie na die gasheer se huis toe gestap het, was dit net nodig dat hulle voete by die gasheer se huis gewas moes word.

Nou lees ons dat Jesus van die tafel af opgestaan het. Die voetewassing word nou deur Jesus self verrig as Hy van dissipel tot dissipel beweeg om hulle voete te was. Dit is 'n aangrypende toneel met 'n ryke betekenis. Die boodskap wat Jesus wil tuisbring, is dat elkeen wat deur Hom van sonde verlos is, net so skoon gewas is. Jesus se hele lewe was 'n dienende offer. Die voetewassing is ook simbool van God se liefde. Die voorbeeld wat Hy gestel het, is om dienskneg te wees sonder voorbehoud; om mekaar in nederigheid te dien.

Hoe maklik minag ons mekaar en hoe maklik word status 'n simbool van baas wees. Ons vertrap en verkleineer mekaar om bo uit te kom. Jesus, die nederige dienskneg, stel vir ons die voorbeeld. Leef u en ek sy voorbeeld na. Laat ons sy voorbeeld volg. In die begin sal dit dalk met inspanning gepaard gaan, maar aan die einde sal dit met blydschap eindig.

Vrae:

- Hoe lyk die "Petrusse" en "Judassee" in ons daaglikse lewe?

- Noem praktiese maniere hoe ons die voorbeeld van Jesus Christus kan uitleef in ons gesinslewe.

Gesang 10:1, 2

Gebed: Hemelse Vader, dankie vir hierdie dag wat U aan ons lewens toegevoeg het. Dankie vir die onderrig uit u Woord oor hoe ons dienskneg moet wees. Leer ons om altyd nederig te wees. In Jesus se Naam vra ons dit alles.

Amen.

12 Maart

Johannes 13:18–30

Negatiewe dissipelskap

In gister se gedeelte het ons gehandel oor die voetewassing en die betekenis daarvan. Reeds by dié geleentheid het Jesus verwys na een van hulle wie Hom sou verraa. Reeds toe het Hy gesê dat nie almal rein sal wees deur sy versoeningswerk nie, omdat Jesus geweet het van die verraad wat Judas Iskariot sou pleeg. Die dissipels is geskok en hulle begin Jesus uitvra oor wie dit kan wees. Jesus gee 'n teken deur 'n stukkie brood in die sous te doop en aan Judas Iskariot te gee. Judas aanvaar dit as aanduiding van wie die verraaier is. Die neem van die brood is die bevestiging van sy dislojaliteit teenoor sy Heer. Judas is nou ten volle in die greep van die Satan en Jesus beveel vir Judas om voort te gaan met sy planne.

Ons gelese gedeelte sluit af met die finale draaipunt in Judas se lewe. Nadat hy die brood geneem het, verlaat hy die vertrek dadelik. Judas verbreek nou finaal die onhoudbare gemeenskap met Jesus en sy vriendekring van die afgelope drie jaar. Judas het die duisternis bo die lig van Jesus verkies. Judas vertrek om in die kloue van die duisternis te val. Jesus is die Lig vir die sondaar. Buite Christus is daar geen deelname aan hierdie lewe nie. Mag ons nooit die hand van God los vir die roepstem van die wêreld nie. Die genietinge van die wêreld mag ons nooit oorrompel om ons dissipelskap te verwaarloos nie.

Vrae:

- Op watter wyses verraa ons vir God daaglik?
- Hoe lyk 'n ware dissipel van Jesus Christus?

Gesang 130:1–2

Gebed: Troue Herder van ons lewe, aan U alleen al die dank en aanbidding van ons harte. Hemelse Vader, dankie dat U ons as getuies in die wêreld gebruik. Gee aan ons die krag om ware dissipels van U te bly. Help ons om u evangelie ongehinderd aan die wêreld te verkondig.

Amen.

'n Nuwe gebod

Judas het die binnekring van die dissipels verlaat. Nou begin Jesus met sy afskeidsgesprekke. Hy kondig aan dat Hy weggaan. Waar Jesus heen gaan, kan sy dissipels nie kom nie, daarom verstaan hulle nie waarom Hy weggaan nie. Maar as Hy weggaan, word Jesus verheerlik; God bly egter steeds in beheer van die verwarde dissipels se lewens, want hulle gaan nou agterbly.

Tot nou toe was Jesus self die band wat hulle aan mekaar gebind het. Nou sê Jesus Hy gee hulle 'n nuwe gebod en hierdie gebod is om mekaar lief te hê. Hierdie nuwe gebod dien om aan hulle lewenswandel 'n nuwe koers te gee. Sonder Jesus se fisiese teenwoordigheid voel hulle verslae, maar gevoed deur die Goddelike bron en model van liefde, moet hulle voortgaan. Jesus spesifiseer ook hoe hulle mekaar moet liefhê, naamlik *"soos Ek julle liefgehad het"*.

Dwarsdeur Jesus se lewe en bediening het Hy die voorbeeld van liefde gestel. Jesus was tot aan die kruis gehoorsaam aan sy Vader en so moet ons ook aan Hom gehoorsaam bly. Die oorwinning is vir die hele wêreld, maar slegs deur die geloof het ons deel daaraan.

Is liefde, volgens Jesus se model, die koers van u lewe? Word ons liefde vir mekaar gekenmerk deur die deugde wat in Jesus se lewe aan ons geskilder word.

Vrae:

- Watter maatstaf gee Jesus vir ons om sy navolgers te wees?
- Wat is die kenteken van 'n navolger van Jesus?

Gesang 74:1–3

Gebod: Liefdevolle hemelse Vader, dankie vir al u liefde en genade wat ons vandag so onverdiend ontvang het. Here, dankie dat U ons gevoed het met u liefde. Leer ons om mekaar so lief te hê soos U dit gedoen het. In Jesus se Naam vra ons dit alles kinderlik.

Amen.

Die een Waarheid vir ons lewe

Mense soek altyd na standvastigheid en sekuriteit. Die dissipels is hewig ontsteld. Hulle ontsteltenis is onder meer gerig op hulle eie toekomstige nood. Hulle wat Jesus daagliks volg, gaan binnekort alleen wees. Maar Jesus bemoedig hulle tot kalme vertroue. Jesus verseker hulle dat daar baie woonplek in die huis van sy Vader is. Daar is genoeg plek. Jesus gaan weg om vir hulle plek voor te berei. Maar Jesus leer die dissipels ook dat die plek wat Hy gaan voorberei, beërwe kan word. Hy stel dit dat Hy die Weg, die Waarheid en die Lewe is. Jesus is die Weg omdat

Hy lewe bring. Hy is die Weg omdat Hy die openbaring van die Vader is. Wie Jesus Christus ken, ken ook die Vader. Om die woonplek wat Jesus Christus vir ons voorberei het, in ontvangs te neem, moet ons aan Hom vashou deur die geloof. Geloof in Jesus Christus plaas ons in God se kragveld.

Wie is u sekerheid in die lewe? Ken u die één Waarheid, naamlik Jesus Christus, wie u skuld betaal het en die weg vir u gebaan het. Sonder Jesus kan ons nie die Vader ken nie. Daar is nie 'n pad van die aarde af na die hemel toe nie, behalwe die pad wat die Vader self deur sy Seun gebaan het. Jesus is u anker in die lewe.

Vrae:

- Op watter maniere stel Jesus ons in staat om die ware God te leer ken?
- Wat is "waarheid"?

Gesang 270:1, 2

Gebed: Troue God en Vader, ons as gesin dank U dat U ons sekerheid in die lewe is. Ons dank U dat U ons leer wat waarheid is. Dankie hemelse Vader dat U ons nie net leer om die waarheid te praat nie, maar ook die Waarheid vir ons gegee het. Vergewe al ons verkeerdhede. Ons vra dit alles kinderlik in Jesus se Naam.

Amen.

15 Maart

Johannes 14:15–26

Gehoorsame liefde

Jesus het al vroeër van sy heengaan gepraat, maar sy dissipels wou dit nie aanvaar nie. Dit het 'n geweldige droefheid oor hulle gebring; hulle was onrustig en ontsteld. Christus vermaan hulle egter om nie bang of ontsteld te wees nie.

Die rede hiervoor is dat die Vader die Heilige Gees na sy volgelinge gaan stuur. Terwyl hulle wag op sy wederkoms, moet hulle die Heilige Gees huisves. Die dissipels se optrede moet as getuigenis dien dat hulle aan Jesus Christus behoort. Hulle liefde vir Jesus Christus moet sigbaar word deurdat hulle sy opdragte gehoorsaam uitvoer. Die liefde wat die dissipels moet uitleef, moet die sigbaar-making van hulle geloof wees.

God sal altyd met 'n versorgende hand naby hulle bly. Die dissipels word dus nie wees agtergelaat nie, want hulle ontvang ook 'n nuwe Leermeester, naamlik die Heilige Gees. Daarom moet die dissipels gehoorsame liefde betoon. Hoe baie kere soek ons eer en aansien? Ons wil deur mense geëer word in plaas daarvan dat ons gehoorsame liefde betoon en in stilte ons dienswerk verrig. Hoe voer u u take uit wat God u beveel het? Getuig u lewe en optrede dat u die liefde van God in u hart dra?

Vrae:

- Watter kenmerke kan gevind word in die lewe van die Christen wat Christus se wederkoms verwag?
- Hoe lyk die persoon en optrede van die Heilige Gees volgens Johannes 14:16–17 en 25–26?

Gesang 253:1, 2

Gebed: Onse Vader in die hemel, skenk aan ons gehoorsame liefde vir U en ons naaste. Gee aan ons die krag om te volhard in ons dienswerk terwyl ons wag op U koms. Mag ons ons opdragte daagliks pligsgetrou uitvoer en só U koninkryk help uitbou hier op die aarde. Ons bid dit alles in Jesus se Naam.

Amen.

16 Maart

Johannes 15:1–8

Die doelwit van ons lewe

Jesus se kruisdood kom al hoe nader. Jesus is nog steeds besig om sy dissipels voor te berei om 'n eenheid te vorm. Hy beveel hulle verder om aan Hom gehoorsaam te bly. Om die boodskap tuis te bring, gebruik Jesus die beeld van die ware wingerdstok. Die beeld van die ware wingerdstok word ook in die Ou Testament gebruik, naamlik in Psalm 80. Nie die kerk nie, maar Jesus self is die wingerdstok. Die wingerdstok word versorg deur die boer, naamlik God. Die snoeiskêr word op twee maniere gebruik: om af te sny, of om reg te snoei. Geen loot kan los van die wingerdstok vrug dra nie.

In vers 4 vind ons die kern van die gedeelte, naamlik die innige band tussen Jesus en die gelowiges. As ons verbondenheid aan Jesus Christus reg is, sal ons vrugte dra, dus sy opdragte uitvoer. God snoei ons lewe reg deur sy Woord. Die doel van ons lewe is om in verbondenheid met God te lewe en om God te verheerlik met ons lewe. Nooit mag ons sonder God probeer lewe nie.

Gebruik ons in ons lewe die Woord van God as snoeiskêr om die wilde lote in ons lewe reg te snoei? Op watter praktiese wyses bly u in verbondenheid met Jesus leef?

Vrae:

- Wat is die hoofdoel van u gesinslewe?
- Hoe gebruik u die Woord van God as "snoeiskêr" in u lewe?

Gesang 269:1–3

Gebed: Aan U, genadige en ewige God, betuig ons die lof en eer wat U toekom. Ons enigste skuilplek en redding is by U, ons Verlosser in Jesus Christus. U is inderdaad die lig op ons pad. Help ons om altyd gewortel te bly in die

ware wingerdstok, Jesus Christus. Vergewe genadiglik al ons swakhede en sondes om Christus wil.

Amen.

17 Maart

Johannes 15:9-17

Hoe lyk volkome blydskap?

Jesus se blydskap word gekenmerk deur sy gehoorsaamheid en liefde. Sy blydskap ontspring in die wete dat Hy sy werk volbring het. Daarom moedig Hy sy dissipels aan om altyd te volhard. Die eenheid tussen Jesus Christus en sy dissipels word uitgeleef deur hulle gehoorsaamheid aan sy gebooie en hulle liefde vir mekaar.

Toe Jesus hierdie woorde gespreek het, was Hy in sy laaste uur op aarde. Jesus voorsien nie 'n koue en kleurlose bestaan vir sy dissipels nie. Om volkome blydskap te kan beleef, eis Jesus van ons om sy opdragte ten volle en lojaal uit te voer. Jesus Christus is die model van liefde wat in die dissipels se lewe aanwesig moet wees. Dit is om die offer van my lewe te gee. Net soos sy liefde Hom onvoorwaardelik gehoorsaam aan sy Vader maak en hierdie gehoorsaamheid volkome blydskap by Hom bring, só moet sy dissipels Hom ook liefhê. Die volkome vreugde wat ons in Jesus Christus het, kan nie deur vrees en droefheid vertroebel word nie, want Jesus se weggaan is tot ons heil. Blydskap in Jesus Christus bring gemeenskapsbeoefening met Hom. Volkome blydskap in Jesus Christus bring die mens by God uit. Ons liefde en blydskap mag nooit taan nie. Is blydskap een van die vrugte in u lewe?

Vrae:

- Noem 'n paar kenmerke van 'n Christen se lewe.
- Hoe lewe ons in verbondenheid met God?

Gesang 5:1, 2

Gebed: Barmhartige God, ons dank U dat U u eniggebore Seun aan die bittere en smadelike dood van die kruis oorgegee het sodat ons ewig mag lewe. Verleen aan ons U nabyheid en beskerming en versterk ons geloof. Maak ons vreugde volkome in ons Verlosser, Jesus Christus. Maak ons opreg dankbaar vir al die seëninge en vergewe ons ons skulde om Christus wil.
Amen.

18 Maart

Johannes 16:1-4; Efesiërs 6:10-20

Vervolgung ... volharding

Die wêreld sal nie tevrede wees met die lyding van Jesus nie; óók sy volgelinge sal moet ly. Hulle sal op groot skaal en met intense haat vervolgd word. Jesus wil sy

navolgers voorberei op die groot verdrukking wat aan die kom is. As hulle daarop voorberei is, sal hulle die wapens van die geloof kan opneem, dié wapenuitrusting waarvan Paulus aan die Efesiërs skryf. Dit is die wapens van **waarheid**; die **vryspraak** deur God; die bereidheid om die **evangelie van vrede** te verkondig; die **skild van die geloof**; die **helm van verlossing**; die **swaard van die Gees** (die Woord van God) en **gebed** (Ef 6:10–20). Oor 'n tydperk van ongeveer drie jaar het Jesus hulle oor die hantering van hierdie wapenuitrusting onderrig.

Christus se volgelinge sal onder andere uit die sinagoges geban word. Ons het by die genesing van 'n blinde man verneem dat sy ouers bewus was van die Joodse strategie om mense wat Hom as Christus bely, uit die sinagoges te ban (Joh 9:22). Ook ons vandag, moet die voorspelling in Openbaring 6 onthou: Aan die ruiter op die vuurrooi perd is opdrag gegee om die vrede van die aarde af weg te neem, sodat die mense mekaar sal uitmoor. . . .

Ons word opgeroep om die Bybelse wapenrusting aan te trek, om te volhard in die geloof, in die hoop en die liefde. Ons moet hierin volhard totdat Hy weer sal kom op die wolke van die hemel.

Vrae:

- Het Jesus se lyding tydens sy verhoor en kruisiging plaasgevind, of het die lyding al baie vroeër begin?
- Bespreek die *“wapentoerusting”* van die Christen (Ef 6:10–26).

Psalm 146:1

Gebed: Psalm 103:1.

19 Maart

Johannes 16:4–11

Voordelig omdat Jesus weggaan?

Jesus sê uitdruklik dat dit tot sy volgelinge se *voordeel* is dat Hy weggaan (vers 7). Maar dit kan tog nie wees nie! Hoe sou sy dissipels so 'n uitspraak kon verstaan? Hy is inderdaad besig om hulle voor te berei op sy weggaan. Sy weggaan beteken sy kruisdood en (na sy opstanding) ook sy hemelvaart, en dan is Hy *“weg”*. Watter voordeel kan ooit hierin opgesluit lê?

Van hierdie voordeel het ons reeds vroeër verneem toe Hy gesê het dat Hy weggaan. Nou sê Hy nog duideliker waarom Hy weggaan. Dit is nie vanselfsprekend dat hulle, al is hulle sy volgelinge, 'n plek sal kry in die hemel nie. Hy gaan na sy Vader toe om vir hulle plek gereed te gaan maak (Joh 14:2, 3). Daar is egter nog 'n rede waarom Hy teruggaan na sy Vader toe. Dié voordeel is daarin geleë dat Hy as 't ware iemand in sy plek sal stuur. Dié Een wat sal kom as Jesus weggegaan het, is die Trooster. Só glo sy kerk vandag nog dat die Trooster, dit is die Heilige Gees, uitgaan van **God, die Vader en die Seun**, en met ons spreek deur die Woord.

Hierdie voordeel, die teenwoordigheid en die leiding van die Heilige Gees, het daarom ons deel geword. Dit word ons deel van oomblik tot oomblik. Met Kersfees

het Jesus gekom, met hemelvaart het Hy gegaan, tot ons voordeel. Nou leef sy volgelinge, sy kerk, in die tyd tussen hemelvaart en sy wederkoms. Hy kan te eniger tyd terugkom. Die tyd is kort.

Vrae:

- Wat het Jesus bedoel toe Hy vir sy dissipels gesê het dat dit "*voordelig*" is dat Hy weggaan?
- Kan 'n mens ooit self vir hom/haar 'n plek in die hemel verwerf (verdien) deur byvoorbeeld goeie werke te doen?

Psalm 105:1

Gebed: Psalm 103:2.

20 Maart

Johannes 16:7–11

Die Heilige Gees oortuig ons van sonde, geregtigheid en oordeel

Groot en omvattend is die werk van God die Heilige Gees. Johannes vat dit saam in drie gesigspunte, naamlik die Gees van God sal die wêreld oortuig van sonde, geregtigheid en oordeel.

Die sonde staan voorop. Dis ook die eerste vraag wat die kerk aan sy lidmate stel: Weet jy hoe groot jou sonde en ellende is? Dit is goed dat die sonde éérste genoem word, maar belangriker is egter die **verlossing uit** die sonde deur die vergifnis wat aan ons geskenk word deur die kruisdood van Jesus Christus. En ... 'n mens wat vergifnis van sonde ontvang het, sal sy **dankbaarheid** dwarsdeur sy lewe in gedagtes, woorde en dade gestalte laat vind, soos Jakobus in hoofstuk 2:18 sê: "... wys dan vir my jou geloof. ..."

Die Heilige Gees oortuig ons van **geregtigheid**. Die Heilige Gees wys heen na Christus as die regverdige (1 Joh 2:1). Die mens kan in sy eie geregtigheid nie opklim na die hemel nie (Rom 10:3). Hy kan die saligheid nie verdien nie. Dit is deur die Regverdige, deur Christus, vir die gelowige verdien. Hy/sy kan hierdie geregtigheid alleen in die geloof aanvaar en vir homself toeëien. Geregtigheid is 'n geskenk van God, dit is gratis, uit genade alleen.

Die Gees oortuig ons ook van **oordeel**. Deur die kruis word die owerste van die wêreld geoordeel (Hebr 2:14; Joh 12:31). Genade en oordeel dwarsdeur die Bybel swaai soos die pendulum van die groot huisklok heen en weer. Genade vir hulle wat glo, oordeel vir hulle wat in ongeloof volhard. God se oordeel is 'n regverdige oordeel. Hulle wat glo, hoef hierdie oordeel nie te vrees nie. Dit is immers evangelie!

Vrae:

- Hoe weet 'n mens van sy/haar sonde?
- Hoe kan die mens se sonde kwytskeld word?

- Wat doen 'n mens om sy dankbaarheid vir vergifnis te bewys?

Gesang 210:1

Gebed: Psalm 103:3.

21 Maart

Johannes 17:28–31

Jesus se koms . . . en sy weggaan

Jesus se koms en weggaan kan ons voorstel deur enkele horisontale en vertikale "lyne" te trek. Kom ons begin by wat Johannes in hoofstuk 1:1 vir ons sê. In die begin, dus nog voor Jesus se geboorte, was Hy bly by God, Hy was God self. Dan stuur God die Vader Hom na ons toe. Die "lyn" loop dus van Bo na benede, van die hemel na die aarde toe, soos 'n reddingstou hang sy koms na ons toe in 'n vertikale "lyn". Hy word vir ons gebore!

Hier op die horison, op die aarde, tussen ons en saam met ons, beweeg Hy vir nagenoeg dertig jaar. Vandat Hy ontvang is van die Heilige Gees en gebore is uit die maagd Maria, loop die horisontale "lyn" langs sy lyding onder Pontius Pilatus, sy kruisiging, sy sterwe en begraving en neerdaling na die hel, dit wil sê tot in die helse pyne waarin Hy gewerp is. Hierdie horisontale "lyn" van sy gang op die aarde is tekenend van sy verskriklike vernedering.

Maar dan skiet daar weer 'n vertikale "lyn" na Bo. Hy staan op uit die dood, vaar op na die hemel waar Hy nou werkend vertoef . . . vir ons. Hy bid en pleit vir sy gemeente. Hierdie vertikale "lyn" getuig van sy onuitspreeklike verhoging, die vernedering is finaal verby.

En nou wag ons, biddend en werkend wag ons op nog 'n vertikale "lyn", 'n beweging wat aan die kom is: sy terugkoms, weerkoms na ons toe, en nie weer as 'n hulpelose Kindjie nie, nee, as 'n Koning, 'n Regter!

Vraag:

- Bespreek die drie "lyne" van Jesus se koms na die wêreld toe, sy weggaan vanaf die wêreld en sy terugkoms. Hoe sien u dit?

Gesang 191:1, 2

Gebed: Psalm 103:4.

22 Maart

Johannes 17:1–5

Jesus kyk op na die hemel en sê: Vader . . .

Jesus bid! Wat 'n aangrypende beeld! Sien u Hom wanneer Hy by Lasarus se graf, soos hier, sy oë opslaen en sê: "Vader, Ek dank U dat U My verhoor het. Ek weet dat U My altyd verhoor . . ." (Joh 11:41).

Johannes 17 bied aan ons dit wat in die kerk bekend is as die "hoëpriesterlike

gebed"; 'n gebed van Hom op pad na sy kruisdood. Soos 'n goeie ouer op sy sterfbed nog die een ding kan doen, naamlik om vir sy kinders te bid, so bid Jesus ook hier vir sy kinders, vir hulle wat Hom aangeneem het (Joh 1:12). Só het Hy ook aan die versoek van die dissipels voldoen toe hulle Hom eens gevra het: "*Here, leer ons bid . . .*" (Luk 11:1). Die eerste woord is dan: "Vader"! Die almagtige Skepper van hemel en aarde is sy Vader. Daardie God is in Hom en deur Hom ook óns Vader. Só mag ook ons die heilige God aanroep.

In Johannes 17 ken ons Hóm by uitnemendheid as Hoëpriester. Hy bid, Hy tree in vir sy volgelinge, sy leerlinge, vir almal wat God aan Hom gegee het. As Profeet het Hy die Woord verkondig soos niemand voor Hom en na Hom nie. As Koning heers Hy omdat alle mag in die hemel en op die aarde aan Hom gegee is. As Hoëpriester sit Hy vandag aan God se regterhand en deel van sy werk aldaar is om vir ons te bid. Wat 'n bemoedigende gedagte as mense vir ons bid, maar nog veel sterker as Hý vir ons intree.

Vrae:

- Noem enkele geleenthede toe Jesus gebid het.
- Waarom moet ook ons gereeld bid?

Sing as gebed: Gesang 294.

23 Maart

Johannes 17:6–11

Jesus se volgelinge "bly nog in die wêreld"

Jesus Christus gaan weg en sal nie langer in die wêreld bly nie. Alhoewel die dag sal kom dat die gelowiges ook sal kan wees waar Hy is, moet hulle intussen voortgaan op die plek waar God hulle geplaas het . . . met 'n **doel**. Aangrypend bid die Seun van God tot sy Vader; Hy bid vir hulle wat nog "*in die wêreld*" is. Hulle is nie ván die wêreld, dit wil sê "wêreldse mense", ongelowiges nie! Nee, hulle is geroepenes wat uit die wêreld uitgeroep is om daarna opnuut, as nuwe mense (Joh 3) geplaas te word op elkeen se leefplek, sy werkplek, in die wêreld, soos deur God bepaal.

Aan hierdie gedagte, dat die volgelinge van Jesus Christus nie **ván** die wêreld is nie, maar **in** die wêreld, moet ons stewig vashou. 'n Mens wat bely: "Ek glo", kan hom/haar nooit as te nimmer terugtrek om die "ou sondige wêreld" aan sy lot oor te laat nie. Ons moet een ding altyd onthou – en ons weet dit baie goed – dat God die wêreld nie haat nie, maar liefhet; só lief dat Hy sy Seun aan die kruis laat sterf het. Ons moet en mag nie van die wêreld probeer ontvlug nie. Ons mag nie met gevoude hande agter hoë mure gaan sit nie. Hierdie wêreld moet vir God verower word; dit behoort ten ene male nie aan die duiwel nie, maar aan Hom.

Eén ding hoor ons baie duidelik in Johannes 17: Christus bid vir **ons** wat in hierdie wêreld moet **leef en werk** solank dit God die Vader behaag.

Vrae:

- Is dit nie beter vir 'n Christen om hom/haar totaal en al te onttrek van die sondige wêreld nie?
- Hoe behoort 'n gelowige mens die wêreld te sien?

Psalm 105:5

Gebed: Psalm 84:1.

24 Maart

Johannes 17:11–26

God en sy Naam

In die Hoëpriesterlike gebed van Jesus (Joh 17) vind ons telkens dat Jesus praat van die “Naam” van God wanneer Hy eintlik God self, die Persoon van God bedoel.

“Ek het u Naam bekend gemaak aan die mense . . .” (v 6).

“Heilige Vader, bewaar hulle in u Naam, die Naam wat U My gegee het . . .” (v 11).

“Toe Ek by hulle was, het Ek hulle in u Naam bewaar . . .” (v 12).

“Ek het u Naam aan hulle bekend gemaak . . .” (v 26).

Die woord, “Naam”, word hier met 'n hoofletter geskryf uit diepe en heilige respek vir die Persoon van God.

Só moet dit immers wees. Dit is immers reeds goed bekend aan ons, want ons hoor dit elke Sondag in die tien gebooe: *“Jy mag die Naam van die Here jou God nie misbruik nie, want die Here sal die een wat sy Naam misbruik, nie ongestraf laat bly nie”* (Eks 20:7).

Wat is die heel eerste bede van die bekende *Onse Vader*? Dit weet elke kind: *“... laat u Naam geheilig word ...”* (Matt 6:9 en Luk 11:2).

Dat Jesus God se *Naam* aan die mense bekend gemaak het, beteken dat Hy in sy profetiese werk aan hulle, onder andere in soveel gelykenisse, gesê het wie God is en hoe Hy is, hoedanig Hy is, dat Hy die sonde haat, maar die sondaar liefhet.

Wanneer die apostel Paulus die lewe van 'n gelowige vergelyk met 'n brief soos in 2 Korintiërs 3:3: *“Dit is tog duidelik dat julle 'n brief van Christus is ...”*, moet ons sekerlik ook hier en telkens weer vra: In hoeverre word die Naam van God en sy Christus op hierdie wêreld in ons eie daaglikse lewe met 'n hoofletter uitgespel? Dis 'n vraag wat dring tot selfondersoek. Hoe lyk ons brief?

Vrae:

- Wat is die verband tussen God en sy Naam?
- God word aanbid as “Vader”. Wat verstaan u onder die vaderskap van God?

Gesang 293:1

Gebed: Psalm 84:6.

Jesus het bewustelik gely

Voel jy soms asof alles buite beheer raak? Het jy al die gevoel gekry dat jy magteloos uitgelewer is aan die blinde noodlot? Alles gebeur met jou, hartseer, pyn en lyding maak jou neerslagtig en jy kan niks daaraan doen nie. As jy al so gevoel het, het Johannes 18:1-11 'n boodskap vir jou: Jesus het nie blindelings gely nie, Hy het bewustelik gely!

Die evangelis Johannes wil ons aan die begin van die lydensgeskiedenis iets baie belangriks vertel: Jesus se gevangeneming en sy lyding wat daarop gevolg het, was nie a g v 'n blinde noodlot nie. Jesus was nie magteloos uitgelewer aan Judas, die verraaier en sy gevolg nie. Jesus het vooraf alreeds in Johannes 13:21 vertel dat Hy verrai sou word. Jesus was in volle beheer van die situasie. Judas daag met 'n groot gewapende mag op om Jesus gevange te neem. Dit lyk asof Judas groot teenstand verwag het, maar dit is Jesus wat volgens vers 4 die inisiatief neem. Judas word hier, anders as in die ander evangelies waar hy Jesus met 'n soen verrai, geteken as 'n passiewe bystander (vers 5). Jesus stel Homself bekend as die een na wie hulle soek en neem die wind uit Judas en sy gevolg se seile uit. Jesus se woorde wek agting. Selfs hier aan die begin van sy lyding skemer dit sterk deur dat Jesus se vyande nie alle mag het nie, daarom deins hulle terug. Jesus is in beheer van die situasie. In vers 7 moet Hy hulle as 't ware daaraan herinner dat hulle gekom het om Hom gevange te neem as Hy weer aan hulle vra wie hulle soek. So gee Hy homself oor, bewus van wat gaan volg.

Hierdie kort vertelling vertel aan ons dat Jesus nié deur die toedoen van Judas of sy vyande, die skrifgeleerdes, of deur die toedoen van mense op die lydensweg geplaas is nie. Dit was sy Vader se raadsplan vir die mens en Jesus was gehoorsaam aan sy Vader. Daardeur word die onmag van sy vyande teenoor sy eie mag oor die situasie beklemtoon.

Saam met Jesus is ons nooit onbeholpe en magteloos oorgelewer aan die blinde noodlot nie. Nadat Jesus bewustelik gevange geneem is en gely het, is alle lyding onder beheer. Jesus het alles, ook jou lewe bewustelik onder beheer. Hy neem nog steeds die inisiatief. Hoe voel jy daaroor?

Vraag:

- As God (in Jesus) alles onder beheer het, waarom kom lyding dan nog voor?

Gesang 114:1

Gebod: Here, vertrous U self almal wat lyding verduur. Laat elkeen van ons in die oortuiging leef dat U alles in beheer het.

Amen.

Die Blye boodskap is reeds geopenbaar

Daar is baie ongelowiges in die wêreld, en dit ondanks die feit dat God Homself reeds lankal in Jesus Christus geopenbaar en bekendgestel het. Waarom is dit so? Omdat die mens nie die geopenbaarde verlossing wat reeds deur Jesus se lyding bewerkstellig is, wil aanvaar nie.

Ook wanneer Jesus deur die hoëpriester verhoor word, is Hy nie bloot 'n passiewe martelaar nie. Hy wil God se wil nakom, daarom antwoord Hy die hoëpriester as 't ware met 'n "skewe" antwoord. Hy antwoord hom nie direk nie. Die antwoord op die vraag van die hoëpriester oor sy leer, is reeds goed bekend. Sy hele lewe op aarde was 'n openbaring vir almal om te sien en sodat almal daarin kan deel. Die hoëpriester vra onnodige vrae oor dinge wat reeds bekend is. Al wat nodig is, is om dit raak te sien en te erken, maar dit wou die hoëpriester nie doen nie. Die een wat nie wil sien nie, en nie wil glo nie, sal ook nie.

Die hoëpriester en die geregsdienaar se optrede is kenmerkend van 'n teenstander van die evangelie. Dit is kenmerke wat vandag nog voorkom. Die hoëpriester vra heel belangstellend uit na Jesus se leer om Hom uiteindelik in 'n hoek te probeer dryf. En toe hy nie daarin kon slaag nie, dink die geregsdienaar dat Jesus arrogant is en klap Jesus brutaal met die plat hand asof hy só die waarheid wil doodsmoor. Jesus dring aan op die waarheid, maar in plaas daarvan dat die waarheid aanvaar word, word Jesus se mond gesnoer met geweld. In plaas daarvan om die waarheid aangaande Jesus 'n kans te gee, word dit met geweld onderdruk.

Die openbaring en die evangelie van Jesus se lyding en sterwe ter wille van jou as mens, is lank reeds goed bekend en toeganklik vir alle mense. Die tyd van God se openbaring in Jesus is lank reeds verby. Al wat vir ons oorbly, is om dit gewilliglik te aanvaar. Ons kan dit nie met geweld uit die weg ruim soos die geregsdienaar in vers 22 nie. Jesus dring aan op die waarheid en dit is dat jy "ja" sal sê vir die openbaring in Jesus.

Vraag:

- Wat is die redes wat mense aanvoer waarom hulle nie die evangelie wil go nie?

Gesang 306:1

Gebed: Laat die evangelie tog meer en meer deur die werk van die Heilige Gees en ons getuienis deur ongelowiges aanvaar word.

Amen.

Ons sekerheid lê in God

Ons soek almal vastigheid in die lewe. Ons soek na iets waarop ons kan staatmaak.

Ons soek dikwels ons sekerheid in wetgewing en regulasies. Die politiek is 'n goeie voorbeeld waarin ons dikwels vastigheid soek. Ons soek vastigheid in die uitsprake van mense. Petrus het so 'n sekere, vaste uitspraak gemaak in Johannes 13:36–38. Hy sou beslis sy lewe vir Jesus aflê! En tog het hy Jesus verloën.

Petrus het hierdie sterk uitspraak gemaak in 'n beskutte kring tussen sy mede-dissipels. Niemand sou hom daar aanval nie, maar by die verhoor van Jesus is dit anders. Hy is omring van onbekendes en teenstanders. Daar word druk op hom uitgeoefen en die druk neem toe. 'n Diensmeisie herken hom, maar hy ontken dit. Die ander dienaars rondom die vuur herken hom en hy ontken dit weer. En dan word hy onmiskienbaar deur 'n familielid van Malgus (die slaaf wie se oor hy afgekap het) herken. Hy is in 'n hoek gedryf en tog ontken Petrus dit in baie sterk terme.

Toe Jesus hom nodig gehad het as 'n getuie, het hy Hom verloën. Toe hy Jesus met sy woord moes verdedig, het hy nagelaat om dit te doen. Van sy belofte om Jesus te verdedig tot die dood toe, is daar geen sprake meer nie. Sy vroeëre sterk uitspraak lê aan skerwe. En so sien ons dat Jesus ook in sy lyding deur vertroulinge misken en verlaat is. Hy het alleen gely. Tog is dit steeds God se plan. Alles is nog steeds onder beheer. God is nie van mense of van sy vertroulinge afhanklik om sy wil te laat volbring nie. As die haan kraai, word ons daaraan herinner dat ook Petrus se verloëning voorspel is. Dit kondig God se voorsienige wil aan. Die sekerheid en onafwendbaarheid van Jesus se lyding berus nie in die uitspraak van Petrus of die mens nie, maar in die voorsienigheid van God.

Ons soek vastigheid, maar ons sal dit nooit volledig in die uitsprake van mense vind nie. Dit is altyd (soos Petrus bewys het) aan elemente van twyfel en onsekerheid onderworpe. Daar is altyd 'n menslike faktor by betrokke. Daar is net een sekerheid: Dit is God en sy voorsienige wil. Jesus ly omdat God dit wil. Jesus is van God en mens verlaat, sodat ons die sekerheid kan hê dat ons nooit verlaat sal word nie.

Vraag:

- Waarom kan ons nie absolute sekerheid in menslike dade vind nie?

Gesang 120:4

Gebod: Laat U wil geskied o Here, alleen daarin lê ons sekerheid.

Amen.

28 Maart

Johannes 18:28–40

Jesus is gekruisig ten spyte van die waarheid

Daar is al boeke vol geskryf oor wat “waarheid” is. In aansluiting by gister se tema, naamlik dat God ons enigste sekerheid is, sê Johannes in vandag se Skriflesing dat Christus die absolute waarheid is en ten spyte daarvan is Hy nogtans gekruisig

asof Hy 'n misdadiger was. Hoe reageer ons op die feit dat Jesus die waarheid is? Dit kan een van drie reaksies wees: Ons sluit ons uit van die waarheid (soos die Jode), of ons probeer dit ontwyk met skeptisisme (soos Pilatus), of ons luister daarna en aanvaar dit (soos in vers 37).

Die Jode het hulleself uitgesluit van die waarheid van Jesus. Vanaf vers 33 openbaar Jesus Homself aan Pilatus. Hy beskryf wat die waarheid behels. Maar die Jode het hulleself uitgesluit van dié openbaring vanweë hulle reinigingsvoorskrifte, deur nie in Pilatus se ampswoning in te gaan nie. Hulle was in elk geval só verblind deur haat en vooroordeel teenoor Jesus, dat hulle die ware aard van Jesus nooit sou erken nie. Reageer jy miskien soos die Jode?

Pilatus wil nie verantwoordelik gehou word vir Jesus se dood nie. Hy probeer Jesus ontwyk, maar hy kan nie. Hy reageer skepties en onbelangstellend. Dit is duidelik dat Pilatus en Jesus by mekaar verbypraat. En tog ontlok dit juis die waarheid aangaande Jesus. Jesus is die Koning van die Jode. 'n Koning het 'n koninkryk, maar dié koninkryk is nie 'n magsfeer nie. Dit is ook nie deur die toedoen van die mensdom tot stand gebring nie. Die koninkryk van Jesus dui op sy herkoms. Hy is die een wat deur God gestuur is as die waarheid self. Die waarheid is dat Hý nie 'n misdadiger was nie, maar tog vir misdadigers, vir sondaars moes sterwe. Dit oortuig Pilatus nie en laat hom skepties vra: "*Wat is waarheid?*" Op die volk se aandrang laat hy Barabbas los. Ironies genoeg sterf Jesus, sodat Barabbas as misdadiger en ons veel later as sondaars bevry kan word van die sondesmet. Reageer jy miskien soos Pilatus?

Daar bly net een werklike reaksie oor: om gewillig te luister en die waarheid met oorgawe te dien (vers 37). Alleen hulle wat die waarheid in Jesus en die waarheid van die kruistog herken, reageer positief daarop. Dit is 'n waarheid wat ons nie hoef te bewys nie, want dit is nie vir bewyse vatbaar nie. Oor hierdie waarheid hoef nie boeke vol geskryf te word nie, dit moet net geglo word. Doen jy dit?

Vraag:

- Waarom is Jesus die waarheid?

Gesang 122:1

Gebed: O Heer, laat die Heilige Gees ons lei sodat ons positief sal reageer en na u Woord sal luister.

Amen.

29 Maart

Lukas 21:1-4

Gee in oorgawe en in eenvoud

Dit lyk of alles deesdae net om geld draai en dit is onvermydelik. Dit bly 'n feit dat ons daarsonder nie 'n lewensvatbare bestaan kan voer nie. Baiekeer word 'n mens se status en sy vermoëns gemeet aan sy finansiële krag.

Vir Christus is geld egter nie alles nie. Hy kyk na ander dinge. Lukas 21:1-4 is 'n goeie voorbeeld van Jesus se persepsie oor geld. Die deeltjie oor die arm weduwee staan in skrilte teenstelling met Lukas 20:45-47 waar die skrifgeleerdes deur Jesus aangespreek word. Hy plaas hulle in dieselfde kategorie as die rykes. Dit is hulle wat staatmaak op uiterlike dinge: deftige klere, openbare begrotinge en ereplekke. Daar is egter geen diepte in hul optrede en gawes nie. Hulle is nie wesenlik daarby betrokke nie. Wat hulle gee, is die kleingeld van 'n oorvloedige lewe.

Daarteenoor word die arm weduwee gestel. Oor haar word nie veel gesê nie. Uiterlik is daar nie veel om van haar te sê nie. Sy is in werklikheid hulpbehoewend. Sy dra ook iets by tot die offergawekis van die tempel. Jesus merk op dat sy meer gegee het as die rykes. Waarom? Omdat sy in haar eenvoud, dit wat sy gegee het, in oorgawe gegee het. Sy is met haar hele wese daarby betrokke. Daar is diepte in haar optrede. Daar is geen oppervlakkige skyn by haar aanwesig nie. Sy verstaan haar godsdiens reg. Haar saak met die Here is reg, daarom het sy alles gegee wat sy gehad het.

Hoe benader ons die komende Paasfees, dié fees waarin ons die oorwinning oor die dood herdenk? Ons is wesenlik daarby betrokke, want almal van ons sal een of ander tyd sterf. Is ons dankbaar vir die oorwinning? Dan verstaan ons ons godsdiens reg en leef ons in oorgawe, vry van skyn en oppervlakkigheid. Geld is baie belangrik, ja! Veel belangriker as dit is egter dat jou saak met die Here reg is.

Vraag:

- Kan 'n mens iemand wat nie in oorgawe en eenvoud sy geloof uitleef nie, herken?

Gesang 230:3

Gebod: Here, U kyk deur ons; vergewe ons as ons U soms nie in oorgawe gedien het nie.

Amen.

30 Maart

Lukas 21:5-19

Volhard!

Met 'n sug sê jy: "En nog steeds is dit nie die einde nie. . . ." Jy wag in spanning saam met die kerk dat die einde van die wêreld sal aanbreek, maar dit lyk nie of dit wil gebeur nie. Het God jou miskien vergeet? Miskien voel dit vir jou so, maar tog weet jy dat God jou nie sal vergeet nie. Hy wag die regte tyd en geleentheid in sy wysheid af, en dan sal Hy in al sy heerlikheid verskyn. Wat leer Lukas 21:5-19 ons in dié verband?

Jesus het 'n aankondiging gemaak oor die verwoesting van die tempel. Dit het geen sin om op uiterlike versierings, soos dié van die tempel te vertrou nie, want

die tempel sal vergaan. Die ondergang van die tempel is één van verskeie tekens wat sal plaasvind voordat die einde van die wêreld aanbreek. Die vraag, “*Wanneer gaan die tempel verwoes word?*”, wys heen na wanneer die einde gaan aanbreek? Jesus antwoord nie direk hierop nie. Sy antwoord is waarskuwend en vertroostend. Dit is veel belangriker om te weet dat jy op jou hoede moet wees vir valse profete en diegene wat in die Naam van Jesus dwaalleringe verkondig. As dit lyk asof die einde aangebreek het, word jy gewaarsku dat dit nog nie die einde is nie. As politieke oproer en burgeroorloë uitbreek of natuur-katastrofes plaasvind, is dit ook nog nie die einde van die wêreld nie. Wanneer dít gaan gebeur, weet net God.

Veel belangriker is dat jy nie bevrees sal wees en jou kwel as jy vervolgt sou word nie. As gelowige kan jy teenkating van die wêreld, die owerhede en selfs van jou familie te wagte wees. Maar as dit jou te beurt val, vertrouw en bemoedig Jesus jou dat Hy die regte woorde en wysheid op die regte tyd en plek sal gee. Só sal selfs vervolging en ’n verhoor voor die gereg geleenthede word waar jy van Jesus kan getuig. En as jy verraai en vervolgt sou word, selfs deur jou eie bloedverwante en dié wat jou na aan die hart is, roep Jesus jou op om te volhard tot die einde toe. Dit is veel belangriker om te volhard, as om te weet wanneer die einde gaan aanbreek. Alleen as jy vashou aan en volhard in die geloof, sal jy vir jouself die ewige lewe verwerf. Die Here vergeet jou nie, en selfs nie ’n haar op jou kop sal af val sonder God se wil nie!

Met ’n sug van verligting sê jy nou: “En nog is dit die einde nie. . . . Maar dit maak nie meer saak nie, want ek is op my hoede vir dwaalleringe, en ek besef God lê die woorde in my mond en ek moet volhard totdat die einde wel kom.”

Vraag:

- Wat kan ’n mens nog doen om te volhard tot die einde toe?

Gesang 258:1

Gebed: Gelukkig is dit nog nie die einde nie, o Heer, want nou het U my nog ’n kans gegee om van U te getuig.

31 Maart

Lukas 21:25–33

Die einde kom vir seker –

Onsekerheid en vrees is kenmerke van ons tyd. Iemand het al gesê dat depressie die siekte van ons tyd is. Daarom klink dit asof Lukas 21:25–33 spesiaal vir ons dag geskryf is.

Lukas 21:25–26 beskryf uiters traumatiese gebeure wat ons byna laat sidder van ang, só asof dit werklikheid geword het in ons tyd. En tog is dit glad nie die bedoeling om ons bang te praat nie. Dit word genoem in samehang met ’n oproep tot trots totdat die wederkoms plaasvind (vergelyk vers 28). Die sleutel van die verstaan van dié gedeelte lê trouens opgesluit in die gelykenis van die vyboom wat bot. So seker as wat die lente en die somer op die winter volg, en so seker as

wat die lente aangekondig word deur die bot van die vyeboom, so seker kan ons wees dat die einde van die wêreld kom. Daarby sal die Woord van God steeds bly bestaan om ons altyd dááran te herinner.

As jy die trauma van onsekerheid en angs beleef, veral in ons tyd, moet dan nie dat dit jou heeltemal ontmoedig nie. Sien dit dan eerder as voorbodes van die koms van Christus, soos die vyeboom wat uitloop aan die begin van die lente. Elke geslag, ook jy en ek, kan die einde nog in ons eie tyd verwag. In 'n tyd van onsekerheid en vrees is dít 'n sekerheid!

Vraag:

- Wat maak ons vandag bang?

Gesang 178:1, 2

Gebed: Here, U het reeds lank tevore aan ons geopenbaar dat U vir ons gely het. U het dit bewustelik gedoen, sodat ons sekerheid kan hê dat God ons Vader geword het. Die waarheid is dat Jesus gekruisig is vir ons sonde. Dit maak ons geweldig dankbaar, sodat ons ons lewe nou weer in volle oorgawe aan U kan gee. Maar o Heer, te midde van aanvegtinge, bid ons om die leiding van die Heilige Gees om ons moed te gee om te volhard tot die einde toe, dié einde wat ons vir seker weet gaan kom.

In Jesus se Naam bid ons dit.

Amen.

1 April

Markus 13:1-13

Geboortepyne van die nuwe tyd

As ons na die wêreld rondom ons kyk en die krag van God se koninkryk wil meet, staan ons soms verslae, want in plaas van lewenskragtige geloofsgroei, sien ons toenemende afvalligheid en ligsinnigheid. In plaas van groter kennis van die Bybel, merk ons groter onkunde. In plaas daarvan dat die stryd makliker word vir lidmate en gemeentes, word dit groter en swaarder. Daarom kan ons maklik dink dat die tyd van die Christendom en die Christelike geloof verby is. Ons kan begin dink dat God se saak verlore is in ons wêreld.

Maar ons kan ons ook misgis soos die dissipels. Vir hulle het die verwoesting van die tempel die einde van hulle lewe as verbondsvolk gesimboliseer. Jesus wys hulle egter daarop dat die ou tempel en tempelgebruike tot niet móét gaan, sodat die nuwe verbond met God, deur Christus, in die plek daarvan kan kom. Selfs erger dinge kan nog vir hulle voorlê, en hoe pynlik dit ook al mag wees, is dit nie die sterwenspyne van hulle godsdiens nie, maar die geboortepyne van die koninkryk van God.

Dit is 'n lang proses wat in werking is. Die koninkryk van God word gebore met stryd en swaarkry. Daar was die stryd van die Verlosser op Golgota, die stryd van

gelowiges om los te kom van bekende Ou-Testamentiese gebruike en die stryd van godsdienstvervolgings. Die stryd duur ook nou voort teen die moderne mens se ongelooft en verwerping.

Maar, dis nie die sterwenstryd van die koninkryk nie. Nee, dis die pyne waarmee die nuwe koninkryk gebore word; waarmee dit losgeworstel word uit die verlore wêreld van ongelooft. Daarom is dit nie nou die tyd om verslae terug te deins nie, maar ons moet moedig, gelowig en biddend saam stry. Dis 'n voorreg om deel te kan hê aan die wording van God se koninkryk, want waar Christus ons voorgaan, is die oorwinning seker.

Vrae:

- Het u moed vir God se saak?
- Stry u teen die Bose, of gee u in?

Gesang 217:4

Gebod: Here, gee ons krag om in die stryd van U koninkryk met vreugde te volhard.

Amen.

2 April

Markus 13:14–27

Christus teenoor Antichris

Die verwagting dat daar groot verdrukking sal wees voor die voleinding van die wêreld, is goed bekend. Jesus verwys in die Skrifgedeelte ook daarna. Hierdie tyd van swaarkry het veral twee kenmerke.

Eerstens sal dit 'n tyd van antichristelike verdrukking van die kerk en die waarheid van die Woord wees. Magte of persone sal in die plek van Christus gestel en vereer word. Nederige en gehoorsame aanbidding van God sal deur hoogmoedige ongelooft en sedelose losbandigheid verdring word. Valse verkondiging en leë kerke sal algemeen wees.

Tweedens sal dit 'n tyd wees waarin gelowiges sal swaarkry. Hulle geloof en geloofsewe sal aangeval word. Dit sal 'n stryd wees om as Christen staande te bly, en die keuse vir Christus sal al moeiliker word.

Daarom word ons deur Jesus opgeroep om wakker te wees in die geloof. Jesus wil dat ons die erns van die saak sal besef, sodat ons nie deur die Bose oorrampel sal word nie. Ons moet voorbereid en gemotiveerd wees om weerstand te kan bied.

Maar, as ons ook net die vreugdelose swaarkry, stryd en verdrukking raaksien, verstaan ons die geskiedenis glad nie. Die einddoel van die geskiedenis is nie ondergang en die dood nie, maar oorwinning en lewe. Soos wat ons Christus glad nie ken as ons net weet van sy kruisiging en dood nie, en nie ook van sy opstanding en hemelvaart nie, so ken ons ook nie die Christendom as ons dink dat

dit net stryd en swaarkry is, en nie ook oorwinning, opstanding en ewige heerlikheid nie. Dis 'n lewe van hoop en vreugde, eerder as wanhoop en mislukking. Die stryd is inderdaad kort – die oorwinning is ewig.

Vrae:

- Sien u ook in ons tyd die pogings van die Antichris raak om God te beroof van wat syne is, bv sy gesag, sy dag en sy kinders?
- Verwag u nietemin met verlange die wederkoms van Christus?

Gesang 174:1, 2

Gebed: Ons Here, dankie dat ons reeds deel in U oorwinning. Maar ons wil ook vra: Kom Here Jesus, ja kom haastig Heer.

Amen.

3 April

Markus 14:3–9

Doen wat jy kan

Ons mense kritiseer mekaar dikwels oor ons doen en late – só asof ons 'n ander mens se lewe beter sou kon leef as hy self. Neem byvoorbeeld die gelese Skrifgedeelte wat handel oor die vrou wat met pragtige bedoelings gedoen het wat sy gedink het die beste is. Dit was vir haar 'n opregte daad van aanbidding. Maar baie van die aanwesiges het fout daarmee gevind. Vir hulle was dit 'n sinnelose vermorsing. Hulle wys haar ook nie liefdevol tereg nie, maar beskinder haar en vaar teen haar uit met liefdelose kritiek. Met skynheilige betersweterigheid gee hulle voor dat hulle dit vir die armes sou aangewend het vir wie dit meer sou beteken.

Maar uiteindelik is dit nie mense nie, maar Jesus wat finaal ons lewens beoordeel. Hy sien raak of ons alleen mense wil dien en of ons Hóm wil dien. Hy wys trouens uit dat sy kan onderskei tussen die belangrike en die minder belangrike: Sy was bereid om te offer wat meer is as wat die niksdoenende kritici bereid was om te doen. Sy het haar goeie daad betyds gedoen waarvoor ander te laat was, soos die Sondag toe ander vroue Jesus ook wou salf, maar Hy nie meer in die graf was nie. Daarom is Jesus se beoordeling: *“Wat sy kon, het sy gedoen.”*

Is dit nie al wat saak maak nie? Ons moet daarom bepaal wat die belangrikste is, en **dit dan doen** – tydig en van ganser harte. Dit is wat in die Kerk nodig is. Ons mag nooit – veral nie in die Kerk nie – ander so liefdeloos kritiseer dat hulle nie die vrymoedigheid het om hul geloof uit te leef nie.

Vraag:

- Doen jy alles wat jy moontlik kan vir Jesus?

Gesang 131:1, 5

Gebed: Here, help ons om vir ons lewens te bepaal wat die belangrikste is en gee ons die oortuigingskrag om dit ook met oorgawe te doen.

Amen.

4 April

Markus 14:17–21

Dis tog nie ek nie

Verraad is 'n eerlose manier van veg. Dit maak van vriendskap 'n leuen en is vernederend vir elkeen wat daarby betrokke is.

Daarom hoor ons iets van teleurstelling en hartseer by Jesus as Hy sê dat iemand Hom gaan verrai. Miskien sou dit meer aanvaarbaar gewees het as dit een van sy openlike vyande was – een van die Fariseërs dalk. Maar nou sê Hy met nadruk: “Een van julle” ... “een van julle twaalf” en “een wat saam met My eet”.

Dit is opvallend dat die dissipels nie een seker van homself is nie. Een vir een vra hulle: “Dis tog nie ek nie?” Dié woorde is amper gebede, asof hulle vra: “Here, laat dit tog nie ek wees nie!” So vra selfs Petrus, die sterke, en Johannes, die een met oorfloedige liefde. En ook Judas Iskariot vra. Hulle vra Goddelike krag en hulp om getrou te bly. Maar saam met die gebed moet ook die opregte keuse vir Jesus gaan. Hoe verskriklik verraad ook al is, kan dit tog so maklik gebeur, want dit is so maklik om saam met die wêreld te praat en te leef, téén die wil van God en jou eie belydenis in. So maklik word die bidder 'n lasteraar; so maklik begeef 'n gehoorsame hom onder die heerskappy van die Bose; so maklik word 'n ywerige dienskneg 'n geharde afbreker. Daarom wil mens eintlik tot die Heer bid: “Soms is dit tóg ek! Laat dit tog nie meer ek wees nie!” Met God se genade en ons opregte begeerte om daaraan vas te hou, kan ook verraiers dienaars word en kan uit swakke mense vreugdevolle arbeid voortkom.

Vrae:

- Kom ons toets onself: Is ek eerlik besig om my belydenis uit te leef?
- Vra ek die hulp van die Heer, of vertrou ek op eie krag?

Gesang 238:3

Gebed: Gesang 242:3.

5 April

Markus 14:22–25

Van paasmaal tot nagmaal

Vanaf Israel se uittoeg uit Egipte het hulle jaarliks die pasga gevier. Daarmee het hulle telkens herdenk dat die bloed van die paaslammers as offer gedien het om hulle te bevry – nie net van die dood van die tiende plaag nie, maar ook van die slawerny van Egipte. Daarom was dit 'n vreugdefees waartydens hulle hul hoop op

God en dankbaarheid teenoor God uitgejubel het. So het een van hul feesliedere gelui: *"Dit is die brood van armoede wat ons vaders in Egipte geëet het; Laat elkeen wat honger is, kom en eet. Vanjaar hier, in die toekoms in Israel; Vanjaar as slawe, in die toekoms as bevrydes."* So is die bevryding deur God in die paasoffer besing.

Hierby het Jesus aangesluit en aan die fees 'n nuwe inhoud gegee: Hy het Homself gegee as offer van bevryding. Hy bevry die gelowiges – wat sy nuwe volk is – van die slawerny van die sonde en die verlorenheid van die dood. Daarom is nagmaal ook vir ons as Christene 'n vreugdefees. Ons ontvang Jesus met nederigheid, dankbaarheid en blydschap. Ons ontvang dit hier in 'n onvolmaakte sondige wêreld, met die hoop op die ewige, volmaakte toekoms.

Jesus het Homself volgens vers 25 met 'n eed verbind om sy beloftes waar te maak in die koninkryk van God. Elke keer as ons die nagmaal gebruik, roep ons daardie belofte in herinnering en neem ons dit opnuut aan.

Goddank dat elke gelowige hieruit krag kan put. Daarom behoort ons nie te huiwer as Jesus ons oproep met *"Neem dit . . ."* nie. Wie sý offer aanvaar, aanvaar die aanbod van die ewige lewe.

Gesang 325:1, 2

Gebed: Ons dank U, Vader, vir die liggaam en bloed van ons Heiland waardeur U aan ons die lewe skenk. Versterk ook so voortdurend ons geloof – U ter eer.
Amen.

6 April

Markus 14:32–42

Getsemane

Getsemane beteken gewoon "oliepers" en verwys na 'n tuin op die Olyfberg, waar olie uit olywe gepers is. Vir ons as Christene het hierdie naam egter 'n totaal ander betekenis gekry. Vir ons het dit die plek geword van Jesus se nag van angs, gebed, alleenheid en oorwinning.

Jesus bevestig sy angs as Hy sê: *"Ek voel doodsbenuid."* Waarom was Hy so bang vir die dood? Sou dapperheid nie beter by Hom gepas het nie? Was ander helde nie vreesloos voor hul dood nie? Die antwoord lê daarin dat Jesus nie alleen liggaamlik sou sterf nie, maar sy dood was ook God se oordeel en straf oor die sonde. Daardie toorn van God boesem vrees in.

Die feit dat Hy gebed het, kom nie vreemd voor nie, want ons weet dat Hy gewoonnd daaraan was om te bid, dit was sy lewenswyse. Daarom was sy gebed in sy krisisuur ook nie leeg nie, maar het dit Hom versterk.

Sy alleenheid lei ons af uit sy behoefte aan sy dissipels se nabyheid en ondersteuning. Deerniswekkend pleit Hy by sy vriende om saam met Hom te waak.

Sy oorwinning word bevestig deur die woorde, "... *nogtans ... wat U wil ...*". Hy pleit vir die moontlike redding, maar aanvaar die noodsaak van die kruis. Sy liefde vir ons is groter as sy liefde vir sy eie lewe.

Roep Getsemane u nie ook op tot bewondering, liefde en dankbaarheid nie? Daaruit put ons veiligheid by God in plaas van angste en alleenheid. Maak plek vir die nabyheid van God en in plaas van die dood, kyk ons vooruit na die ewige lewe.

Vraag:

- Is Getsemane nie 'n plek om vandag in die gedagte by stil te staan nie?

Gesang 114:2

Gebed: Gesang 130:2.

7 April

Markus 14:53–65

Die Joodse Raad voor Jesus

Die Joodse Raad was die hoogste bestuurs- en geregtelike raad van die Jode. Dit was die raad se taak om te waak oor dit wat vir die Jode belangrik was, en daarom het hulle Jesus gevange geneem om voor die raad te verskyn, want Hy het vreemde dinge verkondig – dinge soos liefde vir die vyand, en redding uit genade. Hy het nie veragtelike sondears veroordeel nie, maar hulle bymekaargemaak. In plaas daarvan om 'n klomp lewensreëls te verkondig, het Hy getuig van die lewende geloof in God. Hy het nie die patroon gevolg wat die raad van die godsdiens gemaak het nie.

Tog was dit 'n vreeslike geskarrel om getuienis teen Hom te kry totdat Jesus verklaar: "*Ek is*" (die Seun van God). Die verhoor het skielik 'n wending geneem, maar toe is dit eintlik die raad wat voor Jesus verskyn. Jesus se getuienis is die vroe wat eintlik gestel moes word: Wat doen julle met julle Verlosser? Julle staan voor Hom wat as Regter op die wolke sal kom. Aanvaar julle Hom, of nie? Al die ander vroe val dan weg, want hierdie getuienis is waaroor dit alles eintlik gaan.

Die raad het Hom nie aanvaar nie en het Hom as 'n godslasterlike verwerp. So het hulle hulself skuldig gemaak aan godslasterlike verwerping van God se liefde. Die raad wat beslissings moes maak, het blinde leiers geword wat die volk mislei het.

Net so is dit nie óns wat oor Jesus kan besluit nie en nie óns wat Hom as waar of vals kan verklaar nie. Maar ons houding teenoor Hom verklaar ons skuldig of vrygespreek. Voor die Groot Regter is dit die één vraag waaroor dit gaan: Wie se jy, is Jesus? Wat glo jy?

Vraag:

- Bespreek hierdie laaste vraag.

Gesang 117:2

Gebed: Onse Vader wat in die hemel is, ook in hierdie week waarin ons die lyding van ons Heer herdenk het, is ons opnuut bewus gemaak van ons nietigheid en kleinlikheid. Ons dank U vir U groot geduld met ons. Ons dank U vir die genade van vergifnis, want daarsonder is redding nie vir ons moontlik nie.

Ons dank U ook vir U versorging. Soos wat U u Seun gegee het, skenk U ons nog steeds genadiglik alles wat ons nodig het. Daarom voel ons veilig by U en vertrou ons op U.

Lei ons dan deur u Heilige Gees, o Heer, sodat ons tot U eer en verheerliking kan leef en ons naaste kan dien.

Ons bid dit in die Naam van Jesus Christus, ons Verlosser.

Amen.

8 April

Markus 14:32-42

7de lydensweek

Hierdie week is die 7de lydensweek wat uitloop op Goeie Vrydag, die kruisiging van ons Here Jesus Christus, die vernederendste gebeurtenis denkbaar! Die vraag kan gevra word wat Jesus Christus in hierdie oomblikke ervaar het? Maar ons moet onthou, Jesus het ook as mens in ons plek kom staan en daarom skemer iets van sy angste, ontsteldheid, maar veral ook sy bittere eensaamheid in hierdie gedeelte deur: As mens, deins Hy nou terug as Hy die laaste deel van sy lydensweg moet betree en moet deur gebedsworsteling daartoe kom om die hand uit te steek en die lydensbeker te aanvaar. Hy is ontsteld en beangs en sê self: *"Ek voel doodsbened."* Jesus het geen menslike metgesel op hierdie pad gehad nie. Hy het na Getsemane gegaan om tot sy Vader te bid dat *"as dit moontlik is, die uur van lyding nie vir Hom sou aanbreek nie"*. Tog is dit belangrik dat ons daarop sal let dat Hy ook gesê het: *"Moet nogtans nie doen wat Ek wil nie, maar wat U wil."*

Jesus neem wel sy liefingsdissipels saam en gee aan hulle opdrag om te waak, maar tipies menslik, faal hulle daarin! Ook dit was vir Hom tot diepe teleurstelling as Hy in vers 41 sê: *"Slaap en rus julle nou nog. Dit is genoeg."*

Daarna is daar 'n doelgerigtheid in sy woorde wat dui op aanvaarding en berusting in die wil van sy Vader. Nou is Hy gereed om die lydensbeker te drink en daarom sê Hy vir sy dissipels: *"Staan op, kom ons loop. Kyk, die man wat My verraa, is naby."* In sulke neerdrukkende omstandighede is ons geneig om op eie krag te vertrou, maar Jesus bid tot sy Vader en onderwerp Hom aan sy wil.

Vraag:

- Is hierdie doelgerigtheid, nou ná sy kruisiging, ook by ons aanwesig?

Gesang 130:1

Gebed: Gesang 130:2.

Jesus word verraaï

Om net een man gevange te neem, daag 'n hele klomp mense op, gewapen met swaarde en stokke. Dít op sigself was seker in daardie tyd en ook vandag nog nie vreemd nie, maar wat wel belangrik is, is dat daar tussen hulle 'n eertydse dissipel van Jesus was om Hom te verraaï! Hierdie verraad was goed beplan, want ons lees dat hulle selfs 'n teken afgespreek het. Judas was so verwaand dat hy selfs gedink het dat Jesus sou wou ontsnap en daarom sê hy: "*Gryp hom en vat hom weg. Moenie dat hy ontsnap nie.*" Al dié maatreëls en dit terwyl Jesus dag vir dag in die tempel besig was om mense te leer en hulle die ideale geleentheid gehad het om Hom te oorval.

Jesus se afkeer van hierdie daad blyk duidelik uit sy woorde: "*Het julle met swaarde en stokke gekom om My te vang asof Ek 'n rower is?*" En asof dié vernedering nie genoeg is nie, lees ons nog verder dat sy ander dissipels Hom in die steek gelaat en weggehardloop het.

Hoe teleurstellend en jammerlik hierdie menslike verraad ook al is, moes dit tog plaasvind sodat die Skrif in vervulling kon gaan. Hierdie gebeure illustreer enersyds die mens as deel van hierdie gebroke wêreld, maar andersyds die noodsaaklikheid van God se reddende handeling in sy Seun Jesus Christus. Die praktiese gevolgtrekking van hierdie verraad word pragtig saamgevat in Gesang 117.

*Jesus, Lam gelei ter slagting,
U oorwin vir ons die dood.
Jesus, prooi van ons veragting,
U dra self ons angs en nood.
drink die beker van verraad,
word deur mens en God verlaat.
Duisend, duisend maal, o Heer
bring ons daarvoor dank en eer.*

Vraag:

- Doen ons wat in hierdie laaste woorde gesê word, of verraaï ons optrede dalk 'n ander gesindheid?

Gesang 132:1, 2

Gebod: Ons Here, ons bring aan U ons dank en eer omdat U ons angs en nood gedra het.

Amen.

Stilswye ook 'n antwoord

'n Saak soos hierdie sou enige gewone regter lankal geskrap het weens 'n gebrek aan voldoende getuienis. Tog blyk dit duidelik dat die Joodse raad sy eie regsbeginsels keer op keer oortree het. Hulle kon niks teen Jesus vind omdat Hy niks verkeerd gedoen of gesê het nie. Die wat wel getuig het, se getuienis was vals en het ook nie ooreengestem nie. Die arrogante, brutale en uitdagende wyse waarop hulle Jesus verhoor het, is vir ons 'n aanduiding hoe bang hulle in werklikheid vir Jesus en sy invloed was. Sy stilswye het hulle seker nog verder ontsenu! Onbeholpe om die situasie te hanteer, vra die hoëpriester: "*Verweer jy jou glad nie?*" Jesus se swye praat harder as woorde. Dit onderstreep hulle onregverdige maar ook onheilige optrede net nog duideliker. Hulle bedoelings was so gemeen, hulle optrede so laakbaar en hulle leuens so deursigtelik, dat dit nie 'n antwoord geregverdig het nie!

Ten einde raad stel die hoëpriester 'n vraag aan Jesus: "*Is jy die Christus, die Seun van Hom aan wie die lof toekom?*" Hierdie keer swyg Jesus nie al bring die erkenning daarvan sy dood teweeg.

In Getsemane het Hy reeds die beker aanvaar nadat Hy tot die Vader gebid het. Daarom gee Hy nou rustig en kalm, ja amper beredeneerd die een tree na die ander op die lydensweg, en antwoord: "*Ek is...*" En dié erkenning saam met die aanhalings uit die Ou Testament, was genoeg om Jesus eenparig te veroordeel!

Die venyn en tirade wat losgebars het, kan nie losgemaak word van die manier waarop Hy beoordeel is nie, maar moet eerder gesien word as deel van die onbeholpenheid met woorde wat nou in hul daad verder gevoer word. Dit laat mens dink aan wat Jesaja lank terug gesê het: "*Hy is mishandel maar Hy het geduldig gebly, Hy het nie gekla nie. Soos 'n lam wat na die slagplek toe gelei word, soos 'n skaap wat stil is as hy geskeer word, het Hy nie gekla nie!*"

Vraag:

- Waarom word Jesus, die Onskuldige, veroordeel?!

Psalm 25:2

Gebed: Gesang 120:3, 6.

Petrus verloën Jesus

Ons kan maklik veroordelend vra, hoe kon Petrus ooit vir Jesus verloën het? Hy was tog gedurig by Jesus as een van sy dissipels. Petrus was inteendeel, as lieflingdissipel dié een wat, toe gevaar gedreig het, Jesus met die swaard wou verdedig. Toe die rowerbende hulle opwagting gemaak het om Jesus gevange te

neem, was dit Petrus wat sy swaard uitgeruk het en Malgus se oor afgekap het. In Markus 14 vers 50 lees ons weliswaar dat al die dissipels Jesus in die steek gelaat en weggehardloop het, en tog lees ons in vers 54 dat dit Petrus is wat Hom op 'n afstand gevolg en in die binnehof stelling ingeneem het. Selfs dít was 'n waagstuk vir hom om daar te wees.

Petrus word ook hier gekonfronteer en juis omdat hy ten alle koste by Jesus wou bly, verloën hy Jesus drie keer. Ja, Petrus was te selfversekerd. Hy was daarvan oortuig dat hy wat Petrus is, Jesus nooit sou verlaat nie, om nie eers te praat van openlike verloëning nie. So het sy swakke menslike krag hom gefaal, want Petrus wou Jesus vir die wêreld behou, terwyl God ander planne met Hom gehad het.

Uit Petrus se geskiedenis leer ons hoe maklik dit is om Jesus te verloën. Doen ons dit nie ook baiekeer in ons lewe nie? As Christene is ons soms bang of skaam om openlik ons afhanklikheid van en onderdanigheid aan Christus te erken. Daaglik word ons gekonfronteer en met ons optrede ontken ons die bestaan van Christus.

Nadat Petrus in tranen uitgebars het en daarmee sy swakheid en nietigheid erken het, het dit hom teruggebring na Jesus toe. Uit sy verdere geskiedenis sien ons dat Petrus nie sy rug op Jesus gedraai het nie, nee hy het die rots geword waarop Jesus sy kerk gebou het!

Vraag:

- Hoe kan ons die Here nog elke dag verloën?

Gesang 122:1–2

Gebed: Gesang 122:5.

12 April

Markus 15:1–20

Kruisig Hom!

"Kruisig hom!", was die uitslag op Pilatus se keuse aan die volk nadat hy aan hulle gevra het: "Wat wil julle dan hê moet ek met hom maak wat julle die koning van die Jode noem?" Kruisig Hom, het hulle geskreeu! Hoe kan dit moontlik wees dat hulle Barabbas bo Jesus gekies het? Hy aan wie se voete hulle gesit het; Hy wat siekes gesond gemaak en armes in hulle nood bygestaan het; Hy op wie hulle so lank gewag het. Maar hulle het 'n aardse koning verwag en daarom het hulle Hom verwerp. Hy is oorgelewer uit haat en miskien ook teleurstelling. Die gevoel praat, en nie die verstand nie. 'n Mens sidder eintlik as jy dink dat mense so 'n stommiteit kon aanvang en tog lees ons dat hulle nog harder geskreeu het nadat Pilatus aan hulle gevra het: "Waarom? Wat se kwaad het hy gedoen?"

Kon God nie ingryp nie? Nee, God verdra hierdie skare in hulle waansin en Jesus swyg voor die geskreeu en beskuldigings. Dit is juis die onmeetlike grootheid van God se genade. Ten spyte van laster, veroordeel die skuldiges die Onskuldige! Daarvoor het Hy na die aarde gekom om juis hierdie skuldiges vry te

maak. Hy sou die kruisdood vir hulle sterf om aan hulle die lewe te gee. Hy staan hier in hulle plek en daarom is dit duidelik dat hulle en ons eintlik self hierdie veroordeling moes aanhoor.

As teenpool van hierdie "kruisig hom", sê Jesus: "Dit is volbring!" en betaal só die prys vir 'n verlore gaande wêreld, want anders sou ook oor ons koppe die veroordeling uitgeroep moes word: "Kruisig hulle!"

Vraag:

- Besef ons dat ons veroordeling aan die kruis van Golgota onderskep is deur God se liefde?

Gesang 129:1, 2

Gebed: Gesang 130:1.

13 April

Markus 15:21-32

Jesus word gekruisig

Watter dag in die jaar is, kerklik gesproke, vir u die belangrikste? Op hierdie vraag sal ons seker baie antwoorde kan gee, maar ek is seker daarvan dat die meeste mense sal sê: Kersfees. Dat Kersfees inderdaad belangrik is, is baie waar, maar sonder 'n *Goeie Vrydag* het Kersfees geen betekenis nie. Ons moet intendeel sê dat elke kerklike feesdag, elke Sondag, elke dag belangrik is! Die vraag ontstaan nou: Getuig ons optrede rondom *Goeie Vrydag* daarvan? Ek is bevrees dat dit meestal nie die geval is nie, want leë kerke getuig teen ons!

Ons ervaar ook iets daarvan in ons gelese gedeelte, naamlik in vers 29 as daar gesê word: "Die mense wat daar verbygeloop het, het Jesus gelaster. Hulle het die kop geskud en gesê: 'Toe, jy wat die tempel afbreek en in drie dae weer opbou! Red jouself en kom van die kruis af.'" Selfs die priesterhoofde en die skrifgeleerdes het ook spottend vir mekaar gesê: "Ander het hy gered; homself kan hy nie red nie!"

Die kruisiging van Jesus Christus waaroor hierdie gedeelte handel en wat ons *Goeie Vrydag* noem, is inderdaad dié belangrikste gebeurtenis van alle tye. Tog, die wêreld met sy baie eise, groot verantwoordelikhede en verpligtinge soos vroeg opstaan en laat gaan slaap, neem al ons kosbare tyd en aandag in beslag sodat ons Hom baiekeer vergeet. Daar bly by ons weinig behoefte, geen tyd of lus meer oor om stil by die kruis te gaan staan en onself af te vra: Hoe raak hierdie gebeure ons? Ons is te besig en daarom gaan ons ook soms by Jesus verby. Ons optrede is dus ook maar 'n bespotting en 'n veragting van sy genade en dit mag nie gebeur nie! Nee, ons moet met ons optrede en belydenis bevestig dat sy kruisiging vir ons inderdaad 'n *Goeie Vrydag* is!

Vraag:

- Hoe behoort ons Goeie Vrydag as 'n feesdag te vier?

Gesang 117:1, 2

Gebed: Here, leer ons om U kruisigingsdag met eerbied en diepe dankbaarheid te herdenk om U so te eer en te aanbid as ons Verlosser.

Amen.

14 April

Markus 15:33–41

Die Seun van God

Hierdie gedeelte in die Bybel berig seker oor die mees gelade en dramatiese oomblikke in die wêreld se geskiedenis. Dink uself in die omstandighede in. Twaalfuur die middag het daar duisternis oor die hele land gekom en dit het tot drie-uur geduur. Dit op sigself is genoeg om die hele mensdom se aandag te trek en tog het Jesus se eensaamheid en verlatenheid in hierdie duisternis 'n dieptepunt bereik. Hy was op hierdie oomblik van almal verlate en het met pyn en lyding straf verduur. Iets hiervan word aan ons geopenbaar as Hy uitroep: *"My God, my God, waarom het U my verlaat?"* Die toorn van God oor die sonde wat Jesus aan sy eie liggaam moes verduur, was só geweldig, dat Hy hierdie ontsettende vraag moes stel. En dit het Hy alles vir óns gedoen!

Dit alles moes gebeur sodat die offisier, en saam met hom die hele mensdom, tot die besef moes kom: *"Hierdie man was werklik die Seun van God."* Vandag nog bely ons met ons belydenis dat ons glo in Jesus Christus, sy eniggebore Seun ons Here, en die vraag kan gevra word: Doen ons dit met dieselfde oortuiging as die offisier daar aan die voet van die kruis?

Miskien vergeet ons te maklik watter helse smart Hy moes deurleef om dit vir ons moontlik te maak om dit te kan bely! Môre het ons andermaal die geleentheid om dit saam met die ouderling te herbevestig in die kerk. Laat ons dit met ons hele lewe en met ons belydenis met oorgawe gaan doen op sy opstandingsdag. Ons is baiekeer so ongeërgd tydens die aflegging van ons geloofsbelydenis en daarom sal ons nie anders kan as om selfondersoek te doen nie.

Vraag:

- Getuig my lewe daarvan dat Jesus werklik die Seun van God is?

Gesang 245:2

Gebed: Here, ons bely ons glo in U wat u lewe vir ons afgelê het; sodat ons kan lewe.

Amen.

Glo jy die evangelie?

In dié gedeelte word gekonsentreer op die verhouding tussen Simon Petrus en die *"ander dissipel vir wie Jesus baie lief was"*.

Wanneer Maria aan hierdie twee dissipels berig gee dat Jesus *"weggevat"* is uit die graf, begin albei daarheen hardloop. Die geliefde dissipel hardloop vinniger as Petrus. Met ander woorde hy *"wen"* as 't ware vir Petrus. Hy buk vooroor, maar gaan nie in die leë graf in nie. Petrus gaan egter *in*. Hy sien van naby dat die doeke waarin die lyk toegedraai was, daar lê en dat die doek wat om Jesus se kop was, ordelik opgerol is en nie haastig opgefrommel of geheel en al weg is, soos wanneer grafroof of 'n ander misdaad gepleeg is nie. Petrus *"wen"* dus hier met sy optrede.

In vers 8 word klem geplaas op die feit dat beide geglo het.

Verteenwoordig die *"geliefde dissipel"* en Petrus dalk twee Christelike groepe, byvoorbeeld Joodse Christene en die heidense Christene? Sou dit wél so wees, is die bedoeling van hierdie gedeelte duidelik.

Hoewel die *"Joodse"* Christene (die Johannes-groep) eerste die evangelie kon hoor, het ook die heidense Christene (die Petrus-groep) hierdie boodskap aanvaar en geglo.

Hierdie gedeelte wil ons leer dat die evangelie van Christus alle mense op gelyke voet konfronteer met die waarheid. Die waarheid is dat Jesus die Seun van God is wat vir ons mense die straf van die sonde moes dra.

Glo ons dit?

Vraag:

- Wat is die implikasie vir ons dat die evangelie alle mense op gelyke voet konfronteer?

Gesang 188:1

Gebed:

In 'n gebed kan ons onder andere die volgende gebruik:

'n Belydenis dat ons sondaars is, en

God dank vir die feit dat Hy hierdie pynlike toestand nie maar hangende gelos het nie, maar dit deur die kruis opgelos het.

Christus is nie in die graf nie!

Maria se optrede is tiperend van die mens. Die sinvolle lewe hier op aarde is vir haar só belangrik. Sy verlang na haar goeie vriend, Jesus. Sy wil Hom graag weer by haar hê, maar die dood maak dit onmoontlik.

Haar behoefte is gerig op 'n konkrete (hier en nou) lewe.

Sy is treurig, want haar Meester en Vriend, wat nou vir altyd weg is, se lyk is boonop "gesteel". Die klein bietjie waaraan sy nog vir 'n rukkie kon vashou en herinneringe mee kon oproep, is haar ontneming.

Jesus vra die indringende vraag: "*Vir wie soek jy?*"

Haar verlange is in haar antwoord opgesluit. Sy soek 'n vriend wat haar eensaamheid kan wegneem. Deur Maria se uitroep, "*Rabboeni!*", word die motief duidelik uitgewys. Sy wil vorentoe tree en die "ou" Jesus vashou en Hom van haar blydschap en liefde verseker.

In vers 17 stel Jesus dit duidelik dat Hy meer is as Maria se Jesus-beeld. Hy is die nuwe toekoms en wie Hom in die ou era wil vashou, het nie deel aan Hom nie. Net die geloof in Jesus as die Christus maak ons deel van hierdie toekoms. Ons verskraal die evangelie tot 'n gewone mooi storie as ons Jesus hier op aarde (vir 70 of as ons sterk is 80 jaar) wil "opgebruik". Hy is God en Heer, nou en vir ewig.

Hierdie preek van Johannes 20 wil ons leer dat God se liefde nie só klein is dat dit net hier op aarde ervaar kan word nie. In die grootste ellende is God steeds by ons. Selfs die dood kan ons nie van God se liefde skei nie.

Vraag:

- Is ons nie geneig om te veel op ons aardse behoeftes te konsentreer nie?

Gesang 230:1

Gebed:

In ons gebed dink ons aan al ons aardse behoeftes, bv siekte, geldkommer ens. Ons kan bid dat God hierdie kommer of sorg moet wegneem, of ons toekomsdrome waar sal maak. Ons moet God egter ook dank dat sy liefde selfs in hierdie moeilike tye nie minder is nie.

17 April

Johannes 20:19–25

Die Gees oortuig ons van die waarheid

Die geleentheid is voorberei vir God se Seun om sy verskyning te maak. In ons gelese gedeelte word dit beklemtoon dat die deure gesluit was, maar dat Jesus skielik tussen hulle gestaan het! En terwyl hy die tweede keer "*Vrede vir julle!*" gesê het, en sy opdrag aan hulle gegee het, het Hy oor hulle geblaas.

Hierdie Gees wat deur God uitgestuur word, is daarom oral teenwoordig waar die evangelie verkondig word. Dit is hierdie Gees, God self, wat ons oortuig dat die Bybelboodskap die waarheid is.

Tomas, wat by hierdie geleentheid afwesig was, vervul in die volgende gedeelte 'n belangrike "funksie".

Die evangelie vertel ons van 'n Jesus vóór en ná die graf. Hy word nie voorgestel as Maria se seun nie, maar as die Verlosser wat deur God gestuur is. Hy word dit

nie *na* die kruis en opstanding nie, maar Hy was dit reeds toe Hy tussen die dissipels geleef en gewerk het.

Is dit alles nie net 'n mite nie? Nee, die Heilige Gees werk saam met die Woord, sodat ons *kán* glo dat dit die waarheid is. Iemand wat só tot dié evangelie oortuig is, bely dat enige ander "evangelie" vals is.

Vraag:

- Van watter waarheid oortuig die Heilige Gees ons?

Gesang 214:3, 4

Gebed:

Dank aan God dat ons die waarheid oor onself en oor God leer ken het.

Dank aan God dat ons wat te sondig is om dit self te kan sien, deur sy Gees hiervan oortuig word.

Bid dat die Vader ons die krag sal gee om hierdie waarheid uit te dra.

18 April

Johannes 20:26–31

Ons kan God en Christus nie bewys nie

In hierdie laaste gedeelte van Johannes 20 word alles wat tot nou toe gesê is, saamgevat.

Tomas word hier as die tipiese mens voorgelê. Tomas is soos u en ek. Hy kry die kans om te kan voel en sien en homself te oortuig. Tog het hy waarskynlik nie regtig sy vingers in die wonde gedruk nie.

Sy belydenis ná hierdie uitnodiging is nie die van 'n "siende" mens nie. Dit is nie 'n belydenis van iemand wat vanuit homself tot oortuiging gekom het nie. Sy belydenis is dié van 'n gelowige kind van God.

In Jesus van Nasaret "sien" hy nie bloot Maria se Seun wat teruggekom het nie. Hy sien hier voor hom sy **Here en God**.

Ons moet saam met Tomas die vermaning van vers 29 ter harte neem.

Hoe hanteer ons ons Bybel? Soek ons die onomstootlike bewyse van die opstanding of die bestaan van God daarin? Ons sal slegs mensestemme hoor. Dit is God se Gees wat in ons werk sodat, wanneer ons mense se preke oor God se liefde hoor, ons dit as God se Woord kan ervaar.

Vraag:

- Hoe kan ons bydra dat dié God van die evangelie in ons wêreld "gesien" word?

Gesang 306:1, 4

Gebed:

Dank God vir sy gawe, naamlik die geloof in Jesus Christus, en laat ons erken dat ons nie altyd hierdie gawe waardeer nie.

Bid dat waar die evangelie verkondig word, die God van die evangelie ook "gesien" sal word.

19 April

Johannes 21:15-25

Ons moet die Bybel ernstig opneem

In verse 15-17 word Petrus, wat Jesus drie maal verloën het, herstel tot die "amp" van leier van die gemeenskap van Christene. Hierin sien ons dat die "heilige algemene Christelike kerk" nooit heilig kan wees as gevolg van sy sondelose lidmate nie, maar omdat ons in Christus geheilig is.

Uit wat in verse 18-22 gesê word, blyk dit dat Petrus sy woord (belydenis) en sy daad bymekaar sal moet bring. Hy gaan 'n marteldood sterf. Die vroeë kerk sou tog baie eerder na só 'n dapper kerkleier se boodskap geluister het as na die gewone woorde van bv Johannes.

Die vraag hieragter is: Wat maak die evangelie gesagdraend?

Die antwoord is duidelik. Of dit nou die "dramatiese" Petrus is, óf die woorde van Johannes, Jesus Christus word verkondig en dit is die belangrikste.

Ons moet altyd onthou dat God sondige mense gebruik om sy Woord te verkondig. Sy Gees oortuig die hoorder van die waarheid en nie die persoonlikheid van die mens wat die Woord verkondig nie.

Wie die evangelie glo, met ander woorde glo dat Jesus as die Christus ons met God versoen, sal ewig lewe.

Vraag:

- Wanneer het 'n preek vir ons gesag?

Gesang 175:2, 5

Gebed:

Dank God vir ons Bybel wat ons nog vrylik kan lees.

Dank God vir ons Kerk en die geleentheid om elke Sondag die Woord wat verkondig word, te kan hoor.

Ons moet om vergifnis vra vir ons laksheid wanneer ons só maklik hierdie geleenthede laat verbygaan.

20 April

Markus 16:1-8

Wat soek ons by Jesus (1)?

Die sabbat eindig op Saterdag om 6-uur. Hierna kan die vroue olie koop. Die nag rus hulle dus om die Sondagmôre baie vroeg, met sonsopkoms, die liggaam van Jesus te gaan salf. (Om aan 'n lyk te raak tydens die sabbat, het ontheiliging van die dag beteken!)

Die grootste enkele probleem vir die vroue was hoe om die klip weggerol te kry. Pragtig simbolies beskryf Markus dit: dat met die deurbreek van die oggendson, die vroue sien dat die klip reeds weggerol is.

Die vroue van Markus 15:40 het nou die primêre akteurs geword. **Hulle behoefte** word duidelik gesuggereer. Hulle wil by die graf en die lyk gaan sit en verlang na die mooi wat was, maar wat nou vir altyd verby is.

'n Jongman (boodskapper) wat die jeug en toekoms simboliseer, ontnugter hulle geheel en al. Die graf en die lyk is vir altyd verby! "... Jesus van Nasaret, wat gekruisig is ... is uit die dood opgewek."

Hierdie waarheid maak die toekoms oop.

Soos die vroue wat by die graf gaan soek het, soek ons ook elke dag. Wie soek ons? 'n Aardse vriend, of liewe Jesus wat vir ons baie geld en voorspoed kan gee? Met hierdie tipe behoefte word ons altyd deur die Paasgebeure ontnugter.

Die kerk verkondig die kruis altyd saam met die opstanding en verheerliking. Christus is méér as die vriend en vertroueling vir hier en nou. Hy is ons ewige Jeug en ewige Toekoms.

Vraag:

- Wat soek ons by Jesus?

Gesang 74

Gebed:

Ons dink aan ons behoefte voor God dat ons graag 'n toekoms wil hê.

Dank Hom vir 'n toekoms nou, maar ook vorentoe.

Dank God dat die toekoms geleë is in God se troue liefde waarsonder ons *nooit* is nie.

21 April

Markus 16:9–20

Wat soek ons by Jesus (2)?

Ons het hier te make met die sogenaamde "lang slot" van Markus. Dit word meestal aanvaar dat latere skrywers hierdie "slot" bygevoeg het. Dié bewering word op grond van onder andere 'n paar dinge gemaak:

- Sekere Markus-manuskripte het nie hierdie slot ingevoeg nie.
- Markus 16:1–8 bied stilisties en inhoudelik 'n pragtige, afgeronde einde vir die hele boek.

Die presiese rede vir die byvoeging is nie heeltemal duidelik nie. Al sien ons dit as 'n byvoeging, behoort dit nie die waarde van die bepaalde paragraaf (Markus 16:9–20) te verminder nie.

Toe die vroeë kerk, wat die opdrag gekry het om die volle evangelie aan alle mense te verkondig, die boek van Markus bestudeer het, het hulle gevoel dat iets

kortkom. Dit was naamlik die *eksplisiete* stelling dat Jesus gekruisig en veral ook opgestaan en opgevaar het en aan God se regterhand sit.

Die kerk van daardie tyd voel en glo dus ook soos die kerk van vandag. Ons verkondig nie net dat Jesus profeet van die eindtyd is nie, maar dat Hy as die Seun van God, ons **ware** nood kom wegneem het.

In dié opsig glo vandag se gelowiges dieselfde belydenis as alle gelowiges. Ons ware nood is dat die sonde ons van God vervreem. Hierdie eensaamheid is soos 'n lewelose liggaam of koue graf. Dit verpletter die hoop, die lewe self.

Die evangelie bring vir ons nuwe lewenshoop omdat dit die waarheid bring. Dit is naamlik dat God se liefde alles oorwin.

Wie hierdie God wat só liefhet, soek, sal by hierdie *lewende Here* die lewensgeluk vind wat baie mense ontwyk.

Vraag:

- Wat beteken Jesus se opstanding vir ons oor hoe ons oor die dood voel?

Psalm 91 (met 'n Christelike perspektief daarop).

Gesang 96 (wat bely dat in hierdie klein Kindjie reeds die groot daad van God begin het).

Gebed:

Dank God dat die graf net 'n deurtog was vir Christus, sodat ons graf net 'n deurtog is na die volheid van God se koninkryk.

Dank God dat ons wat dit glo, vreesloos die toekoms afwag.

22 April

Filippense 1:1–11

Wees blymoedig

Paulus skryf 'n brief aan die mense van Filippi. Hy groet hulle op die gebruikelike manier in die aanhef van die brief. En dan begin hy sy brief op 'n baie blymoedige trant: "*Ek dank my God . . .*" en "*in al my gebede bid ek altyd met blydschap vir julle almal . . .*"

Paulus klink op hierdie stadium van sy lewe baie blymoedig. Dit wil lyk asof alles met hom baie voorspoedig gaan. Maar tog het Paulus hierdie brief vanuit die gevangenis geskryf. Hoe kry 'n mens dit dan reg om onder sulke omstandighede nog blymoedig te wees? In vers 12 lees ons dat Paulus sê dat dit wat hom oorgekom het, juis die verkondiging van die evangelie bevorder het. Sy gevangenskap was dus nie tevergeefs nie. Hy het geweet dat hy 'n gevangene is ter wille van Christus. Die sleutel tot die geheim waarom hy in moeilike omstandighede nog so blymoedig kan wees, is opgesluit in vers 6. Hy is daarvan oortuig dat God, wat die goeie werk in hulle begin het, dit enduit sal voer en dit sal voleindig op die dag wanneer Christus Jesus kom. Wat is hierdie goeie werk? Dit is die blye boodskap van die kruis – van verlossing wat deur Jesus vir die mens bewerkstellig is. Dit is

hierdie geloof, hierdie vaste oortuiging, wat hom in staat stel om verder te kyk as die tronk, om 'n toekomspektief te hê, omdat daar in God wel hoop is. Dit stel hom in staat om, selfs in sy moeilike omstandighede, sy lesers daarvan te verseker dat hy met blymoedigheid vir hulle bid.

Ons weet dat dit soms moeilik is om te bly vashou aan die geloof, wat staan nog blymoedig te wees. Maar hierdie woorde van Paulus vanuit die gevangenis is vir ons 'n beseeling wat sê: God is getrou. Hy sal voleindig wat Hy begin het. Wees daarom blymoedig, moenie dat twyfel jou onderkry nie, want uit God en sy beloftes kan ons krag en vertroosting put, ook en veral vir die opdraendes in ons lewens.

Vrae:

- Wat is die woorde van blymoedigheid waarmee Paulus sy brief begin?
- Waarvan is hy oortuig?

Gesang 202:1, 3

Gebod: Dankie dat ons weet ons kan na U toe kom ook met ons twyfel en ons vrese. Gee ons die krag om ook in hierdie omstandighede blymoedig te kan wees en leer ons om op U te vertrou en op U te wag. U naam altyd ter ere.

Amen.

23 April

Filippense 1:12–18a

Maak die beste van elke situasie

Ons weet reeds dat Paulus hierdie brief vanuit die gevangenis geskryf het – 'n situasie wat vele ander mense sou ondergekry het, maar nie vir Paulus nie. Aan sy vuur en ywer en optimisme vir die saak van die Here is daar geen einde nie. Ook hierdie onaangename situasie omskep hy in 'n geleentheid om die Woord van God te verkondig – hy vertel vir die hele keiserlike wag wat in die tronk oor hom wag moet hou van Christus, en hy skryf briewe om gelowiges oral aan te spoor om hulle te sterk in hulle geloof. Selfs in hierdie omstandighede vind hy baie om voor dankbaar te wees – oor die geleentheid om die keiserlike wag van Christus te vertel, maar ook oor die nuwe moed wat “die meeste broers” gekry het, juis deur Paulus se gevangenskap, om die Woord van God onbevrees te verkondig.

Dit lyk vir my na 'n uitdaging aan die hedendaagse gelowige om ook dikwels te midde van moeilike omstandighede, geleenthede te soek en aan te gryp om God se Woord te verkondig, en om ook in tye van swaarkry in staat te wees om jou seëninge te tel.

Vrae:

- Op watter manier omskep Paulus sy omstandighede in geleenthede?
- Waarvoor is Paulus dankbaar?

Gesang 175:4, 5

Gebed: Liewe Heer, help ons om geen geleentheid, moeilik óf maklik, deur ons vingers te laat glip om te werk vir die uitbreiding van U koninkryk hier op aarde nie.

Amen.

24 April

Filippense 1:18b–30

Om te lewe, is vir my Christus, en om te sterwe, is vir my wins

'n Mens staan jou dikwels blind teen die aardse lewe, sonder om verder te dink. Al jou gedagtes, doelstellinge en ideale is afkomstig van of wentel om die wêreldse sodat, wanneer die dood jou in die gesig staar, jy vreesbevange terugdeins, omdat dit vir jou lyk dit is waar alles eindig.

Maar Paulus sê in alle eerlikheid: "... om te lewe, is vir my Christus, en om te sterwe, is vir my wins." Hy plaas twee dinge op 'n weegskaal: aan die een kant om te lewe en aan die ander kant om te sterwe, en hy vind dat altwee vir hom ewe swaar weeg – die een is nie verkieslik bo die ander nie. Die lewe is vir hom vol geleenthede om vir God te werk; om te sterwe beteken vir hom om met Christus te wees. Hy sê selfs dat die tweede opsie verreweg die beste is, maar hy weet ook dat daar mense is wat hom nog nodig het. Hy is met ander woorde net so bereid om te sterf as om te lewe. En dit is baie belangrik, want 'n mens wat nog nie gereed is om te sterf nie, is nog nie gereed om te leef nie. Dit beteken dat 'n mens jou oë moet ooplig van die wêreldse dinge en 'n toekomspektief, 'n ewige perspektief moet kry en moet nastreef.

Vrae:

- Wat beteken die lewe vir Paulus en om watter redes sal hy wou bly lewe?
- Wat beteken die dood vir Paulus en waarom sê hy: Ek verlang daarna om heen te gaan...?

Gesang 180:4

Gebed: Almagtige Vader, gee ons die krag en die geloof om 'n hemelse perspektief na te streef, in lewe en dood.

Amen.

25 April

Filippense 2:5–11

'n God wat bereid is om te dien

Ons lees in hierdie Skrifgedeelte dat Jesus in die gestalte van God was. Deur Hom

het ons geleer wie en hoe God is. Nou verwag 'n mens gewoonlik dat die naam God geassosieer sal word met woorde soos outoriteit, mag, verheerliking, alleenheerser, majesteit. Maar dit is met verbasing dat ons leer dat in hierdie Skrifgedeelte die naam God geassosieer word met woorde soos verneder, die gestalte van 'n slaaf, aan mense gelyk, gehoorsaam tot in die dood. Ja, Jesus verskyn aan die mensdom in die gestalte van God en Hy is bereid om mens te word, om te dien, om Homself te verneder, en om gehoorsaam te wees tot die dood, ja die dood aan die kruis, om ons ontwil.

Ons moet egter versigtig wees om nie vers 5 mis te kyk nie. Paulus sê duidelik: *"Dieselfde gesindheid moet in julle wees wat daar ook in Christus Jesus was."* Met ander woorde, ons moet bereid wees om die outoriteit, mag, selfverheerliking en eersug vir altyd af te lê en om nederigheid, diensbaarheid, gehoorsaamheid en selfopoffering kenmerke van ons lewens te maak. Laat ons hiermee saam die woorde van Gesang 40:5 in ons harte dra:

*Uit diepe dank, tot Gods behae,
moet ek volkome wees soos Hy;
is dit my doelwit al my dae,
verskyn sy beeld al meer in my.
Hy sal my sterk deur sy genade,
dat ek in sy gebooie bly;
al doen ek dikwels nog die kwade,
tog héérs dié sonde nie in my.*

Vrae:

- Wat is die opdrag van Paulus in hierdie Skrifgedeelte?
- Hoe realiseer ons hierdie opdrag?

Gesang 40:5

Gebed: Hemelse Vader, stel ons deur u Heilige Gees in staat om beelddraers van U te mag wees.

Amen.

26 April

Filippense 2:12–18

Ligdraers in die wêreld

As 'n mens vir jouself die verlossing toeëien wat van God kom, moet jy ook bereid wees om jouself daarop toe te lê om as verlose mens te lewe. 'n Mens wat waarlik verlos is, se lewe kan nie donker wees van sonde, onkunde oor God, wanhoop, pessimisme en depressie nie. So 'n mens se lewe moet skyn met 'n helder lig om mense wat nog in die duisternis van onkunde oor God se grootheid en verlossing leef, tot kennis van God te kan lei. Só 'n mens se lewe moet soos 'n lig wees wat hoop gee aan mense wat wanhoop, omdat daar in God wel hoop is.

Paulus stel dit ook baie duidelik dat die mens nie net vir sy verlossing nie, maar ook vir 'n lewe wat getuig van verlossing, van God afhanklik is. Hy sê: ". . . *dit is God wat julle gewillig en bekwaam maak om sy wil uit te voer.*" Laat ons God dus daaglik vra om ons toe te rus om ligdraers in die wêreld te word.

Vrae:

- Wanneer sal Paulus rede hê om trots te wees?
- Hoe word die mens in staat gestel om as ligdraer te lewe?

Gesang 191:1, 4

Gebed: Gesang 190.

27 April

Filippense 3:1-6

Suiwer genade

Ons sien in hierdie Skrifgedeelte dat Paulus 'n hele paar dinge agter sy naam kan skryf, soos goeie kwaliteite en 'n goeie bloedlyn. Ja hy voldoen aan al die vereistes waaraan 'n gesiene, vooraanstaande man destyds moes voldoen. Soos hy self sê: onberispelik. Maar waarom verskaf Paulus al hierdie besonderhede aan ons? Wil hy iemand daardeur beïndruk, daarmee spog? Nee, wat Paulus vir ons hierdeur wil sê, is dat al hierdie eienskappe wat deur die mense so belangrik geag is, vir hom niks beteken het toe hy voor God te staan gekom het nie. Sy onberispelikeit in die onderhouding van die wet van Moses het toe nie vir hom vryspraak bewerkstellig, soos hy aanvanklik gemeen het nie. Hy kon al hierdie dinge gehad het en nog steeds verlore gegaan het, of hy kon geeneen van hulle gehad het nie, en nog steeds die verlossing ontvang het. Maar Paulus besef nou terdeë dat die verlossing deur die geloof suiwer genade is. Die mens kan homself nie beroem op sy agtergrond of prestasies nie. Hy kan hom alleenlik op Christus Jesus beroem. Daarom sê hy: "*Ons het die ware besnydenis, óns wat God deur sy Gees dien, óns wat ons op Christus Jesus beroem en nie op uiterlike dinge vertrou nie.*"

Ons moet waaksaam wees om nie onder die wanindruk te verkeer dat prestasie, of goeie werke, of 'n goeie agtergrond, of kerklidmaatskap, of Christelike ouers, of enigiets anders ons kredietkaart tot verlossing is nie. Ons verlossing is suiwer genade en dit kan slegs deur Christus vir ons bewerkstellig word.

Vrae:

- Op watter uiterlike dinge het Paulus hom aanvanklik beroem?
- Wie het die ware besnydenis?

Gesang 226:1

Gebed: Dank, Vader, dank vir u genade. Dis onverdiende guns alleen.

Amen.

Die wedloop van die geloof

Ons tref in hierdie Skrifgedeelte 'n vergelyking aan: Die gelowige word met 'n atleet vergelyk. Maar voordat hierdie atleet wegspring, moet hy eers vir homself duidelikheid oor 'n saak kry: aan watter wedloop gaan hy deelneem? Die wedloop van die wêreld, of die wedloop van Christus? Dit is vanaf vers 7 duidelik dat Paulus, atleet in die geloof, klaar sy keuse gemaak het. Hy sê: *"Maar wat eers vir my 'n bate was, beskou ek nou as waardeloos ter wille van Christus . . . Ter wille van Hom het ek alles prysgegee en beskou ek dit as verwerplik sodat ek Christus as enigste bate kan verkry. . ."* Nadat die atleet 'n keuse gemaak het, plaas hy dít waarvoor hy nie gekies het nie, finaal agter hom, sonder om een keer terug te kyk, want om terug te kyk, kan sy kanse op oorwinning belemmer. Hy lê hom nou volkome toe op die wedloop, span al sy kragte en konsentrasie en vermoëns in, span hom in om by die wenstreep te kom, sodat hy die hemelse prys kan behaal waartoe God hom geroep het in Christus Jesus; daardie hemelse prys waarvoor Christus so duur betaal het, met sy lewe aan die kruis betaal het, die ewige lewe.

Is u al gereed vir hierdie wedloop? Het u reeds u keuse gemaak: vir die wêreld of vir Christus? Indien u vir Christus gekies het, is u bereid om u te hou by die reëls: Om nie een keer om te kyk na dit wat jy agterlaat nie, maar om jou uit te strek na die wenstreep met alles wat jy het? Indien wel, sal jy wegstap as oorwinnaar met die trofee van die ewige lewe in jou besit.

Vrae:

- Watter keuse het Paulus gemaak?
- Wat behels hierdie keuse?

Gesang 258:1

Gebed: Hemelse Vader, gee aan ons die deursettingsvermoë, krag en ywer wat ons nodig het om die wedloop van die geloof te voltooi en om die prys te behaal waartoe U ons geroep het in Christus Jesus.

Amen.

Tema vir die week:

Die tien gebooie

29 April

Eksodus 20:1–3; 1 Korintiërs 8:1–13

God worstel met ons

Iemand het eenkeer gesê: In die tien gebooie het ons te doen met die worsteling van God om die hart van sy volk. Ons kan hierdie worsteling in elke gebod waarneem. Daarom moet ons hierdie een waarheid in gedagte hou by die oordenking van elke gebod in die volgende paar dae: God is met ons besig ter wille van ons behoud!

Ons kan dit alreeds merk in die aanvangswoorde van die eerste gebod: “*Ek is die Here jou God wat jou uit Egipteland . . . bevry het.*” Die evangelie wat hieruit straal, staan eintlik bo-aan elke gebod geskrywe. God stel nie eise aan ons soos ’n tiran nie, maar Hy maak ons vry van die bande van die sonde. Met die eerste gebod wil God allereers na Homself verwys. Hy is die lewende God. Die uittog uit Egipteland is ’n duidelike bewys daarvan. Geen afgod kon dit vermag nie. Daarom vra Hy dat net Hy erken en gedien sal word. Die gedagte kom in 1 Korintiërs 8 pragtig na vore. Van die afgode word gesê: hulle is. Van God word gesê: God is daar vir ons! God is nie maar net nie, Hy lewe en tree vir ons in.

Dit is die evangelie wat ons so maklik vergeet. Ons skeep dikwels ons eie gode. Dit gebeur wanneer ons nie meer ons volle vertroue op God alleen plaas nie, maar in die plek van God groter vertroue in onself en ander dinge in ons lewe stel. Dit baat ons nie om God op Sondag te dien, maar van Maandag tot Saterdag Hom te loën nie. Die feit dat God die lewende God is, beteken nie net dat Hy selfs bereid was om sy Seun vir ons op te offer nie, maar óók dat Hy ons ten volle wil opeis. Dit is ons behoud om so opgeëis te word. As ons dit maar net wil aanvaar!

Vrae:

- Wanneer maak ons ons skuldig aan afgodery?
- Hoe kan ons afgodery voorkom?

Gesang 245:1

Gebod: Ons Vader, ons bely U as die enige ware God. Ons wil U elke dag dien.
Amen.

30 April

Eksodus 20:4–6; Kolossense 1:15–20

*Die skepping is **nie** God nie*

Die stryd om die hart van die mens hou in dat God diep moes grawe in die natuur van die mens om sy aardsheid en denke te vernuwe. Die feit dat ons deel van die

skepping is, bring dikwels mee dat ons ons heil in die aardse dinge soek en vind. Om 'n beeld van God te maak, is om Hom aards te maak. Só maak ons van Hom 'n skepsel soos onself. As Hy so gewoon soos ons is, kan ons oor Hom beskik, aan Hom voorskryf en Hom manipuleer na ons wil. Ons kan God dan misbruik vir eie voordeel, of van Hom vergeet en wegbêre as ons Hom nie nodig het nie.

Dit is wat gebeur as ons materiaal sou neem om 'n beeld van God te maak met die doel om Hom af te beeld en te dien. Dit kan ook gebeur deur die voorstellings wat ons van God maak in ons gedagtes. Ons is geneig om God dan só voor te stel dat Hy by óns behoeftes en nood kan pas! Daarom wil die tweede gebod vir ons sê dat die skepping skepping moet bly. Ons mag God nie "veraards" nie en ons mag ook nie die skepping vergoddelik nie. Die skepping moet skepping bly en God moet God bly.

As ons dít in ons lewe 'n werklikheid maak, open dit die moontlikheid vir die aanvaarding van die heilsfeit dat Christus mens geword het. Die heilsweg is nie van die skepping af na God toe nie, maar van God af na die skepping toe. Dit is waarvan Kolossense 1 praat as Christus die beeld van God genoem word. In en deur Hom leer ons God ken wat ons met Hom versoen sodat ons vrede met Hom kan hê.

Ons moet toelaat dat Jesus Christus deur sy Gees in ons lewe werk, sodat ons al hoe meer die beeld van Christus in ons lewe vertoon, of wil ons liever self ons eie heil uitwerk?

Vrae:

- Op watter wyse kan God die beeld wees van ons eie behoeftes?
- Hoe kan ons dit voorkom?

Gesang 275:5

Gebod: Ons Vader, ons bely dat U die lewende God is. Dankie dat U in Jesus Christus met ons handel. Laat sy beeld meer in ons verskyn.

Amen.

1 Mei

Eksodus 20:7; 2 Korintiërs 4:7-15

Moenie God niks laat sê nie

God wil hê dat ons sy Naam in ere sal hou. Ons praat baiekeer verkeerdelik oor God en met God. Meermale praat ons hoegenaamd niks oor Hom of met Hom nie. In albei gevalle maak ons ons skuldig aan die ydellike gebruik van die Naam van God. Die woordjie ydel, beteken letterlik om iets sinloos of niksseggend te maak. As ons so omgaan met die Naam van God, moet ons besef dat ons nie maar net 'n naam niks laat sê nie. Daar bestaan 'n onlosmaaklike band tussen 'n naam en die persoon wat die naam dra. As 'n mens iemand by sy naam roep, lê 'n mens beslag op die persoon. 'n Mens eis hom op en vra sy volle aandag. Dit is ook waar van die

gebruik van God se Naam. As ons God se Naam gebruik, is ons met God self besig. As ons sy Naam misbruik, is ons in werklikheid besig om God te misbruik. Om sy Naam niks te laat sê nie, hou dus in dat al God se weldade waardeur sy liefde so duidelik blyk, geen betekenis vir ons het nie. As ons sy Naam misbruik of glad nie gebruik nie, beteken dit dat ons geen waarde heg aan sy teenwoordigheid in ons lewe nie. So maak ons God dood.

God worstel daarom in die derde gebod met ons dat ons sal erken dat Hy vir ons waardevolle en heilige God is wat respek by ons afdwing. Dit kan eintlik nie anders nie, want sy liefde vir ons is so oorweldigend dat ons sy Naam op ons lippe wil dra. Dié Naam wat alle name oortref, Jesus Christus, het so baie om te sê vir die mens van ons tyd, dat ons nie durf swyg oor die feit dat Hy die Verlosser van die wêreld is nie. Oor Hom kan ons nie swyg nie. Ons durf ook nie ophou om met God in die gebed te praat nie. Hy sê so baie vir ons te alle tye van ons lewe, of laat ons Hom niks sê nie?!

Vrae:

- Wanneer gebruik ons God se Naam ydellik?
- Hoe behoort ons sy Naam te gebruik, veral in moeilike tye?

Gesang 6:1, 2

Gebod: Ons Vader, ons sê dankie vir die voorreg om te kan praat. Wil U ons monde open om van U te getuig.

Amen.

2 Mei

Eksodus 20:8–11; Matteus 6:25–34

Wees bly oor God se arbeid

Arbeid is sekerlik een van die fasette van ons lewe wat ons met erns bejeën. Dit kan ook nie anders nie, want ons is geskape as arbeidende mens. Arbeid is vir ons die geleentheid om tot selfontplooiing te kom en deur ons arbeid diens aan ons medemens en die samelewing te betoon.

Dit is egter ook waar dat ons die funksie van arbeid in ons lewe kan oordryf. Alhoewel luiheid en werkskuheid ook voorkom, is dit veral werkolisme wat die groot probleem van ons tyd geword het. Ons gun onself nie meer die geleentheid om te ontspan nie. Die spanning wat deur ons beroep meegebring word, word in ons huise ingedra en aan ons gesinne oorgedra. Ons laat onself en ander nie meer toe om vry te word van ons arbeid nie.

Die vierde gebod is daarom vir ons baie belangrik. God worstel met ons om ons vry te maak van ons arbeid. Die gebod wil dit aankondig dat ons kan en mag rus van ons arbeid. Nog sterker gestel: Ons moet kan rus van ons arbeid ter wille van onself, ons huwelik, ons gesin en al die verhoudings waarin ons leef. Die rus waarvan God in dié gebod praat, het egter nie net dít in die oog nie. God maak ons

vry van arbeid om Hom te dien. God nooi ons uit om tyd af te staan en tyd te spandeer aan vreugdevolle diens aan Hom. God gee aan ons die geleentheid om ons te verlustig in die heilswerk van Jesus Christus.

Wie só rus gevind het in die heilswerk van Christus, word nie verteer en gedryf deur bekommernis oor die dag van môre nie, maar kan in sy arbeid vreugde vind omdat ons onder die versorging van God en die heerskap van Jesus Christus leef – of is arbeid die hoogste doel van ons lewe?

Vrae:

- Wanneer is arbeid nie meer tot voordeel van ons lewe nie?
- Hoe kan ons God in ons arbeid dien?

Gesang 302:3

Gebed: Ons Vader, ons dank U vir u heilsame ingrype in ons lewe. Laat ons tyd vir U afstaan en die evangelie van rus ervaar.

Amen.

3 Mei

Eksodus 20:12; Lukas 15:11–32

Die hande van God

God wil hê dat daar orde in ons lewe moet wees. Alleen waar daar orde is, kan sinvol tot eer van God geleef word. Dit is veral waar van die gesinslewe. As daar in die gesinslewe chaos is, word verwarde mense geskep wat nie kan onderskei tussen wat reg of verkeerd is nie. Daarom is orde noodsaaklik om sinvol te kan leef.

Die vyfde gebod wil ingryp in ons huislike lewe om orde te bring. 'n Teoloog het eenkeer die ouers die hande van God genoem waardeur Hy sy kinders wil regeer. Dit benadruk die perspektief wat die gebod wil gee. Ouers is deur God gegee déúr wie Hy ons lewe orden.

As ons die gedagte oordink, is albei kante van hierdie saak vir ons belangrik. Dit wil allereers die kinders aanspreek. Ouers, as die hande van God, verdien respek en waardering van hulle kinders. In en deur hulle, is God besig met sy kinders. Die regte ingesteldheid van 'n kind is om ontsag te hê vir die ouerlike gesag.

Tweedens spreek die gebod ook die ouers aan. Om instrument van God te wees, stel hoë vereistes aan 'n mens. As ouers moet ons in ons opvoeding 'n voorbeeld vir ons kinders wees. Kinders leer van die voorbeeld wat aan hulle voorgeleef word in al die verhoudinge van die lewe.

Dit spreek dus vanself dat ontsag en gesag onontbeerlik is vir orde in die huis. Dit is natuurlik ook waar dat gesag verkeerdelik toegepas kan word en die oorsaak van chaos in 'n mens se lewe kan wees. Daarom moet hierby een aspek in gedagte gehou word: Gesag en ontsag kry eers die regte inhoud wanneer ouers en kinders saam buig voor God as gelowiges. As God aanvaar word, word dit moontlik dat ouers en kinders mekaar kan aanvaar en respek en liefde aan mekaar betoon. As

die teendeel waar is van ons lewe, heers daar chaos soos in die lewe van die verlore seun.

Is daar orde, God se orde, in u huis?

Vrae:

- Watter faktore skep chaos in die huislike verhoudinge?
- Hoe kan die verhouding tussen ouers en kinders herstel word?

Gesang 74:1–4

Gebed: Ons Vader, dankie vir ouers as u gawe aan ons. Dankie vir kinders wat U vir ons gegee het. Dankie dat U ons leer om lief te hê.

Amen.

4 Mei

Eksodus 20:13; 1 Johannes 3:11–17

Wil jy lewe?

God worstel met ons om die wil te hê om te lewe. Dit mag ietwat oorbodig klink om dit te sê, want ons aanvaar die lewe as vanselfsprekend. Die lewe is egter vir baie van ons glad nie so vanselfsprekend nie. Sommige ervaar die lewe as 'n probleem en die oplossing vir dié probleem vind hulle in die dood deur moord, selfmoord en gesinsmoord te pleeg. Ander weer, beleef die dood as 'n probleem. Hulle word met vrees vervul oor die onbekendheid daarvan, of hulle leef as verslaemense en ervaar die lewe as sinloos. Die oplossing vir dié probleem vind hulle in die bordaad van die lewe. Die vrees vir die toekoms en die pyn van die hede word verdrink in jolyt en plesier. Dit is baie duidelik dat hierdie oplossings in werklikheid geen oplossing bied nie. Dit skep net meer probleme.

Die weg wat die sesde gebod aan ons voorhou, is daarom van groot belang. In die verbod op doodmaak weerklank die waardevolheid van die lewe. Die waardevolheid van die lewe is nie in die eerste plek die resultaat van die kwaliteit wat die mens daaraan gee nie. Die lewe is waardevol vanweë die kwaliteit wat God daaraan gee. Dit beteken vir ons dat die lewe wat God jou geskenk het, kosbaar is, want God vind jou die moeite werd. Hy gee sy Seun ter wille van elkeen van ons! Op grond hiervan is dit ons roeping om self ook kwaliteit aan ons lewe te gee. Dit beteken ook dat ons vir iemand anders iets sal beteken. Die besef dat 'n ander my nodig het en dat ons as 'n gesin tot diens van ander kan wees, gee aan liefde opnuut 'n plek in 'n mens se lewe. Hierdie liefde het Christus aan die kruis betoon!

Het u dalk 'n gemis aan hierdie liefde in u lewe?

Vrae:

- Is dit moontlik dat 'n mens die lewe as sinloos kan ervaar?
- Waarin lê die kwaliteit van die lewe?

Gesang 63:1–3

Gebed: Ons Vader, dankie dat U vir ons die lewe die moeite werd maak. Gebruik ons om dit ook vir ander die moeite werd te maak.

Amen.

5 Mei

Eksodus 20:14; 1 Tessalonisense 4:1-8

Is kuisheid uitgedien?

Die seksuele gewoontes van ons tyd kan alreeds 'n sedelike krisis genoem word. In die plek van die huwelik word vrye, onbevange seksualiteit gepropageer. Dié toedrag van sake het 'n historiese verloop gehad. Vroeër was die huwelik en seksualiteit ten nouste aan mekaar verbind. Die huwelik het op hierdie wyse 'n geborge ruimte aan kinders gebied. Dit het egter al hoe meer begin verander en seksualiteit het los van die huwelik geraak. Dit is nie meer verbind aan die verwekking van kinders nie, maar het uitsluitlik 'n rekreatiewe betekenis gekry. Die resultaat van hierdie beskouing word weerspieël in die hede. Die ongeneeslike vigs-virus is vinnig besig om te versprei deur middel van vrye seksuele beoefening. Dit het 'n dodelike krisis geword.

Teen hierdie agtergrond is dit belangrik dat ons sal besef dat die sewende gebod ook geld vir die mens van vandag. Eintlik word dit al hoe dringender dat ons hierdie gebod moet gehoorsaam. Dié gebod wil aan ons beoefening van seksualiteit 'n grens stel. Die grens is die huwelik. Dit is die Godgewilde ruimte waarbinne 'n man en sy vrou met vreugde en met verantwoordelikheid seksualiteit kan beoefen. Die huwelik is die ruimte waarbinne 'n mens voluit mens kan wees met behoud van agting en respek. Wie hierdie ruimte minag en grensloos mens wil wees, is besig om seksualiteit as gawe van God te verdierlik. Daarom worstel God met ons om die huwelik as sy instelling te respekteer.

Te midde van die sedelike verval wat ons beleef, word van ons 'n geloofsbeslissing gevra. Dit gaan vir die Christen nie net om die voorkoming van 'n ongeneeslike siekte nie, maar veral om die wil van God te gehoorsaam en sy instellings te eerbiedig.

Getuig u lewe hiervan?

Vrae:

- Dien vrye onbevange seksualiteit enige doel?
- Dien die huwelik nog enige doel?

Psalm 119:1

Gebed: Ons Vader, ons bid vir ons kinders en vir ouers dat hulle verantwoordelik sal lewe.

Amen.

'n Eerbare lewe

Eerbaarheid is sekerlik een van die kosbaarste besittings wat 'n mens kan hê. Hierdie kosbare besit kan ons maklik verspeel deur die wyse waarop ons met ons eiendom omgaan. Sommige is onverskillig en dink nie twee maal voordat hulle hul besittings op die spel plaas in 'n dobbelspel nie. Ander sal enige iets doen om 'n profyt te maak, ongeag wie in die proses seerkry. Die medemens word op hierdie wyse slegs 'n middel om 'n eie doel te bereik. Dit is ook waar van ons eie lewe. Geld word die belangrikste besitting in ons lewe en ons gee nie om of ons in die proses om dit te vermeerder, alle waardes oorboord gooi nie.

Die agste gebod verwoord die worsteling van God om aan ons 'n eerbare lewe te gee. Dit is so dat ons nie ten volle tot ons reg kan kom as ons nie besittings het nie. Ons besittings is 'n kosbare deel van ons lewe. Dit is 'n gawe wat van God kom. Ons besittings is egter nie uitsluitlik my eiendom waaroor ék alleenreg en seggenskap het nie. God stel ons as rentmeesters aan oor ons eiendom en ons is aan Hom verantwoordelikheid verskuldig. Om rentmeester te wees, beteken om beheer uit te oefen oor die eiendom en dit te beskerm. Dit impliseer dat as ons ons eiendom waardeer, ons dit nie roekeloos op die spel sal plaas nie. Dit impliseer ook verder dat ons die eiendom van 'n ander sal respekteer. Daarom mag ons nie 'n ander beroof van sy besittings nie. Dit geld ook vir die ontduiking van belasting sowel as onbillike belasting, vir die handelaar wat uitbuit en die koper wat steel.

Die sin van eiendom lê nie in selfverryking nie, maar om deur middel van die eindom iets vir 'n ander te kan beteken. So erken ons dat God vir ons sorg en ons versorg deur besittings aan ons toe te vertrou.

Is dit wat ons bely met ons besittings?

Vrae:

- Wat, sal ons sê, is onverantwoordelike hantering van ons besittings?
- Wat is die sin van ons besittings?

Gesang 190:1, 4

Gebod: Ons Vader, skenk aan ons die oortuiging om U te dien met alles wat ons is en met alles wat ons het.

Amen.

Die taal wat ons praat

Om te kommunikeer, is lewensbelangrik. Ons kan eintlik sê dat die lewe bitter moeilik sou wees sonder kommunikasie. Deur die taal wat ons praat, kan ons ons gedagtes, bedoelinge en oortuigings in woorde omskakel, sodat ander kan weet

wat ons dink en voel. Op hierdie wyse druk ons onself uit en gee ons iets van onself aan mekaar. Hieruit blyk alreeds die belangrikheid van kommunikasie vir die saamleef van mense. Dit is veral waar van die huwelik, die verhouding tussen ouers en kinders, sowel as die verhouding met mense in die algemeen. Begrip, respek en liefde vir mekaar kan deur kommunikasie geskep word. As dit waar is, is die teendeel hiervan ook mos waar. Net so groots as wat kommunikasie is, net so gevaarlik kan dit ook wees. Kyk maar na die verwoesting wat gesaai is deur die leuen in die paradys (Gen 2:16, 17; 3:1)! Ook in ons eie lewe is dit waar. Die skewe woord, die leuen, die skinderveldtog verwoes die lewe van diegene wat daardeur geraak word. Dit tas vriendskappe en goeie verhoudinge aan. So seëvier die leuen in ons lewe terwyl ons self verhoudinge vernietig.

God worstel in hierdie gebod met ons om ons teen mekaar te beskerm. Die gebod wil die waarheid in ons lewe bevorder. Die waarheid is nie alleen die feitlike waarheid wat gepraat word nie, maar waar die liefde gedien word met die waarheid. Dit beteken dat ons nie ons hande in onskuld kan was as ons waar dinge sê en dit gebruik om liefdeloos teenoor 'n ander op te tree nie. Die waarheid word gedra deur die liefde. Daarom vra die gebod dat ons só met mekaar sal kommunikeer dat ons woorde die voertuig sal wees van waarheid en van liefde. So kan ons die waarheid van die evangelie uitdra. Is dit hoe ons met mekaar en van mekaar praat? Is dit hoe ons met God en van God praat?

Vrae:

- Hoe behoort ons nie te kommunikeer nie?
- Hoe kan ons die waarheid bevorder?

Psalm 107:1, 10

Gebod: Ons Vader, wil U die woorde uit ons mond gebruik as 'n voertuig van waarheid en van liefde.

Amen.

8 Mei

Eksodus 20:17; Romeine 12:1-8

Glo ons van harte?

Ons het reeds by die bespreking van die eerste gebod gesê dat God worstel om die hart van sy volk. Hy wil deurdring tot die oortuiging van sy volk, sodat hulle Hom ten volle sal dien. Hy doen dit dan ook in hierdie gebod. God spreek die eintlike "ek" van elke mens aan. Dít wat 'n mens dink en begeer, is nie altyd bekend aan ander nie. Die innerlike bly 'n deeltjie van die mens wat net aan homself bekend is.

Omdat die innerlike van die mens vir ander verborge is, dink ons dat dit ook vir God verborge is, maar dit is nie waar nie. God reik uit na ons begeertes om dit aan Hom diensbaar te maak. Hy is inderdaad die totale God wat die totale mens opeis.

Dit wil vir ons sê dat God Homself nie maar net gedeeltelik vir ons gee nie, Hy gee selfs sy Seun vir ons. So is Hy volledig God vir ons. As totale God eis Hy ons in ons totaliteit op. Ons moet Hom nie net met uiterlike woorde en dae dien nie, maar ons moet Hom van harte dien. Ons moet ag slaan op sy wil met ons denke, ons wil en ons begeertes.

Dit is belangrik dat God ons onbekende innerlike betree. Dit is die broeiplek van die sonde. Die sondige daad is die vrug van 'n sondige gemoed. Met ons fantasieë, drome, begeertes en gedagtes maak ons ons skuldig aan die sonde. Daarom moet ons ook hiervan rekenskap gee aan God.

Die tiende gebod wil aan ons uitwys dat ons al die gebooe van harte oortree. As totale mens staan ons skuldig voor God. Eers as ons dít besef, kan ons die evangelie van hierdie gebod waardeer: Aan die kruis betree Christus die verborgenheid van ons begeertes om ons van die las en skuld te bevry. Hy maak ons vry van skuldkomplekse, sodat ons waarlik kan leef en Hom as totale mens kan dien!

Is dit ook waar van u?

Vrae:

- Is dít wat ons begeer ons eie saak?
- Hoe word 'n mens van sy skuldkompleks bevry?

Gesang 89:1, 2

Gebod: Ons Vader, dankie dat ons ons harte voor U mag uitstort. Vergeef ons ons gedagtes, woorde en dae wat U benadeel.

Amen.

9 Mei

1 Johannes 1:1–4

Waarom lees ons die Bybel?

Miskien moet ons eerste vra: Waarom is die Bybel geskryf? In vers 3 van ons Skrifgedeelte lees ons: *"Hom wat ons gesien en gehoor het, verkondig ons aan julle, sodat julle aan ons gemeenskap deel kan hê. En die gemeenskap waaraan ons deel het, is dié met die Vader en met sy Seun, Jesus Christus."*

Die Bybel is geskryf sodat ons daarin kan lees van die werklikheid van God soos geopenbaar in Jesus Christus. Die God waarin ons glo, is nie 'n veraf, onwerklike God wat iewers daarbo in die hemel bly en eintlik niks met ons te doen het nie.

Die skrywer van hierdie brief wil dit duidelik stel dat hy nie skryf oor visioene wat hy gesien of drome wat hy gedroom het nie. Hy het Jesus met sy eie ore gehoor, met sy eie oë gesien, ja, hy het selfs met sy eie hande aan Jesus geraak. En die Jesus na wie hulle geluister het, vir wie hulle gesien en aan wie hulle geraak het, was nie sommer net 'n gewone mens nie: *"Van die begin af was Hy daar!"* Voor enigiets nog geskep is, was Hy alreeds daar, Hy is waarlik God!

Uit hierdie kort gedeelte straal die vreugde en blydschap, want almal wat dit lees, moet weet dat hulle deel het aan die gemeenskap met hierdie Jesus wat God is. En om deel te hê aan die gemeenskap met Hom, is om deel te hê aan die ewige lewe wat Hy vir ons gebring het.

En daarom is die Bybel geskryf vir ons om dit te lees, want alleen uit die Woord kan ons hoor en lees van die Lewe!

Vrae:

- Waarom lees ons die Bybel?
- Watter goeie nuus is daar vir ons in die gedeelte?

Gesang 167:1

Gebed: Vader, help ons om u Woord so te lees, dat ons ook daarin die vreugde en blydschap kan ontdek wanneer ons beseft dat U so aan ons wil vertel van die ewige lewe wat U aan ons geskenk het.

Amen.

10 Mei

1 Johannes 1:5–10

Lewe in God se lig

Het u al in die middel van die nag opgestaan om te gaan water drink, of die kat te gaan stilmaak wat buite lawaai? Jy loop in die pikdonker teen alles vas en stamp miskien jou voet teen 'n stoel. Jy kan nie jou hand voor jou oë sien nie ... totdat jy die ligskakelaar vind, die lig aanskakel en skielik kan jy sien!

So is dit ook in ons verhouding met God. As ons ver weg van God af leef, is dit soos iemand wat in die donker rondtas en teen alles stamp omdat hy nie kan sien nie. Dit is ook in die stikdonker van die nag waar daar allerlei onheilighede uitbroei, want dan dink die mens dat niemand hom kan sien nie. Maar in vers 5 lees ons: "*God is lig, en daar is geen duisternis in Hom nie.*" Ook in Psalm 139 lees ons: "*Ek sou die duisternis kon vra om my weg te steek ... maar vir U is selfs die duisternis nie donker nie en die nag so lig soos die dag...*"

Ons kan vir God niks wegsteek nie en ook nêrens vir Hom wegkruip nie! Daarom sê vers 7 dat ons in die lig moet lewe soos God in die lig is, want dan sal ons deel hê aan die gemeenskap met Hom en sal Hy ons reinig van elke sonde deur die bloed van Jesus Christus. Dit sal beteken dat ons nie net moet erken dat ons sondaars is nie, maar dat ons ook ons sondes voor God moet bely.

As ons eerlik is oor ons foute en swakhede, sal ons Vader ons nie daaroor verwerp nie, want Hy is getrou en regverdig. Hy vergewe ons ons sondes.

Vrae:

- Is daar iets wat ons vir God kan wegsteek?
- Is dit nodig om elke dag al my sondes voor God te bely?

Psalm 1:4

Gebed: Here, ons leef so maklik in die pikdonkerte van die sonde! Baie dankie dat U u Seun gestuur het om ons lewenspad helder te verlig met u Woord. Maar waar ons nog elke dag struikel en val oor ons baie sondes, wil ons U vra om ons te help om al meer en meer in U lig te lewe.

Amen.

11 Mei

1 Johannes 2:1–6

Lewe in gehoorsaamheid

Daar is 'n stukkie wysheid wat sê: "Voorkoming is beter as genesing." Dit is beslis baie beter om 'n siekte of 'n probleem te voorkom, as om dit te probeer genees of ná die tyd reg te stel.

Net so is dit met sonde. Die skrywer sê dat hy aan ons skryf met die bedoeling dat die kennis wat ons so opdoen, ons sal help om nie sonde te doen nie. As ons dus sy woorde ter harte neem en doen wat hy sê, sal dit voorkom dat ons sonde doen. Die voorskrif wat die skrywer gee, is baie eenvoudig. Ons moet die gebooie van God gehoorsaam, want as ons dit doen, het die liefde van God in ons sy doel werklik volkome bereik.

Nou is dit ook so dat daar wel genesing vir ons sondes is. God weet dat ons sondaars is en dat ons uit ons eie nie in staat is om nie sonde te doen nie. Daarom het Hy sy Seun gestuur om ons sondes te versoen. Hy het ons sondes so volkome versoen dat Hy ons sondes nie net weggedra het nie, maar ook die straf van God wat vir ons bedoel was, op Hom geneem het.

Hierdie versoeningsdaad van Christus plaas egter 'n verantwoordelikheid op ons. Ons moet nou gehoorsaam lewe, soos Jesus aan sy Vader gehoorsaam was, en dit vra dissipline van ons in ons geloofslawe. Of ons hierdie dissipline in ons lewe gaan toepas, sal wel duidelik daaruit blyk of ons gehoorsaam lewe aan God se gebooie.

Vrae:

- Wat beteken dit vir ons dat Christus ons sondes versoen het?
- Watter verantwoordelikheid plaas sy versoeningsdaad op ons?

Gesang 262:1, 2

Gebed: Liefdevolle Vader, U het ons in genade aangesien en u Seun in ons plek gestraf. Help ons nou om u Woord te gehoorsaam en so ons dankbaarheid te bewys vir wat U vir ons gedoen het.

Amen.

Julle moet mekaar liefhê

Liefde en lewe teenoor haat en dood, is komponente wat glad nie met mekaar kan meng nie. Ons kan nie liefhê en haat nie, en ons kan nie lewe en ook dood wees nie.

Die sentrale boodskap van die Bybel, die boodskap wat ons van “*die begin af gehoor het*”, is dat ons mekaar moet liefhê. Die Bybel laat geen keuse aan ons nie. Ons kan nie mense net liefhê as dit ons pas nie, en ons kan nie sekere mense liefhê en ander haat nie. Ons lees in vers 15: “*Elkeen wat sy broer haat, is 'n moordenaar. . .*” Om te haat, is dus 'n oortreding van die sesde gebod, en daarom leer ons ook in die Heidelbergse Kategismus (vraag 106) dat haat, woede en wraak die wortel van moord is. Daarom mag ons glad nie haat nie. Om mekaar lief te hê, is nie maar 'n saak van willekeur nie, maar 'n opdrag van Christus self; Hy het sy lewe daarvoor gegee. Christus het alle mense so lief gehad dat Hy bereid was om sy lewe te gee vir hulle, al het hulle Hom nie lief gehad nie.

Die liefde van God word dus in ons lewe sigbaar as ons ander mense liefhet. Ons straal die liefde van God wat in ons leef uit as ons vir ander omgee, as ons die aardse middele wat God tot ons beskikking stel, nie net vir onself hou nie, maar dit ook gebruik om mense te help wat gebrek ly.

Vrae:

- Hoekom is dit 'n oortreding van die sesde gebod om iemand te haat?
- Waaraan sal ons kan sien dat mense mekaar liefhet?

Psalm 107:1

Gebod: Ons Vader wat in die hemel is, die wêreld het u Seun gehaat en gekruisig. Maar só het U dit ook bepaal, want deur sy dood het U ons almal verlos van die ewige dood. Laat U liefde ook in ons lewe sigbaar word deurdat ons mekaar liefhet.

Amen.

God se wysheid

Die brief van Jakobus bestaan uit kort gedeeltes waarin daar telkens 'n ander praktiese saak aan die gelowiges voorgehou word. Ons kyk dié week na enkele van die temas. Probeer om self die res te lees en as gesin te bespreek.

Wysheid in die Bybel het niks te doen met slim wees nie. Die wyse mens in die Bybel, is dié een wat die regte keuse in die lewe kan maak en nie iemand wat goed kan wiskunde doen, of hoë punte in die eksamen behaal nie.

Aardse wysheid, sê Jakobus, is eintlik net slimmigheid waarvan slinksheid 'n

kenmerk is. Dit getuig van die mens se naywer op ander mense, sy selfsug en gemeenheid.

God se wysheid wat van Bo af kom, lyk daarenteen nie so nie. Jakobus 1:5 sê vir ons waar die mens die wysheid van Bo kan kry, naamlik by God. Hoofstuk 3:18 sê wat hierdie wysheid doen: Dit *"bring jou in die regte verhouding met God..."*.

Jakobus lê baie klem op die feit dat dit geweldig belangrik is hoe 'n mens lewe. Hierdie wysheid wat jy van God gekry het, moet jy in sy diens gebruik. Jy moet dit gebruik om vrede te maak met ander mense; om sonder bybedoelings op te tree; om bedagsaam, vol medelye en onpartydig te wees en opreg vir God vrugte te dra.

As jy dus dié wysheid van God het, is jy in die regte verhouding met Hom, en dan lewe jy so dat die wysheid die mense rondom jou raak. Dit is 'n gedagte hierdie wat ons nog meermale by Jakobus gaan opmerk.

Vrae:

- Watter tipes wysheid word hier genoem, en wat is kenmerke van elkeen?
- Hoe verkry 'n mens die wysheid wat van Bo is?
- Bespreek hoe ons as gesin hierdie wysheid van Bo kan kry, en hoe elkeen van ons dit kan uitleef?

Gebed en sang: Psalm 25:2.

14 Mei

Jakobus 1:9–11; 2:1–9; 5:1–6

Arm en ryk in die gemeente

In ons Skrifgedeeltes praat Jakobus oor 'n saak wat in ons tyd nog steeds baie belangrik is. Dit handel naamlik oor die verskille tussen ryk en arm mense in die kerk. Dit is so dat party gelowiges ryk is en ander arm. Dit lyk ook nie vir my verkeerd dat dit so is nie. Wat wel belangrik is, is hoe ons daardeur in die gemeente beïnvloed word.

As ons dink dat iemand wat ryk is aan aardse goed, wat dus baie geld het, vanselfsprekend ook by God belangriker is as iemand wat brandarm is, dan misgis ons ons en verstaan ons nie hoe God werk nie.

Die gevaar bestaan dat ons ryk mense sal voortrek, dat ons hulle belangriker sal ag en eerder na hulle sal luister en sal doen wat hulle vra, selfs al is dit nie altyd wat God vra nie. As ons in die kerk arm mense afskeep, hulle eenkant toe druk en ontuis laat voel, terwyl ons net die rykes tuis laat voel en verwelkom, dan doen ons nie wat die Here van ons vra nie.

Ryk mense moet ook oppas dat hulle nie in die waan leef dat hulle rykdom hulle 'n voorsprong by God gee nie. Rykdom is aardse goed. Dit kan verwoes en verloor word. Dit kan 'n mens so besig hou dat jy van God vergeet terwyl jy na hartelus woeker. Dit is veral gevaarlik as 'n mens jou rykdom verkry het en in stand hou deur ander mense te na te kom.

Wat belangrik is, is dat almal, ryk en arm, RYK moet wees in God.

Bespreek:

Is ons gesin ryk aan aardse goed? Wat doen ons besittings of die gebrek daaraan aan ons?

Is ons ryk in God?

Vrae:

- Wie moet daaroor bly wees?
- Waarvoor moet ons oppas in die gemeente?
- Wanneer doen 'n mens reg?
- Wat sal met rykdom gebeur?

Gebed en sang: Gesang 199:2.

15 Mei

Jakobus 1:12–18

Versoeking en verleiding

Ons is baiekeer geneig om, wanneer ons ons in 'n moeilike situasie bevind, die Here of die Duiwel die skuld te gee vir dít wat oor ons kom.

Jakobus sê dit werk nie so nie. God verlei niemand nie. Hy gee vir ons die goeie dinge wat ons kry. *“Elke goeie gawe en elke volmaakte geskenk kom van Bo.”* Hy het ons veral deur die woord van die waarheid tot die lewe gebring. Hy het vir ons die beste gawe van alles gegee: die LEWE.

Ek moet Hom dus nie beskuldig as ek sou besluit ek gaan met iemand anders se vrou lol, of die Ontvanger verkul, of afkyk in die toets nie.

Ons word deur ons eie begeertes verlei, sê Jakobus, en daarom is dit my eie sondigheid wat my in moeilike situasies laat beland. Die begeerte werk dan soos 'n ding wat 'n lewe van sy eie kry: Hy raak bevrug, en groei, en gee geboorte aan sonde. Die sonde kry ook kleintjies, en die uiteinde daarvan is die dood.

Ons eindig dus op presies die teenoorgestelde plek as waar God ons wil hê: Hy gee die lewe; ons eindig by die dood.

Kom ons wees in ons pasoppens vir onself. Dra self die verantwoordelikheid vir wat jy aanvang, en dank God vir al die goeie gewes wat Hy vir jou verniet gee.

Bespreek:

In watter situasies wou jy al die skuld vir die Here gee, terwyl dit eintlik jy self is wat jou verlei? Gee elke gesinslid kans om te sê watter goeie dinge hy/sy/die gesin van God ontvang het.

Vrae:

- Wie is gelukkig?
- Wat moet jy nooit in 'n versoeking sê nie? Waardeur word ons wel verlei?
- Wat gee God ons?

Gebed en sang: Gesang 238:1.

Glo en doen

Hierdie gedeelte is by uitstek dié paragraaf in sy brief waarin Jakobus dit beklemtoon dat 'n mens se geloof ook moet sigbaar word in dít wat jy doen. Iemand het dit vergelyk met 'n spinnekop wat op 'n spieël staan. Kom ons sê dat ons net die spieëlbeeld kan sien, en nie die ware spinnekop nie. As die beeld egter nou beweeg, weet ek mos dat die spinnekop ook beweeg. As die spieëlbeeld stilstaan, sal jy my moeilik kan oortuig dat die ware Jakob beweeg het.

Net so moet ons daad die spieëlbeeld van ons geloof wees. Ons geloof is die belangrike saak waardeur ons gered word, maar niemand kan geloof “sien” nie. Om dus my geloof te wys (te wys dat die ware spinnekop beweeg), moet ek iets sigbaars doen (die beeld moet beweeg).

Jakobus waarsku ons dat ons, deur net te glo dat daar net een God is, ons nog nie eers van die duiwels onderskei het nie, want hulle glo dit ook. Ons kan ook nie sê: “Wel, sommige het geloof, en ander het daad” nie, want hoe kan jy jou geloof wys sonder daad. Dit sal wees om te sê: “Die spinnekop beweeg”, terwyl die spieëlbeeld stilstaan.

In ons Kerk word baie klem gelê op die feit dat 'n mens net gered kan word deur genade as jy glo. Dit is ook reg so, maar Jakobus spoor ons aan om nie daar op te hou nie. Hierdie geloof van ons, hierdie genade wat ons ontvang het, moet soos suurstof in 'n liggaam werk: Dit moet lewe gee aan ons daad. Dit moet ons in beweging bring om vir God te lewe op 'n wyse wat ook deur ander gesien kan word. Dan sal ander, soos Jesus in die bergrede sê: “... *julle goeie werke sien, en julle Vader in die hemel verheerlik*”.

Bespreek op watter maniere elk van die gesinslede afsonderlik, en die gesin as geheel, julle geloof in daad kan omsit. Probeer om spesifiek te wees.

Vrae:

- Wat help niks?
- Wat is die kenmerk van 'n lewende geloof?
- Soos wat is geloof wat nie dié kenmerk het nie?

Gebed en sang: Gesang 238:3.

Beheersing van die tong

Die spreekwoord waarsku ons om 'n wag voor ons monde te plaas. Dit beteken dat 'n mens versigtig moet wees wat jy sê, en moet oppas dat daar nie iets “uitglip” wat liewers ongesê moes gebly het nie.

Woorde was eers eenmaal gesê is, kan nie regtig weer “teruggetrek” word nie.

Dit is asof dit 'n lewe van hul eie kry en aanhou om sake te beïnvloed nog lank nadat dit gesê is. Dink maar 'n bietjie terug aan 'n geleentheid toe iemand jou sleggesê of gevloek het. Dis asof dit aan 'n mens bly kleef. Jy kry dit nie sommer maklik afgeskud nie. Ons sê dan: "dit bly nie in jou klere sit nie".

Skinderstories en kwaadpraterij is soos 'n klein vlammetjie wat 'n veldbrand begin. Aan die begin lyk hy so klein en onskuldig, maar as hy eers begin brand, kan jy dit later skaars herken en dit in elk geval glad nie meer keer nie. In die proses word daar ontsaglik baie skade aan onskuldige mense, diere en die pragtige natuur aangerig.

Die skade wat ons met ons tonge kan aanrig, verbrand nou wel nie bome en diere nie, maar dit kan mense se gevoelens baie seermaak.

Gelukkig kan ons ook ons tonge in diens van God en ons naaste gebruik, en dit is wat God van ons vra. Ons is mos God se kinders, Hy het aan ons die lewe gegee, en daarom moet ons lewens dit wys. Ons monde moet oorloop van dit waarvan ons harte vol is: liefde vir God en ander mense. Ons is soos vyebome en goeie fonteine: Ons moet vye dra en vars water voortbring.

Wees versigtig wat jy met jou tong sê en gebruik hom net tot eer van God.

Bespreek:

Hoe gebruik ons as gesin ons tonge tot eer van God?

Hoe doen ons dit soms tot 'oneer van God?

Vrae:

- Wat is een manier waarop ons almal struikel?
- Waarmee word die tong se werk vergelyk?
- Op watter teenstrydige maniere gebruik ons ons tonge?

Sing as gebed: Gesang 258:1.

18 Mei

Jakobus 4:1–15

Ons moet reg bid

Jakobus waarsku ons in die Skrifgedeelte teen ons eie selfsug. Hy sê dat daar soveel rusie en stryd onder mense is omdat die mense nie tevrede is met wat hulle het nie, maar altyd meer wil hê, en dan ander mense beroof. Mense is bereid om rusie te maak, te baklei, en selfs moord te pleeg om ander se goed in die hande te kry.

Hy gee ook die rede waarom ons nie het wat ons wil hê nie, naamlik omdat ons nie bid nie, en as ons nog bid, dan bid ons verkeerd.

Nou vra ons onself af: Wanneer bid ek verkeerd? Die antwoord is wanneer ek uit selfsug bid; wanneer ek bid vir goed wat my verhouding met die wêreld – om in vriendskap met die wêreld te lewe – sal versterk.

My gebede wys dus of ek 'n vriend van God is, of sy vyand. Dit klink kras, maar

Jakobus sê dat *"vriendskap met die wêreld vyandskap teen God is"*. Jy is òf God se vriend, òf sy vyand, en wat jy is, spreek duidelik uit jou gebede.

In vers 5 gee Jakobus vir ons die rede waarom ons nie so selfsugtig moet bid nie: God wil die gees wat HY in ons laat woon, heeltemal vir Homself hê. Hy wil jou nie deel met die wêreld nie. Hy wil nie hê dat jy Hom moet vra vir "goeters" wat jou net al hoe verder van Hom af weglok nie.

Moenie jaloers wees op wat ander mense het nie. En pasop dat jy nie van jou gebed 'n soort kruidenierslysie maak waarmee jy God wil inlig oor wat Hy alles vir jou moet gee nie.

Onthou: Hy wil die gees wat Hy in jou laat woon, heeltemal vir Homself hê. As jy bid, *dank* Hom daarvoor, en *vra* bietjie minder.

Bespreek:

Waarvoor bid ons dalk wat selfsugtig is?

Vrae:

- Waar kom die rusies onder mense volgens Jakobus vandaan?
- Hoekom kry die mense nie waarvoor hulle bid nie?

Sing as gebed: Gesang 294.

19 Mei

Jakobus 4:13–17

Afhanklikheid van God

Die waarskuwing in dié gedeelte sluit aan by dít wat ons in die vorige gedeelte gehoor het. As jy selfsugtig is, is jy geneig om net aan jouself te dink. Niks of niemand anders maak dan later meer saak nie. Nie eens God is so belangrik soos jy self nie.

Ons begin dan later dink dat ons self beheer oor ons lewens het. Ons beplan en ontwerp en reël en organiseer, maar die Here en sy wil pas nêrens by ons prentjie in nie. Dit is net ek en my dinge wat tel.

En daarom waarsku Jakobus ons: *"Julle wat nie eers weet hoe julle lewe môre sal wees nie."* Eintlik weet ons nie eers óf ons nog môre gaan lewe nie! Ons moet dus op 'n nuwe manier begin dink en praat. Ons moet altyd onthou dat God die gees wat Hy in ons laat woon, **heeltemal** vir Homself wil hê. Ons is in **sy** diens. Laat ons liewer sê: *"As die Here wil, sal ons lewe, en dit of dat doen."*

Hierdie woorde is sekerlik nie vir ons, wat gelowige kinders van God is, nuus nie. Ons weet dít al lankal. Ons weet ons word uit genade gered, en God beheer ons lewens, en ons moet Hom nou uit dankbaarheid dien. Ons weet dít almal reeds en daarom sê Jakobus vir ons: *"As iemand weet wat die regte ding is om te doen, en hy doen dít nie, is dít sonde."*

Bespreek:

In watter opsig kan julle as gesin mekaar help om die *"regte dinge"* te doen?

Vrae:

- Wat is ons as mense geneig om te sê?
- Wat moet ons liewer sê?
- Wanneer doen 'n mens sonde?

Sing as gebed: Gesang 10:1.

20 Mei

1 Tessalonisense 2:10–12

Lewe tot die eer van God!

Paulus herinner die gemeente in Tessalonika daaraan dat die apostels wat hulle bearbei het, nie net Christelik korrek voor hulle opgetree het nie, maar dat hulle ook die gemeente dit op die hart gedruk het om tot eer van God te lewe.

God, tot wie se eer die gemeente moet lewe, is die Een wat die gemeente geroep het om in sy heerlike koninkryk in te gaan. Hierdie roep van God is 'n heilsroep: God roep mense uit die duisternis tot die koninkryk, uit die dood tot die lewe. So kom 'n gemeente tot stand. 'n Gemeente wat bestem is vir die koninkryk van God, is by Paulus altyd 'n toekomstige grootheid. Daarby moet ook gestel word dat so 'n geroepte gemeente in Christus Jesus reeds hier en nou die koninkryk besit as vaste erfnis. Dit beteken dat die toekomstige koninkryk deur Christus se heilswerk reeds klaar aan God se kinders, sy gemeente bemaak is.

Mense wat só begenadig is, kan nie anders as om tot die eer van dié liefdevolle Here te lewe nie. Hy het hulle geroep tot die lig, en hulle moet in die lig lewe.

Ook ons, as lidmate van Jesus Christus se kerk, is net sulke begenadigde mense as die Tessalonisense, en ons behoort trouens aan dieselfde kerk as hulle. Ook vir ons geld die opdrag: Lewe tot die eer van God!

Vrae:

- Hoe kom 'n gemeente tot stand?
- Wat is die toekoms van die gemeente van die Here?

Gesang 275

Gebed: Ons Vader, dankie dat ons deel mag wees van U gemeente. Help ons om te lewe soos kinders van die lig.

Amen.

21 Mei

1 Tessalonisense 2:17–20

In Christus gegrondves

Paulus sê dat hy vir 'n tyd lank geskei was van die gemeente van Tessalonika. In hierdie tydperk het hy telkens gepoog om die gemeente, waarvoor hy baie lief is, te besoek, maar ongelukkig is hy deur Satan verhinder. Satan, die groot teëstander

van die Here se koninkryk, het allerlei struikelblokke op sy weg geplaas, sodat hy nie by die gemeente kon uitkom nie. Presies hoe die Satan dit gedoen het, sê Paulus nie. Dit lyk egter of Satan – oor wie se persoonlike bestaan en werksaamheid daar by Paulus geen twyfel is nie – in staat is om op meer as een manier God se kinders te verhinder om op 'n bepaalde tydstip na 'n bepaalde plek te gaan. Een ding wat egter vas staan, is dat Satan die koms van die koninkryk nie kan keer nie.

Nadat Paulus melding gemaak het van die Duiwel se teëwerking, noem hy die gemeente die apostels se hoop en blydschap, want die gemeentelede is in Christus gegrondves en sal volhard tot die dag van die wederkoms. Hierdeur verkondig Paulus dat, ongeag die Bose se listige pogings om die werk van die kerk se ampsdraers te bemoeilik, die gemeente wat op die Here wag, die stryd met eer voortsit in die wêreld.

Mag dit ook van ons as gemeentelede gesê word dat ons, ten spyte van die aanvegtinge van die Bose waaraan ook ons blootgestel is, so vas op die Here sal vertrou en bou dat ons die hoop en blydschap sal wees van diegene wat as ampsdraers van die kerk van die Here onder ons arbei.

Vrae:

- Kan die duiwel die koms van God se koninkryk stuit?
- Vertrou ons van harte op die Here?

Gesang 218:1

Gebed: Here, ons bely ons swakhede voor U. Help ons om staande te bly in die stryd teen die Bose, U ter eer.

Amen.

22 Mei

1 Tessalonisense 4:1–2

God leer ons hoe om te lewe

Paulus roep die gemeente van Tessalonika in die Naam van die Here Jesus op om hulle nog meer as voorheen daarop toe te lê om volgens die wil van God te lewe. Stilstand beteken agteruitgang. Dit is moontlik dat predikers van buite of enkeles binne die kerk by sommige gemeentelede die gedagte laat posvat het dat die vergewende genade van God dit vir die mens onnodig maak om sy gebooe noulettend te bewaar. Die voorskrifte wat op gesag van Jesus Christus aan die gemeente oorgedra is, eis dat die gemeentelede moet groei in 'n lewenswandel waarmee Christus genoeë neem. Ja, die vergewende God wil dat Hy gehoorsaam word. Soos Paulus en sy medewerkers daarna gestreef het om tot God se eer te lewe (Tess 2:4), so moet die gemeente ook doen. Dit lei nie tot 'n eng of vreugdelose bestaan nie, maar open juis die deur tot 'n oorvloediger lewe.

Ook ons kan dit ervaar: As ons volgens God se uitdruklike voorskrifte, dit wil sê sy Woord en wet lewe, sal ons lewens ook sin en betekenis hê. Wie aan God se

Woord gehoorsaam is, se lewe het 'n vaste koers en rigting. So 'n mens ondervind ook 'n vrede en vreugde wat vir die ongelowige vreemd is. Dit is só, omdat die alwyse God die beste weet wat goed is vir sy kinders.

Vraag:

- Wat is die waarde daarvan om volgens God se voorskrifte te leef?

Psalm 25:2

Gebed: Vader, ons wil met ons hele lewe aan U gehoorsaam wees. Help ons deur die kragtige werking van u Gees.

Amen.

23 Mei

1 Tessalonisense 4:3–8

Wie onsedelik lewe, verwerp God!

Dit is die wil van God dat die gemeentede heilig moet lewe. Dit beteken dat die gemeentede God se wil sal doen, of anders gestel, dat hulle as mense wat vir God afgesonder is, hulle aan God sal wy. En dié toewyding aan God moet op alle terreine van die Christen se lewe sigbaar wees, maar in die gelese gedeelte pas Paulus dit op 'n spesifieke terrein toe, naamlik die huwelikslewe.

In die eertydse heidenwêreld was onsedelikheid by baie van die mense 'n lewenspatroon. Owerspel en egbreuk was niks snaaks vir die heidene nie. Nou sien ons telkens in die Nuwe Testament dat Christene afkomstig uit die heidenom, voortdurend teen sulke vorme van onreinheid gewaarsku moes word. Dié waarskuwings geld in die verband óók vir die Tessalonisense wat vroeër heidene was. Hulle, wat nou nie meer heidene is nie, moes telkens hoor dat ook die seksuele aktiwiteite van die mens voor die oog van God afspeel. Die gemeente moes dus weet dat hulle toewyding aan God en onsedelikheid, mekaar uitsluit, en dat laasgenoemde voor die Here te veroordeel staan.

In ons tyd is die heiligheid en onskendbaarheid van die huwelik in die gedrang. Onkuisheid, owerspel en ontrou het in ons samelewing amper 'n leefwyse geword. Die ergste van alles is dat almal, selfs die kerk, vreeslik verdraagsaam geword het teenoor al die verskynsels van verval en immoraliteit.

Tog is dit nodig dat elkeen van ons weer 'n slag moet hoor, sodat ons ore daarvan sal tuit: God het ons nie geroep om onsedelik te lewe nie, maar om heilig te lewe! Wie hierdie voorskrifte van God verwerp, verwerp God wat sy Heilige Gees aan ons gegee het (vers 8).

Vraag:

- Watter soort mens lewe onsedelik?

Psalm 128:1, 2

Gebed: Gesang 275:5.

Christus wat opgevaar het, kom weer

Die gemeentede van Tessalonika is vroeër alreeds onderrig aangaande die wederkoms van Christus. Tog het daar nog allerhande vrae oor die aangeleentheid in hulle gemoedere gehuiwer, soos byvoorbeeld: Wat is die posisie van ontslape gelowiges? Hulle het dus gewonder of mense wat alreeds dood en begrawe is, met die wederkoms van Christus deel sal hê aan die heerlikheid van sy tweede koms.

Paulus beantwoord die bepaalde vraag oor die ontslapenes se posisie met die wederkoms in die lig van Christus se opstanding. Christus se opstanding verander alles. Hy is die Koning van die lewe wat die dood oorwin het. Alle gelowiges wat in die loop van die geskiedenis gesterf het, sal saam met die gelowiges, vir wie dit beskore mag wees om die wederkoms in lewende lywe te beleef, na die hemel geneem word om altyd by God te wees.

Waar die hemel is, weet ons nie. Ons glo egter dat dit 'n bo-aardse en bo-tydelike ryk van heerlikheid is waar Christus alreeds is, en vanwaar Hy sal kom om hulle wat aan Hom behoort, te kom haal om vir altyd ook dâar te wees.

Op hierdie hemelvaartdag dink ons met dankbaarheid en ootmoed daaraan dat die aarde nie ons enigste en laaste tuiste is nie. Die Christus wat opgevaar het, kom weer om almal wat in Hom gesterf het, en almal wat as gelowiges sy wederkoms sal begroet, tot Hom te neem.

Vrae:

- Waar is die hemel?
- Wie sal die hemel beërwe?

Gesang 154:2

Gebed: Gesang 158:3.

Vrees nie die wederkoms nie

Gister het ons gehoor van die Here Jesus se wederkoms, en die salige lot wat toebedeel is aan elkeen wat in Hom geglo het. In die gedeelte wat ons vandag gelees het, verneem ons van die skielikheid, die onvoorspelbaarheid van dié dag.

In die loop van die geskiedenis het daar dikwels dwaalleraars verskyn wat met 'n gees van hemeltergende verwaandheid te kenne gegee het dat hulle kwansuis sou weet wanneer die wederkoms sal plaasvind. Hierdie mense het dan ook al dikwels veel verwarring en hartseer veroorsaak. Andere weer, maak van die wederkoms gebruik om mense bevrees te stem deur net die klem te lê op die oordeel wat met die wederkoms sal plaasvind.

Hierdie dwaalleraars behoort ons as gelowiges nooit te ontsenu nie. Onwrikbaar

moet ons glo dat niemand weet óf kan voorspel wanneer die wederkoms sal plaasvind nie. God is volstrek soewerein, en dit berus slegs by sy Raadsplan wanneer Hy sal kom.

In die tweede plek hoef ons nie daardie dag te vrees nie al sal sy koms onverwags wees. Ons wat in Christus glo, behoort reikhalsend uit te sien na die aanbreek van daardie groot en deurlugtige dag wanneer ons vir altyd by Hom sal wees.

Paulus waarsku egter dat ons as gelowiges altoos gereed moet wees vir daardie dag, terwyl ons as gemeentelede en medegelowiges mekaar sal moed inpraat en versterk om pal ons hulp en heil net van Hom te verwag, wat beslis weer kom.

Vrae:

- Hoe sal Christus se wederkoms geskied?
- Moet ons bang wees vir die dag van die wederkoms?

Gesang 169:4

Gebed Gesang 169:4.

26 Mei

1 Tessalonisense 5:13–15

Staan vas in die verlossing

God het in sy verkiesende liefde die gelowiges tot sy eiendom gemaak nog voordat hulle iets kon probeer doen om sy eiendom te word. Daarby het Hy hulle deur die Heilige Gees vir Hom afgesonder tot 'n volk wat aan Hom diensbaar is.

Vanuit die verlossing wat terugreik tot in God se ewige, verkiesende genade en vooruitreik tot by die volle deelagtig wees van die heerlikheid van die Christus wat weer sal kom, volg die kragtige oproep dat die gelowiges standvastig in die verlossing moet staan.

Dit is ook 'n oproep wat tot elkeen van ons uitgaan. Die vraag is: Hoe staan 'n mens vas in die verlossing van die Heer? Die antwoord is deur vas te hou aan die waarheid wat deur middel van die Bybel en die prediking aan ons geleer is. Van die Woord van God en die prediking wat op die Woord van God gebou is, moet ons nie afwyk nie, al sou daar mense kom wat 'n ander waarheid aan ons wil opdring. Nie enige oorlewering is goed nie, maar alleen dít wat op grond van die Bybel onder leiding van die Heilige Gees aan ons deur die Bybelse prediking meegedeel word.

Dit beteken dat ons as lidmate baie meer getrou die Bybel moet lees en baie meer volhardend sal moet bid, sodat ons deur die leiding van die Gees, die Bybel reg sal verstaan en glo. Daarby sal ons ook met meer oorgawe moet bid vir die predikante van ons Kerk, sodat hulle die waarheid van die Bybel in die prediking sal belig tot eer van God en tot ons saligheid.

Vrae:

- Hoe staan 'n mens vas in die verlossing wat God bied?
- Waarop moet die prediking gebou word?

Gesang 333

Gebed: Genadige en barmhartige God en Vader, ons staan as sondige en swak mense voor U, o Heer, wat dikwels versuim om tot U eer te leef.

Maar omdat U in Christus ons verlos het, het ons nou die vrymoedigheid om tot U te nader, en pleitend te smeek: Here, werk deur u Heilige Gees die geloof in ons harte, sodat ons ons aan U sal wy.

Maak ons in 'n verganklike wêreld moedig en bly, dat ons al ons hulp en heil sal verwag van Jesus, die opgestane Heer wat opgevaar het na die hemel, om weer te kom, sodat ons altyd by U sal wees.

Seën, o God, u kerk en gemeente om as u volk voortdurend die aandag op u Woord te rig, sodat ons nooit voor die duisternis sal swig nie.

Gee dat elke prediker in U kerk u tydlose Woord sal spreek met krag, wat helderskynende bakens in 'n wêreld van sondenag sal wees. Gee o Heer, dat dit in die eerste plek alles sal gaan om U eer.

Dit alles bid ons met die vergifnis van ons sonde in die Naam van Jesus die Heer.

Amen.

27 Mei

2 Timoteus 1:1–2

Genade, barmhartigheid en vrede van God die Vader en Christus Jesus ons Here!

Hierdie woorde maak die seënwenis uit waarmee die skrywer van die brief die ontvanger daarvan seën toewens. Mens word getref deur die hoë lading van die woorde "*genade, barmhartigheid en vrede*". Daarmee word die omvattende heil van God aangedui. Genade is 'n egte Nuwe-Testamentiese woord en vrede kom uit die hart van die Ou Testament. Hulle word verbind met barmhartigheid. Die "*genade, barmhartigheid en vrede*" is omvattend vir die Goddelike heil en ons moet dit nie verstaan as 'n bron waaruit allerhande kragte en opwellings vloei nie, so asof dit 'n bron is vir ons baie goeie werke nie. Dit is die één werk van God, sy heil, sy geregtigheid, waardeur Hy dit vir ons moontlik maak om Hom weer te glo, weer te dank en weer te vertrou – die één gepaste antwoord wat ons kan gee. God versoen ons met Hom.

Dit is die één ding wat ons nodig het. Alles word daarin saamgevat. As ons meer as dit begeer, bly ons nie meer by die waarheid nie. Ons aanvaar nie 'n hoër en 'n

laer graad van heil, sodat mens moet vorder op die leer van saligheid nie. Ons hoef dit nie verder te voer as geloof en dank en vertrouwe nie. God skenk ons ook alles in "*genade, barmhartigheid en vrede*".

Vraag:

- Waarin het u vandag God se genade ervaar?

Gesang 226:1, 2

Gebed: Here, skenk aan ons 'n aangename en veilige nagrus, sodat ons môre met nuwe ywer tot U eer kan werk.

Amen.

28 Mei

2 Timoteus 1:3-5

Dieselfde geloof wat al in jou ouma Loïs en in jou ma Eunice was, en wat, daarvan is ek oortuig, ook in jou is

Timoteus was reeds die derde geslag van gelowiges. Hy het in 'n huis grootgeword waar hy leer glo het. 'n Mens tref dit dikwels aan dat aan godvrugtige voorgeslagte 'n uitspruitsel gegee word.

Die huis is sekerlik die regte plek om geloof te leer, want hier leef ons daaglik in eerbied voor die verborgenheid van 'n menselewe. Hier is verstand nie so belangrik nie, en neem hart en lewe hulle regmatige plek in. Hier ervaar ons menslike vrede, verdraagsaamheid en geborgenheid. Ons kry die geleentheid om te verduidelik van Goddelike vrede, verdraagsaamheid en verborgenheid. Ons verduidelik dat ons sáám as mense onder God is. En tegniek is hier glad nie belangrik nie, want dít wat gebeur, gebeur tussen ouer en kind.

Ons kinders verstaan, nie soseer met die verstand nie, maar met die hart en lewe. Hulle vra na die volmaakte vrede, verdraagsaamheid en geborgenheid. En ons mag hulle vrae nie in die lug laat hang nie. Ons mag nie wegstroom om hulle te leer nie, want wegstroom beteken hier ignoreer en verag.

Ook met die doop van ons kinders neem ons ons voor om deur God se genade ons kinders voor te leef in geloof, hoop en liefde, en om hulle te leer wat dit beteken. Ons mag dit nie aan ons kinders oorlaat om later self te kies nie, want hoe kan hy kies as hy nie geleer het wat om te kies nie?

Vraag:

- Dank u God gereeld vir die ouers en ander mense in u lewe wat vir u 'n voorbeeld van geloof voorleef?

Psalm 25:2, 4

Gebed: Ons wil U dank o Vader, dat U in ons lewe dierbare ouers en onderwysers skenk deur wie ons U kan leer ken. Bewaar en spaar hulle en gee dat ons ook vir andere 'n voorbeeld in geloof sal wees.

Amen.

29 Mei

2 Timoteus 1:8–11

Jy moenie skaam wees om die boodskap van die Here te verkondig nie

Hierdie woorde word verstaan as kritiek wat uitgeoefen word op mense se beskroomdheid om hulle godsdienstige oortuigings en gevoelens openbaar te maak. Mense moet bereid wees om alles bloot te lê. Elke geleentheid en beskikbare tyd moet gebruik word om godsdienstige getuienis te lewer.

Maar dit is nie wat die teks sê nie en ons het ook geen reg om mense se godsdienstige skroom te kritiseer nie. Mense het die goeie smaak dat daar nie oor alles gepraat word nie, en voer aan: Ek verkondig nie my geloof nie. Dit sal 'n ydelike gebruik van die Naam van die Here wees. "My geloof", dit wil sê **die geloof waarmee ek glo, of my gelowigheid**, moet nie verwar word met die "boodskap van die Here" nie, dit wil sê **die geloof wat ons glo**. Ons verkondig nie houdinkies nie, maar die boodskap van die Here. By die preekstoel is dit nie die predikant se inkom, opkom of afkom wat belangrik is nie, maar dat daar 'n Boek voor hom lê.

Die agtergrond van die teks is dat die skrywer in die tronk sit omdat die kerk daarvan verdink word dat hy onrus en anargie veroorsaak deur die boodskap wat hy verkondig. Sulke optrede teen die kerk het veroorsaak dat die gemeente 'n lae profiel gehandhaaf het. Hier word Timoteus aangemoedig om die terughoudendheid te laat vaar, want dit is 'n misverstand dat die kerk oproer veroorsaak. Die kerk verafgod nie die keiser nie, maar gee aan hom wat hom toekom. Ons erken die funksie en die mag van die staat. In liefde is ons verplig om die tydelike beste lewe vir almal na te streef. Ons doen dit terwyl ons onthou dat die ware ewige lewe deur God aan ons geskenk word. Ons is nie skaam om die boodskap van die Here so te verkondig nie.

Vrae:

- Dink u dat gelowiges met groter oortuigingskrag en vrymoedigheid hulle geloof moet laat geld?
- Hoe is dit met u gesteld?

Gesang 306:1, 4

Gebed: Here, ons dank U vir u Woord en die Gees wat ons vrymoediglik laat praat oor ons geloof en laat doen wat ons bely.

Amen.

Dra jou deel van die ontberinge vir die evangelie met die krag wat God jou gee

Die skrywer verwys hier na die lyding van 'n apostel ter wille van die evangelie. Die swaarkry van die apostel het die funksie gehad dat dit die aandag van sy persoon aftrek, sodat mense nie deur die persoon van die boodskapper beïndruk sou word nie, maar deur die boodskap self. Die persoon van die boodskapper vervaag op die agtergrond, sodat die krag van die vreemde boodskap helder skyn.

Die Christelike boodskap interpreteer ook die lyding van al die gemeentelede. Lying is vir ons nie iets waaroor ons raas en skel nie. Dit skei ons nie van God nie, maar dit leer ons inteendeel om nie op onself en ons verganklike krag te vertrou nie, maar alleen op God. "*As ek swak is, is ek sterk.*" Ons let nie op wat ons sien nie, maar op wat ons nie sien nie. Ons ervaar druk, maar ons word nie terneergedruk nie, want die druk verseker ons van die heerlikheid, ons nuwe lewe wat verborge is in Christus. Met ander woorde, ons beleef druk en, om Paulus se uitdrukking te gebruik, 'n gesug, maar ons maak hieruit die afleiding dat die Here ons kroon met sy goedertierenheid.

Vraag:

- Het lyding al in u lewe iets beteken deur u verder te laat kyk as u verganklike swakke menswees?

Gesang 253:6, 8

Gebed: Dierbare Vader, ons wil vanaand aan U alle lydendes opdra. Dink in U liefde aan hulle wat pyn en eensaamheid ervaar.

Amen.

Van hierdie evangelie het Hy my aangestel as prediker, apostel en leraar

Wat opvallend en interessant is van hierdie selfvoorstelling van die skrywer van die brief, is dat hy homself nie ook *profeet* noem nie. In 1 Korintiërs 12:28 lees ons nog van *apostels*, *profete* en *leraars*. Die woord *profete*, word nou uitgelaat omdat die gemeente met geesdrywers te kampe gehad het. Hulle het hulself *profete* genoem en daarop aanspraak gemaak dat hulle in besit is van die goddelike Gees en hulle wou almal in die gemeente bewus maak van die goddelike vonk in die mens. Hulle boodskap het daarop neergekom dat 'n mens jouself kan en moet red.

Die nugterheid van die briëfskrywer sal in ons tyd ooreenstem met 'n herinnering aan die belydenis van die kerk, naamlik dat die gawe van die Gees, die skat van die kerk, dit waardeur die kerk afgesonder word van alles wat ons daarvan wil maak, die vergewing van sonde is. "Ek glo in die vergewing van sondes", sou miskien meer opwindend gewees het as ons belydenis hier gepraat het van bekering of heiligmaking of wedergeboorte. Maar die kerk praat nie in sy belydenis daarvan nie, hy bely eerder ons sondigheid en God se genade.

En onder sondigheid moet ons nie sedelike oortredinge verstaan nie. Sondigheid is veel meer as dit. Sonde is dat ons God nie glo nie, Hom nie wil dank nie, Hom nie wil vertrou nie. Ons gun Hom geen plek nie. In sy plek stel ons ons oormoedigheid en ons mismoedigheid. In plaas daarvan dat ons glo dat Hy die lewe aan ons gee, probeer ons dit self maak, sodat ons soms die gevoel het ons gaan dit maak en dikwels die gevoel het ons gaan dit nie maak nie.

As ons die vergewing van sondes bely, bely ons nie dat God wegkyk van ons oortredinge en dat ons 'n kans kry om weer te probeer om alles reg te maak nie. Ons bely God self, dat Hy bestaan en Hom oor ons ontferm. Ons kan weer glo en dink en vertrou.

Vraag:

- Dink na oor wat sonde is, en hoe dit in u lewe voorkom.

Gesang 13:1, 3

Gebed: Barmhartige Vader, ons bid dat U in U groot genade ons sal vergewe van ons sondes. Dit kan ons alleen doen in die Naam van Jesus Christus, ons Verlosser.

Amen.

1 Junie

2 Timoteus 1:8–11

Van hierdie evangelie het Hy my aangestel as prediker en apostel en leraar

Die skrywer van die brief stel homself bekend as 'n "*prediker en apostel en leraar*" wat deur Christus aangestel is. Al drie hierdie beskrywings gee te kenne dat hy 'n boodskap bring. Hy verkondig die Christelike dogma: Jesus Christus is die Here; die mens word met God versoen; deur geloof alleen.

Dit is opvallend hoe baie die vroeë kerk van die woord, die preek verwag het. Hulle het alles daarvan verwag en daarom het hulle die dogma gepreek, verkondig, geleer en geskryf. Hulle was daarvan bewus dat hulle met hierdie boodskap by die deling tussen die ou wêreld en die nuwe wêreld gekom het. Hierdie boodskap kritiseer ons gebondenheid aan verganklike dinge en verganklike kragte. En dit open vir ons die moontlikheid om God met ons lewe te vertrou. Hy is ons hoop.

Vir die “prediker, apostel en leraar” was die groot vraag nie: “Wat moet ek doen?” nie, maar: “Wat is waar?”, wat is die waarheid van my lewe? Hierop het hy geantwoord: Ons is ontvangers van God se genade. En wat ons moet doen, kan ons hiervan aflei: **Bewaar hierdie geloof**. Ons erediens is daarop ingestel om ons geloof te bewaar met woord, nagmaal en gebed. En dit is ook duidelik dat geloof nie behou kan word as ons ons alledaagse lewe wil losmaak van die erediens nie. Ook in ons gewone lewe mag ons ontvangers van God se genade bly, anders word ons aan die onsekerheid van ons eie daade uitgelewer.

Vraag:

- In watter opsigte word die geloof in u gesin en gemeente bedreig?

Gesang 236:3

Gebed: Here, versterk tog ons geloof deur u Woord en Gees.

Dankie vir U genade en liefde wat die geloof in ons lewe skenk.

Amen.

2 Junie

2 Timoteus 1:13–14

*Wat aan jou toevertrou is, is goed. Bewaar dit deur die
Heilige Gees wat in ons woon*

Met hierdie woorde word Timoteus aangemoedig om by die inhoud van die geloof te bly, soos dit in die kerklike tradisie vorm aangeneem het. So 'n aanmoediging veronderstel dat daar 'n duidelike onderskeid gemaak is tussen wat ware geloof en wat 'n valse geloof is. Timoteus moet ook tussen 'n ware en valse geloof onderskei.

Ook in ons tyd is dit nie goed genoeg dat ons maar sal glo nie. Ook ons moet reg glo en nie met 'n valse geloof tevrede wees nie. Anders as die briëfskrywer, wat goed tussen waar en vals kon onderskei, het ons baie onseker oor hierdie saak geword. Daar word allerhande alliansies met politieke oortuigings gesluit, en die Heilige Gees kan so beurtelings aangebied word as 'n regse Gees of 'n linkse Gees.

Om onself te beproef of ons bly by wat aan ons toevertrou is, kan elkeen homself afvra of hy leef van God se genade, of van sy eie krag; of hy weet dat alles by hom en van hom nietig is en dit daarom aan God toevertrou en of hy staatmaak op sy eie vernuf. Die wat weet wat die waarheid van ons lewe is, dat God Hom oor ons ontferm, hoef nie eiehandig alle leuens uit te roei en God so vooruit te loop nie. Ons kan en behoort die leuens uit te wys, terwyl ons dit in gedagte hou dat God ook groot geduld met ons aan die dag lê deur ons elke keer weer uit die leuen van vertroue op onself te bevry en aan ons die lewe te skenk.

Vrae:

- Wat behoort die finale toets te wees of 'n saak waar of vals is?

Gesang 155:2, 3

Gebed: Here onse God, ons leef van die genade wat U aan ons laat verkondig. Versterk ons met die wete dat die verkondigers en belyers van u Naam die aangename geur van u heerskappy versprei onder die wat naby aan ons is en onder die wat ver van ons is. Bewaar alle dienaars van die Woord daarvan dat hulle u Woord vervals en hulle eie bevindinge verkondig. Bewaar ons ook daarvan om na 'n valse boodskap en raad te luister. Skenk ons ook die krag om in geloof te wandel, nie in aanskouing nie.

Amen.

3 Junie

Handelinge 2:1-4

Die Heilige Gees

Die Joodse pinksterfees is sewe weke of vyftig dae na die paasfees gevier. Dit het saamgeval met die einde van die insameling van die koringoes en het een dag geduur. Op dié dag het die gelowiges bymekaargekom en hierdie fees gevier om God te loof en te dank vir sy voorsienigheid en die onderhouding van die seisoene. Daarom is daar 'n skare mense in Jerusalem byeen waar ook die apostels bymekaar is in afwagting op die beloofde Trooster wat deur Jesus Christus aan hulle toegesê is.

God laat in sy alwysheid die uitstorting van die Heilige Gees só gebeur dat hulle nie daaraan kon twyfel dat dit sy handeling is nie. Ons lees van 'n hoorbare geluid, soos van 'n geweldige stormwind wat die vertrek gevul het. Daar is ook 'n sigbare teken, iets soos vuur uit die hemel wat verdeel en op elkeen van hulle gekom het. Ewe onbegryplik word aan die apostels die gawe geskenk om met al die omstanders te praat sodat hulle verstaan word, al het die spreektaal verskil. Die Heilige Gees lei hulle om met die verskillende groepe mense te praat, sodat elke groep weet wat gesê word oor die groot daad van God. Die apostels preek dus en die inhoud van hulle prediking is die besig-wees van God met mense in die verlede, hede en toekoms.

Die Heilige Gees is uitgestort met 'n sekere onmiskenbaarheid en onstuitbaarheid. Gewone mense kan oor God getuig bô hulle swakheid en onvermoë. Die kerk van Jesus Christus word toegerus vir sy taak om die evangelie verder en wyer te bring in die wêreld.

Vrae:

- Op watter feesdag is die Heilige Gees uitgestort?
- Noem die hoorbare en sigbare tekens wat hiermee saamgegaan het.

Psalm 118:12

Gebed: Psalm 118:1

4-Junie

Handelinge 2:5–13

Die skare se verwondering

Die waarneembare wyse waarop die Heilige Gees op hulle uitgestort is, laat 'n skare mense saamdrom op die plek waar die apostels bymekaar is. Daar was die geluid soos van 'n stormwind en iets soos vuur wat verdeel en op hulle gekom het. Hierby het hulle skielik die gawe gehad om in ander tale te praat, sodat mense uit verskillende agtergronde, nasies en taalgroepe hulle verstaan het. Al was die apostels hoofsaaklik Galileërs met 'n eie spreekwyse, kon hulle nou, toegerus met die gawe van die Heilige Gees, hulle verstaanbaar maak aan al die verskillende taalgroepe wat bymekaar was. Die groot daad van God is aan elkeen in sy moedertaal verkondig.

Oor hierdie verstommende gebeure kon die skare nie stilbly nie. Die vraag word gevra: "Wat kan dit tog beteken?" Mense is geneig om 'n verklaring te wil soek vir die onbegryplike dinge wat in ons wêreld gebeur. Die spotters het ook nie ontbreek nie. Hulle het gesê dat die apostels dronk is. Petrus het hulle egter baie gou stilgemaak. Dit wat Petrus aan hulle gesê het, het dit baie gou aan almal wat wou luister, laat duidelik word dat God self hier aan die werk is met mense. Hy sal nooit sy werk en sy wil deur ongelowige en ligsinnige mense laat dwarsboom nie. In dié vertroude werk die kerk vandag nog met oortuiging in die wêreld.

Vrae:

- Uit watter landstreek het die apostels gekom?
- Noem drie verskillende volksgroepe wat in hul moedertaal aangespreek is.

Gesang 4:3

Gebed: Gesang 4:4

5 Junie

Handelinge 2:14–36

Petrus se prediking

Onder die leiding van die Heilige Gees begin Petrus met ongekende selfvertroue en oortuiging om die geweldige gebeure vir die skare te verklaar. Hy preek op 'n voortreflike wyse, want hy laat die Skrif self die verklaring gee. Die omstanders word herinner aan wat in die Ou Testament voorspel is en dat die gebeure waaroor almal hulle verwonder, nou die vervulling daarvan is. As God volgens sy belofte sy Gees uitstort op alle vlees, sluit dit oud en jonk, man en vrou in. Almal wat

die Gees ontvang, word toegerus om getuies te wees van die groot daad van God.

Petrus leer deur sy manier van preek vir die kerk 'n baie belangrike feit: Die diepste inhoud van die prediking sal altyd Jesus Christus wees. Hy is die Saligmaker en Verlosser van die wêreld, maar ook die Heer van sy ewige koninkryk. Dit wil Hy op geen ander wyse wees as langs die weg van sy lyding, kruisiging en opstanding nie. Só het Hy die magte van sonde en dood oorwin.

Die kerk mag steeds glo dat God Hom Here en Christus gemaak het sodat Hy self sy kerk in stand sal hou en beskerm teen alle aanslae en magte wat hom wil oorweldig. In sy Heer bly die kerk oorwinnaar in die stryd wat met die wederkoms van Christus sal eindig.

Vrae:

- Watter apostel het die leiding geneem by die prediking?
- Wat is die diepste inhoud van sy prediking?

Gesang 5:3

Gebod: Gesang 5:2

6 Junie

Handelinge 2:37–40

Bekering en vergiffenis

Waar die Woord van God eenvoudig maar suiwer verkondig word, is daar altyd 'n resultaat. Die sober waarheid wat Petrus verkondig, tref sommige van sy hoorders diep. In teenstelling met die spottende, onverskillige houding van vroeër, hoor ons nou dat mense met groot erns vra: *“Wat moet ons doen, broers?”* Petrus antwoord hulle met 'n ou waarheid wat altyd van krag sal bly: *“Bekeer julle en laat elkeen van julle gedoop word in die Naam van Jesus Christus.”* Wie die Heer om raad en redding vra, sal nie met leë hande weggaan as hy doen wat God wil nie. Die berouvolle sondaar wat hom bekeer, sal die verlossing in Jesus Christus ontvang.

Diegene in die skare wat glo wat aan hulle verkondig word en hulle bekeer, ontvang 'n wonderlike genadegeskenk: die gawe van die Heilige Gees. En dié gawe is nie beperk tot die onmiddellike omgewing of slegs tot die skare wat teenwoordig is nie. Hierdie genadegawe word ook toegesê aan hulle kinders *“en vir almal wat daar ver is, vir almal wat die Here ons God na Hom toe sal roep”*. Net soos God se verbond met Abraham ook die nageslag insluit, het die nakomelinge van gelowiges ook die belofte dat God sy Heilige Gees wil skenk aan alle mense wat in sy Woord glo.

Vrae:

- Wat is die skare se reaksie op Petrus se prediking?
- Wat is Petrus se antwoord hierop?

Gesang 9:4

Gebed: Gesang 9:1

7 Junie

Handelinge 2:41–47

Die ontstaan van die kerk

Onder die kragtige prediking van Petrus en die ander apostels kry die vroegste Christelike kerk 'n vaste beslag. Onder die seënende hand van God is daar reeds op die eerste dag van sy bestaan 'n merkwaardige resultaat. Ongeveer drie duisend mense is by die getal van gelowiges gevoeg.

Sekere kenmerke van die ware kerk was daar teenwoordig wat vandag nog geld as voorwaarde vir die ware kerk. Ons het reeds verneem van die prediking wat die Bybelse feite suiwer en nugter uitlê en toepas. Nou leer ons ook van die onderlinge verbondenheid tussen gelowiges wat ons bely as die gemeenskap van die heiliges. In hulle mededeelsaamheid is die element van barmhartigheid sigbaar in die vroeë gemeente. Die gesamentlike gebed word onderhou tydens gereelde byeenkomste, en ook vandag is gereelde erediensbywoning steeds 'n eis van die geloofslewe.

Ten slotte kry eerstens die doop 'n vaste beslag as teken van die gelowige se aanvaarding van die genadeverbond van God. Die gesamentlike maaltyd word 'n geleentheid waarby die lyde en sterwe van die Here Jesus Christus gedenk word. Met hierdie eenvoudige maaltyd vier die kerk vandag nog sy verlossing deur die liggaam en bloed van Jesus Christus.

Vrae:

- Hoeveel mense is ongeveer op pinksterdag by die getal van gelowiges gevoeg?
- Wat was die volk se gesindheid teenoor die gelowiges?

Gesang 333:1

Gebed: Gesang 333:4.

8 Junie

Efesiërs 2:13–20

Jesus Christus is die hoeksteen

Dit is nie so eenvoudig om 'n definisie van die kerk te gee nie. 'n Mens dink onmiddellik aan een van die sierlike geboue wat vandag aangetref word. 'n Ander kan dink dat dit die kerk is waar mense bymekaarkom en sê hulle is gelowiges. Die gebou is egter nie die kerk nie, maar net 'n bymekaarkomplek, en 'n groep mense kan miskien net 'n vergadering wees.

As ons na die vroegste kerk kyk, merk ons dat die een sentrale saak wat mense na mekaar trek en bymekaarbring, die geloof in Jesus Christus is. Hy is dus die Een wat bymekaarbring en Hy is die hoeksteen waarop die gebou van die kerk opgerig is. Waar die evangelie van Jesus Christus suiwer verkondig word, dáár is die kerk. Deur sy Woord roep God die gelowiges bymekaar uit die wêreld, sodat hulle kerk kan wees, lidmate van die liggaam van Christus. As deel van hul geloofsbelewenis het die apostels en vroegste Christene ook die nagmaal gehou. In die viering van die nagmaal gaan dit weer om Jesus Christus se lyde en sterwe ter wille van sy gelowiges. Die viering van die nagmaal is dus sigbare Woordverkondiging. Die beslissende is dus dat die kerk dáár is waar mense die Woord en sakrament ontvang soos dit deur Christus ingestel is.

Gelowiges mag die boustene wees, die apostels en profete die fondament, maar Jesus Christus is die hoeksteen waarsonder die gebou nie staande kan bly nie.

Vrae:

- Hoe het Christus 'n einde gemaak aan die vyandskap tussen God en mens?
- Wie is die hoeksteen van God se geestelike huis, sy kerk op aarde?

Gesang 218:1

Gebed: Gesang 218:3.

9 Junie

Efesiërs 4:19–24

Die nuwe lewe

Ons het in die afgelope week geleer dat die Gees van God aan mense gegee is en dat hulle, gelei deur dié Gees, nuwe mense geword het. Die kerk kry stadigaan beslag en hy vertoon eienskappe wat vreemd is aan die wêreld. Gelowiges leef en werk in die wêreld, maar hulle is nie van die wêreld nie, want hulle behoort aan Christus en Christus aan God.

Paulus doen dan nou 'n ernstige beroep op elkeen wat tot die geloof gekom het en aan die kerk behoort, om dié nuwe beeld verder die lewe in te dra. Wie van Christus gehoor het en in Hom glo, breek totaal met die ou leefwyse wat hy vroeër gelewe het voordat hy tot die geloof gekom het. Wat die mens as 'n vernuwing van sy gees beleef in die geloof, word sigbaar in sy optrede in die wêreld. Daarom sal God se kinders wat geskep is om sy beelddraers te wees, onder leiding van die Heilige Gees God se heerlikheid en eer verkondig deur Jesus Christus te bely en te eer as hul enigste Hoof en Heer wat hulle lewe totaal in beslag geneem het.

Vrae:

- Is daar 'n sigbare verskil tussen gelowiges en ongelowiges in die wêreld?
- Wie moet God se beeld in die wêreld dra?

Gesang 275:1

Gebed: Ons Vader wat in die hemel is, ons dank U vir die gawe om u Seun en u Heilige Gees. Ons dank U vir die kerk in die wêreld wat die blye evangelie van verlossing mag verkondig. Ons dank U dat ons lidmate van die kerk van Jesus Christus mag wees omdat U deur Woord en Gees ook die geloof aan ons wil skenk.

Amen.

10 Junie

1 Petrus 1:1–12

Wees bly ook in beproewings

Ná die gebruikelike inleiding waarin die skrywer en die ontvangers van die brief genoem word, begin Petrus sy eerste brief met 'n lofprijsing aan God. Hy loof die Vader wat in sy Seun Jesus Christus 'n nuwe lewe aan sy kinders gegee het. Hy loof Hom omdat die ewige lewe as 'n séker geskenk wag vir hulle wat in Jesus Christus glo.

Hierdie lofprijsing van Petrus is merkwaardig as ons let op die gemeente aan wie hy die brief geskryf het en hulle omstandighede. Hy noem hulle "*vreemdelinge in die wêreld*". Dit was naamlik 'n groep gemeentes in die noorde van Klein Asië wat baie haat en vervolging van hulle heidense volksgenote moes verduur. 'n Mens sou dus kon verwag het dat Petrus sy droefheid oor hulle swaarkry moes uitspreek, of dat hy met hulle sou simpatiseer, maar dít doen hy egter nie.

Nee, Petrus sing 'n loflied en hy moedig hierdie beproefde gemeentes aan om blymoedig te wees in beproewings. Hy leer hulle om dít raak te sien waarom hulle bly kan wees en waarom hulle dankbaar kan wees. Die swaar moes hulle positief verwerk en dít sien as 'n manier waarop die Here God hulle geloof wil sterk maak. Hulle kon trouens verby die swaar kyk en ook in hulle nood wag op die heerlike beloning in die ewige toekoms – dié beloning wat God wil skenk aan hulle wat in die geloof aan Hom gehoorsaam bly.

Is ons ook vandag nog in staat om ons beproewinge só te verwerk? Is ons in staat om in swaar tye nog 'n loflied te sing, of is ons net maar besig om te kla en onself jammer te kry? Gesels gerus oor die vraag of ons werklik besef watter gawes ons van God ontvang en of ons bly en dankbaar genoeg daarvoor is.

Gesang 62:1

Gebed: Gesang 15:4.

11 Junie

1 Petrus 1:13–25

'n Kosbare geskenk

Sommige dinge in die lewe is eenvoudig buite 'n mens se bereik omdat jy dít nie kan bekostig nie. Jy sal net nooit genoeg geld hê om die prys daarvoor te betaal nie.

As dit dan sou gebeur dat jy so iets as 'n geskenk van 'n vermoënde persoon sou ontvang, sal jy die grootste waardering daarvoor hê, want jy weet mos wat dit gekos het en jy weet ook dat jy dit self nooit sou kon verkry nie.

Presies só is dit met die verlossing wat ons as 'n geskenk uit die hand van God ontvang het. Dié verlossing sou ons as mense self nooit kon verkry nie. Ons is tog immers nie in staat om die prys te betaal wat daarvoor betaal moes word nie. Dié groot geskenk het God egter aan ons gegee, want Hy het die prys betaal wat nodig was. En het God nie duur betaal nie! Hy het die lewe van sy Seun gegee. Hy het Hom aan die kruis van Golgota laat sterwe en Hom ook uit die dood laat opstaan. As God dit nie gedoen het nie, het ons nooit die geringste kans gehad om die ewige lewe te beërwe nie.

Daarom kan dit nie anders as dat ons die grootste waardering sal hê vir hierdie wonderlike geskenk en dat ons oneindig dankbaar daarvoor sal wees nie. Die manier waarop ons ons dankbaarheid kan betoon, sê Petrus, is deur ons lewens aan die Here te heilig. Dit beteken dat ons ons lewens sal afsonder in sy diens. Verder moet ons ook as broers en susters in die Here ware liefde aan mekaar betoon. Gesels gerus oor die vraag waarin hierdie liefde teenoor mekaar kan bestaan.

Vraag:

- Wat moet ons vir mekaar doen as ons mekaar waarlik liefhet en wat moet ons vir God doen as ons Hom waarlik liefhet?

Gesang 201

Gebod: Gesang 264:1, 5.

12 Junie

1 Petrus 2:1–10

Deel van God se volk

In hierdie Skrifgedeelte word die gelowiges aangemoedig om werklik die nuwe lewe in diens van God te lei en op te hou om te hou om verkeerde dinge te doen. Hulle moet breek met die sondige lewe en hulle tot Jesus Christus wend. Hy is die lewende steen wat die hoeksteen van die gemeente is. Hy word 'n lewende steen genoem omdat Hy die fondament van 'n geestelike huis is, dit is die nuwe volk van God. En aangesien Christus die lewende steen is, het sy gemeente die roeping om self ook lewende stene te wees in die tempel van God.

Iemand wat in Christus glo, is dus noodwendig ook deel van die Christelike kerk of gemeente. 'n Mens kan nie as 'n enkeling – sonder verband met ander gelowiges – 'n Christen wees nie. 'n Steen moet ingemessel word om deel te wees van 'n gebou wat op 'n bepaalde fondament met 'n bepaalde hoeksteen staan. Só moet die enkelgelowige ook deel wees van die kerk, die huis van God. Dit is die roeping van 'n gelowige om hom te laat invoeg en te laat gebruik in die geheel. Hy moet inskakel in die gemeente om ook deel aan Christus te hê.

Ook die volgende beeld wat gebruik word, bring dieselfde boodskap. Die gemeente word 'n heilige priesterdom genoem wat geestelike offers moet bring. Die hele gemeente word dan 'n priesterdom genoem, en nie net die ampsdraers van die kerk nie. Die hele gemeente – elke gemeentelid – moet dus deel hê aan die dienswerk van die kerk. En die dienswerk van die kerk is veral ook om die verlossingsdade te verkondig van Hom wat sy volk uit die duisternis geroep het tot sy wonderbare lig.

Vrae:

- Hoe moet gelowiges die verlossingsdade van God verkondig? Bespreek.
- Doen ons as huisgesin ook ons deel in die gemeente?

Gesang 333:1

Gebed: Ons dank U, Vader, vir die voorreg om deel te wees van U gemeente. Leer ons om te lewe as kinders van die lig.

Amen.

13 Junie

1 Petrus 2:11–25

Verkondig ons lewe Jesus Christus?

Die volk van God se lewe moet in alle opsigte só wees dat hulle in die wêreld uitgeken sal word aan die manier waarop hulle lewe. Die gelowiges moet dus 'n voorbeeldige lewe lei. Daar is egter 'n negatiewe en 'n positiewe kant aan die Christelike lewe verbonde. Die negatiewe kant bestaan daarin dat die Christen sekere dinge moet nalaat; hy moet ophou om sekere dinge te doen. Hy moet nie aan sinlike begeertes toegee nie. Die positiewe kant van die Christelike lewe bestaan in die doen van sekere dinge. Vir praktiese nakoming word die volgende genoem: onderwerping aan die owerheid; respek vir alle mense en liefde teenoor die medegelowiges. Die bediendes onder die gelowiges word gemaan om hulle te onderwerp aan hulle werkgewers. Ja, al die gelowiges moet nederig en beskeie wees. Hulle moet in diens van die hele gemeenskap staan. Hulle moet dien omdat Christus die voorbeeld gestel het deurdat Hy Homself in diens aan sy kinders gegee het.

Met dié lewenshouding moet God gedien word. Die lede van die gemeente moet só optree dat daar nie van die gemeente, as liggaam van Christus, kwaad gepraat kan word nie. Hulle voorbeeldige lewenswandel het baie duidelik ook ten doel om Christus in die wêreld te verkondig. Met hulle lewe moet hulle die evangelie van Jesus Christus uitdra, sodat die mense wat buite die gemeente staan, ook na Christus toe getrek sal word. Hulle lewe moet die Woord van die lewe, die genade van God in Jesus Christus bevestig en nie weerspreek nie.

Vraag:

- Dien ons lewe as voorbeeld om daardeur ook ander mense nader aan Christus en sy kerk te trek, of stoot ons hulle af?

Gesang 266:1**Gebed:** Gesang 267.

14 Junie

1 Petrus 3:1–12

'n Nuwe huwelik

Die geloof in Jesus Christus verander 'n mens se hele lewe. Dit maak jou lewe nuut. Dit beïnvloed jou optrede teenoor alle mense. Ook die optrede van man en vrou teenoor mekaar in die huwelik word deur die geloof beïnvloed. Hulle is mede-erfgename van die genadegawe van die lewe en dit bring mee dat hulle met nuwe oë na mekaar kyk.

Wanneer Petrus die vrouens aanspreek, moet ons onthou dat dit in dié tyd dikwels gebeur het dat vrouens Jesus Christus in die geloof aangeneem het, terwyl hulle mans ongelowig gebly het. Hierdie vrouens moes egter nie hulle mans verlaat nie, maar nog steeds onderdanig aan hulle wees. Verder word hulle opgeroep om met 'n voorbeeldige en Godvresende lewe ook teenoor hulle mans van Jesus Christus te getuig. Só sou hulle, sonder om 'n woord te sê, hulle mans vir Jesus Christus kon wen.

Die mans weer word opgeroep om verstandig met hulle vrouens saam te leef. Hulle moet die nodige eerbied en respek teenoor hulle vrouens betoon en in ware liefde met hulle vrouens saamleef. Die koms van Jesus Christus het trouens aan die vrou nuwe waarde gegee, want aan haar het eer toegekom. Saam met haar man wag ook die vrou op die genade van die lewe. Saam moet hulle veral ook bid om God se genade en dat Jesus Christus ook in hulle huwelik teenwoordig sal wees. Saam kan hulle daarna streef om deur hulle huwelik iets sigbaar te maak van dié liefde wat daar is tussen Christus, die Bruidegom en sy gemeente, die bruid.

Vraag:

- Watter goeie daade het u vandag teenoor u gesinslede bewys?

Gesang 336:1, 2

Gebed: Genadige Vader, ons loof en dank U dat ook ons huwelik en gesinslewe geheilig is deur U genade. Help ons om mekaar ook só raak te sien en daarvolgens te lewe.

Amen.

Die strydende kerk

In hierdie Skrifgedeelte troos Petrus dié Christene wat vreemdelinge en bywoners op die aarde is. Hulle word verstoot en verag deur hulle heidense volksgenote. Hulle moes dus lyding verduur van dié mense saam met wie hulle vroeër sonde gedoen en afgode gedien het. Die lyding het daarin bestaan dat daar van hulle kwaad gepraat is, en dat hulle belaster en beswadder is. Hulle het dus gely omdat hulle die Here gedien het en aan Hom gehoorsaam was.

Om te ly terwyl jy in diens van God goed doen, is geen skande nie. Dit is wel 'n skande om te ly wanneer jy gestraf word oor die kwaad wat jy gedoen het. Die enigste antwoord op dié soort lyding is om aan te hou om goed te doen en om op God te bly vertrou. Deur aan te hou goed doen, kan jy miskien dié mense onder wie se hand jy ly, skaam maak en hulle selfs vir God se saak wen. 'n Mens se lyding herinner jou ook aan die lyding van Christus, en sy lyding is vir ons 'n vertroosting, want dit was lyding ter wille van ons sondes. Ons lyding sal in elke geval nie lank duur nie, want dit is tydelik. Dit is van verbygaande aard. Spoedig sal Jesus Christus weer kom. En dán sal God se kinders wat in gehoorsaamheid aan sy Woord goed gedoen het, gered word en die goddeloses en sondaars wat nie in Jesus Christus glo nie, sal gestraf word.

Vraag:

- Is daar ook in u lewe iets te sien van die lyding ter wille van Jesus Christus? As u niks daarvan ondervind nie, vra uself ernstig die vraag af of daar genoeg van die geloof in u lewe sigbaar word.

Gesang 191:1 en 4

Gebed: Gesang 122:5.

Wees nederig!

In 'n paar laaste vermaninge in sy brief, hou die apostel Petrus nederigheid aan sy lesers voor as dié karaktertrek wat by gelowiges pas. Dit geld ook die ouderlinge aan wie se sorg die gemeente – die kudde van God – toevertrou is. Hulle moet nie met dwang, óf ter wille van eie gewin, óf op 'n baasspelerige manier oor die gemeente toesig hou nie. Hulle moet 'n voorbeeld vir die kudde wees. Hulle moet onthou dat die gemeente eintlik die eiendom van die Here is en dat hulle aan Hom rekenskap sal moet gee. Hulle moet dus nederig wees, desnieteenstaande die hoë roeping wat hulle ontvang het. En as die ouderlinge nederig moet wees, hoeveel te meer geld dit nie die jongeres nie. Hulle moet aan die ouer mense onderdanig wees. Ja, die hele gemeente moet nederig wees en mekaar help.

Hierdie nederige en hulpvaardige houding is ook in ons tyd nog 'n Bybelse eis. Ook ons moet onthou dat dit die houding is wat by kinders van God pas. Die Here Jesus self het vir ons die voorbeeld gestel toe Hy met die laaste nagmaal neergebuk het om sy dissipels se voete te was. Hoogmoed pas nie by 'n gelowige nie en 'n Christen kan homself nooit verhef nie. Nee, dit berus by God en Hy sal aan die einde van die tyd verhoog wie Hy wil. Hier op die aarde moet 'n mens in nederige afhanklikheid van God lewe. Jy moet in die gebed al jou bekommernisse op Hom werp, want Hy sorg vir jou. Hy sal jou veilig bewaar teen die aanslae van die Bose. Hy sal vir jou krag gee om weerstand te bied teen die mag van die Duiwel. Hy sal aan jou uiteindelik deel gee aan die hemelse heerlikheid.

Vraag:

- Word ons as Christene in ons tyd ook nog uitgeken aan hierdie lewenshouding? Bespreek.

Gesang 259:1, 2

Gebod: Vader, ons dank U vir die nuwe lewe waaraan ons deel kan hê deur die geloof in u Seun, Jesus Christus. Ons dank U dat Hy ons met sy bloed losgekoop het uit die mag van die sonde en die dood. Ons dank U dat ons u ewige heerlikheid kan verwag en dat ons nou reeds hier op aarde u volk kan wees en u verlossingsdade kan verkondig.

Ons bid Vader, dat U ons sal help om aan U getrou te bly. Help ons om ons nie te laat afskrik deur lyding wat ook ons deel mag wees omdat ons glo nie. Help ons om in nederige afhanklikheid U te eer as die Heer van ons lewe.

Vergewe ons ook al ons sonde om Jesus Christus ontwil.

Amen.

17 Junie

Judas:3-16

Genade beteken nie dat ek kan leef soos ek wil nie

Genade is die feit dat God steeds vir ons 'n God is ten spyte daarvan dat ons Hom nie wil erken nie, en leef soos ons wil. God reken ons hierdie sonde nie toe nie. **God wil steeds vir ons 'n God wees.** Dit het Hy reeds in Christus bewys. God gee Homself aan ons. Ons hoef niks te doen om God te verkry of te verdien nie. Ons moet God net deur die geloof aanvaar en word dan deur die Woord verseker dat God ons genadig is, dat Hy vir ons 'n God is ten spyte van ons sonde.

Nou is dit egter so dat sommige mense van God se genade 'n goedkoop genade maak. Hulle dink dat die genade wat die mens van God ontvang, hulle 'n vrypas gee om te leef en te maak soos wat hulle wil. Hulle argumenteer dan soos volg: "Jy moet net glo. Dit is al wat belangrik is. As jy glo, is jy gered en dan maak die res nie saak nie; ook nie die manier waarop jy leef nie." Geloof is dus vir diegene wat só redeneer 'n soort kennis wat jou red en het niks met die res van jou lewe te make nie.

Dit wil voorkom asof die dwaalleraars teen wie die geskrif geskryf is, ook só geglo het. Daar staan in vers vier dat hulle die genade van God misbruik het. Hulle was van mening dat die genade van God aan die mens 'n vrybrief gee om te leef soos hy wil. Dit het meegebring dat hulle losbandig geleef het. Dit het vir hulle net gegaan om die bevrediging van hulle eie natuurlike drange. Ons lees ook onder andere dat hulle Jesus Christus verwerp het en daarop aanspraak gemaak het dat hulle sekere openbaringe ontvang het.

Hierteen wil die skrywer ons ernstig waarsku. Die genade van God beteken nie dat die mens nou kan leef soos hy wil nie. Die **geloof in God en die genade** wat ons **van God ontvang, roep ons juis op tot 'n bepaalde optrede**. Dit roep ons op tot **gehoorsaamheid aan God** om te leef volgens sy wil. As ons leef soos ons wil en doen soos dit ons behaag, maak ons God se genade goedkoop en kragteloos vir ons eie lewe.

Vrae:

- Beteken genade dat ek kan leef soos ek wil?
- Hoe sien jou lewe daar uit wat betref hierdie aspek?

Gesang 226:1

Gebed: Vader in die hemel, ons dank U dat U ons God wil wees ten spyte van ons sonde en skulde.

Amen.

18 Junie

Judas:17–23

'n Ware, opregte geloof gee betekenis aan en vastigheid in ons lewe

Daar is twee maniere hoe 'n mens kan leef. 'n Mens kan probeer om self jou lewe in te rig en betekenis daaraan probeer gee volgens eie insig en wysheid, of jy kan jou lewe inrig volgens die Woord van God. Ek en jy moet besef dat dit nie gaan baat as ons vastigheid in die lewe deur ons eie wysheid soek nie. Dit is slegs moontlik deur ons lewe volgens die Woord in te rig en in God te glo, dat ons van die lewe 'n sukses kan maak. Daarom is dit noodsaaklik dat die gelowige aan die regte leer sal vashou, want dit is die enigste leer wat ons staande hou in die lewe.

Ons het gesien dat dit in ons gelese gedeelte gaan om 'n waarskuwing teen dwaalleraars. Hulle het sekere mense op die verkeerde pad gebring deur onwaarhede aan hulle te verkondig. Dit het verdeeldheid in die gemeente gebring. Daarom kom die oproep tot die gelowiges om voort te gaan om hulle lewe te bou op die geloof in God. Dit is slegs hierdie geloof in die waarheid wat hulle staande sal hou. Die dwaalleraars het hulle eie wysheids verkondig wat slegs meegebring het dat die mens van God af weggelei word.

Ons kry vandag nog mense wat die Bybel gebruik, of voorgee dat hulle dit

gebruik om dan maar net hulle eie waarhede te verkondig. Eintlik wil hulle sê wat hulle wil en hulle lewe inrig soos dit hulle pas, of soos hulle dink dit die beste sal wees. Op die ou end gaan dit nie om geloof nie, maar om hulle eie saak te bevorder.

Dit is belangrik om te besef dat dit slegs **geloof** is wat die lewe die moeite werd kan maak. Geloof in God, en nie ons eie mensgemaakte wysheid nie, gee vastigheid aan ons. Indien ons vas bly glo, sal ons ook gou kan onderskei wat waarheid is en wat menslike wysheid is.

Vrae:

- Op watter twee maniere kan die mens sy lewe leef of inrig?
- Is die volgende stelling waar of vals:
'n Ware vaste geloof sal ons die vermoë gee om te onderskei tussen ware geloof en valse mensgemaakte wysheid?

Gesang 252:1

Gebed: Here, wil U self deur U Gees die geloof in ons werk tot U eer.

Amen.

19 Junie

Judas:17-23

Ons besorgdheid teenoor hulle wat nie meer vas glo nie

Wat is u houding teenoor mense wat nie meer glo soos hulle behoort te glo nie? Hoe reageer u teenoor mense wat begin twyfel oor sekere sake en daarom nie meer die kerk so gereeld besoek nie? Hoe tree ons op teenoor diegene wat deur ander beïnvloed word om sodoende van die kerk af weggerokkel te word? Is ons werklik besorgd oor hulle wat buite die kerk staan terwyl ons weet dat hulle nie die regte geloof bely nie?

Die skrywer handel in hierdie Skrifgedeelte oor hoe opgetree behoort te word teenoor die gemeentelede wat onder die invloed van dwaalleraars gekom het. Dit is duidelik dat die mense nie aan hulleself oorgelaat behoort te word nie. Daar is 'n bepaalde besorgdheid teenoor hulle. Daar moet met hulle gehandel word.

Daar is 'n groep mense wat twyfel wat waar en reg is, en wat nie. Teenoor hulle moet daar met liefde en begrip opgetree word. Aan hulle moet opnuut getoon word wat die ware evangelie is. Dan wil dit voorkom asof daar 'n groep is wat verder afgedwaal het. Hulle moet soos hout uit die vuur geruk word, sodat hulle bevry kan word. Met ander woorde, daar moet daadwerklike pogings aangewend word om hulle weer terug te bring. Dan is daar dié wat al baie ver afgedwaal het. Teenoor hulle moet daar baie versigtig opgetree word met die nodige oordeelkundigheid. Wat duidelik is, is dat die nodige oordeelsvermoë gebruik moet word en dat die mense nie aan hulleself oorgelaat moet word nie.

Ons het soms 'n houding onder ons dat ons sulke mense maar moet laat begaan, dat dit hulle saak is wat hulle doen en dat dit niks met my te doen het nie. Só 'n

gesindheid mag daar nie onder ons wees nie. Ons moet ons verantwoordelikheid teenoor sulke mense nakom deur met hulle in liefde te handel en hulle terug te bring na die ware evangelie.

Vrae:

- Hoe behoort ons houding te wees teenoor dié wat nie meer werklik deel van die Kerk is nie?
- Sal 'n mens presies dieselfde met alle mense handel, of sal 'n mens die nodige oordeelsvermoë gebruik?

Gesang 252:2

Gebed: Here, U alleen kan die onverskilliges en ongelowiges bekeer. Dit is ons bede dat U ons so sal sterk dat ons met groter oortuiging getuies van U evangelie sal wees.

Amen.

20 Junie

2 Petrus 1:3–11

Is jou lewe 'n bewys dat jy 'n gelowige is?

Daar is baie mense wat sê dat hulle in God glo en deel in die nuwe lewe wat in Christus 'n werklikheid geword het. Hulle kan selfs sover gaan om daarop aanspraak te maak dat hulle beter Christene as ander is. Maar wanneer 'n mens hulle lewens van nader bekyk, sien 'n mens niks van hierdie geloof nie en wil dit voorkom asof hulle God glad nie ken nie. As ons só lewe, kan ons nie praat van geloof nie. Deur ons optrede moet dit duidelik blyk dat ons geloof in God ons lewe nuut gemaak het.

Die mens word deur Jesus Christus opgeroep tot geloof en gehoorsaamheid aan God. Die mens word dus voor 'n geloofskeuse gestel. Wanneer die mens positief op hierdie keuse reageer, dus in God glo, ontstaan daar 'n nuwe verhouding tussen die mens en God. In hierdie verhouding skenk God aan die mens die moontlikhede of die gawes om Hom te dien en sy lewe na God se wil te rig. Die gelowige word nou ook al God se beloftes deelagtig. Déúr die geloof word dit dus vir die mens moontlik om God waarlik te kan dien. God skenk hierdie moontlikheid aan die mens deur gawes en moontlikhede, maar aan die ander kant het die mens ook die verantwoordelikheid om hierdie gawes werklik in diens van God te gebruik – om te leef, nie vir onself nie, maar vir God.

Juis daarom moet iemand wat daarop aanspraak maak dat hy 'n gelowige is, hom beywer om deur sy lewe te bewys dat God hom geroep en verkies het (vers 10). As ons dít doen, wys ons mos dat hierdie geloof, wat 'n nuwe verhouding tot stand gebring en nuwe moontlikhede aan ons gegee het, 'n werklikheid in ons lewe geword het. Aan die ander kant moet iemand wie se lewe nie van hierdie dinge getuig nie, homself ernstig afvra of hy God werklik ken en of hierdie gawes

wat hy sê God aan hom geskenk het, werklik deel van sy lewe is. Dit is 'n vraag wat u eerlik moet beantwoord.

Vrae:

- Wat skenk God aan die mens as die mens in God glo, dus in 'n verhouding tot God staan (vers 3, 4)?
- Wat moet die mens hiermee maak (vers 10)?

Gesang 253:1

Gebed: Gesang 253:2.

21 Junie

2 Petrus 1:3–11

Ons moet werk aan ons geloofslewe

Daar is baie mense wat meen dat hulle, omdat hulle glo, nou nie meer hoef te verander nie. Hulle het nou alles bereik waarna hulle hul lewe lank gesoek het. Geloof beteken vir hulle dat hulle hulself nou as byna volmaak beskou.

Die Woord leer ons egter anders. Geloof roep ons juis op om ons lewens krities in oënskou te neem; om ondersoek in te stel of ons lewens na die wil van die Here is. Geloof vra dus juis van my, as mens, verandering. As gelowige word ek opgeroep om my lewe voor God in orde te bring.

Ons weet reeds dat God aan die gelowiges die gawes skenk om hulle in staat te stel om as gelowiges in die wêreld te leef. As gelowiges moet ons dus nie passief wees nie, maar moet ons juis dié gawes wat ons ontvang het, gebruik en ontwikkel. Ons kan nie verwag dat ons lewe vanself sal verander nie, maar ons moet daadwerklik werk aan die ontplooiing van hierdie gawes.

Vanaf vers 5 word beskryf hoe 'n gelowige se lewe behoort te lyk. Dit begin by geloof en loop dan uit op die liefde. 'n Gelowige se lewe behoort gekenmerk te word deur kennis van die wil van God. Dit word gekenmerk deur selfdisipline om aan die wil van God gehoorsaam te wees. Dit is 'n lewe wat daarvan spreek dat die gelowige ten spyte van druk, teleurstellings en lyding kan volhard in die geloof. Dit is 'n lewe waarin daar in liefde opgetree word teenoor alle mense.

Aan ons word die vraag gestel of ons, wat daarop aanspraak maak dat ons gelowiges is, se lewens dié kenmerke toon en indien nie, of ons bereid is om daaraan te werk?

Vrae:

- Beteken dit dat as ek glo, ek nie hoef te verander nie?
- Hoe behoort 'n gelowige se lewe daaruit te sien?

Gesang 253:3

Gebed: Here, sterk ons so in die geloof dat ons U nooit ontrou sal word nie. Skenk ook aan ons 'n aangename nag.

Amen.

22 Junie

2 Petrus 3:1-18

Die dag van die Here

Daar is baie geloofsake waaroor ons graag praat, maar daar is ook dié sake waaroor ons selde of ooit praat. Een van die sake is die wederkoms van God.

Baie redes kan daarvoor aangevoer word. Een van die redes is dat ons nie meer met die nodige erns en verwagting leef dat God weer kom nie. Dit is nie meer vir ons 'n werklikheid nie. Aan die ander kant is ons ook bang om daaroor te praat; dit is iets waaroor ons nie met sekerheid kán praat nie omdat ons nie presies weet wat gaan gebeur nie. En omdat dit vir sommige nie meer 'n werklikheid is nie, leef hulle van dag tot dag sonder enige doel, so asof daar nie iets is waarna die mens kan uitsien nie. Ander weer, leef net soos hulle wil omdat hulle dink dat daar nooit so iets gaan plaasvind nie.

Ons gelese gedeelte handel spesifiek oor die wederkoms van God. Dit wil voorkom asof die eerste Christene die wederkoms van God baie gou verwag het. Toe dit egter nie gebeur nie, het die mense die Christene begin spot en gesê dat alles maar presies dieselfde bly en dat daar nie 'n wederkoms gaan plaasvind nie. Die skrywer wil die gelowiges nou opnuut wys op die werklikheid van die koms van Christus. Ons kan nie ons maatstawwe op God van toepassing maak nie. Vir die Here is een dag soos 'n duisend jaar en duisend jaar soos een dag. Die feit dat God nie so gou kom nie, beteken nie dat Hy nie meer kom nie. Sy koms staan nog vas en juis daarom word die lesers opgeroep tot gehoorsaamheid aan God.

Ons moet opnuut weer onder die besef gebring word dat die koms van God 'n werklikheid is. As gelowiges hoef ons nie bang te wees vir dié dag nie omdat ons gelowiges is. Diegene wat net van dag tot dag leef asof daar niks is om voor te leef nie, moet opnuut bewus word van hierdie werklikheid. Die werklikheid van die wederkoms vra aan elkeen van ons of ons as gelowiges leef.

Vraag:

- Praat u en u huismense ooit oor die wederkoms?

Gesang 171:1

Gebed: Gesang 181:1.

23 Junie

2 Petrus 3:1-18

Wanneer sal die dag van die Here plaasvind

Ons het onder die besef gekom dat ons weer opnuut bewus moet word van die

werklikheid van die koms van God. Presies hoe daardie koms gaan wees, kan ons nie sê nie, maar wel dat dit vir seker gaan plaasvind.

'n Vraag wat ons dikwels kwel, is **wanneer** die Here weer sal kom? Is dit moontlik om die tyd te bepaal? Daar is sekere groepe en mense wat reken dat hulle die presiese dag en datum kan bepaal. In die hede en in die verlede tref ons sulke pogings aan. So was daar mense wat gesê het dat Christus in die jaar 100 nC sou kom, aangesien dit 70 jaar na die kruisiging was (omdat Daniël van sewentig weke gepraat het). Dan was daar diegene wat daarvan oortuig was dat Christus kort vóór die middel van die vorige eeu sou kom, aangesien die tiende keiser toe regeer het en Daniël van tien konings geprofeteer het. Dan was daar 'n groep, die Montaniste, wat die wederkoms in 150 nC verwag het, aangesien dit 120 jaar na die kruisiging was, want volgens hulle het God die mens in Genesis 6:3 120 jaar tyd gegee.

Sulke pogings het geen waarde nie vir die eenvoudige rede dat dit niemand beskore is om die tyd van die koms van Christus te kan bepaal nie. Daaraan herinner die Skrif ons self. In Matteus 24:36 lees ons: *"Maar niemand weet wanneer daardie dag en uur kom nie, nie die engele in die hemel nie en ook nie die Seun nie. Net die Vader weet dit."* Enigeen wat poog om dié datum te bepaal, poog om te doen wat die Woord baie duidelik sê ons nie kan doen nie.

In ons gelese gedeelte kom dit ook na vore. Hier word gesê dat die Here se koms soos 'n dief in die nag sal wees. Dit is nie bepaalbaar nie en onverwags. En omdat daar mense is wat die Christene begin spot het oor die feit dat God nie kom nie, wil die skrywer sê dat God definitief sal kom, maar dat God se tyd nie die mens se tyd is nie. Daarom is dit nie ons werk om die dag van God se koms te probeer bepaal nie, maar om elke dag só te leef asof ons God enige oomblik verwag.

Vrae:

- Kan ons die datum van die wederkoms bepaal?
- Hoe behoort ons elke dag te leef?

Gesang 177:1, 2

Gebed: Gesang 181:2.

24 Junie

Psalm 8:1–10

God het die heelal geskep

Daar wag 'n groot wonder op jou as jy in die nag buite jou huis in die donker gaan staan en boontoe kyk. Daar is ses duisend sterre bo jou wat met die blote oog gesien kan word. Daar is ook nog dertig biljoen sterre wat met teleskope opgespoor kan word. Al hierdie sterre is deel van net één sterrestelsel, naamlik die Melkweg. Daar is talle ander sterrestelsels wat groter is en verder van die aarde af lê met biljoene meer sterre. Die afstande tussen die sterre is onbeskryflik groot. Die ster wat binne die Melkweg die naaste aan die aarde is, is Alfa Centauri. Hy is ongeveer vyf ligjare van ons af. Dit is 'n relatief klein afstand in vergelyking met

die afstand wat die Andromeda-sterrestelsel van ons af is. Lig neem meer as drie miljoen jaar om ons van daardie stelsel af te bereik.

Waar is die einde van die heelal? As hy 'n einde het, wat lê agter dié einde? Dis duiwelingswekkende gedagtes.

Die heelal is onbeskryfbaar groot. En nog méér onbeskryfbaar groot is God wat hierdie magtige ruimte geskep het. Net so onbeskryfbaar is die wonder dat hierdie enigste God Hom deur middel van die Bybel aan ons op die klein planeet, aarde, bekendgemaak het. Ons kan net met bewondering na dié grootsheid van die skepping kyk en uitroep: *"Here, ons Here, hoe wonderbaar is u Naam oor die hele aarde, hoe glansryk alles wat U in die hemelruim geplaas het."*

Vraag:

- Hoe sal ons ooit die grootheid van God kan peil as ons nie eers die grootheid van die skepping kan vasstel nie?

Psalm 8:1, 2

Gebed: Psalm 8:3, 4, 7.

25 Junie

Johannes 1:1–14

Jesus is ons Here

Jesus was 'n gewone mens soos jy en ek. Soos ons, is hy uit 'n vrou gebore. Hy het in 'n gesin met broers en susters grootgeword. Tog is daar iets uitsonderlik omtrent sy geboorte wat Hom van ons onderskei. En dit is dat Hy vóór die skepping van die groot heelal alreeds gelewe het.

Die Bybel sê dat alles deur Jesus tot stand gekom het. Die Bybel sê ook hoekom dit moontlik was. Jesus het vóór die skepping al gelewe en Hy het alles geskape omdat Hy self ook ewige God is. As God was Hy reeds met die skep van die heelal daarby betrokke en as God heers Hy oor die skepping. Daarom is Hy ons Here. En daarom is Hy nie net ons Here nie, maar is Hy Here oor die ganse heelal.

Vraag:

- Wat verstaan u onder die belydenis dat Jesus die ewige Seun van God is?

Gesang 183:1, 3

Gebed: Ons dank U Vader, dat u Jesus, u ewige Seun, ter wille van ons 'n mens laat word het.

Amen.

26 Junie

Lukas 1:26–38

Jesus se uitsonderlike geboorte

Elke mens wat gebore is, het 'n pa wat hom verwek het en 'n ma uit wie se liggaam

hy gebore is. Die begin van ons lewe is verbind aan 'n pa en 'n ma en aan die dag en datum waarop ons gebore is.

Jesus het net soos ons ook 'n aardse ma gehad. Haar naam was Maria. Hy is uit haar liggaam gebore. Maar anders as ons, het Hy nie 'n aardse pa gehad wat Hom verwek het nie. Die Bybel leer dat die Heilige Gees Hom in Maria verwek het.

Wat beteken hierdie uitsonderlike gebeurtenis? Jesus het vóór sy geboorte reeds van ewigheid af in die hemel gewoon. Hy kon daarom nie die begin van sy lewe eers op die aarde gehad het nie. Hy bestaan van altyd af. Hy is ewige God. Met sy geboorte uit die liggaam van 'n vrou het Jesus iets heel besonders gedoen. Hy het, terwyl Hy God gebly het, ook 'n mens geword soos jy en ek. Die Heilige Gees het hierdie wonder laat gebeur, naamlik dat Jesus, wat ewige God is, ook 'n mens kon word soos ons.

Hierdie wondergeboorte het gebeur, sodat Jesus as 'n mens soos ons, God op 'n verstaanbare manier aan mense kon bekendmaak.

Vraag:

- Waarom het Jesus 'n mens geword net soos ons?

Gesang 94:1, 2

Gebed: Gesang 94:4.

27 Junie

Johannes 8:21–30

Jesus is God wat mens geword het

Jesus het in sy gesprekke met mense bekendgemaak dat Hy die ewige God is wat as 'n mens Homself aan mense kom openbaar het. Somtyds het Hy dit sommer direk gesê. Volgens Johannes 10:30 sê Hy byvoorbeeld: *“Ek en die Vader is een.”*

Dikwels het Hy sy Godheid op 'n meer bedekte wyse geopenbaar. In die gelese Skrifgedeelte maak Jesus van 'n formule gebruik om sy Godheid bekend te stel. In vers 24 en 28 beskryf Hy Homself met die woorde: *“Ek is wat Ek is . . .”*

Hierdie formule is deur God gebruik om Hom aan Moses te openbaar. Ons lees daarvan in Eksodus 3:14. Hiervolgens het God op 'n vraag van Moses na wie Hy is, geantwoord: *“Ek is wat Ek is.”*

Wanneer Jesus aan die Jode sê, *“Ek is wat Ek is”*, sê Hy aan hulle dat Hy God is. Sommige Jode wou hom stenig omdat hulle gedink het dat Hy godslanderlik praat. Ander het egter in Hom begin glo: dat Hy werklik God is wat as 'n mens tussen mense geleef het. Só het Tomas óók na die opstanding teenoor Jesus bely: *“My Here en my God.”* Só bely ons as kerk ons geloof in Jesus teenoor die wêreld.

Vraag:

- Wat is die kern van ons belydenis aangaande Jesus?

Gesang 84:2

Gebed: Troue Vader, ons dank U dat U is wat U is in U liefde. Dankie dat ons U mag ken deur Jesus ons Here.

Amen.

28 Junie

Matteus 27:27–318

Jesus het vir ons sondes gely

Jesus het nie net 'n wondergeboorte beleef nie; Hy het ook 'n taak in ons wêreld kom verrig wat niemand Hom kan nadoen nie. Hy het vir ons sondes kom ly!

Wat sou die laaste sin beteken? Die Bybel leer dat alle mense sondaars is. Dit beteken dat nie alle mense God nie ken nie. Dit beteken ook dat nie alle mense volgens die wil van God leef nie. Die wil van God is dat ons Hom sal liefhê en dat ons ons medemens moet liefhê soos onself.

Sondaars het God nie lief nie en haat ook hul medemens. En daarom straf God die mens. Jesus het egter die straf wat God vir ons beplan het, op Hom geneem asof hy 'n sondaar soos ons is. Jesus is deur God in ons plek gestraf. Die gevolg is dat ons nou deur God van ons sonde vergewe word en sonder vrees vir straf mag lewe.

Wanneer ons van Jesus se lyding in die Bybel lees, weet ons dat dit 'n teken is dat Jesus vir ons sondes gestraf is. God sal ons nie meer straf nie. Hy vergewe ons. Jesus het ons verlos van God se straf, daarom aanbid ons Hom.

Vraag:

- Wat beteken Jesus se lyding vir ons?

Gesang 122:5

Gebed: Ons Vader, ons dank U dat ons sonder vrees vir U straf kan lewe. Ons loof U in Jesus se Naam, wat ons straf klaar gedra het.

Amen.

29 Junie

Matteus 27:32–44

Jesus is gekruisig

In die ou tyd is mense op verskillende maniere gestraf vir die wandade wat hulle gepleeg het. Party mense is onthoof, ander is met klippe doodgegooi en sommige is aan die brand gestee. Nog 'n groep misdadigers is gekruisig. Hulle is aan houtpale wat in die vorm van 'n kruis aan mekaar vasgemaak is, vasgespyker. Daar is hulle laat hang totdat hulle dood is.

Jesus is ook gekruisig, maar Hy was nie 'n misdadiger nie. Hy was die volmaakte mens. Hy was sonder enige sonde. Hoekom is Hy dan gekruisig?

Die Bybel leer dat Hy in ons plek daardie verskriklike dood gesterf het. Dit is jy

en ek wat 'n verskriklike dood voor God moes sterf om vir ons sondes te betaal. Nou het Jesus ons van God se straf verlos. Ons is vrygespreek en hoef glad nie meer die straf van God te vrees nie. God het ons só lief dat Hy eerder vir Jesus as vir jou en my aan die kruis laat sterf het. Daarom kan ons God sonder vrees met vreugde dien en liefhê.

Vraag:

- Hoef ons nog God se straf te vrees?

Gesang 118:2

Gebed: Here, dankie dat U in ons plek daardie verskriklike dood gesterf het. Help ons om U met vreugde en oorgawe te dien.

Amen.

30 Junie

Matteus 27:45–61

Jesus het gesterf en is begrawe

Alle mense wat gebore is, sterf een of ander tyd. Niemand sal hierdie lot vryspring nie. Selfs Jesus het gesterf en Hy is begrawe soos die mense van sy tyd.

Waarom is dit dan só belangrik dat ons moet glo en bely dat Jesus gesterf het en opgestaan het? Daar is 'n baie goeie rede hiervoor.

Anders as ander mense wat sterf, het Jesus nie in die graf as 'n gestorwe mens bly lê nie. Hy het op die derde dag uit die graf uit opgestaan en Hy lewe. Om in sy opstanding uit die dood te glo, is dit baie belangrik om te weet en te glo dat Hy óók gesterf het en dat Hy begrawe is. Dit is vir ons belangrik om te weet dat Hy regtig dood was, want sonder sy dood kon geen opstanding uit die dood plaasvind nie.

Ons geloof dat Jesus regtig gesterf het en begrawe is, is die noodsaaklike voorspel tot ons geloof in die groot wonder dat Hy die dood oorwin het.

Vraag:

- Wat is die vrugte van Jesus se oorwinning oor die dood vir ons?

Gesang 137:1, 2

Gebed: Gesang 139:3.

1 Julie

Johannes 20:24–31

Jesus het opgestaan uit die dood

Jesus se lewe word deur 'n aantal wonders begelei. Sy geboorte sonder 'n aardse pa, die opwekking van dooies en die genesing van siekes is wonders wat sy lewe as die God-mens omring het. Die gróótsste wonder het egter plaasgevind nadat Hy

gekruisig en begrawe is en gesterf het. Hy het op die derde dag uit die graf opgestaan en Hy lewe.

Ná sy opstanding het Hy aan verskillende mense verskyn om te bewys dat Hy regtig lewe. Een van hierdie mense is die dissipel Tomas. Tomas het aanvaar dat Jesus gesterf het en dat die lewe van Jesus daarmee vir altyd verby was en daarom het hy die berig van die ander dissipels dat Jesus lewe, nie geglo nie. Hy sou alleen glo dat Jesus lewe as hy Jesus kon sien en aan Hom kon vat.

Jesus verskyn dus ook aan die kritiese Tomas. Tomas het gesien en geglo. Hy bely die ware wese van Jesus: *"My Here en my God!"*

Dit staan vas in die mond van die kritiese Tomas dat Jesus lewe. Ons bely daarom saam met Tomas: *"My Here en my God."*

Vraag:

- Op grond waarvan het Tomas geglo?

Gesang 137:1–4

Gebed: Here, ons bely U is ons Here en ons God.

Amen.

2 Julie

Handelinge 1:1–11

Jesus se hemelvaart en wederkoms

Die Bybelskrywer Lukas, vertel in sy evangeliebeskrywing en in die Handelinge van die apostels dat Jesus 'n hemelvaart ná sy verskyning aan verskillende mense beleef het. Hemelvaart beteken dat Jesus na die wêreld van God teruggekeer het. Dit is die wêreld waar Hy gewoon het voordat Hy as mens in Betlehem gebore is.

Sy hemelvaart beteken dat Hy met sy menslike liggaam teruggekeer het na God toe. Daarmee word aan ons die versekering gegee dat Jesus vir ons die pad oopgemaak het om ook met ons aardse liggame eendag by God tuis te kom.

Op hierdie oomblik is Jesus nog by God die Vader in die hemel. Vandaar regeer Hy oor die ganse heelal. Hy lei die geskiedenis van die wêreld na 'n einde toe.

Die einde van die wêreldgeskiedenis sal saamval met die wederkoms van Jesus. Wederkoms beteken dat Jesus finaal na die wêreld sal terugkeer om gelowiges te red en ongelowiges te veroordeel. Die gelowiges word gered, sodat hulle ewig sal lewe. Die ongelowiges word veroordeel, sodat hulle vir ewig dood sal wees.

Jesus se hemelvaart het in die lig van sy wederkoms 'n ernstige oproep tot ons almal. In afwagting op die wederkoms van Jesus moet ons nou, in die tyd tussen hemelvaart en wederkoms, seker maak dat ons in Jesus glo en Hom dien. Die Bybel waarsku dat Hy met sy wederkoms van elkeen rekenskap van sy doen en late sal vra. Ons wag op die wederkoms van Jesus terwyl ons in Hom glo, tot Hom bid en vir Hom werk.

Vraag:

- Dink u die wederkoms geniet onder ons genoeg aandag?

Gesang 154:2**Gebed:** Gesang 155:2.

3 Julie

Handelinge 2:1–11

Die Heilige Gees en geloof

Tien dae ná Jesus se hemelvaart het God nóg 'n groot wonder in die wêreld laat plaasvind. Hy het die Heilige Gees na die wêreld toe gestuur om 'n baie belangrike werk te verrig.

Die werk van die Heilige Gees is om mense in Jesus te laat glo. Om dit reg te kry, maak die Heilige Gees van 'n baie besondere metode gebruik. Hy laat mense oor Jesus se lewe, werk en woorde preek. Hierdie prediking oor Jesus gebruik Hy dan sodat mense Jesus kan leer ken en om vertrouwe in Hom in hulle harte te verwek.

In die gelese paragraaf het ons 'n mooi voorbeeld van hierdie werk van die Heilige Gees. Die Heilige Gees het na die dissipels toe gekom en hulle laat preek, waarna mense in Jesus begin glo het. Een van die eerste dissipels wat gepreek het, was Petrus. Op grond van sy preek het die Heilige Gees omtrent drie duisend mense in Jesus laat glo.

Vandag gebruik die Heilige Gees onder andere die preke wat ons in die eredienste hoor om ons in Jesus te laat glo. Hy versterk ook ons geloof in Jesus deur hierdie prediking. Daarom is dit baie belangrik dat ons gereeld na die preke in ons gemeente sal luister, want daardeur word ons gelei sodat ons reg sal glo om gered te word.

Vraag:

- Waar kom die geloof vandaan?

Gesang 205:1, 2**Gebed:** Gesang 206:2.

4 Julie

1 Korintiërs 12:37–31

Ons is die liggaam van Christus

Mense wat in Jesus glo, word in die Nuwe Testament met baie beelde beskrywe. Elkeen van hierdie beelde beklemtoon een of meer kenmerke van gelowiges. 'n Bekende beeld waarmee gelowiges of die kerk beskrywe word, is dié van 'n skaaptrop wat deur die herder (dit is Jesus) versorg en beskerm word. 'n Ander beeld is dié van die lote wat uit die wingerdstok groei en deur die landbouer (dit

is God die Vader) reg gesnoei word. In die gelese paragraaf word die kerk of gelowiges beskryf as die liggaam van Christus.

Met hierdie beeld wil die Nuwe Testament ons aandag veral op die funksie of werk van gelowiges vestig. Die Bybel leer ons hier dat die Heilige Gees aan gelowiges 'n verskeidenheid van gawes gee om in diens van Jesus in die wêreld te werk. Party het die gawe om God se boodskap te verkondig sodat mense in Hom kan glo. Ander het die gawe van wysheid en kennis. Dit is die mense wat die vermoë het om te studeer en nuwe dinge uit te vind. Ander het die gawe om siek mense gesond te maak. Hulle is die goeie dokters en verpleegsters onder ons.

Al die gawes wat jy en ek het, het twee sake in die oog. Die een is om deur ons getuienis oor Jesus geloof in Hom te wek. Die ander is om liefde aan ons naaste te bewys deur Hom te dien.

As ons God en medemens met woord en daad dien, is ons die lewende liggaam van Christus in die wêreld. Dan doen ons werke wat vir Hom aangenaam en goed is.

Vraag:

- Wend ons elkeen ons gawes genoegsaam aan in die diens van die Here?

Gesang 245:7

Gebed: Dankie Here dat U ons lidmate van U gemeente gemaak het. Lei ons deur u Gees sodat ons elkeen as lid van U liggaam, ons deel sal doen tot U eer. Amen.

5 Julie

2 Korintiërs 5:1–10

Ons glo dat ons ewig sal lewe

In die elf voorafgaande dagstukkies het ons aan die hand van die twaalf artikels verwys na wat God vir ons gedoen het. Hy het die heelal geskep; Hy het Jesus na ons wêreld toe gestuur om Hom in ons plek vir ons sondes te laat sterf; Hy het ook die Heilige Gees na ons toe gestuur om ons in God te laat glo. En daarby verwag God dat ons vir Hom sal werk. Waarom gaan dit alles?

God het ál hierdie dinge laat gebeur, sodat ons ewig sal lewe. Om ewig te lewe, beteken dat God ons sondes vergewe en dat Hy ons uit die dood uit gaan red. Nie alle mense sal hierdie gróóte wonder belewe nie. Die Bybel leer dat alleen dié mense wat in Jesus glo en Hom gehoorsaam, uit die dood sal opstaan om vir altyd by God te lewe.

Ons binnetree in die wêreld van God is nie verder weg as ons eie sterfdag nie. Die Bybel sê in die gelese gedeelte dat wanneer ons aardse tent afgebreek word, ons 'n vaste gebou in die hemel het. Dit beteken dat wanneer ons tydelike aardse bestaan deur die dood beëindig word, ons daar en dan die wêreld van God betree.

Die ontmoeting met God lê dus nader aan ons as wat ons dalk vermoed. Dit mag net om die draai wees. Laat ons daarom bly glo dat Jesus ons Verlosser is. Hy het

vir ons mens geword, gely, gesterf, en opgestaan, sodat ons sonder vrees die wêreld van God kan betree om Hom in vreugde te ontmoet.

Gesang 245:10

Gebed: Gesang 245:11.

6 Julie

Kolossense 1:24–2:3

Kan dit wees?

Lyding is nog altyd gesien as sinoniem met swaarkry, hartseer en moedeloosheid. Vir Paulus was lyding nie 'n vreemde ervaring nie. Ons lees in Handeling 9 en uit Paulus se eie pen in 2 Korintiërs 11:24 e a dat hy gewelddadig in die tronk gegooi is, lyfstraf gekry het en selfs by geleentheid gestenig is. Hy het ook honger en ontbering geken en tog het hy nooit gekla, of terneergedruk geraak, of 'n sweempie van opstandigheid laat blyk nie. Die merkwaardige is dat hy skryf: "*Ek is nou bly oor al die lyding. . .*"

Die rede vir hierdie onbegryplike uitspraak kan gevind word in Paulus se noue verbondenheid wat hy met Jesus Christus ervaar het. Dít lees ons in die voorafgaande gedeelte waar hy die beeld gebruik van Christus as die hoof en ons as sy liggaam. Christus se lewe is deurspek met lyding wat 'n hoogtepunt aan die kruis bereik het toe Hy onskuldig veroordeel is en gesterf het. Dit het vir Paulus en vir ons volkome versoening van ons sonde by God beteken.

Op dié wyse kry ons as sy liggaam deel aan die heerlike verlossing en genade wat Hy as ons Hoof en Heer vir ons moontlik gemaak het. Dit beteken egter ook dat ons deel aan sy lyding het. Paulus se blydschap is dus in die eerste plek oor die feit dat sy eie lyding vir hom bewys is dat hy aan Christus, die groot Lydende behoort.

Daar lê egter nog 'n tweede rede vir sy blydschap verskuil in hierdie gedeelte. Paulus se opoffering en lyding het dit moontlik gemaak vir ander wat sonder hoop in die toekoms was, om die rykdom van die liefde en genade van Christus in sy verlossingswerk te vind.

Vraag:

- Is dit moontlik om blydschap in my dienswerk te ervaar ten spyte van terugslae en moeilike omstandighede? Dink aan konkrete gevalle in u lewe en die van u gesin.

Gesang 122:1, 4. Hierdie lied is dan ook ons gebed.

Gebed: Ons sê dankie in ons lied vir U lyding wat vir ons die hoop van U kind te wees, gebring het.

Amen.

Verbonde in Jesus Christus

Dit het byna mode geword in ons leefwêreld dat nuwe openbaringe en insigte naas die Bybelse geplaas word – die sogenaamde “ekstras” wat moet bykom voordat ek ‘n kind van God kan wees.

In die gemeente van Kolosse was dit ook die geval toe dwaalleraars dié gemeente verwar het deur allerlei ekstras by die evangelie van Christus te voeg. Hulle was van mening dat deur engelevering en die onderhouding van die wet – veral dít wat vermy is volgens die gebod – ‘n bydrae gelewer sou word tot die verlossing in Christus.

Paulus stel dit onomwonde dat in Christus die volle wese van God beliggaam is en elke gelowige in verbondenheid met Hom, ‘n deel in hierdie volheid het. Die gelowiges was voor hulle bekering heidene, dood in hulle sonde. Maar die groot verandering in hul lewe het ingetree deurdat God hulle saam met Christus lewend gemaak het. Die skuldbewys van hul sonde, waarin al die eise vervat is, is ten volle vereffen aan die kruis – **alle** skuld is kwyteskeld!

Hierdie Christus het ook uit die dood opgestaan en deur sy genade die hoop op ‘n ewige lewe gevestig in die harte van begenadigde sondaars. As ons so nou aan Hom verbonde is, glo ons ook dat ons saam met Hom sal lewe en ook saam met Hom opgewek is omdat ons glo in die krag van God wat Hom uit die dood opgewek het (Kol 2:12). Wanneer ons deur die geloof aan Hom verbonde is soos die liggaam aan die hoof, glo ons dat ons in Hom alles het wat nodig is vir hierdie en ‘n toekomstige lewe, waarby **geen** ekstras gevoeg hoef te word nie. Dit verseker die doop ons op ‘n sigbare wyse as **genademiddel**.

Vraag:

- Wat beteken hierdie verbondenheid met Jesus Christus vir my?

Gesang 130:1–3

Gebed: Ons Vader in Jesus Christus, dankie vir U onmeetlike liefde. Dankie vir die hoop wat U in ons lewe gebring het. Leer ons om die vreugde in opoffering en lyding te ervaar, sodat ons nader aan U mag groei in diensbaarheid aan U en ander U kan ken soos ek U ken.

Amen.

‘n Verdraaide evangelie

Die mees verstommende aspek van menswees is dat ons dikwels maklik op sleeptou geneem kan word met ‘n verdraaide storie. Dit gebeur soms dat iemand

die vreeslikste storie aan ons oordra wat van alle waarheid ontbloot is, maar dat ons bereid is om dit sonder meer te glo as die waarheid.

Juis oor hierdie verskynsel spreek die apostel Paulus ook sy verbasing uit in sy skrywe aan die gelowiges in Galasië. Hoewel hulle die blye evangelie van versoening deur Jesus Christus wat God vir hulle bewerk het, gehoor en aanvaar het, raak hulle gou weer daarvan afvallig. Op aandrang van dwaalleraars van elders, neem hulle 'n verdraaide evangelie van wettisme aan. En die ergste van alles is dat, hoewel dit hulle in verwarring bring, hulle voortgaan om hierdie verdraaide evangelie te glo! Selfs 'n vroeëre uitspraak van die apostel, naamlik dat die "*vloek van God*" 'n mens sal tref as jy jou met 'n ander evangelie ophou, skyn geen indruk op hulle te maak nie.

Ook ons is deur die genade van Christus geroep, soos die Galasiërs! Die vraag aan ons is dus of ons nie dalk ook dikwels haastig is om mense (dwaalleraars) van elders, wat die evangelie van Christus probeer verdraai, sonder meer te glo nie? Sonder om die minste navraag te doen oor hierdie leraars se opleiding, of om seker te maak of dit wat hulle getuig, waar is, eet ons dikwels alles wat hulle verkondig vir soetkoek op. Die Here waarsku ons dringend en ernstig deur sy apostel dat verdraaiings tot verwarring lei, en uiteindelik tot vervloeking. Paulus sê: Daar is géén ander evangelie as dié evangelie wat hulle – die apostels – aan ons verkondig het nie! Ons moet dus versigtig wees om nie sonder meer alles vir die waarheid te glo nie! Die feit is dat daar mense is wat die blye evangelie van versoening deur Christus probeer verdraai en dit kan ons in verwarring bring!

Vrae:

- Het dit u al oorgekom dat iemand iets aan u oorgedra het wat u geglo het en dan later moes uitvind dat die persoon die waarheid verdraai het?
- Het u dit al beleef dat die verkondiging van 'n ander groep (kerk) u in verwarring gebring het oor sekere Bybelse uitsprake?

Gesang 245:11

Gebed: Ons Vader wat in die hemel is, maak ons asseblief standvastig en getrou en gee dat ons liefde vir U al hoe meer sal toeneem in begrip en fyn aanvoeling, sodat ons die dinge sal kan onderskei waarop dit werklik aankom.

Bewaar ons en laat ons dankbaar teenoor U lewe. As vrygespreekte sondaars wil ons u Naam loof en prys. Deurgrond ons harte, Here ons God, kyk of ons nie op die verkeerde pad is nie en lei ons op die beproefde pad! Ons bid dit in ons Here Jesus se Naam.

Amen.

9 Julie

Galasiërs 2:15–21

Die ware evangelie

Vir enige mens wat omgee en die mooi in die lewe nastreef, sal slegs die "ware

Jakob" goed genoeg wees. Dit is eintlik 'n wesenlike eienskap van enige normaal-geskepe mens om die ware produk bo die nagmaakte of vals produk te verkies.

Tog lyk dit dikwels of mense, wanneer dit hul godsdienst aangaan, deur een of ander mag belemmer word om volgens hierdie eienskap op te tree. Ten opsigte van ons geloof is ons só dikwels tevrede met nagmaakte (verdraaide) of valse waarhede.

Die apostel Paulus ag dit daarom ook noodsaaklik om die Galasiërs weer eens op die ware evangelie te wys. Die ware evangelie is dat 'n mens nie van sonde vrygespreek word deur die wet van Moses te onderhou nie, maar alleen deur in Jesus Christus te glo. Deur die eeue heen, van die skepping af, het die mens probeer om God se opdragte (gebooie) na te kom, maar gefaal. Die Bybel sê in die Ou en Nuwe Testament: Almal het gesondig en is ver van God af!

Maar God, in sy onbegryplike liefde vir die mens, kom los self die probleem op. Hoewel God aan die een kant die sonde van die mens haat en dit nie ongestraf kon laat bly nie, het God aan die ander kant die mens baie lief en wou Hy die mens genadig wees! En God alleen kon hierdie probleem oplos deur sy eie Seun in ons plek sondaar te laat word en Hom te straf! En die Bybel sê vir ons (Joh 1:12) dat as ons Christus, die Woord wat mens geword het, aangeneem het en in Hom glo, gee Hy vir ons die reg om kinders van God te word! Paulus sê in vers 19 en 20: *"Maar wat my betref, deur die wet is ek vir die wet dood sodat ek vir God kan lewe: ek is saam met Christus gekruisig, en nou is dit nie meer ek wat lewe nie, maar Christus wat in my lewe."* Dit is die ware evangelie!

Vrae:

- Is dit vir u belangrik dat u altyd die "ware Jakob" sal hê of doen?
- Sal 'n oortreding van die huisgesinreëls u u kindskap van u ouers laat verloor? Indien u antwoord "nee" is, bespreek dan die verskynsel dat ons dink ons kindskap van God het verval as ons sonde gedoen het!

Gesang 230:1-3

Gebed: Ons Vader, ons wil U loof en eer vir U liefde en genade. Dankie dat ons kan weet dat ons nie wette moet onderhou om vrygespreek te word nie, maar dat ons alleen in Christus Jesus ons Here moet glo.

Ons dank U vir geleenthede. Laat ons elke geleentheid aangryp om U te eer en te verheerlik. Lei ons nie in die versoeking nie, maar verlos ons van die Bose. Om Christus Jesus ontwil.

Amen.

10 Julie

Galasiërs 3:15-4:7

Kinders is tog nie slawe nie!

Mense wil graag iets aan hulle kinders nalaat. So vind ons soms gevalle waar ouers hulleself te kort doen om hulle kinders iets te laat erf. Ten einde te verseker dat

bemakings reg verdeel word, stel mense 'n testament op om hulle wil na hulle dood bekend te maak. En hierdie bepalings van die testament kan niemand ongeldig maak, of iets daaraan toevoeg of weglaat nie.

Paulus sê aan die Galasiërs dat God dieselfde patroon gevolg het met sy kinders. Hy het aan Abraham (die vader van die gelowiges) en sy nageslag 'n belofte gegee dat Hy vir hulle 'n God sal wees. Met die koms van Christus – uit die nageslag van Abraham – word almal wat aan Hom behoort, nakomelinge van Abraham en dus erfgename kragtens die belofte van God.

Christus het ons losgekoop van die sonde sodat ons as kinders van God aangeneem kon word. En omdat ons sy kinders is, het God die Gees van sy Seun in ons harte gestuur sodat ons nou vir God **Vader** mag sê. Ons is nie meer slawe nie, nee, ons is kinders! En omdat ons kinders is, is ons erfgename gemaak van 'n onverganklike, onbesmette en onverwelklike erfenis wat in die hemel vir ons in bewaring gehou word.

Die bepalings van 'n testament kan niemand ongeldig maak nie en ons kan dus die dwaalleraars wat allerlei wette wil voorskryf ook daarop wys! Hoewel ons nog vasgevang is in die greep van die sonde, is die belofte vir die gelowiges vervul alleen op grond van die geloof in Jesus Christus. Kom ons leef soos kinders van God!

Vrae:

- Het u al te make gehad met 'n testament en 'n aardse erfenis? Bespreek.
- Wat, sou u sê, is die basiese verskille tussen kinders en slawe (werknemers)?

Gesang 53:2

Gebed: Liefdevolle hemelse Vader, hoe kostelik is U gedagtes nie vir ons nie! Ten spyte daarvan dat ons nog vasgevang is in die greep van die sonde en eintlik slawe van die sonde is, hoor ons nou weer eens uit u Woord dat U ons U kinders en erfgename gemaak het op grond van ons geloof in Jesus Christus. Hoe kan ons anders optree as om dankie vir U te sê! Ons wil U daarvoor loof en prys!

Amen.

11 Julie

Galasiërs 4:8–20

Bly by die ware evangelie

Dit gebeur dikwels in ons aardse bestaan dat mense met ywer en entoesiasme, soos 'n groot stofwolk, by iets betrokke raak om kort daarna soos mis voor die opkomende son te verdwyn. Hierdie verskynsel was nog altyd vir organiseerders en verkose leiers 'n bron van groot ergernis gewees.

Paulus beleef dieselfde ergernis met die gelowiges in Galasië. Hulle ontvang hom aanvanklik asof hy *"'n engel van God was"*, ja, asof hy *"Christus Jesus self was"*. Hulle was só gelukkig gewees in die wete dat hulle, deur Christus, kinders van God kon word. Paulus sê hulle sou selfs hulle oë uitgeruk en vir hom gegee het as dit moontlik was.

Maar gou daarna val hulle weer, op aandrang van mense met onsuiwer bedoelings, terug na minderwaardige en armsalige wettiese godsdienstige reëls. Hulle word weer slawe! 'n Mens wil sê: Verstommend!

Kyk ons egter na ónsself vandag, blyk dit tog nie so verstommend te wees nie, want ten spyte van al ons mondigheid waarop ons dikwels só hewig kan roem, doen on presies dieselfde. Mense hardloop, selfs in hulle duisendtalle, agter groepe aan wat hulle met allerlei minderwaardige en armsalige wettiese godsdienstige reëls verlei. Tekens wat die Here vir ons gegee het om ons geloof te versterk, word uitgelig as heilsmiddele en sekere dae word uitgelig as heilig en al hierdie dinge word tot voorwaardes vir saligheid verhef. En ons glo dit! Ons gee ons kindskap van God op om weer slawe van wette te word!

Paulus sê vir die Galasiërs: *"Ek vrees my harde werk aan julle was dalk tevergeefs ... ek verkeer van voor af weer in geboortepyne oor julle totdat Christus in julle gestalte kry ... Ek is werklik besorg oor julle."* 'n Mens wonder hoe besorg God dalk oor ons is!

Vrae:

- Bespreek gevalle wat u beleef het toe mense met spoed weggespring het met iets, net om kort daarna heeltemal belangstelling te verloor. Maak u dalk uself ook daaraan skuldig?
- Weet u van mense wat verlei is deur terug te val na minderwaardige en armsalige godsdienstige reëls?

Gesang 252:1-4

Gebed: Ewige, almagtige God, U wat was en is en sal wees. Verander ons denke, skep vir ons 'n rein hart sodat ons by die waarheid kan bly. Soos die Galasiërs het ons ook die neiging om terug te val op die ou weë waarvan ons bekeer is deur U genade. Help ons Here, om te kan onderskei wat U wil is.

Ons wil dankie sê vir soveel liefde en al die goeie gawes wat ons elke dag so mildelik uit U hand ontvang. Maar ons wil ook dink aan almal wat ons ken wat in nood verkeer, of een of ander beproewing beleef. Gee U op U goeie tyd weer uitkoms en bewaar ons almal vir U koninkryk.

Ons weet ons is sondears, maar dankie dat ons ook weet ons is verlose sondears deur die bloed van ons Here Jesus.

Amen.

Wat is werklik van belang?

Sodra 'n mens werklik van 'n saak oortuig raak en dit van harte wil doen, is die eerste vraag gewoonlik: Wat is van wesenlike belang? 'n Mens wil so gou as moontlik by die wesenlike van die saak uitkom, sodat jy dit na die volle waarde daarvan kan beoordeel en die voordeel wat dit inhou, kan verkry.

Ook die Galasiërs word weer eens daaraan herinner dat dit deur God se genade moontlik gemaak is om van sonde vrygespreek te word. *"Al wat van belang is, is geloof wat deur die liefde tot dade oorgaan."* As hulle werklik van hulle sonde vrygespreek wil word, gaan dit nie om wette wat onderhou moet word nie, want dan het hulle hulle band met Christus verbreek en die genade van God verbeur. Nee, al wat van belang is, is geloof in aksie! Daarom sê Paulus in vers 5: *"Wat ons betref, deur die werking van die Gees is dit ons hoop en verwagting dat ons deur te glo, vrygespreek sal word."*

Het ons nie ook maar hierdie ellendigheid in ons dat ons iets wil uitlig en verhef in ons geloofslewe, asof dít nou iets is wat God behoort te beïndruk nie? Ons sal almal saamstem dat die belangrikste saak is om in die regte verhouding met God te wees! Maar vra 'n keer aan gelowiges, getroue kerkklidmate: Wat dink hulle, hoe kan 'n mens in die regte verhouding met God kom? Feitlik deur die bank sal die antwoord wees dat hulle meen 'n mens moet dít of dát doen! Selfs by sterfgevälle is ons eerste reaksie dat hierdie mens darem ook goeie dade gedoen het en daarom genade by die Here behoort te kry. Die waarheid is egter dat God ons deur Christus met Homself versoen het, en dáárom word ons van ons oortredinge vrygespreek. Dit is beslis nie oor iets wat ons gedoen het nie. Lees maar 2 Korintiërs 5:18–21.

Mag die Here ons daarvan bewaar dat ons deur mense verlei word om ons Christelike vryheid te verruil vir slawerny van wettiese godsdienstige reëls. *Al wat van belang is, is geloof wat deur die liefde tot dade oorgaan.*

Vrae:

- Noem gevalle waarvan u weet, waar mense glo dat as hulle sekere wette of kerkreëls nie nakom nie, is hulle verlore.
- Hoe, het u altyd gedink, kan u in die regte verhouding met God kom?

Gesang 10:1–3

Gebed: Dank Vader, dank vir U genade, dis onverdiende guns alleen! Beoordeel U na reg ons dade, waar sal ons skuil, waar vlug ons heen? Maar nee, ons mag nie en ons wil ook nie vrees nie, want U spreek ons vry om Jesus bloed.

Here, baie dankie dat ons nie meer bekommerd hoef te wees nie. Dankie dat ons in U gemoedsrus kan hê. Ons wil graag dink aan mense wat nog nie hierdie blye boodskap gehoor het of diegene wat dit nog nie reg verstaan nie. Lei U ons almal, sodat ons die ware Lig en Waarheid sal

ontdek en liefhê en dien. Ons loof en prys U in die Naam van ons Here Jesus Christus.

Amen.

13 Julie

Galasiërs 5:13-26

Ons moet ons deur die Heilige Gees laat beheers

By enige saak waarby ons betrokke raak in die wêreld, aanvaar ons dit as vanselfsprekend dat ons ons onder die gesag van 'n persoon sal moet stel wat deur die groep as voorsitter of leier aangewys is. Ten einde orde en maksimale bevreëdiging te verkry, is hierdie praktyk vir ons goed en aanvaarbaar.

Paulus wys die Galasiërs ook daarop dat hulle hulle lewe steeds deur die Gees van God moet laat beheers, dan sal hulle nooit swig voor die begeertes van hulle sondige natuur nie. Ook in die Christelike geloof is dit van wesenlike belang dat mense bereid moet wees om hulleself onder die gesag van iemand te stel wat orde kan verseker. Die Here God het dáárom die Heilige Gees op Pinksterdag gestuur om by en in ons te woon en ons lewens te beheers, sodat ons nie sal swig voor die begeertes van ons sondige natuur nie. En uit die Here se Woord weet ons dat die mens van nature geneig is om God en sy naaste te haat. Ook hier in ons teksgedeelte noem Paulus die praktyke van die sondige natuur op (verse 19-21), maar hy sê ook: *"Dié wat aan Christus behoort, het hulle sondige natuur met al sy hartstogte en begeertes gekruisig."* Ons lewe nou deur die Gees, sê hy, en daarom behoort ons toe te laat dat die Gees ons gedrag bepaal.

Die vraag aan óns is dus: Is die vrugte van die Gees in ons eie lewe sigbaar, naamlik liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelikheid, goeðhartigheid, getrouheid, nederigheid en selfbeheersing, of vertoon ons nog die praktyke van die sondige natuur, naamlik onsedelikheid, onreinheid, losbandigheid, afgodediens, towery, vyandskap, haat, naywer, woede, rusies, verdeeldheid, skeuring, afguns, dronkenskap, uitspattigheid en al derglike dinge? Hieruit sal ons kan bepaal wie beheer ons lewe.

Vrae:

- Dink u dat dit moontlik is om mense uit te ken wat werklik op die Here se liefde geantwoord het? Bespreek.
- Wie, sou u sê, beheer u eie lewe? Kontroleer dit met deernis saam in die huisgesin, sodat elkeen kan te wete kom hoe die ander lede van die huisgesin u sien.

Gesang 238:1-3

Gebed: O Heil'ge Gees, ons Heer wat ons die waarheid leer, wil U in ons regeer; gee ons U vrede. Laat ons Heer, getuies wees van al U wonderdade. Laat ons gehoorsaam wees. Maak ons vry van elke dwaling, vry van alle

fabelleer. Maak ons trou aan Christus, onse Heer, aan sy leer en sy vermanings.

Here, laat die Gees in ons werk en ons gesindheid en ons denke verander sodat ons vrugte kan dra wat pas by mense in wie u Gees woon. Help ons om U nie te bedroef nie; laat ons gevoelig wees vir U stem. O Heil'ge Gees, bereider van God se koninkryk, bewaar ons van verleiding in hierdie donker tyd. Help ons, sodat God's beeld al meer in ons kan blyk.

Amen.

14 Julie

Galasiërs 6:1-10

Geloof in aksie

Mense doen baie moeite om hulle kinders opgelei en geleerd te kry, sodat dit hulle in staat sal stel om 'n goeie lewe te kan lei. Ons hoor dikwels ouers wat sê: Ons wil nie hê ons kinders moet ook so swaar kry soos ons nie, daarom wil ons hê hulle moet gaan leer! Die doel met die verwerwing van kennis is dan altyd om die vaardigheid aan te leer om nuttig te wees.

Hier aan die einde van die brief aan die Galasiërs wys Paulus ook die gemeente daarop dat hulle, noudat hulle die regte kennis van die saak het, tot aksie moet oorgaan. *"... as iemand in een of ander sonde val,"* sê Paulus, *"moet julle wat julle deur die Gees laat lei, so iemand in 'n gees van sagmoedigheid reghelp."* Hulle word opgeroep om mekaar se laste te dra. Verder sê hy: *"Laat ons dan nie moeg word om goed te doen nie, want as ons nie verslap nie, sal ons op die bestemde tyd ook die oes insamel. Solank ons die geleentheid het, moet ons dus aan almal goed doen, veral aan ons medegelowiges."* Die apostel wys ook daarop dat niemand homself moet bedrieg en verbeel dat hy iets is terwyl hy niks is nie. 'n Mens moet jou doen en late ondersoek: As dit goed is, kan jy daarop trots wees sonder om dit met dié van ander te vergelyk, want elkeen sal oor homself rekenskap moet gee. Ons moenie onself mislei nie: God laat nie met Hom spot nie. Wat 'n mens saai, dit sal hy ook oes.

Hierdie gedeelte roep ons tot stilstand! Ons wat soveel geleentheid het om die Woord te hoor en selfs daarop roem dat ons leef in die tyd wat die mens mondig geword het, hoe lyk óns geloof in aksie? Gee ons werklik uitvoering aan die opdragte van die Here? Miskien moet ons dalk weer 'n keer Johannes 14:21 lees waar Jesus sê: *"Wie my opdragte het en dit uitvoer – dit is hy wat My liefhet."* Ons het die opdragte – in die Bybel. Die vraag is net: Hoe lyk ons geloof in aksie?

Vrae:

- Ken u iemand wat in een of ander sonde geval het? Sou u sê iemand het hom/haar in 'n gees van sagmoedigheid probeer reghelp?
- Hoe, sou u sê, kan 'n mens mekaar se laste dra?

Gesang 74:1-4

Gebed: Ons Vader wat in die hemel is, skenk aan ons die genade en wysheid sodat ons nie net hoorders van die Woord sal wees nie, maar ook daders. Ons kan so dikwels onbetrokke by mense in nood verbyloop, sonder om selfs skuldig daaroor te voel.

Ons wil nie aan hierdie sondige wêreld gelyk word nie, maar wil hê dat U ons sal verander deur ons denke te vernuwe. Ons wil graag kan onderskei wat U wil is, wat vir U goed en aanneemlik en volmaak is. Ons wil nie van onself meer dink as wat ons behoort te dink nie, nee, ons wil hê U moet ons help om beskeie te wees. Ons wil graag ons funksie in die gemeente vervul en só help om u liggaam op aarde op te bou in liefde. Amen.

15 Julie

Psalm 1:1-6

Regverdige teenoor goddelose

Psalm 1 is die heel eerste psalm in die Psalmbundel en in hierdie psalm word gedagtes uitgespreek wat 'n mens dwarsdeur die hele Psalmbundel telkens weer opmerk.

Die hoofgedagte waaroor dit in hierdie eerste psalm gaan, is die verhouding tussen 'n gelowige mens en 'n goddelose mens. Op verskillende wyses word die verskille tussen 'n gelowige, regverdige mens en 'n goddelose mens aangedui.

In die eerste plek lees ons in die psalm dat die gelowige nie meng met goddeloses nie. Die gelowige is ook nie ligsinnig nie. Hy vind vreugde daarin om die Woord van God te lees en dit te oordink.

In die tweede plek word gesê dat dit met die gelowige mens gaan soos met 'n boom wat by waterstrome geplant is. Só 'n boom groei goed, dra vrugte op die regte tyd en behou sy blare. Dit gaan goed met hom. Daarteenoor is die goddelose soos kaf wat deur die wind uitmekaar gewaai word – daar is geen orde of vastigheid in sy lewe nie.

In die laaste plek word dit in die psalm gestel dat die goddeloses onder God se oordeel en straf tot niet sal gaan, terwyl dit met die regverdiges goed en voorspoedig sal gaan.

Om op te som, kan gesê word dat elke gelowige mens, ook ons vandag, 'n verlange het na die Woord en die wil van God.

Here, wat sê U in u Woord vir my?

Vraag:

- Aan watter vrugte, sou u sê, word 'n gelowige se lewe gekenmerk?

Psalm 1

Gebed: Ons dank U, Here, vir u Woord wat ons leer om te leef volgens U wil. Beskerm ons ook teen die kwaad wat ons bedreig.

Amen.

Psalm 2:1–12

16 Julie

Die aardse konings is afhanklik van God

Die geheelindruk wat 'n mens van Psalm 2 kry wanneer jy dit lees, is dat jy hier te doen het met 'n netjiese, goedopgesomde gedig. In die vier strofes, wat elkeen uit drie versies bestaan, kom verskillende sake ter sprake.

In die eerste strofe word die doen en late van die aardse konings beskryf. Hulle is onrustig en woel en smee gedurig planne.

Die tweede strofe vertel vir ons wat God se reaksie is as Hy van al hulle planne en opstandigheid verneem. God lag hulle uit. God spreek hulle in sy toorn aan.

In die derde strofe praat 'n ander koning. Dit is die Koning wat God self aangestel het. Hierdie koning vertel hoe al die ander konings, ja, die hele aarde aan Hóm gegee is.

In die laaste strofe word al die ander konings gewaarsku: "*Wees dan nou verstandig ... julle moet die Here met ontsag dien...*"

Dié belangrike saak word dus eers hier aan die einde genoem: *julle moet die Here met ontsag dien*. Dit sluit almal in. Die konings sowel as die leiers, die volke en ook óns moet die Here met ontsag dien.

Psalm 2 sluit af met 'n trooswoord wat ons vandag nog kan onthou: Dit gaan goed met almal wat by die Here skuiling soek.

Vraag:

- Watter eienskappe sal 'n mens se lewe vertoon wat ontsag het vir God?

Psalm 2

Gebed: Ons soek by U skuiling, want U is groot, o Heer. U almag ken geen einde of perk nie. Voor U moet alle skepsele buig in ontsag.

Amen.

17 Julie

Psalm 3

Die Here help

Psalm 3 handel oor 'n man wat in groot nood en in lewensgevaar verkeer het. Van die mense rondom hom kon hy geen hulp of selfs aanmoediging kry nie. Intendeel, die mense rondom hom het hom slegte moed ingeprepraat en gesê dat God hom nie meer kan help nie.

Hierdie man laat hom egter nie van stryk bring nie. Hy stel steeds sy vertroue op die Here. Hy voel so veilig onder die beskerming van die Here dat hy rustig kan slaap.

Hy is steeds gerus al sak daar tienduisende mense van alle kante af op hom toe, want hy het die vaste vertroue dat die Here nog altyd die vyand se mag verbreek en die aanvalle afgeweier het.

Hierdie man se oortuiging van die Here se bystand is so sterk dat hy ons vandag ook daaraan herinner: Onthou, hulp kom net van die Here af.

Vraag:

- Indien u 'n krisis beleef, ervaar u werklik dat die Heer se nabyheid vir u kalmte en troos bring?

Psalm 3

Gebed: Dankie dat ons ook vanaand in die gebed in U nabyheid vertroosting en krag mag vind, o Here. Dra hulle wat in 'n krisis of ellende verkeer deur U krag en liefde.

Amen.

18 Julie

Psalm 4

Vreugde by God groter as by mense

Die boodskap van Psalm 4 stem in 'n groot mate ooreen met die boodskap van Psalm 3. Die skrywer van Psalm 4 is in gesprek met mense. Dit is die mense wat met hom gepraat het. Hulle is leedvermakerig en vra hom: "*Wie sal dit weer met ons goed laat gaan?*"

Dié mense wat so skimp en gedurig baie te sê het, is welvarende en invloedryke mense. Maar hy bekommer hom nie baie oor wat hulle sê nie, want die verhouding wat hy self met God het, gee aan hom genoeg sekerheid en vertroue sodat hy dié mense kan vermaan.

Dit is dan ook juis hierdie verhouding tussen God en die psalmskrywer wat aan hom baie meer vreugde verskaf om by God te wees as by die koring en wyn van die ryk mense.

Die psalm hou ook vir ons die boodskap in: By God is die vreugde groter as by mense.

Vraag:

- Het u dit al ervaar dat mense nie werklik meer reken op God nie? Wat is u reaksie en antwoord daarop?

Psalm 4

Gebed: Wil U tog o Heer, die trotsaards en onverskilliges tot inkeer voor U bring, sodat u Naam grootgemaak kan word oor die hele aarde.

Amen.

Die Here luister na die gelowiges

Die bekende tema wat die hele Psalmbundel oorheers, naamlik die stryd tussen goed en kwaad, vind ook neerslag in Psalm 5.

Aan die begin en aan die einde van die psalm word die verhouding tussen God en die gelowige beskryf, terwyl die middelste gedeelte ook handel oor die verhouding tussen God en die gelowige.

Die gelowige sal skuiling en beskerming by die Here vind terwyl die goddelose as gevolg van sy weerspanningheid uitgeroei en verstrooi sal word. Die gelowige is gedurig in 'n stryd met die goddeloses, want hulle beplan sy ondergang.

Gelukkig is daar dié troos vir die gelowige, ook vir die gelowige van vandag: Hy sal veilig wees by die Here, want die Here luister na gelowiges.

Vraag:

- Het u vandag 'n konfrontasie met die sonde beleef en hoe het u dit hanteer?

Psalm 5

Gebod: Here, by U voel ons veilig en gelukkig. Selfs die dreiging van die sonde kan ons blydschap in U nie verminder nie.

Amen.

Die Here bly getrou

Hier word geworstel met die lewensvraag, naamlik die lyding van die mens. Waarom moet die mens, veral 'n gelowige ly? Wie is verantwoordelik vir die lyding?

In Psalm 6 bring die digter lyding in verband met God sowel as met die vyand. Aanvanklik aanvaar hy sy lyding as straf van God (verse 2–4), maar later blyk dit dat sy vyande ook deel daaraan het (vers 8b, 9a en 11). Hy kom tot die konklusie dat sy lyding die gevolg is van God se afwesigheid en die vyand se aanwesigheid.

In vers 9b en 10 bespeur 'n mens 'n verandering: Sy onsekere angs maak plek vir 'n vaste vertroue. Die vrees en onsekerheid wat in die begin van die psalm opklink, word nou heeltemal oorskadu deur sy ondubbelsinnige uitsprake van vertroue in die Here.

Die oorheersende gedagte in Psalm 6 is dat God getrou bly in sy liefde. Vandag is dit steeds ons troos. Ons het die versekering dat God in alle omstandighede getrou bly.

Vraag:

- Het u al werklik met die vraag oor die sin van lyding geworstel? Met wie het u

daaroor gepraat? Praat gerus met u predikant of ouderling, en soek self in die Bybel na die antwoord.

Psalm 6

Gebed: Wees naby ons Here wanneer die twyfelvrae en die pyn ons teister, sodat berusting en lig in ons lewe kan kom.

Amen.

21 Julie

Psalm 8

God begunstig die mens

Hierdie psalm is een van die gewildste psalms in die Psalmbundel. Die rede hiervoor is dat in dié psalm so aangrypend raakgevat word wat ons geneig is om buite rekening te laat.

Ons vergeet so maklik wat die mens se posisie eintlik is. Ons dink so maklik dat die mens, ons self, in staat is om groot en belangrike dinge te doen.

Psalm 8 leer ons anders. Psalm 8 plaas dinge weer in perspektief. Teenoor die mens word God en sy skepping geplaas. Die skepping word beskryf as glansryk en magtig. Daarom vra die psalmskrywer die vraag: ... *wat is die mens dan, dat U aan hom dink...*?

Teenoor die magtige skepping en majesteit van God is die mens niks, en tog ... juis aan die mens word die mag gegee om te heers. Ons mag heers oor skape en beeste, diere, voëls en visse, ja oor alles. Die mens hét dus magte, maar dit is God wat dié magte aan die mens verleen. Die mens *mag* heers.

As ons dit verstaan, sal ons ook, net soos die digter in Psalm 8, die Here loof en dank, elke dag.

Vraag:

- Het u al gewonder oor die grootsheid van die skepping? Die uiteindelijke vraag is of u al gewonder het oor die grootheid van God?

Psalm 8

Gebed: Onse Vader wat in die hemel is, ons bly klein en nietig voor U. Ons wil aan U dankie sê dat U ons tot vandag toe versorg en beskerm het. U het verder gegaan en aan ons mag gegee. U laat toe dat ons, wat sondaars is, oor U skepping heers.

Ons wil bid dat U ons sal vergewe waar ons U misbruik en net ons eie, persoonlike belang bevorder.

Gee dan aan ons insig en wysheid om te verstaan dat ons aan U die eer moet gee wanneer dit goed gaan en wanneer ons moet ly. Here, onse Here, hoe wonderbaar is u Naam oor die hele aarde.

Amen.

Gemeenskap van die heiliges

Ons gaan na die huis van die Here om daar in gemeenskap te verkeer met ons Vader en met die medegelowiges van ons bepaalde gemeente, en elke Sondag kom ons weer onder die diepe besef dat elkeen van ons elke dag geneig is om te sondig. Ons word bewus van ons sondigheid. Vir baie mense skep hulle sondigheid so 'n groot probleem dat hulle hulself afvra: Is ek werklik waardig om in die huis van die Here in te gaan en te deel in die gemeenskap van die heiliges?

As 'n mens die saak in dié lig sien, kan die vraag by 'n mens opkom: *Wie mag in die huis van die Here ingaan?* Die psalmdigter gee vir ons 'n antwoord op hierdie vraag. Hy sê dat die mens volgens die wil van God moet lewe en dat hulle wat in God glo, welkom is in die huis van die Here. Die digter gaan nog verder deur vir ons te beskryf hoe so 'n gelowige moet optree. Hy noem vir ons drie belangrike punte wat op die getuigskrif van 'n gelowige moet verskyn. Hy sê vir ons eerstens dat 'n gelowige altyd die waarheid sal praat en doen wat reg is. Tweedens moet so 'n persoon altyd 'n goeie verhouding met sy medemens handhaaf. En derdens noem die digter dat so 'n persoon almal sal eer wat God dien en dat hy ook sy eiendom regverdig moet aanwend.

Hieruit kry ons 'n duidelike beeld dat die persoon wat opreg glo in God en die wil van God doen, welkom is om in die huis van die Here in te gaan en daar die gemeenskap met God en medegelowiges op te seek.

Vraag:

- Watter dinge wat u doen, kan u van God en u medegelowige vervreem?

Psalm 18:13

Gebod: Psalm 18:1.

God is regverdig

Dit is dikwels só dat as 'n mens kyk na al die dinge wat besig is om in die wêreld te gebeur, 'n mens vasgevang voel in 'n wêreld van korrupsie en onregverdigheide. Wat opvallend is, is dat dit gewoonlik gelowiges in God is wat ly onder die onregverdigheide van die wêreld. Dan vra 'n mens jouself die vraag af: "Is God werklik regverdig?"

Die psalmdigter van hierdie psalm het met dieselfde probleem geworstel, maar hy het nooit getwyfel in die liefde en die regverdigheid van God nie. Hy het vas bly go dat God regverdig is en dat God met dié mense sal wees wat *regverdig* is en *opreg handel* in sy liefde.

Die digter moes die felheid van die goddeloses se aanslae verduur. Hulle was

verwaand en het hom getreiter om nie meer in God te glo nie, want dit is hulle wat sal oorwin – hulle het die fundamente van die regverdiges ondermyn. Die digter het egter geweet dat God hierdie dinge raaksien en dat Hy onderskei tussen die goddeloses en die regverdiges. God sal oordeel oor die goddeloses en vuur en swael sal oor hulle reën.

Dit is ook waarin ons troos vandag is, naamlik dat God vandag nog steeds regverdig is. Hy doen immers reg aan almal wat verdruk word en wat regverdig lewe. Hy toon ook in die teenswoordige tyd aan dat Hy regverdig is deurdat Hy Jesus Christus as 'n offer gegee het. Daardeur word bevestig dat Hy regverdig is en dat hy elkeen wat in Jesus glo, regverdig verklaar.

Nou het ek en u die wete dat ons in tye wat die wêreld vir ons so onregverdig blyk te wees, by God skuiling kan vind. Hy sal met ons regverdig handel, want by God is daar geen onregverdigheid nie.

Vraag:

- Waarin lê God se regverdigheid met betrekking tot Christus se kruisdood? Hoe raak dit u?

Psalm 116:1, 5

Gebed: Psalm 116:1.

24 Julie

Psalm 13

God gee nuwe hoop

Ons ervaar byna elke dag 'n soort nood in ons lewens al is dit nou net 'n gebrek aan begrip van my familie vir my, of dalk 'n gebrek aan daardie bietjie liefde wat vir my so belangrik is. Sommige mense ervaar dalk groter nood, soos met die afsterwe van 'n geliefde, of die verlange na 'n geliefde wat baie ver is. 'n Mens verval maklik in wanhoop, want jy besef dat dit dinge is wat nie verander kan word nie. Die psalmdigter gee egter vir ons hoop dat, al is dit nie vir ons moontlik om hierdie wanhopige situasies te verander nie, dit nie onoorkombaar is nie.

Die digter het self wanhoop ervaar en hy vra: "*Hoe lank gaan U my nog bly vergeet, Here? ... Hoe lank sal die vyand my nog oorheers?*" Sy geloof in die trou en die liefde van God is egter onwrikbaar, want hy weet dat dit slegs met behulp van die liefde en die trou van God moontlik is om hierdie wanhopige situasie suksesvol te kan deurstaan. En die wonderlike is dat God wel vir hom uitkoms gegee het.

Ons ervaar ook hierdie liefde en trou van God. God maak ook vir ons die onmoontlike 'n moontlikheid. Dit het Hy bewys in sy groot liefde, naamlik Jesus Christus. Deur sy Seun Jesus Christus het God dit moontlik gemaak vir ons om as vry mense te lewe, mense wat vry van sonde is. God het vir ons 'n wanhopige situasie van 'n diepe sondebeseftigheid verander in hoop. Hierdie hoop is dat God ons in

genade sal aansien, sodat ons deel kan hê aan die vergewing van sondes en die ewige lewe.

Vraag:

- Dink na hoe God ook in u lewe die onmoontlike moontlik gemaak het.

Sing as gebed: Psalm 118:2.

25 Julie

Psalm 16

God is 'n Vader vir ons

Ons bely elke dag dat God ons Vader is. Ons bid dit ook as ons die Onse Vader-gebed bid, maar doen ons dit uit gewoonte, óf doen ons dit met die werklike besef van wat ons sê as ons tot God bid as ons Vader. Besef ons werklik die betekenis daarvan as ons God aanspreek as ons Vader? As ons God aanroep as onse Vader, en ons bely God as ons Vader, het dit 'n baie groot en wye betekenis. Die psalmdigter gee hier vir ons net 'n paar riglyne van wat God vir ons as ons Vader beteken.

Dit beteken vir ons dat ons as sondaars ons oë en hart op God rig vir die verlossing wat Hy deur sy Seun Jesus Christus vir ons moontlik gemaak het. Dit laat dadelik die besef by ons: Om daaraan deel te hê, moet ons glo in God as Vader, Seun en die Heilige Gees, maar ook dat ons ons lewens in die hand van God plaas. Verder beteken dit vir ons, soos ook vir die psalmdigter, dat God ons lewe is en dat Hy vir ons sorg. Alles wat ons ontvang, kom van God af. Hy gee aan ons alles wat mooi is, soos 'n vader vir sy kinders. In God as ons Vader vind ons dus vreugde en sekuriteit vir die hede en vir die toekoms. Daarom hoef ons nie bang te wees vir die toekoms nie en hoef ons nie te vrees vir wat die dag en die lewe inhou nie, want God is vir ons 'n Vader. Hy sorg vir ons en by Hom vind ons sekuriteit.

Hiervoor moet ons God elke dag dank en die mooiste wyse waarop ons God kan dank, is met 'n opregte geloof in Hom en om daardie geloof uit te leef teenoor ons medemens.

Vraag:

- Dink bietjie na oor wat die gebed werklik is. Wat gebeur as u en u gesin besig is om te bid.

Gebed: Gesang 294.

26 Julie

Psalm 17

God is getrou

Somtyds voel ons baie moedeloos. Dit voel vir ons asof die wêreld met al sy verdrukkinge en die mense met al die dinge wat hulle doen, 'n mens wil

oorweldig. Dit voel of ons nie kan ontkom van al die afguns in die wêreld en van ons vyande nie.

Die psalmdigter ervaar dieselfde gevoel as ons. Hy roep na God en vra vir God om te luister na sy regverdige saak, sy hulpgeroep en sy opregte gebed. Dan gebeur die wonderlike: Die digter vind vertroue in die regverdigheid van God. Hy weet God sien hierdie swaarkry raak en hy besef dat as God hom sou toets, hy die toets sal kan deurstaan. Hy weet hy sal die toets slaag, want hy doen God se wil en daarom sal God trou wees aan hom en hom help teen sy vyande.

Daar is ook vir ons baie troos in die onwrikbare geloof en vertroue van die digter in sy God. Maar daar is ook 'n ander les hieruit te leer. Is ons nie dikwels ons eie vyand as ons kyk na ons kleingelowigheid en die daade wat ons doen nie? Dit is beslis so as ons kyk hoe geneig ons is om te sondig en hoe belangrik ek myself soms ag. Die "eie ek" het vir ons soms baie belangriker geword as God. Ons soek so dikwels ons eie eer en ons lewe nie tot eer van God nie.

Ons wil so graag elke dag God se trou en regverdigheid ervaar, daarom moet ons nie ons eie vyand wees met ons leefwyse nie.

Vrae:

- Het u vandag geworstel met strydvrae waarop u nie self antwoorde kon verskaf nie?
- Het u al daaroor gebid en in die Woord gesoek na antwoorde?

Psalm 8:1

Gebed: Here, bewaar ons van vertwyfeling en kleingeloof. Sterk ons geloof en hoop in U seun, Jesus Christus.

Amen.

27 Julie

Psalm 19

God die Skepper

In hierdie psalm toon die digter vir ons dat God se openbaring en sy skepping volmaak is. Die wyse waarop God die wêreld geskape het, toon vir ons baie duidelik hoe groot God se skeppingsmag en sy almag is. In hierdie psalm kom 'n mens onder die diepe besef van hoe groot God in werklikheid is.

Die digter beskryf vir ons dat selfs die hemel van hierdie mag van God getuig. Tot aan die uithoeke van die aarde word daarvan getuig hoe volmaak die skepping van God is. Dit hou vir ons groot troos in, sodat ons saam met die Heidelbergse Kategismus kan getuig: *"Dat ons in alle teëspoed geduldig en in voorspoed dankbaar kan wees. Verder dat ons ook vir die toekoms 'n vaste vertroue in ons getroue God en Vader kan stel, dat geen skepsel ons van sy liefde skei nie aangesien alle skepsels só in sy hand is dat hulle sonder sy wil nie kan roer of beweeg nie."*

Hierdie skepping en openbaring van God het 'n geloofsantwoord wat ons as

mense in nederigheid en afhanklikheid moet aanvaar. Ons kan nooit met ons sondige natuur vir God se almag instaan nie. Ons kan ook nie met ons beperkte vermoëns so 'n skepping tot stand bring nie. Daarom moet ons sy openbaring, maar ook sy leiding aanvaar.

Ons moet elke dag God se leiding wat Hy ons gee, aanvaar want die Woord van die Here is volmaak, sy onderwysing is betroubaar en Hy gee wysheid aan ons wat onervare is.

Vraag:

- Sien en ervaar u as gelowige iets van God se almag en voorsienigheid in die skepping rondom u?

Psalm 8:3, 4

Gebed: Psalm 8:7.

28 Julie

Psalm 20

God gee die oorwinning

Dit gebeur so dikwels dat 'n mens by die aanskoue van mense se daade, en ons eie daade, opnuut bewus daarvan word dat ons maar altoos geneig is om staat te maak op eie kragte. Ons is geneig om só bewus te wees van ons eie vermoëns en dít waartoe ons as mense in staat is, dat die gedagte by sommige mense oorheersend word en dit uiteindelik 'n lewenswyse by hulle word. Dié mense kom egter altyd voor die een vraag te staan wat ons menslike onvermoë uitspel, naamlik: hoe verlos ek myself van die sondemag? Hoe behaal ek vir myself die oorwinning oor die duiwel en oor die dood?

Ons kom dan tot die besef dat geen mens daartoe in staat is nie. Die psalmdigter sê ook vir ons dat dit net by God moontlik is. Net God kan vir ons die oorwinning bewerkstellig en wel op so 'n wyse dat ons vyande sal struikel en val, terwyl ons regop en vas bly staan. Hierdie oorwinning het God reeds vir ons bewerkstellig deurdat sy Seun, Jesus Christus, vir ons die oorwinning oor die duiwel en oor die dood behaal het. Jesus Christus het vir ons hierdie oorwinning moontlik gemaak. Nou is die vraag: Hoe kry ons vandag deel aan daardie oorwinning?

Die antwoord hierop vind ons ook by die psalmdigter. Hy het nooit gewankel in sy geloof in God nie. Hy het God in opregte geloof bely as sy hemelse Vader. Met dieselfde vaste geloof moet ons ook Jesus Christus bely as ons Verlosser en Middelaar, sodat ons net soos die psalmdigter sal deel in die oorwinning wat God vir ons moontlik maak.

Vraag:

- Hoe raak die oorwinning van Jesus Christus u lewe en toekoms as gelowige?

Psalm 146:1

Gebed: Here, ons dank U vir die oorwinning van u Seun Jesus Christus oor sonde en dood en vir die heerlikheid van die ewige lewe wat vir ons wag.
Amen.

29 Julie

Psalm 30:1-6

Roep na God!

Stel uself voor dat u diep onder-in 'n waterput sit. Die omstandighede is haglik en daar is skaars genoeg ruimte om te kan sit. Daar kan nie met 'n ander persoon gepraat word nie, want jy is alleen in die put. Om uit hierdie benarde posisie te kom, is daar slegs een oplossing, en dit is om om hulp te roep totdat iemand jou hoor en jou kom uithaal. Dan is jy gelukkig, want jou lewe is gered.

Dit mag somtyds ook vir ons voel of ons in ons geloofslewe diep onder-in 'n waterput sit. Ons weet nie meer wat om te glo nie, en het nie moed vir die dag wat voorlê nie, of wat die geval ook al mag wees. Ons sal moet hulp kry, dit wil sê as iemand ons roepstem hoor.

In Psalm 30 vers 3 is dit vir ons baie duidelik dat daar by God uitkoms is. Die skrywer sê: "*Here my God, ek het na U geroep om hulp en U het my gesond gemaak.*" Dit is nie tevergeefs om na God te roep nie. God red. Hy skenk die ware lewe. Met dié wete kan ek na God roep, want Hy kan my roepstem hoor, al hoor ander mense my nie. In en deur God kan ek dus die benardheid van my omstandighede oorwin. Dit is slegs God wat my waarlik kan red. Hy het alreeds sy kinders in en deur Christus gered.

Ons moet ons lewens so rig dat ons in afhanklikheid van God lewe. Dit is 'n afhanklikheid wat elke dag deel van 'n Christen se lewe is, my noodsaak om elke dag na God te roep. God hoor ons roepstem en skenk uitkoms en redding.

Vraag:

- Hoe roep u na God? Wanneer en waarom doen u dit?

Gesang 152:2

Gebed: Dierbare God en hemelse Vader, dankie dat U die roepstem van U kinders hoor. Dankie dat U dit vir ons moontlik maak om weer te kan lag en vrolik te wees. Here, hoor ook vandag ons roepstem, want ook vandag wil ons van U afhanklik wees.

Amen.

30 Julie

Psalm 32:3-7

Praat met God

'n Oop verhouding tussen twee persone beteken dat daar geen geheime vir mekaar

sal wees nie. Dit geld nog meer t o v elkeen van ons se verhouding met God. Ons behoort niks vir God te probeer verberg nie. Indien ek probeer om my sonde van Hom te verberg, sal die Here nie my erkenning hoor nie. Dit beteken natuurlik nie dat Hy nie van my sondes weet nie, want geen mens is in staat om God te ontvlug nie, en elkeen sal voor Hom verskyn om rekenskap te gee.

In die proses om God so te probeer vermy, is daar 'n paar dinge wat ons uit die oog verloor. Ons is nie bereid om ons sonde voor God te bely nie en ons gebed tot die Almagtige is ook nie opreg nie. Daarby is ek nie eerlik met God, óf met myself nie.

'n Oop verhouding met die Drie-enige God is eerder gebaseer op die feit dat ek bereid is om my sonde voor Hom te bely. Skuldbelydenis geskied deur 'n opregte gebed, want hoe kan God my vergewe as ek nie berou toon nie. En hoe kan God my vergewe as ek Hom nie daarvoor vra nie? Deur Hom om vergifnis te vra, toon dat ek eerlik teenoor God wil wees, en ook met myself.

'n Oop verhouding met God behels dus skuldbelydenis, opregte gebed, eerlikheid en vergifnis. Dit word pragtig saamgevat in vers 5: "*Toe het ek my sonde bely, my oortredinge nie weggesteek nie. Ek het gesê: 'Voor die Here bely ek my opstandigheid,' en U het my skuld vergewe.*"

Vraag:

- Het ek 'n geheim waarvan ek nie vir God wil vertel nie? Indien wel, hoe bely ek my skuld?

Psalm 32:5

Gebod: Voor U, Here, bely ek my opstandigheid; en U het my skuld vergewe.
Amen.

31 Julie

Psalm 37:23–26

Hy baan die weg!

'n Pasgebore baba is volkome afhanklik van sy ouers. Dit kom eintlik daarop neer dat sy ouers die gang van sy bestaan bepaal vir die eerste paar maande van sy lewe.

Op dieselfde wyse behoort elke gelowige sy lewe in die hande van die Here te plaas. Die gelese gedeelte begin dan ook met die woorde dat die Here die mens se koers bepaal, bedoelende sy kinders. Dit is die goeie raad van 'n wysheidsleraar aan diegene wat twyfelend is te midde van die kwaad en ongeregtigheid wat ons omring.

Elke mens loop die gevaar om op een of ander stadium in sonde te val. Ja, ook gelowiges kan deur die sonde struikel.

Wanneer die Here die koers van die gelowige se lewe bepaal, en die gelowige struikel en val, sal die Here hom optel om sy lewe voort te sit. As 'n kind van God

val, beteken dit dus nie om in sak en as te gaan sit nie. Dit beteken nie verwerping van God se kant af nie. 'n Gelowige wat val, het daarom die versekering dat hy of sy weer kan opstaan omdat die Here hom vashou. Hy bepaal so die koers van die gelowige se lewe.

God is 'n liefdevolle en genadige God en daarom bied Hy ons genade, liefde en ondersteuning, sonder om rente te vra op dit wat Hy vir ons leen.

Vraag:

- Bepaal die Here waarklik die koers van u lewe?

Gesang 28:1

Gebod: Drie-enige God, hou ons ook vandag in u hande. Bepaal U ook vandag die koers van ons lewens. Dankie vir die troos dat wanneer ons val, U ons nooit sal laat bly lê nie, maar ons sal help en ondersteun, sodat ons kan opstaan om weer Godvrugtig te lewe.

Amen.

1 Augustus

Psalm 40:6–10

Hoe sê ons dankie?

Ons hoor dikwels mense wat sê hulle weet nie hoe om dankie te sê vir die wonderlike dinge wat God vir en met hulle doen nie. Ons besef dat ons wel moet antwoord gee op die feit dat God ons altyd in ag neem, en ons weet ook dat dit 'n dankbare antwoord moet wees. Maar hoe moet ons in dankbaarheid antwoord? Psalm 40:6–10 stel dit vir ons baie duidelik dat dankbaarheid by gehoorsaamheid begin. Gehoorsaamheid is die essensie van dankbaarheid en diensbaarheid aan God.

Gehoorsaamheid omvat dus my hele persoon, my hele lewe. Gehoorsaamheid eis dat ek myself totaal aan God sal oorgee en só sal leef dat God my hele lewe deur sy Gees beheers. Wanneer ek myself só aan God onderwerp, is dit nie 'n eensydige poging van my kant af om 'n verhouding met God op te bou nie, want God self maak dit vir my moontlik om 'n verhouding met Hom op te bou.

My hele wese sal dan vervul wees met die begeerte om die wil van die Vader te doen. My hele lewe moet dus gebaseer wees op God se Woord en ek moet in ooreenstemmig daarmee leef. Sy Woord moet my lewe wees. En my lewe sal 'n weerspieëling van my dankbaarheid wees. Deur my optrede, deur dit wat ek sê en doen, sê ek dankie. Ons lewe moet dus 'n getuigenis wees van ons blydschap om wel as dankbare Christene dankie te kan sê, omdat ons gehoorsame Christene is. Dit is trouens die hoogste offer wat 'n mens aan God kan bring.

Vraag:

- Het u vandag dankie gesê met u hele wese? Hoe het u dit gedoen?

Gesang 16:2

Gebed: Here, ons besef dat ons optrede, gedagtes en woorde moet getuig van ons dankbaarheid vir U goedheid en genade en dat dit ons hele menswees omvat. Sterk ons deur u Gees daartoe.

Amen.

2 Augustus

Psalm 31:1–6

God is ons rots!

Dit gebeur dikwels dat ons 'n krisis in die gesig staar, of in 'n situasie beland wat ons glo ons nie kan hanteer nie. Ons sien nie kans om die probleem die hoof te bied nie, want, so glo ons, ons het nie die middele om die probleem die hoof te kan bied nie. Maar ons weet ook dat ons nie van ons probleme af kan weghardloop nie, want dit kan vir ons net meer probleme skep.

So is dit ook ten opsigte van ons geloofslawe. Wanneer ons 'n geloofskrisis beleef, help dit nie om van God af weg te hardloop nie. Ons moet ons toevlug na God neem in geloof. God is ons toevlug en by Hom kan ons skuil. Ons kan op Hom vertrou, want Hy het sy gelowige kinders uitgered. Hy is getrou, Hy is die ewige Rots.

God bied aan sy gelowige kinders vastigheid wat dit vir hulle moontlik maak om 'n krisis te kan deurmaak. God self is standvastig, Hy is die rots waarop ons kan vertrou.

Is daar in u hart dankbaarheid oor hierdie standvastigheid wat God bied? Vir ons wat in 'n Nuwe-Testamentiese tyd lewe, het dit soveel meer betekenis, want God het ons ook vry gemaak op grond van ons geloof in Jesus Christus. Daarom moet ons ook dankie sê dat Hy ons óók onder sy vlerke neem. Laat ons dankie sê dat ons ons lewens so aan Hom kan toevertrou omdat Hy vir ons 'n rots is wat sy gelowige kinders deur sy Gees laat lei en sterk.

Vraag:

- Is standvastigheid sonder God werklik moontlik?

Gesang 49:2

Gebed: Here ons God, wil U ook vandag die Rots in ons lewens wees. En as daar probleme en krisisse op ons pad mag kom, besef ons dat U die standvastigheid bied, die hulp en ondersteuning gee, om wel die probleme die hoof te kan bied. Goddank U is die Rots in die Christengelowige se lewe.

Amen.

3 Augustus

Psalm 33:6–9

Hoe groot is U!

Hedendaags word die tendens al meer aangetref dat die Woord van die Here

bevraagteken word. Op hierdie manier word die geloofwaardigheid en betekenis van sy Woord geminimaliseer en verskraal. En tog, as ons Psalm 33:6–9 lees, word die oproep aan elke Christengelowige gerig om net weer na die natuur te gaan kyk. Ons word opgeroep om weer God se handewerk in die natuur waar te neem. God het die hemel asook die hemelliggame gemaak. Hy het die hele massa seewater opgegaar. Dit alles het Hy gedoen deur net te praat.

Ons moet eerder ons twyfel in God se Woord laat vaar en besin oor hoe groot God werklik is. Uit die gelese gedeelte is dit baie duidelik dat God se almag veel groter is as wat die mens hom dit kan voorstel. Watter gewone mens kan die hemel en hemelliggame maak? Watter gewone mens kan 'n massa seewater opgaar soos wat Hy gedoen het? Nie een van ons kan dit doen nie. Ons kan maar net verwonderd staan en kyk na alles wat Hy vermag het.

Gee dus aan God die eer wat Hom toekom deur u diensbaar vir Hom te maak. Laat ons ontsag hê vir Hom en Hom dank vir alles wat Hy geskep het. Laat ons Hom dank vir die voorreg dat elkeen van ons 'n kind van die almagtige God kan wees. Laat ons as dankbare kinders ons diensbaarheid vir God toon. Laat ons die lof aan Hom bring wat Hom toekom, want hoe groot is God nie!

Vraag:

- Hoe is u diensbaar vir die Here in u daaglikse lewe?

Gesang 302:2

Gebod: Grote God, U wat magtiger is as die magtigste, wat groter is as die grootste, regeer ook in ons lewens in U grootheid. Laat mense elke dag U majesteit aanskou. Onderhou ook ons lewens in U grootheid Here, sodat ons kan lewe in U genade.

Amen.

4 Augustus

Psalm 36:5–12

Laat U lig skyn!

'n Mens kan die sonlig op verskillende maniere ervaar. Op 'n helder dag as daar geen wolke is nie, sal die sonlig helder skyn. Maar as dit 'n bewolkte dag is, sal ons heel moontlik die son nie eers sien nie, of die sonlig sal baie dof en flou wees.

So is dit ook met ons geloofslawe. Die sonde verdof ons lewensuitkyk. So verdof materialisme byvoorbeeld ons lewenslig wanneer ons lewensuitkyk daardeur bepaal word. Materialisme hou by die graf op, daarom sal 'n materialistiese lewensuitkyk noodwendig ook by die graf ophou. Dan is die lig nie net verdof nie, maar heeltemal uitgedoof.

Vir die regverdige staan God se trou en grootheid egter vas teenoor die goddelose en die aanslae van die sonde wat ons lewe wil verduister. Deur die

beskerming, trou en goedheid wat Hy vir elke Christengelowige bied deur sy Gees, maak Hy Homself teenwoordig vir ons. Sy beskikbaarheid vir ons wanneer die kwaad ons bedreig of wil oorweldig, is daarom vir ons 'n geweldige troos en bemoediging.

Ons kan dus nie anders as om te sê dat ons slegs deur sy genade kan leef nie. Dit is juis God se genade wat dit vir ons moontlik maak om te kan lewe. Die mens bepaal dus nie die kwaliteit van sy lewenslig nie, maar God doen dit deur sy genade. Die kwaliteit wat Hy aan ons lewe gee, duur vir ewig. Dit het Hy vir ons moontlik gemaak deur Jesus Christus.

Vraag:

- Waaruit vind u werklik krag wanneer u lewe bedreig word deur die goddelose?

Gesang 100:2

Gebed: Here God, bepaal U in genade die kwaliteit van ons lewenslig.

Ons besef dat ons lewenskwaliteit ook dan tot U eer sal wees. So sal ons lig ook helder skyn onder mense.

Laat U lig in ons skyn, alleen uit genade.

Amen.

Tema vir die week:

Ons huwelik

5 Augustus

Efesiërs 5:21–24

Ons huwelik (1)

Wanneer laas het ons oor ons huwelik nagedink en met mekaar daaroor gepraat? Daar is soveel ander dinge waaroor ons gesels, soos die kinders, die huishouding, finansies en nog talle ander dinge; waarom sal ons nog dink en praat oor ons huwelik. Ons beskou ons huwelik buitendien as geslaagd en suksesvol, en waarom sal ons dan nog daaroor praat?

Die rede is omdat ons eenvoudig nie genoeg met mekaar kan praat oor iets wat elkeen van ons se ganse bestaan omvat nie. Dink byvoorbeeld daaraan dat die verhouding tussen 'n man en sy vrou een van die mees verrykende verhoudings kan wees wat tussen twee mense groei, óf dit kan een van die mees afbrekende verhoudings tussen twee mense wees. En dit raak ook hulle kinders se lewens en wel in so 'n mate dat hulle dit feitlik kan vernietig.

Ons kan seker op baie plekke begin wanneer ons oor die huwelik praat, maar kom ons begin by een van die belangrikste wegspringpunte vir 'n sinvolle, verrykende en vervullende huweliksverhouding, naamlik ons teksvers: *"Wees uit eerbied vir Christus aan mekaar onderdanig."*

Onderdanigheid is 'n eienskap wat in ons dae nie baie populêr is nie. Dit druis in teen my "self". As ek myself nie handhaaf nie, nie vir my regte veg en vir my eie voordeel opkom nie, dan gaan ek onder. In hierdie lewe, so lyk dit dikwels, is daar nie plek vir die sagmoediges nie; ook nie in 'n huwelik nie. Té dikwels is daar selfs in die huwelik van gelowiges blyke van 'n magspel tussen man en vrou aan die gang en die balans durf nie versteur word nie. Is die oproep in Efesiërs 5:21 nie die sleutel tot selfvernietiging en 'n versteuring van my eie strewes en aspirasies nie? As jy nie 'n gelowige was nie, kon dit dalk die geval gewees het, maar nou is ons gelowiges en daarom lees ons ook die motivering in hierdie enkele sinnetjie, *"uit eerbied vir Christus"*.

In die huweliksverhouding van gelowiges gaan dit juis nie om 'n magspel en oor selfhandhawing nie; dit gaan nie oor wen of verloor nie en dit gaan ook nie oor 'n 50/50 verhouding nie. In ons huwelik gaan dit oor 'n 100/100 verhouding. Ek sit alles in my huweliksverhouding in waaroor ek beskik en waartoe ek in staat is bloot omdat dit my dankbaarheidsbetoning teenoor God is wat my en my huweliksmaat begenadig. Per slot van rekening, watter ander verhouding kan aan my soveel lewensekureitheid bied as juis my huwelik? Is die bedoeling nie juis dat ek en my huweliksmaat mekaar getrou moet help en ondersteun in alles wat van aardse en ewige betekenis is nie. Dit is daarom 'n baie besondere verhouding tussen my en my huweliksmaat as ons die regte benadering het: Onderdanigheid

aan mekaar uit eerbied vir Christus wat beide van ons met God ons Vader versoen het.

Vraag:

- Wat word bedoel met die opmerking dat dit in die huwelik van 'n gelowige om 'n 100/100 verhouding gaan?

Gesang 269:1

Gebod: Gesang 269:2, 3.

6 Augustus

Efesiërs 5:22–24

Ons huwelik (2)

Wanneer die vertrekpunt vir ons huwelik reg is, is die volgende vraag sekerlik die een vraag wat te make het met ons optrede teenoor mekaar. Wat word van vrouens en wat word van mans onderskeidelik verwag?

In 'n tyd waarin dit, op die oog af, vir vrouens belangrik is om as 'n man se gelyke beskou te word, is onderdanigheid aan haar man seker die laaste ding wat enige vrou wil hoor. In menige rusie waar die argumente begin skraal raak, is "onderdanigheid" sekerlik die laaste argument wat menige vrou wel hoor.

Dit gaan in Efesiërs 5 nie oor onderdanigheid in dié sin van "Nou bly jy stil. Ek is baas en jy is Klaas" nie, of anders gestel: As die uitgangspunt reg is – onderdanigheid aan mekaar – kan dit nie oor baas en Klaas gaan nie.

Die voorbeeld vir die huweliksverhouding is baie duidelik die verhouding tussen Christus en sy kerk. Net soos wat die man 'n bepaalde rol en funksie het in terme van dié voorbeeld, net so het die vrou ook 'n rol en 'n funksie. Die rol van die vrou is dat sy haar man die erkenning behoort te gee wat hom toekom. My man is 'n mens soos ek, 'n sondaar soos ek en 'n begenadigde soos ek. Sy rol en sy plig is om die inisiatief te neem in my beskerming en my sekuriteit, veral om die leiding te neem op die terrein van ons huwelik se geestelike groei en standvastigheid. Altans, dit is die ideaal en immers sy roeping as man. In hierdie opsig aanvaar ek as vrou sy leiding en inisiatief. Ek respekteer hom daarvoor. My onderdanigheid aan hom maak my nie minderwaardig nie. Dit is eerder erkenning as respek. Maar die uitgangspunt bly nog steeds dat ons aan mekaar onderdanig sal wees uit eerbied vir Christus. As gelowiges aanvaar ons ook dat, hoe onverklaarbaar dit ook al mag wees, God self ons na mekaar gelei het en die oortuiging in ons gemoed gevestig het dat ons vir mekaar bedoel is.

Onderdanigheid in hierdie paar verse (Ef 5:22–24) wil ook dat die verdere ideaal in ons huwelik verwesenlik word, naamlik dat daar in ons verhouding met mekaar ook iets van die verhouding tussen Christus en sy kerk sigbaar sal word.

Vraag:

- Indien Christus die voorbeeld vir ons huweliksverhouding is, het dit sekere implikasie vir u. Bespreek u en u huweliksmaat dit.

Psalm 116:1

Gebed: Psalm 116:10.

7 Augustus

1 Petrus 3:3-6

Ons huwelik (3)

Een eienskap van vrou-wees in die huwelik is al genoem. Daar is egter nog eienskappe wat as ideale aan 'n vrou voorgehou word, naamlik die *"skoonheid van die innerlike mens"*. In 'n wêreld van plastiek, papier en poeier is skoonheid iets wat 'n vrou maklik oor die toonbank kan koop, of selfs per posbestelling kan aankoop. Ongelukkig is hierdie soort skoonheid 'n skoonheid wat met water en (soms sonder) seep afgewas word.

Natuurlik is 'n vrou se uiterlike skoonheid 'n spieël van haar selfrespek en selfs ook van haar gesindheid teenoor haar man. Dit is egter ook moontlik dat die vrou selfs met die beste grimering en klere dit nie kan regkry om werklik "mooi" te wees nie, maar tog oor die grootste innerlike krag en weerbaarheid kan beskik. *"Blywende beskeidenheid en kalmte van gees"* maak jou nie noodwendig "mooi" nie, maar dit is eienskappe wat nooit weggesteek kan word nie. Is dit nie juis waaraan daar 'n groot tekort in sovele huwelike is nie? Hierdie eienskappe is juis die eienskappe wat enige huwelik, al gaan dit hoe onstuimig by die werk en elders, kalm en rustig kan laat groei en gedy sodat daar werklik getroue ondersteuning *"in alles van aardse en ewige betekenis"* in 'n huweliksverhouding kan plaasvind. So kan hierdie verhouding groei, sodat die huweliksmaats uit hul verhouding iets kan leer wat van ewige betekenis is; 'n klein stukkie vrede en vreugde in 'n baie onseker wêreld.

Hierdie eienskappe – *"blywende beskeidenheid en kalmte van gees"* – het groot waarde by God. Interessant genoeg, dit word as ideaal aan die vrou voorgehou.

Vraag:

- Bespreek saam die dinge wat in u vrou se lewe blywende skoonheid verteenwoordig.

Gesang 275:1

Gebed: Gesang 275:5.

8 Augustus

1 Petrus 3:7

Ons huwelik (4)

Die opdrag in ons teksvers lui: *"Mans, julle moet verstandig met julle vrouens"*

saamleef." Wanneer leef jy verstandig saam met jou vrou en wanneer onverstandig? In die lig van dít wat ons tot nou toe gesê het, is die eerste eienskap van verstandige saamleef om wedersyds aan mekaar onderdanig te wees.

Die feit dat hierdie opdrag aan 'n vrou gegee word, wil nie impliseer dat 'n vrou onverstandig is nie. Dit gaan oor iets heeltemal anders. My vrou deel saam met my in die lewe as genadegawe. Sy, net soos ek, is 'n begenadigde sondaar. Sy leef net soos ek op genadetyd. Haar sondes is net soos myne vergewe, en sy het dieselfde belofte van God as ek. Dit is haar voorreg en haar verantwoordelikheid om haar lewe te vul met sin en betekenis. Maar geen man kan of mag sy vrou die voorreg van haar verhouding met God misgun nie. Sy staan immers onder dieselfde opdrag en roeping as haar man om God en haar naaste lief te hê.

Wanneer 'n man se verhouding met sy vrou van so 'n aard is, of sy optrede teenoor haar die gevolg het dat sy nie haar voorreg kan uitleef nie, of nie haar Godgegewe opdrag en roeping kan nakom nie, is hy besig om haar lewensruimte op geestelike, emosionele en godsdienstige vlak in te perk. Dít is onverstandig. Dit is meer as onverstandig. Dit is by implikasie 'n oortreding van die gebod wat sê: *"Jy mag nie moord pleeg nie."*

Die genade en liefde van God geld vir man en vrou in dieselfde mate. Die opdrag om te leef soos God wil, geld vir albei ewe veel. Die liefdesgebod geld vir beide man en vrou. Die ideaal is om die liefdesgebod in ons huweliksverhouding tot sy uiterste konsekwensies uit te leef.

Vraag:

- Hoe tree 'n verstandige man teenoor sy vrou op?

Gesang 338:1

Gebod: Gesang 340:1.

9 Augustus

Efesiërs 5:25–30

Ons huwelik (5)

Die voorbeeld van uiterste liefde vind ons in die beskrywing van Christus se liefde vir sy kerk.

In praktiese terme word hierdie liefde só uitgedruk dat elkeen dit kan verstaan: *"Mans julle moet julle vrouens liefhê soos Christus die kerk liefgehad en sy lewe daarvoor afgelê het."* Dit is 'n liefde wat beskerm en bewaar, 'n liefde wat bereid is om op te offer. Dit is 'n liefde wat preserveer. Streef hierdie voorbeeld in u huweliksverhouding na.

Het ons ons vrouens so lief?

Vraag:

- Toets u liefde vir u eggenoot aan die voorbeeld van Christus se liefde vir sy kerk. Waar skiet u te kort?

Gesang 339:4

Gebed: Gesang 340:2.

10 Augustus

Efesiërs 5:31–32

Ons huwelik (6)

Elke mens het seker al op een of ander tydstop in sy lewe dié gevoel ervaar, naamlik om “een te wees” met iemand. Dalk was dit ’n ouer of ’n broer, of ’n suster of ’n vriend met wie ons al so één gevoel het dat selfs woorde heeltemal oorbodig was. Julle het mekaar geken, verstaan en ooreengestem.

In ’n huwelik is daar ook sprake van “een wees”. Dit is egter meer omvattend en strek veel dieper as om net te ken, te verstaan en ooreen te stem. Dit gaan oor ’n voltooide, afgeronde, geslypte verhouding waar man en vrou mekaar ervaar en beleef asof die een net sowel die ander kon gewees het. Tog is die bedoeling nie dat die een se persoonlikheid ten koste van die ander een s’n ingeboet word nie.

Ons het ’n voorbeeld in Christus en die kerk. Soos ons die kerk sien en ken, is dit baie duidelik dat die kerk nie Christus is nie en dat Christus nie die kerk is nie. En tog leer ons dat die kerk, die gelowiges, een met Christus is. Selfs al is gelowiges sondaars, verbreek dit nie die eenheid tussen Christus en die kerk nie. Dit is ’n verbandseenheid wat bestaan op grond van God se barmhartigheid aan sondaarmense omdat Christus sondaarmense gekoop het met sy lewe. Dit is ’n eenheid wat vir elke begenadigde sondaar beloftes van heil inhou; ’n eenheid wat bly voortbestaan op grond van die trou van God ons Vader aan sy beloftes, gedoop in sy dood, sodat ons saam met Hom kan lewe.

Die eenheid van man en vrou in die huwelik is ’n eenheid wat gesmee word deur die genade van God; ’n eenheid wat gebou kan word wanneer ons trou bly aan ons belofte aan mekaar; ’n eenheid wat daarin geleë is dat ons mekaar sal ken en verstaan, dat ons ooreenstem, sal lief wees vir mekaar en opofferings sal maak; mekaar sal beskerm en bewaar en fisies een sal word.

Dalk, by gebrek aan woorde, is die een-wees van man en vrou, as daaraan gewerk word, bedoel om aan elk ’n insig, hoe beperk en gebrekkig ook al, te bied in die saligheid van God se koninkryk. Hoe dit ook al sy, dit bly ’n baie unieke verhouding waarin nét man en vrou deel kan hê. ’n Derde party pas net nie in nie.

Vraag:

- Bespreek die wyses waarop u in u huwelik nader aan mekaar kan leef?

Gesang 341:1

Gebed: Gesang 294:1.

Ons huwelik (7)

Pragtige ideale is vir sommige mense maar net weer 'n mooi klinkende teorie. Te dikwels maak huwelikspare die fout deur te dink dat alles verby is wanneer die huweliksonthaal agter die rug is. Alles is dan nie verby nie, maar begin dan eers. 'n Huweliksverhouding gebeur nie vanself nie, daar moet aan gewerk word. Daar is talle aanslae teen hierdie instelling van God, wat te veel is om op te noem en onnodig daarby.

Die huweliksverhouding tussen man en vrou kom telkens voor die geweldige uitdaging te staan om 'n verhouding te wees tot eer van God; 'n verhouding waarin en deur middel waarvan twee mense se geloof in die Drie-enige God en hulle dankbaarheid sigbaar sal word. Dit verg egter inspanning en aktiewe deelname aan die verhouding. En dit kan nie gebeur sonder betrokkenheid by die erediens en huisgodsdienste nie; sonder gebed en sonder gehoorsaamheid aan die God van die Woord nie en ook nie sonder geloof en hoop nie.

Kom ons span ons in om ons huwelik te verdiep, ons verhouding te verinnig en sodoende ons lewe te verryk met die genade van God.

Vraag:

- Hoeveel tyd en kragte het u die afgelope dag in u huwelik bestee?

Gesang 341:2

Gebed: Gesang 245:2.

Reukolie vir die hele huis

Soms is 'n gesin om een of ander rede sonder ouers en soms sonder kinders. Marta, Maria en Lasarus was twee susters en 'n broer wat in hierdie gesinsverband gewoon het. Jesus het al 'n lang verbintenis met hierdie gesin gehad. Hy het lewe in hierdie gesin gebring. Lasarus het Hy uit die dood opgewek.

Ses dae voor die paasfees eet Jesus en sy dissipels by hierdie gesin. Hoe heerlik is dit nie wanneer Jesus nuwe lewe, nuwe lewenskoers en 'n algemene lewensin in 'n gesinsverband bring nie. Dit styg bo die gebrek aan ouerloosheid of kinderloosheid van gesinne uit. Daarom is die gesin so vervul met gasvryheid dat hulle 'n ete, nie net vir Jesus nie, maar minstens ook vir al sy dissipels, aanbied.

Maria se vreugde oortref omtrent alle materiële maatstawwe. Die reukolie, die kosbare nardus, is in 'n albastefles met 'n lang tuitnekkie gebêre. Daaruit het 'n dame dit druppelsgewys as 'n heerlike parfüm uitgeskud. Maar Maria stort alles op Jesus se voete uit – nie op haarself nie. 'n Manlike arbeider van daardie tyd se jaarloon!

Wie materialisties dink, soos Judas, moet hierdie gasvryheid en vrygewigheid

teenoor Jesus as verspilling sien. Wie egter deur Jesus in die hart aangeraak is, dink geestelik. So 'n aangeraakte mens kom ook in gesinsverband na die voete van Jesus, en haar of sy optrede laat die hele huis deurtrek met die geur van die reukolie. Dit is 'n kenmerk van die beste kwaliteit reukolie dat dit van kamer tot kamer dwarsdeur die hele huis versprei.

Haar optrede op hierdie Joodse sabbat, die laaste voor Jesus se dood, is simbool van Jesus se dood wat in die graf in gebreek word om met sy opstanding 'n vreugdegeur te versprei, van volk tot volk, tot die buitemure van die ganse mensdom.

Dit is wat elke week opnuut weer op die Sondag met die erediens begin.

Vrae:

- Was Maria se daad ter wille van haar alleen, of ter wille van haar gesin?
- Is die maandelikse dankoffer 'n weerspieëling van dankbaarheid?

Gesang 182:1, 2

Gebed: Here, ons beseft dat ons lewe as dankbare offer aan U so ver te kort skiet. Wil U deur u Gees ons oproep tot groter toewyding aan U.

Amen.

13 Augustus

2 Konings 4:25-29

Die gesinsnavrae

Gister het ons van 'n ouerlose gesin, Marta, Maria en Lasarus, verneem. Vandag hoor ons van 'n kinderlose gesin, die Sunemmitiese vrou en haar man.

Behalwe dat hulle welgestelde mense was, wat selfs 'n bokamer kon aanbou en ten volle meubileer, was dit ook 'n goedgesinde gesin teenoor die kerk. Hierdie bykomende kamer het hulle spesiaal bedoel vir Elisa, die man van God. Hulle maak in hulle huislike roetine volledig ruimte vir die kerk.

Soos gesê, is hulle finansiële geseënd. Verder was hulle bevoorreg om 'n rustige en gelukkige patriotiese verblyf tussen hulle eie mense te geniet (vers 13). Derdens het die man van God gereelde kommunikasie met hulle gehad. Hulle het dus ook 'n geestelike tuiste, of sal ons sê 'n gesonde kerklike lewe gehad.

Omdat dit 'n gesin met so 'n lieflike reaksie op God en sy kerk se optrede is, het die man van God deur 'n wonderwerk van God aan hierdie kinderlose gesin 'n seun geskenk. Dit kan genade op genade genoem word. Die slegte nuus by die goeie nuus is natuurlik dat die seuntjie, na 'n skielike ontsettende hoofpyn, sterf.

Met al haar smart het sy haar toevlug na God geneem. Die lyk word op die bed van die man van God neergelê. Self ry sy per donkie op soek na Elisa.

Wanneer Elisa haar sien, stuur hy sy slaaf, Gehasi, vooruit om haar te vra: "*Gaan dit goed met jou? Gaan dit goed met jou man? En met jou seun?*" Hierdie gesinsnavrae is goeie huisbesoekvrae.

Gister was u waarskynlik in die kerk. Vanaand kom die kerk in die gestalte van

die dominee of ouderling of diaken huisbesoek by u doen. Indien nie vanaand nie, dan môre of op 'n ander dag. Indien glad nie, moet ú, soos die Sunemmitiese vrou, opsaal en die kerk gaan soek.

Jesus, opgesaal met ons sonde, het ons kom soek, en kom deur sy opstanding elke soeker reeds tegemoet.

Vrae:

- Is die kerk oor ons verleë, of ons oor die kerk?
- Waaruit bestaan 'n ideale gesinslewe?

Gesang 333:1

Gebed: Ons besef dat U vir ons baie goed is. U het ons geseën met die wonder van 'n gesinslewe. Help ons om in U kerk ook waarlik soos U kinders te leef.
Amen.

14 Augustus

Spreeke 3:27–35

Kwaad teenoor jou vertroueling

Die ou Afrikaanse vertaling sê in vers 29: *“Bewerk geen onheil teen jou naaste terwyl hy vol vertroue by jou woon nie.”*

Iemand wat by jou woon, jou man, jou vrou, jou kinders, jou ouers, is die heel naaste aan jou. Normaalweg sou ons sê dat niemand tog teenoor 'n huisgenoot kwaad sal beplan nie. Maar is dit so?

Wat van Josef se broers wat hom in die put gooi – terwyl hy met goeie bedoelings vir hulle voedsel bring?

Wat van Dawid wat Uriá, die getroue Hettiet, na die gevaarlikste pos op die slagveld stuur – om sy vrou te kry?

Wat van Judas wat een van Jesus se dissipels is, saam met Hom eet, sy hand saam met Jesus s'n in die skottel steek, en met 'n soen nogal die groot verraad van alle tye pleeg?

Wat van Dingaán wat saam met Retief 'n ooreenkoms aangaan, saam vermaak word, en dan die verraderlike wrede moord?

Hoeveel ellende het ons volk nie al gesmaak weens verraad in oorlogstye nie?

Hoe word die kerk nie vandag ondergrawe deur lidmate en leiers wat kwaad teen die kerk beplan – tot voordeel van een of ander stelsel of filosofie nie?

Seker een van die grofste verraaadgebeure is mans en vrouens wat nie hulle lewensmaats in die heilige huweliksband ten volle in ag neem nie. In die Kerk, binne die kring van ampsdraers, van predikante, word die egmaat op die agtergrond geskuif. Die aantreklikheid, die versoeking, die sonde, inspireer 'n skokkende persentasie lidmate van die Kerk om tot huweliks- en gesinsverval te kom.

Onheil en kwaad teen ons vertrouelinge in die gesin, en dít soms met die

godslasterlike uitspraak dat dit God se wil is, roep soos die bloed van Abel van die aarde af na die wraak van God.

Hou aan die waarheid van God se woorde oor die gesinslewe vas, dan sal die onheil uit u huis verkas.

Vrae:

- Raak kwaad, onheil en sonde net jou naaste of ook ander en God?
- Wat kan u die Kerk aanbeveel om die gesinslewe te laat verbeter?

Psalm 128:1-4

Gebed: Ons besef dat ons die gesinslede wat U aan ons gun nie altyd na regte waardeer en behandel nie. Bring U self die liefde in ons midde sodat ons U so kan eer met ons saamwees.

Amen.

15 Augustus

Psalm 142:1-8

Eensaamheid

Die oorsaak van eensaamheid kan van uiterlike omstandighede afhang. Dit kan egter ook in die persoon wat eensaam is, gesentreer wees. 'n Minderwaardigheidsgevoel, adolessente probleme, sielkundige komplekse word deesdae dikwels deur psigiaters in 'n groot mate verhelp.

Dit help egter nie om ons persoonshuis mooi skoon en aan die kant te kry, maar dit bly leeg nie! Dit is dan dat dit beset word met bese geeste wat erger as die eerste is.

Met die sondeval het die mens in sy vlug weg van God af, geval. Hierdie val het ook 'n verval tussen mens en mens gebring. God het self aanvanklik gesê dat dit nie goed is dat die mens alleen is nie. Toe het God die mens in gesinsverband gemaak. God het die gemeenskap geskep. Die mens het die bese van eensaamheid bewerk.

Wanneer Dawid nou alleen op vlug in 'n spelonk, Engendi, Adullam of 'n ander, wegkruip, bekruip die eensaamheid hom. Dan roep hy uit: "... niemand gee vir my om nie" (vers 5). Die ouer vertaling sê: "... niemand vra na my nie". Die ou Hollandse vertaling sê: "Niemand zorgde voor my ziel."

Waar sielsorg ontbreek, is daar eensaamheid. Al het ons voedsel soos die verlore seun van die gelykenis, is ons nog eensaam as ons nie iemand het wat die peule vir ons gee om te eet nie. Daar moet iemand wees wat dit géé, wat dus omgee.

Om vir mekaar in ons gesinsverband om te gee, móét ons na mekaar vra. Ouers moet mekaar telkens elke dag opsoek, met mekaar gesels, vir mekaar omgee. So ook kinders en ouers wedersyds en kinders met mekaar.

In Christus vra God steeds na ons; Hy soek ons. Hy gee vir ons om. Hy maak ons deel van die groot gesin van ons Vader in die hemel.

Vrae:

- Hoe dikwels het ek vandag na my vrou gevra?
- Hoe dikwels het ek vandag na my man gevra?

Gesang 10:2

Gebed: Here, help ons dat ons ons harte vir mekaar, maar ook vir U kan oopmaak, sodat die eensaamheid wat ons so ongelukkig stem, kan wyk.

Amen.

16 Augustus

Matteus 18:1-5

Kinderagtigheid en kinderlikheid

Kinderagtigheid is altyd onvanpas. Jesus veroordeel dit ook. By kinders kan 'n mens dit nog verwag, maar by volwassenes is dit lelik.

Jesus sê volgens Lukas 7:31-35 dat die mense van sy tyd soos kinders op die markplein is. Kinders wat in hulle speletjies nie wil dans as die fluit speel nie, en ook nie wil huil wanneer die treurlied gesing word nie, is kinderagtig. Die Jode het dieselfde kinderagtigheid aan die dag gelê. Toe Johannes die Doper kom en nie brood geëet of wyn gedrink het nie, het die Jode gesê dat hy van die duiwel besete is. Hulle het nie opgemerk dat hy die voorloper van die Christus is nie. Hulle wou nie saam met hom treur en huil oor hulle sonde in afwagting op Jesus se koms nie. Toe Jesus self kom en eet en drink om die wêreld 'n bruilof van Kana te maak, het die Jode nie in Hom met vreugde die Christus herken nie, maar gesê: "*Kyk daar, 'n vraat en 'n wynsuiper. . .*"

Kinderagtigheid is om nie billik teenoor die werklikheid te reageer nie.

Gelukkig vir ons kinders in die gesin is dit nie net kinderagtigheid wat na 'n kind vernoem is nie. Kinders word baiekeer na hulle ouers en voorouers vernoem, maar Jesus het ook gesê dat ouers en volwassenes altyd na kinders vernoem moet word. Hierdie vernoeming is kinderlikheid.

In die gelese gedeelte sê Jesus dat ons kinderlik moet word. Wat is kinderlikheid? Wat moet verander in ons dat ons soos kindertjies kan word? Wat is dit waarsonder ons nie in die koninkryk van die hemel sal kom nie?

Seker die mooi blinkende en stralende kinderogies? Ja! Seker ook die opregte liefde van 'n kindjie vir sy pappa en mamma? Ja, dit ook! Seker die geloof van 'n kindjie wat sy pa en ma en grootmense so maklik vertrou? Ja, dit alles!

Dit kan saamgevat word in die nederigheid van 'n kindjie. Die Seun van God het nederig as 'n mensebaba op die aarde kom lê – tot in die graf. Wie nie in hierdie nederigheid die koninkryk van die hemele betree nie, loop hom vas – en die koninkryk mis.

Vrae:

- Is nederigheid 'n goeie werk?

- Bespreek 'n aantal billikhede in u reaksie op die daaglikse werklikheid.

Gesang 188:1

Gebod: Here, leer ons kinderlike nederigheid en opregte gehoorsaamheid voor U sodat ons kleiner kan word, en U groter in ons lewe.

Amen.

17 Augustus

Handelinge 8:26–40

Huisgodsdien

Ons Voortrekkerouers het nie baie boeke gehad nie. Die enigste was omtrent net die Statebybel, die Psalm- en gesangeboek en enkele preekbundels. Boekevat het dus uitsluitlik beteken om huisgodsdien of trekwa-godsdien te hou. In die gelese gedeelte verneem ons ook van iemand wat so op sy reiswa huisgodsdien hou.

Huisgodsdien het 'n ontsaglike verrykende uitwerking op 'n gesin. Behalwe dat dit geestelike dissipline, Bybelkennis, kerklike verbondenheid en die huislike gemeenskap van gelowiges opbou, hou dit die bewussyn lewendig dat God in ons midde wil wees.

Die Israeliete moes ook daaglikse oggend- en aandoffers bring om hulle te herinner dat die Here hulle God is wat hulle uit Egipte bevry het om tussen hulle te woon (Eks 29:38–46).

Soms hou ons nie huisgodsdien nie omdat ons reken die kerkgang is genoeg; of omdat ons as geleerdes dit nie meer nodig ag om nog die Bybel te lees nie; of omdat ons as ryk mense so besig is dat ons nie meer tyd kry om stil te wees voor God nie; of omdat ons nie meer die afhanklikheidsgevoel het om nog tot God te bid nie. Dalk het ons nooit gehoor, of in ons ouerhuis geleer dat ons huisgodsdien moet hou nie.

Hierdie man aan wie Filippus, die evangelis, die evangelie verkondig, was 'n getroue kerkganger. Hy reis selfs per wa uit Afrika na die Midde-Ooste om in Jerusalem kerk toe te gaan. Nogtans, al kom hy van die kerk af, hou hy huisgodsdien. Dis juis 'n kerkganger wat Godshuisdien gaan hou het, wat graag ook huisgodsdien wil hou.

Hierdie ontmande, soos kamerbediendes van vorstinne en koninginne van daardie tyd was, was ook 'n geleerde. Min uit Afrika kon daardie tyd lees. Hy sit en lees uit die moeilike Hebreeuse Jesajaboek. As geleerde sou ons dink hy moet 'n boek oor die staatkunde lees. Maar hy hou huisgodsdien! Hy is ryk; minister van finansies in die regering van die koningin van Etiopië. Hy is 'n besig man. Hy moes omtrent langverlof neem om kerk toe te gaan.

As hy huisgodsdien kon hou, dan ook almal van ons. Christus het immers uit die ewigheid vir ons tyd gemaak om in ons hart en huis te kom woon.

Tydens die Etiopiër se huisgodsdien het hy in die verrassende koms van

Filippus die betekenis van sy doop geleer, die verlossing van sy lewe. So kan selfs hierdie dagboekstukkies ook Filippusse wees om vir ons die pad van die Woord te wys.

Vrae:

- Wat beteken ons doop?
- Moet huisgodsdienste net in die televisiekamer en gedurende televisietyd gehou word?

Psalm 25:2

Gebed: Ons dank U Vader, dat ons met ons gesin so saam voor U kan buig in aanbidding en danksegging. So leer ons U grootheid en goedheid ken.
Amen.

18 Augustus

2 Konings 20:12–19

Wat is in ons huis te sien?

Hiskia was 'n goeie koning. Hy bid. Hy het altyd gebid en in trou en met volle oorgawe geleef en gedoen wat reg is in die oë van God. Toe hy dodelik siek word en Jesaja, die sielsorger, vir hom sy doodstyd bring, het hy op sy bed sy gesig na die muur gedraai en weer gebid. Die genadige God het sy lewe verleng. God kán dit doen. Hierdie muur en bed dra hierdie boodskap: God kan dit doen! Die vyebome waarvan die vyekoekpleister op die sweer gesit is, verkondig hierdie tyding: God kan dit doen! Die trap van Agas wat as sonnewyser gedien het, is teken daarvan dat God 'n mens se lewe kan verleng. Tien trappe beweeg die skaduwee terug.

Skaars was hy genees, terwyl sy voorspoed blom, kom gesante van Babel af. Die koning van Babel wil met diplomatieke dokumente en geskenke sy eweknie, Hiskia, 'n voorspoedige herstel toewens.

Hiskia staan hierdie gesante self te woord. Hy is heeltemal gesond. Hy toon hulle in groot dankbaarheid oor sy voorspoed, sy skatkamers van silwer en goud, kruie en geurige olie, sy voorraadmamers, sy wapenkamer – al sy vermoëns.

Is dít ware dankbaarheid? *“Wat het hulle in jou paleis gesien?”*, vra Jesaja (vers 15). Ware dankbaarheid is nie verbind aan voorspoed, voorraadmamers, gesondheid, lewe of watter gewese ook al nie, maar dis veranker aan die Gewer.

Wat sien mense in ons huis – 'n drankkabinet en leë bottels, 'n televisie-god en weelde-artikels, vloek en stryd? Of sien hulle in ons huis 'n muur van gebed, 'n bed en sonnewyser van God se genade, 'n vyboomtuin van God se goedheid?

Sien besoekers by ons dat ons 'n huisaltaar het, huisgodsdienste hou, of laat ons dit met besoekerstyd agterweë? En gaan ons kuiergaste môre saam met ons kerk toe? Gaan ons bure sien ons gaan kerk toe, of gaan ons die kar herstel?

Vrae:

- Met hoeveel besittings is ons gebore?
- Met hoeveel besittings saam met ons gaan ons graf toe?
- Is die enigste onverliesbare besitting dít dat ek aan Christus behoort?

Psalm 119:7

Gebed: Here, wanneer U ons besoek, wil ons U dien met ons geloof en lewe. Alles behoort aan U: ons lewe, ons kinders, ons tyd en ons goed.

Amen.

19 Augustus

Rigters 1:1–17

Raadpleeg u vir God?

Hoe ironies is dit nie, die geskiedenis van die Rigtersboek begin met die woorde: “Na die dood van Josua het die Israeliete die Here geraadpleeg.” Wanneer ons egter na die res van die Riggerboek kyk, sien ons weinig van hierdie goeie begin; ons sien intendeel telkens ’n volk wat afvallig raak van God en Hom juis vergeet en nie raadpleeg nie. So ’n goeie begin, maar so ’n swak verloop en einde.

Verloop ons godsdienstige lewe nie dikwels maar net soos die geskiedenis van Israel in die Riggerboek nie? Ons begin almal die dag wanneer ons geloofsbelydenis aflê met dié belofte: dat ons in die Drie-enige God glo en dat ons sal werk vir die uitbreiding van sy kerk op aarde; dat ons Hom sal dien en raadpleeg. En dan, na verloop van tyd, raadpleeg ons álmal behalwe God.

Om God te raadpleeg, beteken dat ek Hom sal ken in alles wat ek doen; dat ek niks sal aanpak voordat ek nie eers God se leiding en bystand gevra het nie. Met ander woorde, dat ek niks sal doen voordat ek nie seker is dat dit God se goedkeuring wegdra nie. In Efesiërs 5:10 lees ons dat ’n kind van die Here hom- of haarself voortdurend moet afvra of dít wat hy of sy doen, vir die Here aanneemlik is, voordat hy of sy dit doen.

Vrae:

- Raadpleeg u nog vir God?
- Hoe gereeld raadpleeg u Hom?

Gesang 40:4

Gebed: Here, ons wil tree vir tree saam met U loop. Help ons om nie afvallig te raak nie.

Amen.

20 Augustus

Rigters 1:18–36

Is die Here by u?

Hoe wonderlik is dit nie dat as die Here by Juda of die Josefstam is, dan wen

en vorder hulle, maar die oomblik as hulle van God vergeet en ongehoorsaam is en Hom nie meer raadpleeg nie, verloor hulle; dan wen hulle vyande en neem hulle in besit. 'n Mens wil amper vra: Hoe kan die volk van die Here so dom wees? Besef hulle dan nie dat hulle niks beteken sonder God se bystand, nabyheid en seën en hulp nie?

Is ons nie maar dikwels presies in dieselfde bootjie nie? Solank ons God ken en raadpleeg en naby Hom lewe en sy nabyheid aanvoel, gaan dit goed met ons; ja, ons kan selfs die grootste krisis hanteer deur sy krag. As ons egter weg van Hom af begin lewe, Hom nie meer raadpleeg en na sy wil vir ons lewe vra nie, word ons probleme en sommer die hele lewe vir ons te veel en word ons net soos Israel wat vir God vergeet het en Hom verlaat het – verloorders!

Die Christen se grootste gevaar is om weg van God af te lewe. Dit kan maklik gebeur en veral as ons deur God se nabyheid en krag begin agterkom dat ons werklik tot alles in staat is. Dan kan die Satan met sy slinksheid ons so maklik wysmaak dat ons self nou so groot en goed is. Die oomblik as ons van God af wegdraai en die klem op onself en ons eie vermoëns en krag plaas, as ons God verlaat oor ons hoogmoed en vertrou op onself, word ons verloorders wat weer tot niks in staat is nie.

Vrae:

- Is God by u?
- Het u al agtergekom dat u werklik tot alles in staat is, 'n wenner is, deur sy nabyheid en krag?
- Was u al in u lewe 'n verloorder omdat u op uself staatgemaak het en God nie by u was nie?

Gesang 47:1, 5

Gebed: Gesang 259:1.

21 Augustus

Rigters 2:1–10

God is getrou aan sy verbond

God is getrou aan sy verbond – dit is 'n feit waaraan sy kinders nooit hoef te twyfel nie. Hier sien ons weer eens die ironie van die eerste vers van die Rigtersboek, maar net uit 'n ander hoek. God bly getrou aan sy beloftes, maar sy volk nie. Israel is ongehoorsaam; hulle vra nie meer na God se wil en raadpleeg Hom nie meer nie; hulle dien die afgode van die land. Maar wat nog erger is, is dat hulle op dié wyse van God vergeet en wel in so 'n mate dat hulle nie die moeite doen om hulle kinders in die vrese van die Here op te voed nie. Die nuwe geslag Israëliete waarvan vers 10 praat, ken nie meer die Here nie, want hulle ouers het hulle nie van Hom geleer nie omdat hulle self ontroou aan God was en van Hom vergeet het.

God het deur Christus in die Nuwe Testament ook met u wat hier lees, 'n nuwe

verbond gesluit. Hy was en is nog altyd getrou aan sy verbond en Hy sal altyd getrou bly, dit is 'n feit. Die vraag is net: Is u getrou aan u verbond met Hom? Is u elke dag van u lewe gehoorsaam aan Hom? Vra u voortdurend na sý wil vir u lewe? Raadpleeg u Hom? Voed u u kinders in die vrese van die Here op, of is u ontrou soos Israel? Lewe u dikwels volgens u eie wil en begeertes en is u ook dikwels ongehoorsaam aan God. Vergeet u ook dikwels van God? Vergeet u ook om u kind volgens u doopbelofte van Hom te leer? Is u dalk as gevolg van u ontrouheid aan God, ook besig om 'n volgende geslag op te voed wat die Here nie regtig ken nie!

Vrae:

- Hoe lewe 'n kind van God wat getrou is aan sy of haar verbond met God?
- Hoe voed 'n mens jou kinders in die vrese van die Here op?

Gesang 10:1-3

Gebed: Gesang 322:3.

22 Augustus

Rigters 2:11-3:6

Moenie die regte pad verlaat nie

Ons lees in ons Skrifgedeelte van die grootste fout wat die nageslag van Israel gemaak het. Hierdie volgende geslag het die pad wat hulle voorvaders saam met die Here onder leiding van Josua geloop het, verlaat en hulle eie pad geloop. 'n Jongmens sal dadelik wil sê: Dit is mos nie verkeerd nie. Elke jongmens loop mos maar sy eie pad sodra hy of sy groot is en sy eie potjie begin krap. Dit is waar, elke mens loop sy eie pad sodra hy of sy groot is, maar die probleem met die pad wat die nageslag van Israel geloop het, is dat dit 'n pad sonder God was. Die pad wat hulle geloop het, het bestaan uit dinge wat hulle gedoen het wat verkeerd is in die oë van God. Hulle het afgode gedien, God uitgetart en geweier om na die rigters te luister. Hulle was ongehoorsaam aan God en het hardkoppig volhard in hul sonde en hulle nie aan die verbond gesteur nie. Hierdie verkeerde pad wat hulle geloop het, het net swaarkry en straf oor hulle gebring en het hulle al verder van God verwyder.

Watter pad volg u? Loop u die pad wat God wil hê u moet loop? Is u seker dat God saam met u loop? U as jongmens, as nageslag, loop u die pad wat u by u ouers geleer het, of het u alles wat u by hulle geleer het, oorboord gegooi en lewe u nou soos u wil en nie soos u geleer is nie. Daar is net een regte pad en dit is die pad van God, die nou en smal pad, die pad wat van ons eis om te doen wat God wil, want dié pad alleen bring ons eendag by die poort wat na die lewe lei.

Vrae:

- Watter pad volg u en u gesin?
- Hoe behoort 'n mens se lewe te lyk as 'n mens die regte pad loop?

Gesang 189:1–3

Gebed: Psalm 25:2.

23 Augustus

Rigters 3:7–31

Roep tot die Here om hulp . . .

In hierdie gedeelte klink die woorde, “*Toe het hulle tot die Here geroep om hulp*”, soos ’n refrein. Dieselfde verhaal word elke keer vertel. Israel vergeet van God en hulle loop agter afgode aan. God straf hulle deur hulle in die mag van hulle vyande oor te gee. En elke keer as hulle regtig in nood verkeer, roep hulle na God om hulp. En elke keer verhoor God hulle in sy groot genade en stuur vir hulle ’n rigter wat hulle uit hulle nood red. ’n Mens wil amper vir jouself sê: Maar leer hulle dan nooit nie. Besef hulle dan nie dat hulle nie sonder God kan lewe nie, en net hulle tyd mors met hulle afgodediens?

’n Mens raak egter gou stil as jy eers krities na jouself begin kyk. Hoe lyk ons lewe? Stem dit nie baiekeer ooreen met die van Israel nie. Klink ons noodroep na God nie ook maar dikwels soos ’n refrein nie. Is ons lewensverhaal nie ook dikwels dieselfde as die verhaal van Israel wat hier vir ons beskryf word nie. Ons lewe so voluit, ons is so besig, ons tyd is so beperk, ons is so moeg. Dikwels is daar ander wêreldse dinge in ons lewe waarin ons so opgaan dat dit ons hele lewe in beslag neem, en meebring dat God net afskeptydjies kry wanneer ek nie te besig, of te moeg, of te haastig is nie. Dit mag gebeur dat ek op een goeie dag ’n hartaanval kry, of ’n operasie moet ondergaan, of eksamen moet skryf, of hoor my eggenoot wil van my skei, of dat ek bankrotskap in die gesig staar. En dan het ek skielik genoeg tyd om weer in my nood na God te roep om hulp, en dan verwag ons dat Hy ons moet help.

Weet u, die wonder is dat God in sy groot genade en liefde vir ons, altyd bereid is om te help. Maar sy Woord leer ons ook dat daar ’n dag gaan kom wat Hy sy rug op ons gaan draai as ons Hom so misbruik en dat Hy nie meer na ons hulpgeroep sal luister nie.

Vrae:

- Lyk u lewensverhaal soos Israel s’n?
- Wat kan u doen om te verseker dat u lewe nie soos Israel s’n lyk nie?

Gesang 29:1, 2

Gebed: Gesang 30:5, 6.

24 Augustus

Rigters 4:1–24

God gaan voor ons uit

“*Die Here gaan voor jou uit*”, is seker die wonderlikste woorde wat Barak ooit van

Debora kon verneem het. Dink net hoeveel gemoedsrus en kalmte en sekerheid dit hom moes gegee het om teen Sisera en sy manskappe op te trek. 'n Kalmte en sekerheid in die wete dat God by hom en sy manne is, en dat Hy, die Almagtige, die vyand in sy hand sal gee; aan hom die oorwinning sal gee.

In Psalm 23 lees ons dat die Here ons herder is en ons as gelowiges, sy skape is. Die herders van die Bybelse tyd het nie hulle skape aangejaag, soos ons herders of skaapwagters vandag doen nie. Nee, hulle het voor hulle skape uit geloop, hulle by die naam geroep en die skape, wat hulle geken en op hulle vertrou het, het hulle gevolg. Hulle was bereid om hulle herders te volg na die weivelde waarheen hulle hulle lei.

God het nie net voor Barak uit gegaan nie, want God was nie net in die Bybelse tyd sy gelowige kinders se herder nie, Hy is dit vandag nog. Hy gaan vandag nog voor ons uit: na my kantoor of my klaskamer, in my huis, op die sportveld, in my tye van swaarkry en beproewinge en, volgens Psalm 23, selfs in die doodsdal. Dit is die Here wat ons dien. Hy is nie 'n God wat ver van ons af is nie, Hy is by ons en lei ons en gaan self voor ons uit. Daarom kan ons ook met gemoedsrus, kalmte en sekerheid elke dag van ons lewe tegemoetgaan.

Vrae:

- Het u nog altyd besef dat God voor u uit gaan en u lei?
- Hoe behoort u lewe te wees as u dit besef en glo?

Gesang 189:1, 3

Gebed: Dankie Here dat U ons goeie herder is. Lei ons en bewaar ons vir U koninkryk.

Amen.

25 Augustus

Rigters 5:1-31

Ons is oorwinnaars

Debora, Barak en die volk van God is oorwinnaars deur sy krag en bystand. Debora en Barak se oorwinningslied sluit af met die woorde: " ... *mag dié wat U liefhet, wees soos die son wat in sy volle krag skyn.*" Die son is warm, skitterend en deurdringend as hy in sy volle krag skyn, en dan kan die duisternis nie stand hou voor die krag van sy strale nie. Hierdie oorwinningslied se woorde, en veral die afsluitingswoorde, vertel vir ons iets van Debora en Barak se gevoel. Hulle loop oor van blydskap en dankbaarheid; hulle is jubelend teenoor God hulle Here wat hulle gelei het en aan hulle die oorwinning gegee het. Wat sou hulle antwoord gewees het as ons hulle sou kon vra: Is dit die moeite werd om God elke oomblik van jou lewe te raadpleeg? Is dit die moeite werd om getrou te bly aan jou verbond met God? Is dit die moeite werd om jou kind met toewyding van God te leer, of om jou

ouers se voorbeeld te volg en dieselfde pad as hulle te loop deur die Here getrou te dien? Hou die Here regtig sy woord en is Hy by sy gelowige kinders? Ek dink hulle sou geantwoord het: "Ja! 'n Duisend maal ja!" En hulle sou dit met vaste oortuiging kon antwoord.

Hoe lyk die strale wat u as ligdraer van God uitstraal? Is dit soos dié van die son wat in sy volle krag skyn, met ander woorde kan ander in u lewe iets sien van die vreugde en dankbaarheid en jubeling wat uit Debora en Barak se oorwinningslied straal omdat God u Herder is en altyd by u is en voor u uit gaan in alles wat u doen? Of is u 'n dowwe son vir die Here omdat u Hom nog nie goed genoeg ken en liefhet en u daarom nie bereid is om op Hom te vertrou en Hom te raadpleeg en op sy pad, waar Hy altyd voor sy kinders uit gaan en by hulle is, te loop nie.

Vrae:

- Is u met u manier van lewe ware ligdraers van God?
- Wat sien ander mense as hulle na u lewe kyk?

Gesang 53:1

Gebed: Here, help ons om ware ligdraers van U te wees, gelowige kinders van U wat getrou bly aan ons verbond met U, sodat ons elke oomblik van ons lewe op U pad loop en U voortdurend raadpleeg en ken in alles wat ons doen. Vader, help ons om altyd te onthou dat U ons Herder is wat voor ons uit gaan en by ons is. Laat ons dit tog asseblief veral onthou as die swaarkry van die lewe ons lewenspad kruis, of as daar beproewinge in ons lewe kom. Help ons om dan aan U vas te hou en U blindelings in geloof te volg. Ons bid dit in Jesus se Naam.

Amen.

26 Augustus

Rigters 6:1–24

God is genadig en geduldig

Israel se ellendige bestaan weens die oormag in getalle sowel as optrede van die Midianiete, is die gevolg van God se straf. Hulle het nogmaals gesondig, en daarom gee die Here hulle oor in die mag van die Midianiete. Die arme Israeliete moet terugtrek in die verste vestings, en woon in grotte en onherbergsame plekke. As daar wel 'n oes in die vooruitsig is, trek die Midianiete saam met die Amalekiete en ander mense uit die ooste op en vernietig alles.

Hierdie verdrukking en ellende bring hulle daartoe om die Here weer te ken en hulle roep tot die Here om hulp. Die Here stuur die profeet wat sy boodskap aan hulle oordra. Al wat die Here van hulle gevra het, is gehoorsaamheid, maar dit kon hulle nie eens nakom nie. Tog gee die Here opdrag aan Gideon om die volk te red.

Gideon se antwoord toe die Here hom begroet het met "*Die Here is by jou...*", getuig van onkunde. Die waarheid is dat die Here altyd by sy volk is, maar dat die

volk nie altyd by die Here is nie. Gideon is nie net onkundig nie, maar hy ken ook nie die Here nie, en eers nadat die wonder plaasgevind het van die vuur wat uit die rots opvlam en die offer verteer, het hy besef dat hy met die Here gepraat het. Dan word hy met 'n geweldige vrees gevul, maar die Here se troos is vir hom genoeg.

In hierdie gedeelte is die uitstaande kenmerk die feit dat die Here geduldig is met Israel, en dat Hy niesteenstaande die feit dat hulle nie hulp verdien nie, nogtans 'n rigter roep om sy volk na vryheid te lei. Sy genade is so groot dat Hy hulle *weer* vergewe. Sy geduld hou ook nie hier op nie, want Gideon se vele besware en sy twyfel word geduldig uit die weg geruim. Sy twyfel en vrees word hom ook nie toegereken nie, "*die Here gee rus*".

Ons vind ook rus en vrede by dié God wat geduldig is en weer vergewe wanneer ons oortree.

Vraag:

- Is ons situasie anders as dié van Israel, of moet ons ook nog staatmaak op die genade en vergifnis van God?

Gesang 11:3, 4

Gebed: Psalm 71:1.

27 Augustus

Rigters 6:25–40

God se almag

God se opdrag aan Gideon dien 'n dubbele doel. In die eerste instansie wil Hy alle afgodediens uit die volk se midde verwyder. In die tweede instansie wil Hy hulle wys op die afgode se onmag teenoor die almag van die God van hemel en aarde. Gideon se vrees vir die volk en nie soseer vir Baäl nie, bring mee dat hy in die geheim, in die middel van die nag, God se opdrag uitvoer. Dieselfde volk wat hulle tot die Here gewend en sy hulp gevra het, is nou kwaad vir Gideon en wil hom doodmaak. Gideon se pa se antwoord red nie net Gideon se lewe nie, maar wys ook die afgod se onmag aan. Sy nuwe naam, "Jerubbaäl", dien as 'n blywende aanklag teen die afgod. Gideon se nuwe naam is die versinnebeelding van die afgod se onmag, want Baäl kan nie eens sy saak teen Gideon behartig nie.

Direk na hierdie episode vra Gideon die Here om wondertekens, net om seker te maak dat die Here hom wel wil gebruik. En twee keer na mekaar voldoen die Here aan sy versoek. God stel nie die voorwaardes van die wonder nie, Gideon doen dit, en twee keer laat die Here die onmoontlike gebeur. Gideon is inderdaad deur die Here geroep, dié Here wat ook oor die magte van die natuur die septe swaai.

Die skrilte kontras tussen die Here wat die opdrag gee en die magte van die natuur beheer aan die een kant, en die dooie Baäl wat nie sy eie saak kan behartig nie aan die ander kant, is in hierdie gedeelte baie opvallend. Dit moet ons met 'n

rustigheid vervul, want ons wat die almagtige God aanbid, hoef vir niks of niemand bang te wees nie.

Vrae:

- Is die dinge wat ons vandag vrees (tegnologie, die toekoms, siekte, die dood, e d m) nie maar dieselfde as Gideon se Baäl nie?
- Vertrou ons nog op die almag van die Here?

Gesang 175:3

Gebed: Gesang 29:2.

28 Augustus

Rigters 7:1–25

Die Here red sy volk

Nadat Gideon God se opdragte uitgevoer en al God se wondertekens aanskou het, is hy eindelik gereed om teen die Midianiete oorlog te maak. Maar die Here is nie tevrede nie, want daar is te veel manne wat gaan veg. In 'n oorlog is 'n getalle-oorwig 'n groot voordeel, maar omdat dit eintlik die Here is wat Israel gaan verlos, word die manne twee keer gesif voordat die Here tevrede is. Met slegs 300 man wat oorbly, gaan die Here sy volk red.

Alhoewel Gideon sekerlik bekommerd moes gewees het toe hy so baie manne huis toe gestuur het en daar so min oorgebly het, gehoorsaam hy nogtans God se opdragte. Die Here ken egter ook die man wat hy gaan gebruik, en daarom gee hy aan Gideon die geleentheid om moed te skep deur 'n gesprek oor 'n Midianiet se droom en die uitleg daarvan saam met Pura af te luister. Gideon was nou oortuig daarvan dat die Here met hom is, en het teruggegaan na sy manskappe en sy opdragte aan hulle gegee.

Die kreet wat hulle moes uitroep, “*Vir die Here en vir Gideon*”, getuig van 'n absolute vertroue, maar ook 'n bereidheid om die eer te gee aan Wie dit toekom. Die kontras tussen die getalle-oorwig van die Midianiete aan die een kant, en die handjievul Israeliete aan die ander kant, maak die gebeure wat daarop volg, des te meer 'n wonder en is 'n teken van die feit dat dit die Here is wat sy volk red. Die Here het dit so bewerk dat die manne in die kamp mekaar doodgemaak en op die vlug geslaan het – 'n oorwinning vir die Here!

Ons is die nuwe Israel, die nuwe volk van die Here, maar ons maak so maklik staat op ons eie kragte. Dit is nie nodig nie, want die Here sal ons red in tye van nood, maar dan moet ons dit wat ons doen, vir die Here doen en nie wil sê: “Ons het dit self gedoen” nie.

Vrae:

- Glo ons nog werklik dat die Here ons sal red?
- Sê ons steeds “vir die Here” wanneer ons iets aanpak?

Psalms 25:6

Die einde van Midian, die begin van afvalligheid

In ons gelese gedeelte kom daar twee groepe mense na vore. Die eerste groep is dié mense wat met graagte saam sou gaan veg het en Gideon verkwalik omdat hy hulle nie opgeroep het nie. Dit verg 'n uiters diplomatieuse antwoord om hulle te kalmeer. Die ander groep is dié mense wat geen hulp aan 'n moeë Gideon en sy manskappe wou verleen nie. Aan hulle maak hy die belofte dat hy hulle sal straf sodra hy Midian oorwin het.

Hy oorwin inderdaad die Midianiete, en neem die twee konings gevange. Dit is die einde van die oorlog, maar nie die einde van die geweld nie, want nou volg die een wraakdaad na die ander. Eers word die mense van Sukkot gestraf en daarna die mense van Pniël. Dan wreek Gideon die dood van sy broers wat aan die hand van die Midianitiese konings gesterf het deur hulle dood te maak. Die mag van Midian is finaal gebreek en Midian is nou onderdanig aan Israel. Gideon se opdrag is voltooi; hy het sy werk uitgevoer wat aan hom as instrument in die hand van die Here opgedra is.

Gideon word gevra om oor Israel te regeer, maar hy antwoord dat die Here regeer. Dit is 'n antwoord wat getuig van 'n wete dat dit die Here is wat Israel verlos het. Al wat hy vra, is 'n beloning. Gideon maak dan ongelukkig 'n beeld van al die goud wat hy gesmelt het en dié beeld gee aanleiding tot afvalligheid. Hy self tree af en word geseën met baie kinders. Ná sy dood vergeet die mense weer dat Baäl nie sy saak teen Gideon (Jerubbaäl) kon behartig nie.

Is dit nie ook waar van ons nie: dat ons die Here net ken wanneer dit sleg gaan met ons en ons hulp nodig het. Sodra ons nie meer herinner word aan ons afhanklikheid nie, dwaal ons tog so maklik af.

Vrae:

- Is 'n teokrasie (God regeer) slegs moontlik wanneer dit sleg gaan?
- Is 'n teokrasie (God regeer) enigsins moontlik?

Gesang 40:6

Gebed: Gesang 40:4.

God straf die verkeerde daad

Die verhaal van Abimelek is een van geweld en moord. Dit begin by 'n man, die seun van 'n slavin, wat na sy ma se mense toe gaan en hulle oorreed om hom te help om koning te word. Met die hulp van leegleërs vermoor hy dan sy 70 broers.

Jotam se verhaal en profesie wil dit duidelik maak dat Abimelek en die mense van Sigem gestraf gaan word vir die verkeerde daade wat hulle gepleeg het. Sy verhaal van die bome wat 'n koning gesoek het, is 'n fyn spot met beide Abimelek en die mense van Sigem. Die mense van Sigem het verkeerd opgetree teenoor die nageslag van Gideon, en die verkeerde koning gekies. Nou sal almal wat daarby betrokke was, die straf moet dra. Jotam vlug, en vir drie jaar gaan dit goed terwyl Abimelek regeer. Maar dan laat God self vyandskap tussen Abimelek en die mense van Sigem kom. Hy doen dit as straf omdat Abimelek sy broers met die hulp van die mense van Sigem vermoor het. So word beide partye betrek by die straf wat volg. God hoef nie direk te straf nie, want Hy gebruik die mense en hulle emosies en denke om te straf waar en wanneer nodig.

Ons is ook soms geneig om te dink dat die Here die verkeerde daad nie straf nie, omdat dit oënskynlik goed gaan met die persoon wat verkeerd opgetree het. God is egter geduldig en gaan op 'n ander manier te werk. Ons hoef nie sy geregtigheid te probeer versnel nie. Hy straf die verkeerde daad van die enkeling, maar ook die verkeerde daad van die gemeenskap.

Vrae:

- Is God se straf altyd so duidelik aanwysbaar?
- Straf God die verkeerde daad onmiddellik?

Psalm 107:8

Gebed: Psalm 99:5.

31 Augustus

Rigters 9:26–57

Die lewe van verkeerde daade finaal gestraf

In die gelese gedeelte sien ons hoedat die Here die ongeregtigheid van Abimelek en die mense van Sigem straf. Vreemde mense is instrumenteel aangewend vir die gewelddadige vernietiging van Sigem, en die vernederende, gewelddadige dood van Abimelek. Gaäl se gespog gee aanleiding daartoe dat Abimelek nie langer die opstandigheid van die mense van Sigem duld nie. Na twee hinderlae neem Abimelek en sy leer die stad in, al die mense word doodgemaak en daar word sout oor die stad gestrooi, sodat daar nooit weer iets sal groei nie. In Tebes word Abimelek weer op sy beurt gestraf vir sy aandeel in die onreg wat hy Gideon se 70 seuns aangedoen het, wanneer 'n vrou 'n klip op sy kop gooi en hy sy wapendraer moet vra om hom dood te maak.

Al die mense van Sigem sowel as Abimelek is dus op gewelddadige wyse gedood, want God straf al die verkeerde daade wat hulle gedoen het. Die vloek wat Jotam uitgespreek het, word bewaarheid. Ons sien dus dat die Here tot die einde toe die straf volbring van die mense wat verkeerde daade gedoen het.

Ons is so geneig om net die “blye” van die evangelie raak te sien, en te vergeet dat die Here ook regverdig is en daarom straf. Ons moet altyd onthou, die Here kan

genadig wees, maar Hy kan ook die volle straf vir ons verkeerde daade oor ons bring.

Vrae:

- Straf God slegs direk of gebruik Hy mense ook?
- Hoef ons net onder die oordeel, en daarom die straf van God te leef?

Gesang 9:1

Gebed: Gesang 9:2.

1 September

Rigters 10:1–18

God luister na smeekgebede en berou

In ons voorafgaande gedeeltes het ons gelees dat die Israeliete **weer** gedoen het wat verkeerd is in die oë van die Here. Hulle het **weer** ontrou geword en Hom nie gedien nie ten spyte daarvan dat Hy hulle gered het. Hy straf hulle deur aan die Filistyne die oormag te gee, en **weer** gaan dit sleg met die volk van die Here. En soos gewoonlik roep hulle in hulle nood **weer** tot die Here om hulp. Hulle erken dat hulle ontrou en ongehoorsaam was, maar vra nogtans sy hulp. God antwoord hulle dat hulle die ander gode om hulp moet gaan smee, maar die volk wéét dat daar net een God is wat almagtig is en hulle sal kan verlos. Hulle toon dat hulle waarlik berou het oor die verkeerde daade wat hulle gedoen het, deur hulself geheel en al aan die Here se genade oor te gee, en alle beelde en afgode uit hulle midde te verwyder. En **weer** besluit God om hulle genadig te wees en hulle te verlos. En **weer** maak Hy 'n einde aan hulle swaarkry.

Ons is nie juis anders as die volk van Israel nie, want ons dwaal ook maar **weer** en **weer** van die Here af. Ons kom ook maar altyd **weer** tot die besef dat net Hy waarlik kan en wil help. Maar ons moet van ons kant af ook aan die Here toon dat ons waarlik berou het, en ons moet ook voortdurend bid en Hom smee om vergifnis. Ons het die versekering dat Hy waarlik luister, en as ons berouvol is en bereid is om ons verkeerde daade af te sweer, vergewe God ons en help Hy ons altyd **weer**.

Vrae:

- Is daar 'n perk aan die aantal kere wat die Here vergewe?
- Bestaan berou net uit 'n hartseer gesig?

Psalm 130:2

Gebed: Gesang 238:3.

2 September

Rigters 1:1–11

Jefta het God nie vergeet nie

In Hebreërs 11 lees ons dat Jefta saam met ander rigters en profete genoem word

as iemand wat deur die geloof koninkryke verower het, die reg van God gehandhaaf het en dit wat God beloof het, verkry het. 'n Mens sou kon sê dat dit alles van Jefta gesê word ten spyte van sy verlede. Omdat hy die seun van 'n "ander vrou" was, het sy halfbroers hom weggejaag en geweier dat hy iets van sy pa, Gilead, erf. Toe die Ammoniete egter teen die Israëliete gaan veg het, is Jefta gaan haal om die Israëliete se aanvoerder te wees. In die geskiedenis wat daarop volg, word een ding baie duidelik: Jefta het deurentyd in sy hart die Naam van Israel se God, sý God, bewaar – ook toe Israel self niks van Jefta wou weet nie. Herinneringe aan wat Jefta in sy jeug by monde van sy vader of ander mense oor die Here gehoor het, het in hom lewend gebly.

Wanneer jy as kind in die Bybel leer van God se genade en sy liefde, of wanneer jy as ouer dit doen en aan jou kind oordra, ontvang jy 'n kosbare besitting, jou geloof, wat God deur sy Gees aan jou gee. Die geloof in Jesus Christus wis alles wat lelik en verkeerd in 'n mens se verlede en hede is, uit en maak jou gretig om elke dag in gehoorsaamheid en dankbaarheid voor God te leef. Jefta was in sy lewe suksesvol omdat hy God nie vergeet het nie. As gelowiges kan ons ook altyd bewus wees van God se teenwoordigheid in ons lewens.

Vrae:

- Kan iemand se verkeerdhede van die verlede reggestel word?
- Wat doen die geloof aan jou?

Sing as gebed: Psalm 25:2.

3 September

Rigters 12:8–15

Die rigters – deur God aangewys

Die Hebreeuse woord waarmee "rigter" weergegee word, is presies dieselfde as dié vir "regter". Met die rigters bedoel ons dié mense wat ná Josua en die oudstes en vóór die konings in Israel, deur God aangewys is om die volk uit die hand van hulle verdrukkers te verlos en oor hulle te regeer. Die rigtersamp was tydelik van aard en kon nie oorgeërf word nie. Die tydperk van die rigters het duidelik aangetoon dat die volk Israel nie gereed was om 'n suiwer "teokrasie", d.w.s. 'n volk wat regstreeks deur die Here self regeer word, te wees nie. Hulle kon nie sonder 'n leier soos Moses of Josua klaarkom nie, vandaar dan ook hulle voortdurende aandrang op 'n leier en later op 'n koning.

As gelowiges weet ons vandag en glo ons dat die Here self sy kerk op aarde regeer. Jesus was en is vir sy liggaam, die kerk, priester, profeet en koning. Hy regeer sy kerk deur sy Woord en Gees. Daar is vandag nog steeds "geestelike" of "kerkleiers" wat deur God geroep word om in sy kerk te werk. Ons dink aan die predikante en ook die ampte van ouderlinge en diakens. Terselfdertyd beklee elkeen van ons die algemene amp van die gelowige. Dit plaas 'n groot verantwoor-

delikheid op ons, naamlik om die wil van die Here te ken soos Hy dit in sy Woord aan ons bekend maak en veral om sy wil in ons lewe te gehoorsaam deur te doen wat reg en goed in sy oë is.

Vrae:

- Is daar vandag nog rigters?
- Wie regeer vandag die Christelike kerk?

Sing as gebed: Psalm 84:3.

4 September

Rigters 13:1–5

Die rigters – deur God aangewys

'n Engel kondig die toekomstige geboorte van Simson aan. Ons dink onwillekeurig ook aan die engel Gabriël wat aan Maria die geboorte van die Here Jesus Christus aangekondig het. Soos van die Here voor sy geboorte reeds gesê is: "... want dit is Hy wat sy volk van hulle sondes sal verlos", so word van Simson gesê: "Hy sal die Israeliete begin red uit die mag van die Filistyne." Ook Simson sou 'n redder of verlosser wees en met die oog daarop moes sy moeder in die maande voor sy geboorte 'n suiwer lewenswandel volg, soos wat die Here aan haar voorgeskryf het. Dit is duidelik dat die Bybel rekening hou met die gedrag van die moeder wat 'n invloed op die ontwikkeling van die ongebore kind kan hê.

Dwarsdeur 'n mens se lewe gaan daar voortdurend invloed uit van ouers op hulle kinders en van kinders op hulle ouers. Ons kan ook van wisselwerking praat. Die Bybelse opdrag is steeds dat hierdie invloed en wisselwerking op die dubbele liefdesgebed gegrond moet wees. Liefde vir God en liefde vir mekaar bepaal die harmonie, vrede en rustigheid ook in die gesinslewe. Elke gelowige moet steeds daarna strewe om in gehoorsaamheid aan God se Woord die liefde na te jaag en in geloof, hoop en liefde jou dae deur te bring. Jesus self was hierin vir ons die groot voorbeeld en vanweë sy groot liefde vir ons, kon Hy aan die kruis sterf om ons van ons sondes te verlos.

Vrae:

- Wat behels die dubbele liefdesgebed?
- Wat moet die gelowige altyd najaag?

Sing as gebed: Gesang 74:1, 2.

5 September

Rigters 13:21–25

Simson deur die Gees gelei

Ons lees in die Bybel dat Simson grootgeword het en dat die Here hom geseën het. Daarby lees ons dat die Gees van die Here hom begin lei het. Watter groter vreugde

kan daar ooit wees as om te weet dat die Here jou en jou kinders seën? Waarvoor kan ons meer dankbaar wees as vir dié waarheid dat die Gees van die Here in ons woon en ons en ons kinders daaglik lei? En dit is presies wat die Bybel, en meer spesifiek die Nuwe Testament, ons leer. Die doop van elke kind bevestig reeds op 'n konkrete wyse die Here se seën en die Heilige Gees se leiding.

Die Here het met Simson 'n bepaalde doel voor oë gehad en daarvoor rus Hy hom behoorlik toe. Simson is geroep om die Israeliete uit die mag van die Filistyne te verlos. Die Here het met Simson 'n bepaalde doel voor oë gehad en daarvoor rus Hy hom behoorlik toe. Simson is geroep om die Israeliete van die Filistyne te verlos. En die Here het ook met elkeen van ons 'n doel voor oë. Die hoogste doel in ons lewe moet daarom altyd wees om tot die eer en die verheerliking van God te lewe en te werk. Om ons daarin te help, gee God aan ons die geloof en Hy versterk die geloof deur die verkondiging van sy Woord en die gebruik van die sakramente, doop en nagmaal. Elke dag in ons lewe is tegelyk 'n uitdaging en 'n toets. 'n Uitdaging om deur ons lewenswandel te bewys dat ons God se seën en leiding waardig is en 'n toets om gehoorsaam en dankbaar te lewe en te werk. Die Here bly getrou. Hy staan ons altyd by en as ons val, tel hy ons op en vergewe ons indien ons opregte berou het.

Vrae:

- Wat sê ons doop vir ons?
- Wat is die hoogste doel van 'n mens se lewe?

Sing as gebed: Gesang 211:1, 2.

6 September

Rigters 14:1–20

Simson – die swakkeling

Nieteenstaande al die noukeurige voorbereiding op die geboorte van Simson, merk ons in sy lewe baie min van die lewensheiliging waaraan sy moeder haar moes onderwerp. Daar is 'n gebrek aan selfbeheersing en uiteindelik was die lewenstaak van Simson 'n mislukking – hy het nie daarin geslaag om sy volk uit die mag van die Filistyne te red nie. Dit blyk die duidelikste uit die feit dat sy eie stam, Dan, wat die naaste aan die Filistyne gewoon het, volgens Rigters 18 nie lank na die dae van Simson 'n nuwe woonplek so ver as moontlik van die Filistyne af gesoek het nie. Simson kon sy hartstogte nie betuel nie. Sy groot liggaamskragte was nutteloos omdat sy gees so swak was. Simson staan in die geskiedenis as 'n swakkeling bekend. Hy het die beste kanse vir homself en vir sy volk gehad, maar hy het alles deur sy vingers laat glip.

Ons word só baie kanse in die lewe gegun. As kinders van God kán en mág en móét ons elke dag in die geloof lewe. In die geloof vind ons die krag en die genade om al die versoekings in ons lewe te weerstaan. God laat nooit toe dat ons bo ons kragte versoek word nie. Die Here vra egter van ons toegewyde aanbidding – die

erkenning dat Hy die enigste God van hemel en aarde is. God vra van ons nederigheid en opregtheid. Indien ons só lewe, gee God in Christus aan ons deel in 'n totaal nuwe lewe – 'n lewe waarin die sonde deur Jesus Christus oorwin is en ons saam met Hom oorwinnaars is.

Vrae:

- Waarom het Simson misluk?
- Hoe kry ons deel aan die nuwe lewe in Christus?

Sing as gebed: Gesang 353:5

7 September

Rigters 15:1–20

Simson – die groot kind

Soms lyk Simson soos 'n figuur uit 'n strokiesprent: sterk, dapper, vindingryk en 'n alleenloper. Die manier waarop hy die dertig linnehemde en dertig stelle klere verwerf het (Rig 14:19), kan nie goedgepraat word nie. Partymaal het hy hom soos 'n groot, stout kind gedra, bv toe hy die fakkels aan die sterte van die jakkalse vasgemaak en brandend tussen die graan van die Filistyne losgelaat het.

Enige mens, ook kinders, moet altyd verantwoordelik optree. 'n Mens moet altyd probeer om die moontlike gevolge van jou dade te voorsien om só te voorkom dat jy iets doen wat jou later net sal berou.

Die Woord van die Here leer ons duidelik wat reg en wat verkeerd is, wat goed en wat sleg is. Die Here vra van ons om die goeie en regte dinge te doen en Hom daarin en daardeur te verheerlik. In ons lewe, in ons werk, by die huis en by die skool – in alles moet ons altyd ons liefde vir God en vir ons naaste laat blyk. Simson het oor so baie potensiaal, so baie moontlikhede beskik. Hy kon soveel vermag het indien hy net bereid was om sy eie begeertes en wil aan God se wil ondergeskik te maak. God wil vir ons net die beste omdat ons sy kinders is. Daarom dat Hy sy enigste Seun Jesus Christus vir ons aan die kruis laat sterf het. Hy het Hom egter ook uit die dood opgewek, sodat ons in Hom kan glo en dankbaar en verantwoordelik kan lewe.

Vrae:

- Waarom sê ons Simson het soms soos 'n groot kind opgetree?
- Aan wie se wil moet ons eie wil ondergeskik wees?

Sing as gebed: Psalm 118:1.

8 September

Rigters 16:23–31

Simson se einde

Simson se lewensverhaal is sekerlik nie 'n navolgenswaardige voorbeeld in die

Bybel nie. Ons moet dit eerder as 'n ernstige waarskuwing beskou. Maar daarmee is die laaste woord oor Simson nie gesê nie. Die laaste woord oor dié mislukte rigter van Israel is deur die skrywer van die brief aan die Hebreërs geskryf. Ten spyte van alles noem hy vir Simson as een van die geloofshelde van die ou verbond. In sy laaste oomblikke ervaar Simson dit dat die ore en die hart van God oop is vir die gelowige gebed wanneer dit in menslike nood tot Hom gerig word. Soos die moordenaar aan die kruis het Simson in die laaste oomblikke van sy lewe nog genade by God gevind op grond van sy berou.

Simson se geskiedenis bied 'n ryke troos aan elkeen wat soms voel dat sy lewe 'n mislukking is. Soms oordeel jy dat jy niks reg kan doen nie en wonder jy oor die sin van jou lewe. Die werklike sin van elke lewe lê daarin om die Here te ken en lief te hê en met jou naaste in liefde en vrede saam te lewe en saam te werk. Deur ons doop en ons geloofsbelydenis is ons aan Christus verbind. Hy is deur God se Woord en deur die werk van die Heilige Gees die bron van alle krag. Wie uit hierdie Bron lewe, groei inderdaad soos Psalm 1 sê, "... soos 'n boom wat by waterstrome geplant is". Sy blare verdroog nooit en hy dra sy vrugte op die regte tyd.

Vrae:

- Waarom was Simson 'n geloofsheld?
- Wie is ons bron van krag?

Sing as gebed: Psalm 9:1.

9 September

Rigters 17:6

Elkeen het gedoen wat reg is in sy eie oë

Aan die einde van die boek Rigters (Rig 17–21) vind ons twee eienaardige verhale. Daar is nie in die verhale sprake van 'n rigter nie, tog moes die gebeurtenisse plaasgevind het in die tyd van die rigters. 'n Mens wonder of daar in hierdie eienaardige verhale 'n boodskap gevind kan word. Die gebeurtenisse getuig van bandeloosheid en sonde. En tog is daar juis uit hierdie lelike dinge 'n groot les om te leer.

In die eerste 16 hoofstukke van die boek word beskryf hoe God ingryp en rigters stuur om die volk te lei. In die laaste paar hoofstukke (17–21) word beskryf hoe dit lyk as mense nie leiding kry nie en doen wat hulle wil. Op 'n paar plekke in die laaste vier hoofstukke word gesê dat daar nog nie 'n koning in Israel was nie (17:6, 18:1, 19:1 en 21:25). Aan die begin (17:6) en aan die einde van hierdie gedeelte (21:25) word bygevoeg dat elkeen gedoen het wat reg is in sy eie oë. Die skrywer van hierdie gedeeltes sien dit as die rede waarom die volk afgedwaal en bandeloos geleeu het.

Is dit werklik verkeerd om te doen wat reg is in jou eie oë? Het alle mense nie 'n gewete en verstand om hom te lei nie? Nee, die mens is van nature geneig om

te doen wat verkeerd is. In Galasiërs 5:17 vv word gesê dat die mens van nature verkeerde dinge doen.

Die Gees van God wil ons lei, maar ons moet elke dag stry teen die neiging om te doen wat reg is in ons eie oë. Ons moet die Gees elke dag opnuut toelaat om ons leidsman te wees.

Vraag:

- Kan 'n mens staatmaak op jou eie vermoë om te oordeel oor wat reg en wat verkeerd is? Gee redes vir u antwoord.

Sing as gebed: Gesang 34:2, 3, 6.

10 September

Rigters 17:1–5

Eie tempel, eie god, eie godsdien

Volgens 1 Konings 12:29 vv het koning Jerobeam kalwerbeelde laat maak wat aanbid is in die heiligdomme van Bet-El en Dan. Hierdie optrede van Jerobeam word sterk afgekeur in die Bybel. In Rigters 17–18 word beskryf hoe die heiligdom van Dan tot stand gekom het. Tussen die lyne kan 'n mens agterkom dat dinge van die begin af verkeerd geloop het.

Ons lees van 'n man met die naam Miga. Hy was oneerlik en het geld van sy ma gesteel. Sy ma het 'n vloek uitgespreek oor die persoon wat die geld gevat het. Miga het so groot geskrik, dat hy die geld teruggegee het. 'n Deel van die geld is gebruik om beelde mee te maak wat God sou voorstel. Miga het sy eie tempel gehad en een van sy seuns is as priester aangestel. Die beelde van Miga is later deur die Danniete gesteel en in die heiligdom van Dan geplaas.

Dit is skokkend dat godsdien en eiegeregtigheid en eiebelang op so 'n manier vermeng kan word. Godsdien word dan beskou as iets wat jy besit, wat jy kan gebruik soos dit jou pas, iets wat soos 'n gelukbringer vir jou voordeel moet bring. God verag so 'n godsdien. Die profeet Amos waarsku dat 'n mens 'n oordeel oor jouself bring as jy uiterlik godsdienstig is, maar jou nie steur aan die eis van geregtigheid, opregtheid en naasteliefde nie. Mense wat nie aan hierdie eis gehoor gee nie, wat optree volgens **hulle eie** opinie, wat roem op **hulle eie** kerk en **hulle eie** manier van godsdiensoefening, dien miskien ook **hulle eie** god.

Paulus beskryf die ware godsdien soos volg in Romeine 12:1: “Gee julleself aan God as lewende en heilige offers wat vir Hom aanneemlik is.”

Vraag:

- Noem maniere hoe mense hulle eie god dien.

Sing as gebed: Gesang 211:1.

“Nou weet ek die Here sal vir my goed wees . . .”

Miga het wel een van sy seuns as priester in sy eie tempel aangestel, maar toe daar 'n werklose Leviet opdaag, kon hy nie die kans laat verbygaan om hom in diens te neem nie. Hy het seker gedink dat hy op hierdie manier 'n egte tempel gaan hê, want hy het nou mos 'n Leviet as priester, soos God dit in sy Wet voorskryf.

Die aanstelling van die priester was 'n gewone besigheidstransaksie. Hy sou 'n vaste vergoeding kry vir sy dienste. Dié belegging sou 'n wins inbring vir Miga, want hy glo dat die Here nou vir hom goed sal wees. Ons moet hierdie gebeurtenis sien in die lig van die kommentaar: “Elkeen het gedoen wat reg is in sy eie oë” (17:6 en 21:25). Die optrede van Miga is 'n bewys van die sondigheid van die mense.

Tog moet ons die hand in eie boesem steek en onself afvra of ons nie dikwels dieselfde motief het met ons godsdiens nie. Dien ons God nie miskien in die hoop dat Hy goed sal wees vir ons nie? Dit is so dat die Here vir ons goed is, maar die Bybel waarsku daarteen dat 'n mens Hom nie met hierdie motief moet dien nie. In die boek Job lees ons dat so 'n godsdiens nie vir God aanneemlik is nie. Ons motief moet suiwer wees: Ons moet Hom dien omdat ons lief is vir Hom en in Hom glo, al sou dit sy wil wees dat ons lyding verduur. Dit is 'n egte godsdiens.

Vraag:

- Mag 'n mens God dien **omdat** jy verwag om voordeel daaruit te trek?

Sing as belydenis: Gesang 28:1, 3, 7.

“Die Here is by julle op julle reis”

Die stam van Dan het aanvanklik grond in die suide tussen die stamme Efraim, Benjamin en Juda ontvang (Jos 19:41–46). Hulle kon waarskynlik nie genoeg grond van die Filistyne afneem om 'n goeie bestaan te maak nie, nou soek hulle ander woonplek. Vyf mans is as verkenners na die noorde gestuur. Op die pad het hulle by Miga vertoef. Miskien het hulle die Leviet geken wat in Miga se diens was, want Betlehem waar die Leviet vandaan gekom het, is maar 20 km van die dorp waarvandaan hulle gekom het.

Die verkenners het dadelik die geleentheid gebruik om by die Leviet te verneem of die Here hulle reis voorspoedig sou maak. Sonder om te aarsel, het die Leviet geantwoord dat die Here met hulle sal wees. Ons moet beseft dat Miga se godsdiens nie suiwer was nie. Ons betwyfel dit of hierdie gehuurde Leviet werklik in staat was om die wil van die Here te kenne te kon gee. Waar God nie reg gediens word nie, kan mense nie daarop aanspraak maak dat hulle weet wat God se wil is nie.

Is dit nie vandag ook vir mense te maklik om te glo dat die Here met hulle sal wees, en dan namens die Here te sê wat Hy sal doen nie? Ons kan daarop reken

dat God met ons sal wees, indien ons sy genade-aanbod aanvaar en sy kinders word. Deur Jesus Christus word ons deel van God se huisgesin. Ons kan in hierdie voorreg deel alleenlik wanneer ons God bo alles in die lewe stel. Godsdien is nie 'n vorm van lewens- en eiendomsversekering nie. Dit is 'n oorgawe aan God, 'n nuwe manier van lewe.

Vraag:

- Wanneer kan 'n mens seker wees dat God by jou is?

Sing as gebed: Gesang 190.

13 September

Rigters 18:15–25

“Maar julle het my god gevat . . .”

Miga se godsdien was van die begin af 'n kunsmatige godsdien, 'n namaaksel. Hy het beeldjies laat maak wat God moes voorstel. Hy het 'n priester gehuur om vir hom te werk. Hierdie nagmaakte godsdien het hom tevrede gestel. Dit het nie eise aan hom gestel nie, maar hy het tog die gevoel gekry dat dit vir hom voordeel sou bring. Maar net so maklik soos hy die beeldjies en die priester gekry het, verloor hy dit weer. Hy het aanvanklik die beeldjies van gesteelde geld gemaak en toe steel die Danniete dit. Sy woorde getuig hoe tragies dit vir hom was: *“Maar julle het my god wat ek gemaak het, gevat . . . Wat het ek nou oor?”*

Mense maak vandag nog hulle eie god, en verloor dit weer net so maklik. Eie gode word nie net van hout of metaal gemaak nie, maar wanneer 'n mens vir jouself besluit hoe God moet wees en jy self besluit hoe jy Hom wil dien, het jy as 't ware jou eie god geskep. So maak mense vir hulleself 'n god wat nie omgee wanneer hulle onverskillig lewe, of wanneer hulle liefdeloos teenoor hulle naaste optree nie; 'n god wat na hulle pype dans, en sal doen wat hulle vra. So 'n god is niks anders as 'n namaaksel nie. Een of ander tyd word so 'n persoon ontnugter. Dan beseef hy dat hy niks oorhet nie.

Nee, ons God is die lewende God, die God wat nie met Hom laat spot of speel nie, maar Hy is ook die God wat sy kinders nooit sal verlaat nie.

Vraag:

- Sal God ons ooit verlaat?

Sing as gebed: Gesang 279.

14 September

Rigters 19:1–5

Verteenwoordigers van God

Die laaste verhaal in die boek Rigters (19–21) handel oor 'n Leviet, maar dit is nie dieselfde persoon as in die vorige verhaal nie. Wat wel ooreenstem met die vorige

verhaal, is die feit dat die mense steeds maak soos hulle wil. Hierdie verhaal eindig dan ook met die woorde: "... *elkeen het gedoen wat reg is in sy eie oë*" (21:25).

Dit wat hier gebeur, getuig van die sondigheid van mense wat hulle eie kop volg. Die Leviet se vrou het ontrou geword. Daarna het sy teruggegaan na haar pa toe. Leviete is veronderstel om aan God gewy te wees, om God se verteenwoordigers tussen die mense te wees. Hier sien ons dat die Leviet dit nie in gedagte gehou het toe hy hierdie vrou as byvrou geneem het nie. Ons lees ook dat hy saam met sy skoonpa vyf dae lank jolyt gehou het toe hy sy vrou gaan haal het. Daarna het die dinge skeef begin loop vir hom.

Ons beleef dikwels 'n geloofskrisis wanneer dinge nie voorspoedig vir ons verloop nie en dan vra ons: "Ek is dan 'n Christen, ek dien die Here in my kerk en met my offergawe, waarom laat Hy toe dat sulke dinge met my gebeur?" Dit kan gebeur dat dinge oor ons kom wat ons nie verdien nie, tog kan ons onself nie altyd verontskuldig nie. In Esegieël 18:25 sê die Here vir die volk: "*Julle sê: 'Die Here tree nie reg op nie.' ... Dit is julle wat nie reg optree nie!*" Indien daar probleme in ons lewe opduik, is dit nie 'n teken dat God ons verstoot nie. Dit kan juis 'n geleentheid wees om nader aan Hom te kom.

Onthou, elke Christen is 'n verteenwoordiger van God tussen die mense. Ons het die opdrag om ons lig so te laat skyn voor die mense, dat hulle ons Vader sal verheerlik.

Vraag:

- Hoe kan ons aan die wêreld wys dat ons kinders van God is?

Sing as gebed: Gesang 190.

15 September

Rigters 20:44–48

Die sneeubal van sonde

Die Benjaminsiete het die Leviet se vrou vermoor. Hy het die ander stamme van Israel opgeroep om die Benjaminsiete te straf. In hierdie gedeelte lees ons hoe gruwelik die burgeroorlog was. Dit het begin by die aanranding en dood van die Leviet se vrou en het geëindig by die dood van duisende volksgenote.

Sonde het die manier om van krag tot krag te gaan. Dit is soos 'n sneeubal wat al groter word hoe verder dit gaan. Die uiteinde van die sonde is die dood. 'n Christen het die opdrag om hierdie sneeubal te stuit. Wanneer 'n mens die beginsel "'n oog vir 'n oog'" navolg, sal jy ingesluk word deur hierdie sneeubal. Nee, dit is ons opdrag om nie kwaad met kwaad te vergeld nie, maar die kwaad te oorwin deur die goeie.

Die laaste verhale in die boek Rigters beskryf hoe die lewe verloop wanneer elkeen doen wat reg is in sy eie oë (Rigters 21:25). Gelukkig eindig die Bybel nie hier nie. Daar is 'n ander proses wat aan die gang gesit is met die geboorte van Christus. Dit kan vergelyk word met 'n mosterdsaadjie. Dit is wel 'n baie klein

saadjie, maar dit word uiteindelik 'n groot boom. Hierdie proses is die koms van die koninkryk van God. Die koninkryk kom in ons harte wat meebring dat ons instrumente in die hand van God word. Ons word ook gebruik om die koninkryk in die wêreld om ons te laat kom. Die sneeubal van die sonde lei tot die dood. Die boom van die koninkryk lei tot die ewige lewe. In hierdie proses maak ons nie soos ons wil nie, maar laat sy wil geskied, en sy koninkryk kom.

Vraag:

- Hoe kan die "sneeubal" van die sonde gekeer word?

Sing as gebed: Gesang 294.

Tema vir die week:

Wat die Bybel aan die gelowige oor die dood en die lewe wil sê

16 September

Job 14:1–13

Is die lewe werklik tevergeefs?

Die skynbare tevergeefsheid van die lewe het vir die Ou-Testamentiese mens baie sterk op die voorgrond gestaan. Job, as Oosterling, se beskouing is verteenwoordigend van die deursnee Israeliet. Die Israeliete het nie so iets soos lewe na die dood geken nie. Vir hulle was die lewe hier op aarde die begin en die einde en daarom word die grysheid en die ouderdom in die Ou Testament so hoog geskat.

Ons ken die moeilike omstandighede waarin Job geleef het en volgens hom het die dood geen uitkoms gebied nie, want hy het geen verwagting na die dood gehad nie. As 'n mens sterf, is hy vir goed van die lewe afgesny. Hy is nie soos 'n boom wat afgekap word en dan weer uitloop sodra die wortels water ruik nie. As 'n mens eers dood is, staan hy nie weer op nie.

Dit was Job se beskouing en dit het daartoe bygedra om sy toestand van moedeloosheid te vererger. Daarom sê hy die lewe is kort en vol onrus, dit is soos 'n blom wat oopgaan en dan sommer verlep, dit is baie kortstondig. As Job aan 'n afgekapte boom dink wat weer uitloop teenoor 'n mens wat sterf en dan verdwyn, is daar nie by hom gelate aanvaarding vanweë die feitlikheid van die situasie nie. Nee, hierdie onregverdigheid en tevergeefsheid maak hom moedeloos en opstandig.

Hoe sou u gevoel het as u vas onder die indruk verkeer het dat daar geen verwagting ná hierdie lewe is nie? Die dood sou dan vir u geen uitkoms of bevryding gebied het nie, want dit sou slegs die stompe beëindiging van u lewe beteken het. Al u werk, al u inspanning, al u woorde en gedagtes, ja, alles wat u tot stand gebring het, sou dan tevergeefs gewees het, want u sou hierna hoegenaamd geen erkenning of genadeloon daarvoor ontvang het nie.

Vraag:

- Is alles werklik net tot hierdie lewe beperk?

Gesang 285:1, 3

Gebed: Dankie Vader dat u Seun uit die dood uit opgestaan het sodat ons nou mag weet daar is vir ons 'n verwagting na die dood.

Amen.

Jesus Christus: ons hoop by die graf

Alhoewel die opstanding van 'n mens uit die dood vir die destydse wêreld iets ongehoords was, is dit nogtans met die verbreiding van die evangelie in al die Christelike gemeentes verkondig dat Christus uit die dood opgestaan het. Hierdie nuus is ook aan die Korintiërs oorgedra, maar in ons gelese gedeelte neem Paulus sy pen op teen die mense in daardie gemeente wat nog Job se siening gehuldig het. 'n Paar mense in die gemeente het beweer dat daar geen opstanding van die dooies is nie, skynbaar sodat hulle met hulle onverskillige en sedelose lewe kon voortgaan (vgl verse 32–34). Paulus berispe hierdie mense as hy weer eens noem dat Christus as eersteling uit die dood opgewek is en dat **alle** mense Hom hierin sal volg. As ons net vir hierdie lewe op Christus gehoop het, sou dit beter gewees het om ongelowig te bly en die lewe te geniet, eerder as om ons aan die eise van Christus te onderwerp.

Paulus is eintlik hier met 'n stuk evangelie besig, want die hoop op Christus is nie net tot hierdie lewe beperk nie. Die hoop op Christus strek deur die dood heen en die lewe hierna. En ek wonder hoe sou Job hierop gereageer het? In sy moeilike en haglike omstandighede sou bloot die wete aan dié vooruitsig 'n loflied op sy lippe gebring het. Maar helaas, Job het dit nie geweet nie. Ons weet dit wel en watter uitwerking het dit op ons? Maak hierdie opstandingsgeloof ons bereid om te ly en te sterf, omdat ons wéét na die graf wag die volmaakte?

Ons hoop by die graf is nie gevestig op ons eie voortreflikheid of op die onsterflikheid van die siel nie. Dit is Jesus Christus wat ons perspektief oor lewe en dood radikaal kom verbreed het – Hy het die beperktheid van die lewe soos Job dit gesien het, deur sy opstanding vir ons verruim.

Vraag:

- Christus het uit die dood opgestaan. Watter implikasie hou dit vir my in?

Gesang 147:1, 2, 3; Psalm 118:11, 12

Gebed: Vader, leer my om soos iemand te leef wat weet dat daar 'n opstanding uit die dood is en dat daar rekenskap gegee sal moet word.

Amen.

Die Here is my herder

Om 'n herder te wees, was 'n bekende beroep in ou Israel. 'n Kudde skape was vir alles van hulle herder afhanklik, en 'n goeie herder het gesorg dat sy skape niks kortkom nie. Hy het toegesien dat hulle genoeg weiding kry en dat hulle op vasgestelde tye water kry om hulle dors te les. Hy was teenwoordig sodat hy die kudde van afgronde kon bewaar en hulle teen roofdiere kon beskerm.

Dawid was self 'n herder voordat hy koning geword het – hy het die pligte en verantwoordelikheid van 'n herder dus goed geken. En daarom sê hy: *die Here is my herder*, want net soos 'n herder na sy kudde omgesien het, so het Dawid die Here se sorg, leiding en beskerming in sy lewe ervaar.

God is ook vir ons 'n herder; Hy het ons lief en Hy versorg ons. Sy Seun Jesus Christus, die goeie herder, is vir ons die bewys hiervan: Hy het sy lewe vir ons gegee sodat ons behoue kan bly. Hy dra ons deur hierdie lewe en hou ons in die holte van sy hand. Maar Hy sou nie waarlik 'n goeie herder gewees het as Hy net in hierdie lewe na ons omgesien het nie. Hy sorg egter nie net in hierdie lewe vir ons nie. Hy sorg altyd vir ons – in hierdie lewe, maar ook in die vreemde en onbekende wat ons betree wanneer ons afsterwe.

Wees dus getroos, want God is ook die herder van ons geliefdes wat ons vooruitgegaan het. Ons kan in die vaste vertroue lewe dat hulle tans in goeie sorg verkeer, want geen dood of lewe, geen rampspoed of teëspoed, niks in die ganse skepping kan ons van die liefde van God skei nie, dié liefde wat Hy vir ons in Christus Jesus bewys het.

Vraag:

- Sou die dood God kon verhinder om na ons om te sien?

Psalm 23:1, 2

Gebed: Here, U is ook my herder. Leer my om op U te vertrou sodat ek my in u sorg veilig en geborge mag voel.

Amen.

19 September

Johannes 11:7–32

Jesus Christus: die Prins van die Lewe

Marta het in Jesus geglo, maar nogtans in alle opsigte soos alle mense gereageer. Sy en haar suster Maria het 'n boodskap na Jesus gestuur om vir Hom te laat weet dat Lasarus siek is. In die tussentyd is hulle broer egter oorlede. Maar nou dat Jesus by haar is, het sy geglo dat enigiets vir Hom moontlik is, maar in haar hart was daar 'n tweestryd: Die een oomblik het sy die wonderlike hoop en vooruitsig gehad dat Jesus nou iets gaan doen, en die volgende oomblik het sy maar weer in haar droefheid versink en gesê: *"Here, as U hier was, sou my broer nie gesterf het nie."*

Marta besef nog nie ten volle dat sy besig is om met die Lewensvors te praat nie, Hy wat die Prins van die Lewe is, die Een wat lewe gee. Sy besef nie dat Hy oor die koning van verskrikking, naamlik die dood heerskappy voer nie. Daarom het sy onmiddellik aan die opstanding op die laaste dag gedink toe Jesus vir haar sê: *"Jou broer sal uit die dood opstaan."*

Jesus verseker haar egter dat Hý die opstanding en die lewe is. Hý is die Een wat mense uit die dood opwek en aan hulle lewe gee. Selfs al sterf 'n mens, sal hy aanhou leef as hy in Jesus glo. Beide opstanding en lewe is in Jesus gewortel. Hy

laat die mens opstaan en dit is hierdie opstanding wat vir die mens die deur na onsterflikheid oopmaak, die lewe by God. As beide die opstanding en die lewe in Jesus gesetel is, beteken dit dat Hy in sy persoon die vol, ryk en geseënde lewe van God is. Hy is m a w die bron, die fontein waaruit daar ook vir ons lewe en onsterflikheid voortvloei.

Dat die gelowige by sy dood die volmaaktheid betree, is vertroostend; dat die gelowige hier op aarde egter die versekering gegee word dat hy in alle ewigheid nooit sal sterwe nie, is verstommend, dit is heerlik – dit is die evangelie!

Vraag:

- Is die lewe en die onsterflikheid iets wat eie is aan ons menswees?

Gesang 137:1, 3, 4; Gesang 232:1, 3, 5

Gebed: Here, U is die Prins van die Lewe, U voer heerskappy oor lewe en dood. Dankie dat ek uit genade deur die geloof aan U verbonde mag wees.
Amen.

20 September

Johannes 14:1–12

In watter rigting lewe ons?

Dit is verstaanbaar dat ons oor die afsterwe van 'n geliefde bedroef sal wees, en dit is menslik dat dit ons sal ontstel en dat ons daaroor sal treur. As ons lewe egter bloot deur die sienlike dinge bepaal is, sou dit nog meer verstaanbaar gewees het as ons troosteloos oor ons geliefdes geween het, want dan sou die dood volgens menslike waarneming die instort in 'n onbekende duisternis en ook die finale breuk met ons geliefdes gewees het.

Maar deur God se genade het ons 'n ander perspektief oor lewe en dood. Hierdie perspektief het ons nie van nature nie, dit is nie vir die natuurlike mens waarneembaar nie. Hierdie perspektief kom deur die geloof vanuit die Woord van God. Dit is God se Woord wat vir ons hoop gee, dit is hierdie Woord en die vertroosting wat dit ons bied, wat aan ons die moed, die durf en die krag skenk om die terugslae in die lewe die hoof te bied.

In ons gelese gedeelte praat Jesus op 'n menslik verstaanbare wyse oor die huis van sy Vader. Hy is na daardie huis op pad, maar dit hoef nie vir sy dissipels 'n rede tot droefheid te wees nie, want hierdie skeiding sal nie permanent wees nie. In die huis van sy Vader is daar baie woonplek – God het in sy ewige verlossingsplan vir baie uitverkorenes voorsiening gemaak. Christus gaan vooruit om die vertrekke in daardie huis vir die gaste, dit is die gelowiges, voor te berei.

Hierdie voorbereiding dui op die sending van sy Gees na óns toe en die werk wat aan óns toevertrou is en wat óns deur die krag van sy Gees moet doen. Op die regte tyd sal Hy terugkom en ons na Hom toe neem. Hierdie woorde veronderstel

'n gasvrye en vreugdevolle saamneem na die kring van die uitverkorenes, net soos 'n waardige gasheer sy gaste hartlik by hom aan huis verwelkom.

Vraag:

- Hoe moet ons leef aangesien Christus ook vir ons in sy Vader se huis plek voorberei het?

Gesang 163:1, 4

Gebod: Dankie Vader vir die koers en die rigting wat u Woord vir ons aandui, dat dit ons leer om ons doen en late op ons ewige woonplek by U te rig.

Amen.

21 September

Openbaring 2:12--17

Behaal die oorwinning!

Die gelowiges in Pergamum het in 'n heidense omgewing gewoon waar die keiser as 'n god vereer is en dwaalleraars hulle aangemoedig het om afgodsoffervleis te eet en aan sedelose praktyke mee te doen. Dit was nie maklik om hier Christus se Naam te bely en aan Hom getrou te bly nie.

Dié gelowige wat egter oorwin, wat trou bly en teen die sonde en allerhande versoekings stry, sal mag eet van die boom van die lewe. Hy sal 'n spierwit klippe ontvang wat 'n aanduiding is van die vryspraak voor God se regterstoel. En soos dit by 'n vrygespreekte pas, sal hy ook 'n nuwe naam ontvang wat die aanduiding is van 'n nuwe persoonlikheid, 'n nuwe mens wat in 'n skoon, oop verhouding tot God staan.

Dit is waar dat Christus daar by kruis en opstanding vir ons die oorwinning oor die sonde en die dood behaal het, maar dit is iets waarin ons almal moet deel. Daar is sekerlik talle gelowiges wat eers by die graf, by hulle afsterwe deel kry aan hierdie oorwinning van Christus. Dit is goed so, maar hierdie oorwinning vind dan in die geheim plaas – geen mens dra daarvan kennis nie, net God alleen.

Vir ons roeping as gelowiges is dit egter baie belangrik dat ons reeds in hierdie lewe, aan die duskant van die graf hierdie oorwinning sal behaal. Vir die eer van God is dit noodsaaklik dat ons te midde van 'n krom en verdraaide geslag, 'n duidelike oorwinning aan hierdie kant sal behaal. Dit beteken dat ons reeds hier soos vrygespreektes sal lewe, soos mense wat hulle spierwit klippies ontvang het, soos nuwe mense met nuwe persoonlikhede. Deur só 'n oorwinningslewe lewe verheerlik ons God, maar vir onself is dit ook baie belangrik – hierdeur sal ons ons roeping en verkiesing as gelowiges in die wêreld vas en seker maak.

Vraag:

- Hoe behaal 'n gelowige aan die duskant van die graf die oorwinning?

Gesang 146:1, 2, 3; Gesang 158: 1, 3

Gebed: Vader, skenk ons die krag en die gehoorsaamheid om reeds nou op die nuwe en lewende weg te wandel wat u Seun vir ons kom baan het!
Amen.

22 September

2 Timoteus 4:1-8

Inspanning en stryd, maar ook oorwinning

Vir die mens wat die goeie stryd van die geloof gestry het, lê daar geweldige troos in hierdie woorde: *"Ek het die goeie wedloop afgelê; ek het die wenstreep bereik; ek het gelowig end-uit volgehou. Nou wag die oorwinnaarskroon vir my, die lewe by God!"* Naas die element van oorwinning lê daar ook in hierdie woorde die gedagte van worsteling, die inspanning wat dit gekos het om hierdie eindpunt te bereik.

In ons lewe is daar talle dinge wat daartoe aanleiding kan gee dat ons moed opgee, dat ons aan die oorwinning begin wanhoop. Daar is baie aanvegtinge wat ons ontrou aan die geloof kan maak. En dan is daar nog die dubbele stryd: Aan die een kant staan ons as geroepenes in diens van God en aan die ander kant het ons met geweldige teenstand vanuit die wêreld te kampe. Hierdie tweeledige stryd is bedreigend en bring daarom spanning en druk mee. Hierdie worsteling verg al ons energie en krag – dit word daarom heeltemal tereg met 'n wedloop vergelyk.

Vir Paulus het hierdie wedloop goed afgeloop: deur alles heen het hy getrou gebly en die geloof behou. Dit was nou, aan die einde van sy lewe, vir hom duidelik dat sy stryd en worsteling nie tevergeefs was nie. 'n Groot, innerlike rus en 'n besef van oorwinning was nou by hom aanwesig: hy het geweet die oorwinnaarskroon wag vir hom.

Hy plaas homself nie in 'n uitsonderingsposisie vanweë sy besondere diens nie. Wat hier tot uitdrukking kom, is die onwankelbare sekerheid van die Christelike geloof: Christus het nie verniet vir die gelowige gesterf en opgestaan nie. Niemand glo dus tevergeefs in Hom nie, want elkeen wat in en met Hom stry en ly, sal ook saam met Hom die oorwinning smaak.

Vraag:

- Wag die oorwinnaarskroon net vir sommige uitverkore gelowiges?

Gesang 176:1, 4

Gebed: Vader, skenk ons die krag en die genade deur u Gees om end-uit getrou te bly aan die roeping waarmee U ons geroep het.
Amen.

23 September

Jeremia 1:1-19

Die Here gee die opdrag

'n Mens wonder wat Jeremia beoog het toe hy 20 jaar later sy profesieë te boek

gestel het en sy verhaal juis begin met God se eerste gesprekke met hom. Jeremia doen dit met 'n doel – hy wil hierdeur die geloofwaardigheid van sy prediking aantoon. Die roepingsverhaal begrond die verkondiging wat in die res van die boek volg, asook Jeremia se onverskrokke optrede as profeet. Wat in die res van die boek volg, is nie maar die woorde wat deur 'n sekere Jeremia, seun van Hilkia, self uitgedink is nie. Nee, dit is God se boodskap wat deur God se boodskapper verkondig is. Dit gaan dus nie om die boodskapper nie, maar oor Hom wat die boodskap oorgedra wil hê en die inhoud van die boodskap wat oorgedra moet word.

Ook in ons tyd behoort dit vir die Christenmens primêr te gaan oor God en sy boodskap aan 'n sondige en gebroke wêreld. Die boodskap soos ons dit in die Bybel vind, dwing die bekeerde mens om die boodskap ook aan ander mense uit te dra – om die boodskap sy eie te maak. 'n Geesvervulde Christen kan nie anders as om 'n dankbare boodskapper te wees nie. God se groot almag en liefde en sy wonderlike boodskap dryf ons daartoe.

Vrae:

- Gee God ook aan my die opdrag om boodskapper te wees?
- Wat gebeur as die boodskapper belangriker wil wees as God en sy Woord?

Gesang 74:1–4

Gebod: Here, dankie dat U mense gebruik om U boodskap uit te dra. Hou U kerk getrou om slegs u Woord te verkondig.

Amen.

24 September

Jeremia 2:1–13

Vir God vergeet?

Dit klink ongelooflik om te dink dat die Godsvolk vir Góð kon vergeet het. Daarmee saam vergeet hulle ook hulle eie verlede en die prominente rol wat God in hulle wording gespeel het. Is dit nie God wat by die aartsvader Abraham begin het om vir Hom 'n eie volk daar te stel nie? Is dit nie God wat gesorg het dat sy volk 'n eie land gekry het nie? Israel het God se liefde jeens hulle vergeet. Israel het God se hand van beskerming vergeet wat al die jare so trou oor hulle gewaak het.

Wat dit nog meer ongelooflik maak, is die feit dat dit juis diegene onder die Godsvolk is wat die Here se wil moes bekend maak en self nooit kón vergeet nie; hulle moes juis sorg dra dat die volk nie vergeet nie ... en tog het hulle God vergeet! Die priesters het eerder na die volksbelange gevra as na die Here. Hulle wat die wil van die Here moes bekend maak, het Hom self nie geken nie.

Dit lyk onmoontlik dat die Godsvolk vir God kon vergeet, of nog erger, God kon verruil vir afgode ... en tog het dit gebeur. Dit is ook moontlik dat die kerk die

teenswoordige wêreld kan liefkry. Dit is ook moontlik dat die kerk sy eerste liefde kan verlaat, kan vergeet dat hy duur gekoop is.

Om God te vergeet, is eintlik om God te verruil. *Vergeet* klink te onskuldig, want God word verruil vir afgode in ons lewens. Soos Calvyn dit stel: "Die mens is 'n fabriek van afgode." Wie God verruil vir afgode, verloor homself. "... my volk het My, hulle magtige God, verruil vir gode wat nie kan help nie. ... Hulle het My, ... die bron van lewende water, verlaat, en hulle het vir hulle waterbakke uit klip gekap, waterbakke wat gebars is en nie water hou nie."

Vrae:

- Watter afgode in u lewe dreig om die plek van God in te neem?
- Hoe vergeet ons van God?

Gesang 2:1, 2

Gebed: Gesang 5:2.

25 September

Jeremia 3:6-18

Kom terug!

"Kom terug, kinders wat afgedwaal het, sê die Here. Ek maak julle my eiendom..." In die voorafgaande gedeelte word Israel en Juda se sonde pertinent uitgewys. Die groot aanklag teen hulle is hulle omgang met afgode. Israel se verbintenisse met afgode word met die beeld van 'n prostituut aangedui: "... sy het owerspel gepleeg met afgodsbeelde van klip en hout."

Israel en Juda het hulle God verruil vir afgode en só teen die Here in opstand gekom. Hulle was ongehoorsaam aan die Here. Die Godsvolk het hulle God vergeet!

God nooi Israel uit om terug te keer. Hy pleit by hulle om af te sien van hul afgodediens en Hom opnuut te aanbid as die enigste ware God. Israel sal dan weer God se eiendom wees. Die Godsvolk sal dan weer Godsvolk wees!

Hoe dikwels roep God nie deur sy Woord ook in ons lewens: "Kom terug!" nie. Wanneer ons soos Israel volhard met ons sondige wanpraktyke, vergeet ons dikwels doelbewus van die Here. Om aan die Here te dink, sal net ons bose werke duideliker belig. God se roepstem om bekering word geïgnoreer – dikwels vir jare. Die Here se pleidooi val ook vandag op ons ore: "Kom terug!" met die heerlike belofte: "Ek maak julle my eiendom."

Vraag:

- Is u lewe volkome aan die Here gewy, óf is daar nog afdelings in u lewe waar u die roepstem van die Here ignoreer?

Gesang 53:1

Gebed: Gesang 9:2.

Die vonnis is gevel

Die oordeel oor Juda word aangekondig. Op kleurrike wyse vertel die profeet hoe militêre magte Juda sal platloop, sy stede sal verwoes en sy mense sal uitmoor. Juda se boosheid en halsstarrige volharding in hulle sondige daade het hulle ingehaal – God het die vonnis gevel!

Die vraag kan moontlik by 'n mens opkom of daar geen moontlikheid is om hierdie vonnis te keer nie. In teorie en prinsiepe wel, dit wil sê by God is alle dinge moontlik, maar in die praktyk van die situasie het God te doen met 'n volk wat sy vernuf slegs gebruik om kwaad te doen. Solank as wat die volk in sonde volhard, sal die oordeel oor hulle van krag wees.

Die goddelose staan onder die oordeel van God. Diegene wat God se hand van genade wegwys en volhard met sodanige praktyke, se vonnis is gevel – die ewige dood is hulle bestemming! Tog is daar genade en vergiffenis vir dié wat hulle bekeer en met opregte berou hulle skuld voor God bely. In Jesus Christus wys God nie 'n berouvolle sondaar weg nie. Christus het ons vrygekoop, maar ons moet ook Paulus se waarskuwing ter harte neem dat ons nie ons vryheid moet gebruik as dekmantel om sonde te doen nie.

Vraag:

- In Jesus Christus word ons van alle ongeregtighede vergewe. Ons is vrygekoop. Hoe moet ons lewens in antwoord daarop wees?

Gesang 244:1, 2

Gebed: Heilige God, ons bely ons sondes en ons skuld. Vergewe ons en bewaar ons om nie U genade te misbruik as dekmantel om in sonde te volhard nie.

Amen.

God oordeel uit reaksie

Dit is nie God se doel om te oordeel nie; dit wil sê dit vloei nie sonder meer uit sy wese voort nie, dit moet geaktiveer word. God se genade en liefde vloei uit sy wese voort en word nie geaktiveer nie. Dit is vrye genade en grondelose liefde wat in God gegrond is. God tree in liefde en genade op sonder dat enige skepsel iets gedoen het om dit te verdien. Maar God se oordeel word ontlok deur sonde aan die kant van die mens. God se genade is aksie, maar sy oordeel is reaksie. Aksie is 'n soewereine daad van God alléén. Reaksie veronderstel 'n komponent buite Hom.

God se aksievolle liefde dwing ons om in oorgawe aan Hom toegewy te lewe. Die verlossing wat Hy in Jesus Christus vir ons bewerk het, maak van ons

dankbare skepsels wat ons lewens uit dankbaarheid aan Hom moet wy – dit is ons reaksie op God se liefde. Sou daar by ons 'n ontwykende of afwysende reaksie wees, dan is ons die komponent buite God wat sy reaksie in werking stel – sy oordeel!

Vraag:

- Wat bring God daartoe om te oordeel?

Gesang 10:1, 2

Gebed: Ons Here, dankie dat U uit Uself liefde en genade vir ons het. Help ons om nie U oordeel teen ons op te roep nie.

Amen.

28 September

Jeremia 6:1–30

Is alles reg?

In hoofstuk 6 spreek Jeremia steeds God se oordeel oor Juda uit, want die Godsvolk volhard steeds in hulle sonde. In vers 13 en 14 kom die profete en priesters onder die vergrootglas. Die sogenaamde geestelike leiers van God se volk het goedkoop raad vir die volk se geestelike wonde. Hulle sê net: "*Alles is reg! Alles is reg!*" Dit is 'n goedkoop formule as salf vir die volk se wonde. Maar net in die volgende reël sê God: "*Maar niks is reg nie.*"

Hierdie formule van die priesters en profete is as 'n soort rituele teenmaatreël beskou. Teenoor die verdoemende woorde van 'n profeet, staan die heilsversekering van die priesters en profete met: "*Alles is reg! Alles is reg!*" Die doemwoord van Jeremia word kwansuis met hulle uitspraak geneutraliseer. So word die volk nog verder aan die slaap gesus – die geestelike leiers weet mos waarvan hulle praat!

Geestelike leiers is 'n voorbeeld vir die kerkvolk, of hulle dit wil wees of nie. So dikwels word 'n verkeerde voorbeeld voorgedien. Die een ding word gepredik, maar die teenoorgestelde word gedoen. So baie geestelike leiers in ons tyd het politieke figure geword, op sedelike vlak meelopers met die wêreld geword – baie ewels is al goedgepraat en daar word meegedoen. Die kerkvolk oor die wêreld word só verwar. Kerkleiers moet nie die maatstaf vir ons geloof wees nie – dit is Christus by uitstek! – maar dit krap darem tog.

Vrae:

- Behoort ons in ons geloof te twyfel as ons sien 'n geestelike leier faal in sy leer en lewe?
- Wat behoort altyd ons norm te wees as ons twyfel in die leer van 'n geestelike leier?

Psalms 1:1, 3

Gebed: Ons Vader, ons bid vir hulle wat ons geestelik moet lei. Bewaar hulle in die waarheid van u Woord.

Amen.

29 September

Jeremia 7:1–15

God se huis 'n rowerspelonk?

Rowers het in die dae van die profeet die gebruik gehad om in 'n spelonk te skuil. Hierdie skuilplek was meestal goed versteek en bewaak. Na 'n strooptog het hulle dan in 'n spelonk gaan skuiling soek, waar hulle veilig gevoel het.

God se volk word in hierdie gedeelte daarvan beskuldig dat hulle van die tempel 'n rowerspelonk maak. Hulle sê: *"Ons is veilig! Dit is die Here se tempel, dit is die Here se tempel, dit is die Here se tempel!"* Hiermee koester hulle 'n valse gerustheid en genoegdoening. Maar dit is 'n verraderlike gevoel van veiligheid, terwyl hulle buite die huis van die Here besig is met strooptogte. Vreemdelinge, weduwees en weeskinders word verontreg. God se geboorte word versaak. En ná die strooptog ... weer die pelgrimstog na die tempel waar hulle veilig voel. So wissel pelgrimstog en strooptog mekaar af.

Leef hierdie gesindheid van Israel nie dikwels in ons harte nie? Ons Christenskap op Sondag is baiekeer totaal verwyderd van ons leefwyse in die week. Ons lewe in die week is moeilik te versoen met ons Sondagritueel. Sondag soek ons 'n *"regmakertjie"* vir al die verkeerdhede deur die week. Dan wil ons gesus word – ons wil veilig voel in die huis van die Here. Word God se huis nie dan 'n rowerspelonk nie?

Vraag:

- Kan ons dit nog bekostig om net Sondag-Christene te wees?

Psalm 84:1, 6

Gebed: Ons Vader, leer ons om U te ken in al ons weë, om in onself al hoe minder te word en in U liefde en genade meer te word. Waar ons dikwels ongehoorsaam is, lei ons op die regte pad. Sien ons aan in ons swakheid en verlos ons van ons doodsbestaan, in Christus Jesus.

Amen.

30 September

Jeremia 8:4–22

Die nuwe pad

God is in gesprek met sy profeet oor sy volk. Hy gebruik die beeldspraak van iemand wat oor 'n ruwe terrein loop en bly val en opstaan en dan weer terugdraai in sy spore om die pad te vind. Nou vra God waarom sy volk nie na Hom toe

terugdraai nie. Deur die profeet word die volk gewaarsku dat hulle besig is om af te dwaal, maar hulle draai nie terug om die pad te vind nie.

Is dit nie 'n beeld waarmee ons lewe van elke dag ook beskrywe kan word nie? Ons beweeg elke dag op die ruwe, onbegaanbare terrein van ons sondaarsbestaan. Ons struikel en val, en word beseer en vermink, maar ons bly klou en kleef angsvallig en benoud vas, want elkeen verbeel hom hy kan sy eie pad loop. Party is suksesvol in eie oë om dan net weer 'n terugslag te beleef. Dit gebeur dalk sugtend of swetsend of beskonke, maar ons buk en beur voort met bedrog en korrupsie en ons stoot mekaar uit die pad. Baie lewende lyke bly lê. Dit is die verwoestende pad van sonde met geen terugdraai nie.

Tog praat God en handel Hy. Hy het die pad gemaak, die pad waarlangs Hy sy kinders uitlei sonder dat een verlore gaan of in verwoesting bly lê. Die pad wat deur hierdie lewe lei na dié Lewe. Daarom noem Jesus Homself die Weg, die Waarheid en die Lewe. Hoor ons Hom, dan laat Hy ons elke oomblik opstaan en lewe. Dit is sy gesprek ook vandag in ons kommersiële lewe. Hy het ons stewig vasgegryp op die vernietigende pad van die dood en ons deur sy Woord neergesit op die pad van die Lewe. Langs hierdie weg lei Hy ons elke dag.

Vrae:

- Is ons werklik seker dat ons ons lewenspad nie alleen kan loop nie?
- Wat beteken dit om terug te draai en hoe doen 'n mens dit?

Psalms 84:6

Gebed: Here, ons dank U vir u sorg en trou elke dag.

Amen.

1 Oktober

Jeremia 9:3-16

Werk jou eie heil uit dan . . .

God se volk ignoreer sy gesprek met hulle. Hulle beskik oor hul eie raadgewers en God se raad wat van sy profeet tot hulle kom, word verontagsaam. Nou bars die oordeelsaankondiging van God los oor sy volk. Die jaloerse God verdra dit nie dat die volk sy wet en woord en beloftes verruil vir dít wat hulle vir hulle eie voordeel najaag nie. In die wedloop waarin elkeen sy eie belange najaag, is God se Woord 'n hindernis. Hierdie hindernis word uit die pad gestoot, sodat bedrog hoogty kan vier. Hulle belieg, bedrieg, onderkruip en beplan mekaar se ondergang sonder sprake van rekenskap. Só, dink die volk, kan hulle hul eie heil uitwerk en hul voortbestaan waarborg.

Dan verwoes God alles wat hulle dink hulle besit. Hulle stad word 'n ruïne, hulle wingerde en weivelde word 'n woestyn. Daar is nie eers meer diere en voëls nie. Die volk self word verstrooi onder die nasies saam met wie hulle afgode aanbid het.

Die Woord van die Here kom nog steeds tot ons. Die Woord kom met 'n blye boodskap van sekerheid gerig op alle tye – vir hierdie lewe en tot in ewigheid.

Tegelykertyd kom saam met hierdie Woord ook God se oordeel oor diegene wie dit verontagsaam om sy eie heil uit te werk en sy eie lewe te reël in stryd met en in teëstelling met God se Woord en wet.

Vrae:

- Hoe, sou u sê, verruil 'n mens God se wet vir dít wat jy self najaag?
- Behoort al ons besittings werklik aan onself? Waar en hoe kry ons dit?

Gesang 262:1, 2

Gebed: Vader in die hemel, wil U tog oor ons waak in hierdie nag.

Amen.

2 Oktober

Jeremia 10:1–16

Wat voorspel die sterre?

Die volk van die Here word hier aangespreek en bemoedig om hulle nie te vereenselwig met die gewoontes in die omgewing waarin hulle hul bevind nie. As bannelinge kom hulle in aanraking met die sterrekunde. Dít op sigself is nie 'n probleem nie, die probleem is wel wat afgelei word uit en gemaak word van die sterre.

Die profeet wys die volk daarop dat hulle nie moet vrees vir die afgodjies wat van die sterre gemaak word nie. Dit alles is sinloos en 'n versinsel. Dit is soos 'n voëlverskrikker in 'n komkommerland.

Ons lewe ook in hierdie wêreld met baie afgodjies en sogenaamde bygelofies. Al hierdie dinge is, soos in die gelese gedeelte, versinsels en nikswerd gode. Baie mense steur hulle graag aan wat die sterre voorspel. Hulle rig selfs hulle lewe in volgens die aanduidings wat hulle daaruit put in plaas van om hulle lewe volgens die riglyne van die Woord van die lewende God in te rig.

Jeremia wys die volk daarop dat hierdie godjies rondgedra moet word, hulle kan nie eers self loop nie. Hoe kan hulle nog iets anders beïnvloed as hulle nie beheer het oor hulle eie beweging nie.

Teenoor hierdie nikswerd afgodjies stel die profeet die wysheid, die trou en die almag van die lewende God van die Woord. Hierdie God van die Bybel rig sy volk se lewe elke dag. Hy is met sy eiendom op pad deur hierdie lewe. Niks en niemand anders nie, slegs hierdie God wat ons in en deur Jesus Christus aan Hom verbind het, rig ons lewe elke dag.

Vrae:

- Wat beskou u as afgodjies?
- Is daar enige betekenis in sterrewiggelary?

Gesang 40:1

Gebed: Here, ons bely dat die hele skepping in U diens staan; die maan, die son en ook die sterre. Neem dan ook ons lewe tot U eer.

Amen.

3 Oktober

Jeremia 11:1–17

Verbreek en herstel

Ten spyte van Jeremia se prediking het die volk die verbond met God verbreek deur te volhard in hulle verbintenisse met ander gode. God beskou hierdie sameswering met ander gode as hoogverraad. Die prys daarvoor is vernietiging.

God verbind Hom aan die volk wat Hy self uitverkies, self plant en self lei. Die volk moet die verbond in stand hou, anders bring God vernietigende onheil oor daardie volk. God het hiertoe die reg, want Hy is die oprigter van die verbond en die eienaar van die volk.

In hierdie oordeelsprediking is daar vir die gelowige 'n sterke vertroosting. Ons vra: Is daar dan enige hoop? Ons weet mos dat ons die verbond van God nog steeds vertrap en verbreek. Die hoop en die troos en die verwagting lê daarin dat Jesus Christus God se wil ook in die verbond kom volvoer het. Dit het Hy vir sy volk, sy eiendom kom doen. Hy het aan God se reg voldoen, sodat verbondsverbrekers teruggebring kan word. Deur sy Woord en Gees wil Hy ons elke dag terugbring tot hierdie blye troos en sekerheid. Dit dóén Hy ook, sodat ons kan weet ons is verbondsverbrekers. God het ons nie oorgelaat aan die vernietiging nie; Hy het ons kom vasgryp in sy liefde en ons deur Jesus weer teruggebring in sy ewige verbond.

So spreek hierdie Woord ons nog elke dag vermanend en tog vertroostend aan.

Vrae:

- Wat beteken 'n verbond?
- Hoe verbreek 'n mens daaglik die verbond?

Gesang 57:1

Gebed: Here, ons dankbaarheid is so groot wanneer ons U genade en liefde uit u Woord verneem en in ons lewe ervaar.

Amen.

4 Oktober

Jeremia 12:7–17

Die geheim is bekendgemaak!

God het sy volk en die land oorgegee aan verwoesting. God doen dit met gemengde gevoelens. Selfs in sy brandende toorn word God verskeur deur sy

innerlike liefde vir sy verbondskinders. So word dit deur Jeremia beskrywe en in sy eie gevoelslewe weerspieël.

In hierdie leed wat God self ondervind by die verdelging en uitwissing van sy volk, is 'n blye en sekere belofte opgesluit. Die volk sal bly lewe in 'n nuwe bestaan. Hierdie nuwe bestaan is tot hiertoe nog 'n geheim. Dit is nog verborge vir die volk.

Vir ons is dit nie meer 'n geheim nie, dit is nie meer verborge nie, maar oopgemaak, bekendgemaak. In Jesus Christus word God se geheim aan die mens geopenbaar. In Jesus spreek God se oordeel oor die verskrikking van die sonde en in Hom spreek God se liefde tot sy eiendom. Daar aan die kruis op Golgota brand haat teen die sonde en liefde vir die sondaar in dieselfde vlamme van vervloeking en redding. Die vervloeking verdelg die sondeskuld, die redding verseker 'n nuwe bestaan. In hierdie nuwe bestaan lewe ons saam met Jesus elke dag sonder vrees vir oordeel en vervloeking, maar in verbondenheid aan Jesus met toegewyde gehoorsaamheid aan dit wat Hy verwag. Hiertoe laat Hy sy kinders elke dag lei deur sy Gees en sy Woord. So ook vandag vir elkeen wat hom biddend daartoe laat lei.

Vrae:

- Hoe lei Jesus ons deur sy Gees?
- Beskryf in jou eie woorde wat jy verstaan onder 'n nuwe bestaan?

Gesang 230:1

Gebed: Here, dink in U barmhartigheid aan hulle wat onverskillig teenoor u Woord en Gees staan. Bring ook die onverskilliges en hardvogtiges op hul knieë voor U.

Amen.

5 Oktober

Jeremia 13:1–11

Die gordel wat nie kan vergaan nie

In die gelese gedeelte word van 'n beeld gebruik gemaak om 'n saak te beskrywe en te verduidelik. God se volk word vergelyk met 'n linnegordel wat Jeremia moes gaan koop. As hierdie volk wat God vir Hom deur sy verkiesing en redding gekoop het, van Hom vervreemd raak en ander gode gaan dien, sal hulle, net soos die linnegordel, deur innerlike verrotting vergaan en vir niks bruikbaar wees nie. Hierdie ander gode is immers nie in staat om te red en te bewaar nie. Solank die volk egter aan God verbonde bly, soos die gordel om 'n man se lyf, is hulle gevrywaar van verderf en bruikbaar tot eer van en 'n sieraad vir God.

Sien ons nie nog steeds elke dag voorbeelde daarvan in die lewe in hierdie wêreld nie? Die vraag word dikwels gevra: Wat is verkeerd? Daar word verwys na

korruptsie, die vernietiging van mense, huweliksverbrokkeling, selfmoord, woede, haat en ellende. . .

Maar die boodskap van die Bybel is dat die mens wat verbonde aan God is, in teenstelling met die verganklike gordel, bewaar word van enige verderf en gevrywaar word van vernietiging. Hy word vir ewig toegevoeg in God se liefde. Dit het God deur Jesus Christus aan ons bekendgemaak sodat ons ons kan laat vasbind tot eer van sy Naam en tot redding en lewe.

Vrae:

- Hoe is 'n mens bruikbaar vir God?
- Hoe word 'n mens aan God vasgebind?

Gesang 28:1, 5

Gebed: Here, skenk U liefde en trou aan ons en ons kinders sodat kalmte en geluk ons kan omring.

Amen.

6 Oktober

Jeremia 14

Erg, erger . . . redding of ergste

Hier word droogte in al sy felheid beskrywe en gepaard daarmee die nood van mens en dier wat verskroei en vergaan. Die hulpgeroep na God en sy antwoord dra verder by tot die beknelling. Die volk vra by monde van die profeet uitkoms en God antwoord. Daar gaan ook 'n vernietigende oorlog kom waarna niks sal oorbly nie. Die volk moet dit hoor. Die ramp wat hulle belewe, is niks in vergelyking met God se eindoordeel nie. Die profete wat vir hulle vertel dat dit nie so erg is nie en dat God maar weer sal help, word deur God self tot leuenaars gemaak.

Hoe is dit gesteld met ons godsdiens elke dag? Sê ons ook dat God tog maar weer sal help. Dit is 'n leuen, want dit is slegs die helfte van die waarheid. Die waarheid is dat die ellende van sonde wat ons ervaar en beleef in rampe en teëspoed, 'n vulletjie is in vergelyking met die oordeel van 'n jaloerse, toornige God oor onversoende sonde en afvalligheid. Rampe en teëspoed is maar 'n voorspel tot die ware toedrag van sake wanneer God se volle oordeel oor ons sal kom!

Is daar dan geen uitkoms of redding nie? Nee, maar die wonder is dat hierdie oordeel reeds aan die kruis voltrek is. Daar was vir Hom geen uitkoms nie; Hy het aan hierdie oordeel voldoen. Wie in Hom glo en aan Hom vashou, is klaar geoordeel. Wie los van Hom voortploeter, moenie dink dat oorlog of droogte, of watter ramp ook al, erg is nie, want God se oordeel is veel erger. Die vryspraak en redding in Jesus is daarom nog 'n groter wonder as wat 'n mens ooit sou kon dink.

Vrae:

- Sal God altyd help?
- Hoe is ons saam met Jesus veroordeel?

Gesang 57:2

Gebed: Here, ons bely ons skuld en oortredinge. Ons bely dat ons elke dag so baie ander godjies om ons sien en erken. Sien U ons aan deur Jesus Christus, sodat ons aan U verbonde kan bly tot die lewe in ewigheid.

U genade is vir ons genoeg, en daarom het ons vandag en elke dag niks of niemand anders nodig nie.

Amen.

7 Oktober

Jeremia 15:1–9

God kroon die geboë hoof

Gebed verander dinge; nie omdat gebed gebed is nie, maar omdat God die Hoorder van die ware gebed is. Gebed is om met God te praat. Gebed bring vrede en gee gerustheid. In my gebed vertel ek Hom wat op my hart druk en pleit ek by Hom om my by te staan. 'n Pleitgebed is om aan te hou vra; dit is volhardende vertroue wat weier om wantroue te word, maar om te volhard in die geloof. Om só te bid, verander dinge werklik.

Hoe verklaar ons die sogenaamde “gebedspanning”? Die psalmdigter sê in Psalm 46:2: *“God is vir ons 'n toevlug en beskerming; Hy was nog altyd bereid om te help in nood.”* Jeremia pleit by hierdie Toevlug, hy beroep hom op God se liefde, op God se trou, en op God se almag. Maar in Jeremia 15:1 staan hy verslae: *“Die Here het vir my gesê: Al het Moses en Samuel self by My gepleit, sou Ek geen gevoel vir dié volk gehad het nie.”* Moses het ook by God gepleit om Kanaän in te gaan en moes ook hoor: *“Jy het nou al genoeg daaroor gepraat. Moenie weer met My oor hierdie saak praat nie”* (Deut 3:26).

In God se Woord kry ons die versekering dat God nie ons gebede sal afwys nie. Ervaar u dit dalk anders? Gelowiges laat verklarings uitrol wat op die tong lê en die gebed is té egoïsties, té stamelend of té haastig en vol vertwyfeling. Jeremia bid egter nie só nie. Hy bid ernstig en pleitend, hy bid belydend, maar God se reaksie bly oorbluffend. Die rede is nie omdat die volk nie met die regte gesindheid bid nie, maar omdat die volk – en ook ons – God wil manipuleer met formules, met 'n verbale reëndans, met 'n “druk-die-knoppie-en-alles-is-weer-reg” mentaliteit. Ons is nie jammer oor wat ons gedóén het nie, maar vir onself – vir die implikasies van ons daade en vir die straf. Skuldbelydenis is 'n ernstige saak. Jy moet met 'n gebroke hart en 'n verslae gees bid – nie vanweë jou nóód nie, maar vanweë jou skuld. Noem dit op die naam, bely dit en jubel dan in vertroue, want Hy sê in 2 Kronieke 7:14: *As my volk berou toon en bid en vra na my wil en draai terug van hulle bose weë af, sal Ek luister uit die hemel en hulle sonde vergewe en hulle land laat herstel.*

Vraag:

- Waarom moet 'n gelowige gereeld bid?

Psalm 25:1–3; Gesang 190:1–5

Gebed: Here, wat ek wil en wat ek doen, stem nie altyd ooreen nie. Tog vertrou ek op U. Gee my die krag om vandag en elke dag te lewe soos wat U van my verwag.

Amen.

8 Oktober

Jeremia 16:1–13

Afgode maak mens dom

Dit is opvallend hoe bevoeg ons is om dinge te doen. In die tyd waarin ons lewe, word dit van ons verwag om bevoeg en toegeerus te wees. Dit is egter net so opvallend hoe onbevoeg ons is om dié dinge te doen wat vir God belangrik is.

Om verantwoordelik voor God te leef, is om die regte keuses te maak en volgens sy wil te leef. Om verantwoordbaar tussen goed en kwaad te kies, is om nie sonder meer agter die sogenaamde meerderheid aan te hardloop, of om eiesinnig jou eie kop te volg nie.

Waarom kom al hierdie dinge oor ons? Laat hierdie vraag homself in u gedagtegang uitwoed, want ons vra maar altyd vrae. Jeremia moet aan die volk verkondig dat God geen medelye meer met hulle het nie. As dit in die lewe gaan om 'n keuse te maak en jou keuse is om nóg die massa, nóg jou eie kop te volg, is die sogenaamde "middeweg" tussen die twee ook nie die uitweg nie. Kies, beteken om te oorweeg, m a w dink voor jy doen, en dit is wat Jeremia die volk ook aangeraai het. Keuses het gevolge en wie kies, moet bereid wees om die gevolge van sy keuse self te dra – die gevolge van die regte sowel as die verkeerde keuse.

Die volk word gewurg deur die oodeelsprofesie, maar waarom? In vers 11 lees ons die antwoord: "*Julle voorvaders het My al verlaat, sê die Here. Hulle het agter ander gode aangeloop en dié gedien en geëer. . . en julle het erger aangegaan as hulle, julle het elkeen sy eie harde kop gevolg en nie na My geluister nie.*" Gaan ek en jy vandag ook toelaat dat ander mense vir ons kies en deur dié verkeerde keuse dalk die lewe verloor? Gaan ons dalk ons eie kop volg en die lewe miskien só verloor? Of gaan ons vandag en die hele jaar kies om te lewe deur verantwoordelik te kies, want kies móét ons kies.

Vraag:

- Hoe maak 'n gelowige verantwoordelike keuses in sy lewe?

Psalm 116:1–3; Psalm 38:1

Gebed: Dit is só moeilik Heer, om myself geheel en al aan U oor te gee sodat ek kan sê: Nou het ek gesterwe en is ek gereed om weer nuut op te staan. Tog weet ek dit is al manier om werklik U kind te wees. Help my vandag daarin.

Amen.

Twee soorte mense

Daar is net twee soorte mense: dié wat hul vertroue in mense stel (vers 5 en 6), en dié wat op die Here vertrou (vers 7 en 8). Watter een is ék ten diepste? Vertrou ek vir my lewe op mense, of op God? Voor ek die vraag té kategoriees beantwoord, vra die teks my aandag vir drie oorwegings wat ek deeglik in berekening moet bring.

- Die vraag word uit 'n praktiese hoek gevra. Dit is maklik om in die rustigheid van die kerk 'n teoretiese antwoord te gee, maar dit is anders gestel om in die hitte van die stryd dieselfde antwoord te gee.
- Vertroue op God en vertroue op mense is twee opsies wat mekaar *uitsluit*. Die vraag is immers nie óf ek darem óók op God vertrou nie. Die vraag is of ek op Hom alléén vertrou. Die Here is onverdraagsaam jeens hierdie punt. Dit is ten opsigte van ons vertroue op Hom dat in Eksodus 20 gestel word dat God onverdeelde trou aan Hom eis. Hy laat Hom nie maar óók dien nie. Jy dien Hom en *Hom alleen*, of jy dien Hom glad nie.
- In Jeremia 17:9 word gestel: *"Die hart is bedriegliker as enigiets anders, hy is ongeneeslik; wie kan hom verstaan?"* Ons moet onself dus nooit té vinnig en té ernstig oordeel nie. Daar is niemand vir wie 'n mens so maklik kan mislei as vir jouself nie. Ons hart en verstand is ons slawe wat die meeste van die tyd verplig is om dié dinge vir ons te sê wat ons graag oor onself wil hoor.

As ons hierdie drie oorwegings goed deurdink het en eerlik daarop wil antwoord, sal ons moet erken dat dit wat hier gevra word, bitter moeilik is om na te kom. Hoe kan ons daarin slaag? Hoe kan ons daartoe kom om waarlik op God te vertrou? Die basiese boodskap van Jeremia 17 is dat 'n mens leer om op die Here te vertrou as jy begin glo wat in vers 13 staan, naamlik dat Hy die bron van die lewe is. As ek God só leer ken, glo ek ook wat in vers 8 en 9 staan, naamlik dat dit goed gaan met die mens wat sy vertroue op die Here stel.

Vraag:

- Vertrou u volledig op God in jou lewe?

Gesang 40:1–4; Psalm 146:1, 2, 8

Gebed: Dankie Vader dat ek vandag kan weet dat as God vir ons is, kan niemand teen ons standhou nie.

Maak ons waaksaam en spoor ons deur U gees aan om tot U te bid en op U te vertrou.

Amen.

Volkome oorgawe

Om mense nie te benadeel nie, verg harde werk. Om God werklik te dien in alles wat ons doen, verg ook harde werk, want dit beteken dat ons aan onself moet werk. Ons wat só maklik van God af kan wegtrek – ook tot nadeel van die mense met wie ons in aanraking kom.

Jeremia is strykdeur in gesprek met God oor hoe jou dae, woorde en gesindheid behoort te lyk as jy God daardeur verheerlik en God gee aan hom 'n ondubbelsinnige antwoord: "*Soos klei in die pottebakker se hand, so is julle in my hand. . .*" (Jer 18:6). Die boodskap wentel om 'n lewe weg van God en 'n lewe saam met God.

"Ken jouself", is 'n moeilike opdrag, en miskien is dit makliker as ons die gesprek tussen God en Jeremia as 'n "spieël" gebruik en daarin te sien waaraan ons in ons eie lewe moet werk.

Ons sê gewoonlik baie maklik: "Ek is nou maar eenmaal so gemaak . . .", as ons nie bereid is om daaraan te werk om onself te verander nie. Daarmee sê ons ook: Ek is 'n outokraat; ek is my eie wetgewer, of ek is 'n slagoffer van die omstandighede wat my gemaak het soos ek is, m a w my omstandighede is my wetgewer. Maar die beeld van die pottebakker sê ek kán 'n ander mens word. Dit is immers waarom Christus tussen ons kom woon het. En dit is immers waarom ons soos klei in sy hande is – nie om gebreek te word nie, maar juis om deur Christus se genade gebou te word. Dit wil sê ons moet die wetgewerswerk aan God oorlaat, sodat Hy die wet van liefde in ons kan plant. Ons kan nie maar bly soos ons is en ons dan op God se vergiffenis wil beroep nie. Die gelese gedeelte wys dit reeds uit as 'n drogredenasie.

Wie toelaat dat God hom herprogrammeer, is op pad na verandering, na oorgawe. Daarom behoort ek en u ook vandag bereid te wees om te verander. Ek gaan probeer, en u?

Vraag:

- Laat u werklik die Heilige Gees toe om deur die Woord van God u lewe steeds te hervorm!

Gesang 182:1–5; Psalm 38:1

Gebed: Here, vorm my vandag soos klei in U hande, na U wil. Neem my lewe, laat dit Heer, U gewy wees, meer en meer.

Amen.

Niemand is goed nie

Hoe meer dit in ons tyd wemel en krioel van terroriste, misdadigers, onbeskaafde en onsedelike mense, des te meer vlam daar aan die ander kant allerlei variasies

van uiterste heldeverering op. In reaksie op die verval onder mense en hul slegte daade, soek en verlang ons na goeie mense, mense na wie ons kan opsien, op wie ons kan vertrou en vir wie ons selfs tot 'n mate kan verafgod. As daar nie so 'n held is nie, dan skep ons kunstenaars vir ons sulke volmaakte karakters in strokiesprente, prentverhale en in ander kunsvorme.

Die uitspraak wat Jeremia in ons Skrifgedeelte aan die volk moet oordra, is verpletterend en spreek van verwoesting. Is dit ook op ons van toepassing? Is ook óns soos kleipotte wat maklik breek en is ook ons so breekbaar-beskikbaar vir God? Sê ons ook gerieflikheidshalwe: Ja, ons sal dit kan aanvaar, maar...? Dié truuk van selfverdediging het ons tot 'n fyn kuns vervolmaak. Daarmee wil ons eintlik sê: Ja, ek het wel dit of dat gedoen, maar dit is eintlik iemand anders se skuld. Só mislei ons nie net onself nie, maar ook andere deur onself voor te doen wat ons nie is nie. Dit is juis oor só 'n huigelagtige optrede dat Paulus ook eenmaal vir Petrus so skerp aangespreek het (Gal 2:11–14). Van vroeg af reeds bevestig die Woord dat woorde sonder daade geen geloofsbelydens is nie.

As ons nou opnuut na ons gelese gedeelte kyk, merk ons dat dit handel oor mense wat van God af wegdrywe. Ons wat soos klei deur sy hande gevorm word, ons wat soos 'n kruik in sy hande is – 'n kruik wat maklik breek – dryf weg van God af op soek na bevrediging in die onbevredigende; op soek na vrede in die onvrede; op soek na liefde en aanvaarding in die kookpot. Soos 'n kruik wat gebreek het en nie herstel kan word nie, só kwesbaar is ons. Plaas vandag daardie skerwe van jou lewe in Christus se hande. Hy wil sy koninkryk vestig in hierdie gebroke wêreld. Hy wil die gebroke verhouding tussen u en Hom herstel. Leef Hy in u en in my daade?

Vrae:

- Leef God werklik in u daade?

Gesang 266:1–3; Gesang 253:1–4

Gebed: Vader, ek glo aan die kerk as die gemeenskap van die heiliges. Ek dank u vir die voorbeeld van duisende gebroke kruike uit alle eeue wat dit vir my moontlik maak om my lewenskerwe in U hande te plaas.

Amen.

12 Oktober

Jeremia 20:7–18

Onverdraagsaam teenoor die waarheid

Die mense in die moderne tyd handhaaf moderne idees en hou glad nie meer van tug en dissipline nie. 'n Motor wat buite beheer raak, is 'n gevaar op die pad en 'n vuur wat buite beheer raak, rig groot skade aan. Maar baie gevaarliker is die lewe van 'n mens wat buite beheer is. Ons sien dit in so vele tragedies wat in so baie

gesinne se lewens af speel as gevolg van 'n gebrek aan selfbeheersing by een van die gesinslede.

Daar is vandag talle voorbeelde van mense wat prestasies behaal wat grens aan die byna onmoontlike. In die gemeenskap, op sportgebied en op talle ander plekke en met elke denkbare geleentheid word mense se deursettingsvermoë, hul geloof, hul vertroue sigbaar en smaaklik opgedis aan diegene wat belangstel. Daar is egter ook dié wat in stilte swoeg en alleen stry. Publieke helde word toegejuig en opgehef, maar hy wat in stilte in belang van ander dien, word mee gespot en hy word uitgejou, want hy deel nie in die belange van 'n wêreld wat swanger wag om die bose te baar nie. Só was dit ook met Jeremia gesteld. Hy was die profeet van God, die man wat in 'n tyd toe leuenagtigheid en valsheid hoogty gevier het, die waarheid van God moes verkondig aan mense wat koppig was en dit hoegenaamd nie wou hoor en dit daarom glad nie kon verdra nie. Hy is gehaat en met swiepende spot is gepoog om hom kragteloos te maak in sy verkondiging. Hy is geslaan en in 'n blok vasgeskroef.

Jeremia kerm as mens, as vlees en bloed, sy nood en vertwyfeling teenoor God self uit, sy God wat hom geroep het om die waarheid te verkondig. Heen en weer slinger Jeremia rond in sy vertwyfeling (verse 7–18), maar tog volhard hy deur die genade van God. Só het Jesus ook drie maal gepleit dat die lydensbeker by Hom verby moet gaan en selfs aan die kruis klink die woorde op: *"My God, My God, waarom het U My verlaat?"* Tog oorwin Hy.

God eis ook van Jeremia en van elke gelowige gehoorsaamheid en om in die krag en genade van die Gees van God die waarheid te verkondig.

Vraag:

- Waarom is tug in die kerk van die Here so noodsaaklik?

Gesang 346:1–3; Gesang 344:1, 3

Gebod: Here, verskaf só reg aan my dat ek dit ook aan ander kan uitdeel as dit U wil is.

Amen.

13 Oktober

Jeremia 21:1–14

Wil julle lewe of wil julle sterwe?

Volgens die woordeboek is 'n optimis iemand vir wie alles rooskleurig lyk en wat alles van die beste kant beskou en steeds 'n goeie afloop verwag. 'n Pessimis, aan die ander kant, is 'n persoon wat alles van die donker kant af bekyk en alles in 'n ongunstige lig sien.

Hierdie teenstelling kom ook dikwels tot uiting in die kunste en letterkunde. Aan die een kant word maanskyn en rosegeur geskets wat uitloop op een of ander paradysheerlikheid. Aan die ander kant weer, word lelike en afstootlike dinge

geskets wat onverbiddelik en onvermydelik afgly na die swart duisternis van die hel.

Baie Christene meen dat dit hul heerlike plig is om altyd optimisties te wees, want God is immers 'n God van liefde. Hy is die liefde self en sal daarom altyd mildelik aan hulle voorsien uit die goeie en die mooie. Ander Christene weer, verfoei en verag dit as wêreldvormige oppervlakkigheid en sak dan op hulle beurt weg in die dieptes van die sielesmart van sonde en die gevolg van die sonde.

Dit is altyd interessant om te weet wie en wat is die familieleden van bekende figure. So is daar ook diegene wat daarmee spog as hulle een of ander bekende persoonlikheid persoonlik ken en hom op sy voornaam mag noem. Dit is 'n kwessie van belangrikheid en status, maar tog vergeet ons so gou dat ons Christus ook persoonlik kan ken. Hy gee ons teweens die mag om kinders van God te word (Joh 1:12).

In geen ander godsdienst is die verhouding tussen die mens en sy God só persoonlik en intiem nie. In Jeremia 21 vind ons 'n sinvolle afsluiting vir die week. Jeremia het gepleit en God het geoordeel. Nóú gee Hy sy volk – en ook vir ons – 'n keuse, naamlik “wil julle lewe of sterwe?” As jy wil lewe, sê die Here: “Sorg dat daar elke dag reg geskied . . . As julle dit nie doen nie, sal my toorn ontolam soos 'n vuur en brand sonder dat iemand dit kan blus” (Jer 21:12). Volgens vraag en antwoord 1 is dit my enigste troos: dat ek in die lewe en in sterwe, na liggaam en na siel, aan Jesus Christus behoort.

Vraag:

- Hoe het u God hierdie afgelope dag gedien?

Gesang 247:1–3; Gesang 57:1–4

Gebod: Ek bid u Here, dat U my in hierdie dag sal help om 'n instrument van vrede te wees waar ek ook al mag gaan – juis omdat ek vir U gekies het.

Amen.

14 Oktober

Jeremia 22:24–30

'n Afgerukte seëlring

Dit is amper asof 'n mens by die lees van hierdie paar verse na jou asem wil snak. Die Messias moet uit die nageslag van Dawid, uit die koningslyn van Juda gebore word, maar nou kondig die profeet aan dat daar langs die **koning** se naam geskryf moet word: 'n Man sonder troonopvolger wat niks in sy lewe sal bereik nie.

Wat het gebeur met die koningshuis van Juda? Jojakim word uitgeskel vir 'n gierigaard wat soos 'n donkie begrawe sal word. Sy seun, Jojagin, is 'n weggooiding, 'n afgerukte seëlring, 'n gebreekte kleipot. Tog weet Jeremia dat die heilslyn deur die nageslag van Dawid loop, al weet hy nie hoe nie.

Jojagin se naam verskyn vandag in die geslagsregister van Jesus (Matt 1:11)

danksy God se manier van dinge doen. God se wonderlyn in die heilsgeskiedenis kan nie met aardse stippels aangedui word nie. God werk op sy eie manier. God het gesorg dat die koningshuis van Dawid behoue bly en dat die Messias wel gebore word, soos wat Hy belowe het.

Is dit nie so dat ook ons God se hand in ons lewe ervaar en belewe nie? Al lyk dit menslik gesproke asof 'n saak besig is om dood te loop, asof daar niks van gaan kom nie, asof daar geen uitkoms in die situasie is nie, is dit dan nie juis God wat 'n mens weer lig laat sien nie?

Vraag:

- Hoedanig ervaar u God se werk in u en u gesin se lewe?

Gesang 253:6

Gebed: Dankie Vader vir die dinge waarmee U ons in hierdie dag so liefdevol versorg het. Dankie dat U sondaars die geleentheid gee om hulle te bekeer en te lewe uit U ryke genade.

Amen.

15 Oktober

Jeremia 23:25–32

My woord is soos vuur

Hierdie gedeelte wil nie vir ons sê dat 'n mens nie 'n openbaring deur middel van 'n droom kan ontvang nie. Dit kan wel gebeur – kyk maar na Salomo se droom in Gibeon (1 Kon 3:5). Die Here sê self dat Hy met sy profete in drome praat (Num 12:6). Hierdie profetewoord het dit egter teen die profete wat valslik beweer dat hulle 'n openbaring ontvang het.

Dit het so algemeen voorgekom, daarom is al dié uitsprake teen die vals profete gerig. Alhoewel die **Woord van die Here** daarteen waarsku, het dit nog dikwels gebeur. Mense droom drome, maar hulle is nie bereid om dit as hulle eie drome oor te vertel nie. Hulle plaas die gesag van die Goddelike openbaring as stempel op hulle eie drome. En so verkondig hulle dit dan as die **woord van God**, maar in werklikheid is dit nie sy woord nie. Hierdeur mislei hulle dan die gemeente wat na hulle luister.

Die **Woord van die Here** mag nie aangepas word om by ons eie wensdenkery en drome te pas nie. Die **Here se woord** is soos vuur wat ystererts uit 'n rots kan smelt. Dit is nie iets wat jy kan vervorm om by jou drome aan te pas nie; **die Woord van die Here is eg!** Daarom wil Hy ook hê dat dit eg en eerlik oorgedra moet word. Die **Here** is teen enigiemand wat sy **Woord** misbruik om leuens te verkondig.

Het dit nie al gebeur dat ons aan party van ons drome en wensdenkery **Goddelike openbaringsgesag** gegee het nie?

Vraag:

- Op welke wyses kan mense God se Woord verdraai om hulle te pas?

Gesang 305:1

Gebed: U Woord, O Here, is die lig op ons pad en 'n lamp voor ons voete. Dankie dat U ons so behoed om te struikel en te val.

Amen.

16 Oktober

Jeremia 24:1–10

Twee mandjies vye

Die **twee mandjies vye** voor die tempel verwys simbolies na die **twee groepe** waarin die volk van **Juda** geskeur is. Die mandjie met die **goeie vye** verteenwoordig die groep wat as ballinge weggevoer is en die mandjie met die **slegte vye** verteenwoordig die groep wat in Juda agtergebly het. God kies so anders as wat die mens dit bedink. Die groep wat in die land agtergebly het, het gedink dat hulle beter is as die ballinge, maar God besluit anders.

Die **goeie vye** in die mandjie moet nie gelykgestel word aan die goedheid van die ballinge nie. Die ballinge is nie noodwendig "*goeie mense*" nie. Die vergelykingspunt lê nie in die **goeie** as eienskap van die vye en die *mense* nie, maar in *God se aanvaarding* van *goeie vye* as dankoffer voor die tempel en *God se aanvaarding* van die *ballinge in Babel*. God self sal hulle "goed" maak, want Hy sal hulle die insig gee om Hom te ken (v 7).

Alhoewel dit wil voorkom of die ballinge in die vreemde verlore is, word hulle gered en diegene wat agterbly en dink dat hulle behoue is, gaan verlore. God bewerk self die verandering in die harte van die mense, want **Hy** gee die insig. Hy sorg vir die uitverkorenes. Deur sy Gees lei Hy dié wat eens vol sonde en ongehoorsaamheid was tot 'n nuwe gehoorsaamheid. **Hy kies en Hy verwerp**. Hy mag, want **Hy is God**.

Vraag:

- Hoe verstaan u die grootheid van God in sy benadering tot sy skepping en die mens?

Gesang 247:3

Gebed: Here, die wete dat U ons uitgekies het om U kinders te wees, vervul ons met verwondering. Dit bring ook 'n lied op ons lippe en oneindige dankbaarheid in ons harte.

Amen.

17 Oktober

Jeremia 25:15–29

Die oordeelsbeker

Hierdie **beker** wat gevul is met die wyn van **God se toorn**, is die **oordeelsbeker**.

Dit is 'n beker vol gif wat deur die skuldige party gedrink moet word omdat hy nie sy kontraktuele verpligtinge nagekom het nie. Sodra die skuldige die gif gedrink het, sal hy begin waggel en slinger totdat hy neerval om nie weer op te staan nie.

God is 'n regverdige God, daarom kan Hy nie anders as om diegene te straf wat teen Hom sondig nie; diegene wat nie hulle verbondsverpligtinge teenoor Hom nakom nie. Hy begin by die huis van God in Jerusalem en Hy slaan niemand oor nie. Selfs Babel moet buig onder sy toorn. Niemand kan die oordeel van God vryspring nie.

In die volheid van die tyd moes selfs **God** se eie **Seun** die **oordeelsbeker** drink, want Hy het die mensdom se sonde op Hom geneem omdat God regverdig is en geen sonde ongestraf laat bly nie.

Ons het die gifbeker dus fisies vrygespring, maar is ons bereid om dit in die geloof te drink, sodat ons saam met Christus gekruisig kan word om ook weer saam met Hom tot 'n nuwe lewe te kan opstaan?

Vrae:

- Dink u dat God rede het om ons huidige geslag te verdelg.
- Dink u dat ons aan God genoeg dankbaarheid betoon vir sy genade jeens ons as sondaars?

Gesang 114:2

Gebod: Here, ons sonde voor U is so groot. Ons ongeregtheid en ongehoorsaamheid kla ons gedurig aan. Maar U versekering van vergewing in Christus bring groot vrede, o Here.

Amen.

18 Oktober

Jeremia 26:1-24

Die waarheid krap oop

Enige preek het net betekenis as dit tot 'n bepaalde groep mense in 'n bepaalde situasie spreek. Dit gaan dus nie net om die Woord alleen nie, maar ook om die omstandighede waarin die Woord gebring word. Hierdie hoofstuk in die Boek skets vir ons die omstandighede waarin die profeet 'n bepaalde Godswoord aan die volk oordra. Die Woord kry eers regtig betekenis in die situasie wat daardeur aangespreek word.

Hier word die **lewensgevaar** waarin Jeremia verkeer en sy **leiding** geteken. Dit is 'n aanduiding hoe ryp sy teenstanders vir God se oordeel is. Die feit dat hulle nie na die woorde van die profeet wil luister nie, is vir ons 'n bewys dat hulle God se oordeel verdien.

Die doel van 'n profesie is nie om die toekoms te voorspel nie. 'n Profesie wil hê dat die hoorders hulle moet bekeer, sodat die straf wat aangekondig word, nie hoef te realiseer nie. Die volk moet dus nie kwaad word en die profeet probeer

doodmaak nie. Hulle moet eerder hulle sonde in die oë van die Here raaksien, die boodskap van die profeet ter harte neem, en tot inkeer kom.

Die waarheid maak altyd seer, want die waarheid krap die sonde oop. Is ons reaksie nie ook maar om onself en ons foute te probeer verdedig nie? Word ons nie ook kwaad vir die waarheid nie? Moet ons nie dalk maar liewer na God se Woord luister en ons lewe verander nie?

Vrae:

- Het u die afgelope Sondag die prediking so ervaar en beleef dat dit u persoonlik aangespreek het?
- Het u dít waartoe die prediking u opgeroep het, gedoen?

Gesang 266:1

Gebed: Here, waar ons U bevele verontagsaam het, pleit ons om vergifnis. Dankie dat U deur u Gees ons lei en bewaar van die kwade.

Amen.

19 Oktober

Jeremia 27:1–22

God se Woord spreek alle terreine aan

Die meeste van ons besef nie wat **totale geloofsoorgawe** beteken nie. Ons lewe lyk soos 'n goederetrein met baie trokke. My werk, my familie, my politiek, my sport, my verenigingslewe, my kerk . . . elkeen is in sy eie trok. My werk, my sport en my familie mag dalk so nou en dan by mekaar se trokke inloer, maar my geloofslewe moet veilig en heilig op sy eie bly.

As Jeremia in hierdie gedeelte uitsprake maak oor die staatspolitiek van sy dag, verruil hy nie sy toga vir 'n presidentsketting nie. Hy tree nie nou skielik in diens van die staat op nie. Hy bly 'n **boodskapper van God**. God se Woord spreek alle terreine van die lewe aan, daarom mag die profeet nie stilbly nie. En as hy onheil aankondig, verdoem hy nie die staat nie. Hy bid ook nie vir die ondergang van die volk nie. Inteendeel, hy wil dat die onheil heil sal word. Maar hy mag nie ophou onheil preek voordat die volk nie tot inkeer gekom het nie, anders versag hy die werklikheid van God se oordeel.

God verwag van ons dat ons ons **geloof en oortuiging** op alle terreine van die lewe sal uitleef en dat ons altyd die waarheid sal getuig. Ons mag nie heil, heil, uitroep as God se swaard van oordeel en onheil oor ons hang nie.

Vraag:

- Kan u eerlik bely dat God en sy Woord in u lewe bo dinge soos politiek, sport, ens, gestel word?

Gesang 269:1

Gebed: Here, ons wil bely dat U Heer is van ons hele lewe, dat ons U koningskap

erken oor alle dinge. U versorgende hand in die skepping getuig van U grootheid.

Laat U koninkryk kom.

Amen.

20 Oktober

Jeremia 28:1-17

Die houtjuk word yster

Die afgelope week het ons reeds 'n paar keer gesien hoedat Jeremia in konflik met sy tydgenote is en veral ook die stryd wat hy voer teen die vals profete en die manier waarop hulle die volk mislei. Wat Gananja eintlik hier doen, is om die volk valse hoop te gee. Dit klink baie belowend as hy vir hulle sê dat die ballinge eersdaags sal terugkeer, dat die voorwerpe wat uit die tempel weggevoer is, weer teruggebring sal word en dat die **Here die juk van Babel** van hulle skouers sal afgooi.

Jeremia sê dat hy ook graag sulke mooi dinge vir die volk sou wou sê, maar hy kan nie: Hy moet gehoorsaam wag om te hoor wat God wil hê hy vir die volk moet sê. Hy verkeer daarom ook in 'n bepaalde "verleentheid" as Gananja die daad by die woord voeg en die **houtjuk** breek. Hy kan nie dadelik antwoord nie, hy moet wag totdat God eers met hom praat. Maar die wag is die moeite werd, want God self bewys dat Gananja vals is. Daarom word die **draaglike houtjuk** 'n *baie swaarder ysterjuk*.

Die **heil en hoop** wat Gananja verkondig het, is vals omdat hy nie rekening gehou het met God se wil nie. Die heil wat Jeremia verkondig, sal eers aanbreek na die **voltrekking van God se oordeel**. En dan is die **heil genade alleen**.

Die vals profete van ons dag verkondig ook te maklik voorspoed en heil. Hulle vergeet dat God in sy liefde ook die sonde straf en veroordeel. Moes Jesus Christus self ook nie eers sterf voordat Hy kon opstaan tot die ewige lewe, die ewige heil nie?

Vraag:

- Bespreek met u gesin en ook miskien met u ouderling hoe u moontlik nalaat om God se koningskap te erken en te bely teenoor die wêreld.

Gesang 146:1

Gebed: Vader, laat my U wil doen.

Laat my U eer soek.

Laat my u Naam bely.

Laat my U lof verkondig.

En gee dat ek opreg

soos 'n duif sal leef.

Amen.

Hoop!

Is daar regtig vir ons 'n toekoms in Suid-Afrika? Talle vrae met dié strekking woed dikwels in ons gemoed. Ons mag egter nooit in totale moedeloosheid versink en perspektief verloor nie! Jeremia skryf vanuit Jerusalem aan sy moedelse volksge-
note wat in ballingskap verkeer. Hy maan hulle teen die goedkoop oppervlakkige
voorspoedbeloftes van vals profete wat alles sê wat die mense graag wil hoor.
Hulle moet ophou om valse drome te droom en luister na wat God sê.

Terwyl hulle in ballingskap verkeer, moet hulle begin lewe! Hulle moet huise bou, 'n eie aanlê, kinders in die wêreld bring en tot God bid vir die stad waar hulle in ballingskap woon. Hulle moet soos gelowiges lewe vir wie daar hoop is; gelowiges wat seker is van hul toekoms! God stel nie in die wêreld belang ter wille van Israel nie, maar eerder in Israel ter wille van die wêreld. Daarom moet hulle en ook ons die funksie vervul waartoe God ons roep in die spesifieke omstandighede waarin Hy ons geplaas het.

God het in sy wilsplan vir ons voorspoed beplan en nie teenspoed nie; Hy wil vir ons 'n toekoms gee, 'n verwagting (vers 11)! Ons moet derhalwe vol hoop, en vertrou lewe in hierdie wêreld waar ons bloot bywoners en ballinge is. Hy het in 'n donker wêreld aan ons die ewige lig van sy Seun Jesus Christus gegee. En Hy sal in al sy heerlikheid weer kom om ons tot Hom te neem! Ons moet leef in dié vaste hoop op die toekoms wat God vir ons bedoel.

Laat ons Hom aanroep en tot Hom bid. Hy beloof om te luister as ons na sy wil vra. As ons met ons hele hart na Hom vra, sal Hy ons ontmoet, ons beskerm en versorg – nou in hierdie lewe en tot in ewigheid in ons Vader se huis!

Vrae:

- Wat wil God deur Jeremia aan u sê?
- Koester u hoop vir die toekoms? Motiveer.

Gesang 45:1, 3, 5

Gebed: Onse Vader in Jesus Christus, help ons om ons nie blind te staar teen die donker wolke rondom ons nie, maar om ons oog op U gevestig te hou en die toekoms in te gaan vol verwagting en vertroue op U – nou en tot in ewigheid.

Amen.

Vrees nie

Wanneer ons rondom ons kyk, sien ons ook, soos in Jeremia se tyd, 'n samelewing wat genoeg het aan ellende. Ons hoor ook angskreke; daar heers ook vrees, en nie

vrede nie, wat tiperend is van die tyd waarin Jeremia geleef het. Maar God stuur aan sy verbondsvolk (en ook aan ons as sy Nuwe-Testamentiese volk deur Jesus Christus) die blye boodskap van redding uit hul nood en ellende! God sê Hy sal die lot van sy volk verander en hulle terugbring na die beloofde land.

God bemoedig die volk en sê aan hulle: *"Moenie bang wees nie ... moenie skrik nie, Israel. ..."* God beloof aan sy volk dat Hy hulle sal red. Hulle sal weer veilig wees en vrede hê, só veilig dat niemand hulle sal kan laat bang word nie.

Hierdie troue beloftes van God het Hy gestand gedoen teenoor sy volk en dit geld vandag nog vir ons. Hy bly ook teenoor u as sy kind trou! Ons was ook verlore, verstrooid en verward, maar God het in Jesus Christus weer koers aan ons lewe gegee, ons versamel en gered uit ons ellende! Ons het reeds die oorwinning verkry en daarom hoef ons nie bevrees te wees nie. Ons kan veilig voel, want ons het die werk van God, wat alle verstand te bowe gaan, deelagtig geword!

Hou daarom vas aan God se versekering: *"Julle sal my volk wees en Ek sal julle God wees. ..."*

Vrae:

- Wat word met "vrede" bedoel in die Skrif?
- Waarom sê ons as gelowiges dat ons vrede het met God?

Psalm 42:1, 3

Gebed: Ons troue Verbondsgod, dankie dat ons as U volk, U kinders in Jesus Christus, ware rus en vrede kan ervaar te midde van soveel woelinge, vreesagtigheid en onvrede rondom ons. Ons wil U volk wees omdat U ons enigste en almagtige God is.

Amen.

23 Oktober

Jeremia 31:18-25

Ware berou

Alle mense het een ding in gemeen: sonde! Maar het elkeen van ons al in opregtheid ons sonde en ellendigheid teenoor God bely? Ons lees hoe Efraim hom voor God verootmoedig, sy lot bekla en by God pleit om hom terug te ruk tot inkeer, want ook hy kom tot die erkenning: *"U is die Here my God!"*

Efraim bely dat hy weggedwaal het en dat hy waarlik opreg berou het oor al sy sondes van sy jeug af. Nou sê God in sy Woord dat Hy 'n hart vol ootmoed en berou nie gering ag nie! Daarom beloof Hy ook aan Efraim dat Hy hulle lot sal verander. Hy gee ook *"nuwe krag aan dié wat moeg is, en maak die moedelose weer vol moed"*.

Bely u sonde voor God in opregte ootmoed en berou! God ver wag dat u u sondigheid en ellendigheid teenoor Hom sal bely. Hy is getrou en regverdig en sal u sonde vergewe en u reinig van alle ongeregtigheid! Belydenis van sonde hou

egter in dat dit in opregtheid sal geskied, met die bedoeling dat u dit nóóit weer sal doen nie! Jesus Christus het sy lewe aan die kruis geoffer sodat u nóóit weer aan daardie sonde hoef te dink nie!

En as u u sonde bely het, moet dit nie daar eindig nie, maar u moet in dankbaarheid leef soos 'n verlose en soos die Here ook vir Efraim gesê het: *"Rig vir jou padwysers op, bring vir jou rigtingborde aan, hou jou oog op die grootpad, op die pad wat jy moet loop. Kom terug, Israel. . ."* As weergebore kind van God skep God ook iets nuuts in u: U sal die Here liefhê (vers 22).

Vrae:

- Waaruit ken jy jou sonde en ellende?
- Wat eis die wet van God van ons?

Gesang 57:1, 4

Gebod: Voor U, o heilige God, staan ons skuldig. Ons is bevlek met skuld en misvorm deur sonde. Wil U in u groot genade tog dink aan die offer wat Jesus Christus vir my betaal het, en my skuld vergewe? Help en lei U my, sodat ek dankbaar as verlose in 'n deurmekaar en verwarde wêreld sal leef tot U eer alleen!

Amen.

24 Oktober

Jeremia 32:26–44

Genade

As u na u eie lewe kyk, dink u u verdien om die ewige lewe te beërwe? Nee, sê die Woord van God, geen mens kan die ewige lewe deur eie verdienste beërwe nie! Ons is maar net soos Juda en Israel wat van jongs af net gedoen het wat verkeerd is in die oë van die Here (vers 30). Deur ons dade, denke en woorde, tart ons as 't ware ook daagliks vir God! Die mense van die moderne eeu draai ook soos Israel hulle rug na God in plaas van hulle gesigte om Hom te aanbid. Ons het ook reeds van kindsbeen af geleer om goed te luister na die stem van God, maar tog wil soveel van ons vandag ook nie meer hoor nie, selfs uit God se straf ook nie leer nie (vers 33)!

Die onbegryplike in die geskiedenis van Israel is dat God steeds genade betoon ten spyte van die volk se weerbarstigheid en hardhorendheid! Uit blote genade maak God sy volk weer bymekaar en sluit Hy weer 'n blywende verbond met sy volk. Weet u, God het dit ook met u gedoen. Hy het sy onbegryplike genade ook aan ons betoon deur sy Seun te stuur om vir Hom 'n nuwe volk byeen te roep.

Die belofte aan Jeremia, dat Hy nooit sal ophou om aan sy kinders goed te doen nie, voer Hy steeds uit! God bedoel dit as Hy sê dat Hy in ons die begeerte lê om Hom te dien en nie van Hom af weg te draai nie. Hy het ons as verlore gaande

sondaars se lot verander deur aan ons die geloof in sy Seun Jesus Christus uit genade te skenk! Laat ons Hom daarvoor dankbaar loof en prys!

Vrae:

- Hoe kom ons tot geloof?
- Hoe het God ons lot verander?

Psalm 147:1, 2; Gesang 226:1

Gebed: Ons Vader van genade, ons dank U dat U ons lot in Jesus Christus verander het. U het ons harte wat verhard was vanweë die sonde, vermurwe deur u Gees. Ons loof U omdat U trou is en altyd aan ons goed doen, al verdien ons dit glad nie!

Amen.

25 Oktober

Jeremia 33:1–9

God vergewe ons

“Vergewe mekaar ...!”, is seker een van die moeilikste bevele van God om na te kom in hierdie lewe. God verwag egter dat ons daaraan gehoor sal gee en Hy toon ook aan ons dat dit moontlik is. Hy self het alle rede gehad om die volk wat so ontrou was, uit te wis. Tog het God self uit eie wil na die mense gekom. Alles wat Hy in sy toorn laat vernietig het, het Hy self kom herstel! Sy Naam word daardeur groot gemaak en dit verskaf Hom groot vreugde as almal aan Hom die lof en eer bring oor sy goedheid.

Hierdie goedheid, grootheid en genade van God is onbegryplik en laat 'n mens verstom. Hy doen dit nog steeds elke dag teenoor ons. Deur ons eie toedoen bring ons ellende oor ons deur verkeerde keuses en ons ongehoorsaamheid. Ons gee toe aan ons sondige natuur en deur die sonde in ons breek ons ons eie vestings af – ons is soos verwoeste stede wat verlate lê. Maar God kom, en uit louter genade rig Hy die gebroke mens weer op. Deur sy Seun se kruisdood wis Hy ons gedane sondes uit en gee aan ons die ewige woning by Hom. Hy vergewe al ons oortredinge en reinig ons van ons ongeregtighede (vers 8). Laat ons dan ook mekaar vergewe soos wat ons glo God ons vergewe. Dan kan ons met oorgawe bid: “... vergeef ons ons oortredings soos ons ook dié vergewe wat teen ons oortree...”

Vrae:

- Waarom het God vir Juda en Israel vergewe?
- Vergeef God ook u sondes? Motiveer.

Gesang 230:1, 2

Gebed: Genadige hemelse Vader, soos wat U vir Juda en Israel vergewe het, glo ons ook dat U ons in Jesus Christus vergeef vir al ons sonde. Ons dank U

vir soveel genade. Help ons om ook ons medemens te vergewe soos U dit van ons verwag.

Amen.

26 Oktober

Jeremia 34:8–22

Kontrakbreuk!

Het u al die nare gevolge van kontrakbreuk ervaar? Hierdie ontroue volk het 'n verbond met God gesluit, maar toe kontrakbreuk gepleeg. Hulle het belowe om gehoorsaam aan God se opdrag te wees, maar nie God se wil gestand gedoen nie; hulle het nie die voorwaardes van die ooreenkoms nagekom nie en hulle nie gesteur aan God se verbond nie.

Alles en almal is in God se mag en word deur God beheer. En omdat Hy regverdig is, kondig Hy straf oor hulle oortredinge aan! Hy laat hulle vry om hulle welverdiende straf te ontvang: oorlog, pes, hongersnood en vernietiging. God voer nie net die heerskappy oor sy volk nie, maar Hy beheer ook sy volk se vyande. Hy gee aan die vyande 'n nuwe opdrag om terug te keer en die stede van Juda te vernietig.

Ons wat vandag in Christus God se verbondsvolk is, het ook 'n verbond met God gesluit toe ons belydenis van geloof afgelê en ons trou aan God en sy kerk beloof het. Met ons huweliksdag het ons trou aan mekaar en aan God beloof. Toe ons ons kinders laat doop het, het ons ook 'n verbond met God gesluit om hulle in die vrese van die Here op te voed.

Pleeg ons ook kontrakbreuk, of hou ons ons beloftes aan God getrou in stand? Is ons trou en gehoorsaam aan God, soos Jesus Christus tot die dood toe was? Maak ons ons nie dalk ook vry uit God se hand sodat Hy ons ook vry behoort te laat nie ... vry vir oorlog, vir pes, vir hongersnood en vernietiging?

As ons God en sy verbond vergeet het, moet ons terugdraai en ons voor Hom verootmoedig en sy vergifnis ontvang.

Vrae:

- Waarom kan ons sê dat ons verbondskinders is?
- Hou ons ons verbond met God in stand? Motiveer.

Gesang 321:1, 3

Gebed: Troue God, ons bely dat ons al dikwels ontrou was. Wil U ons genadiglik vergewe. Skenk ons die krag en deursettingsvermoë om te volhard in geloof, gehoorsaamheid en trou.

Amen.

God eis gehoorsaamheid

Ons het die voorreg om die Woord van God elke dag te mag lees waarin Hy sy wil duidelik aan ons uitspel. Ons hoor die prediking deur die jare heen, maar hoe reageer ons op die Woord van God? Jeremia kry hier te doen met die Rekabiete, afstammelinge van Rekab, wat aan die volk 'n pragtige voorbeeld van troue gehoorsaamheid stel.

In ons dag tref ons ook talle voorbeelde van medegelowiges aan wat God getrou dien. Die beste voorbeeld van gehoorsaamheid vind ons egter in Jesus Christus. Hy het juis in hierdie wêreld kom leef saam met sondears en tollenaars, om aan ons te toon hoe God ver wag Hy gehoorsaam moet word. Jesus het ook versoekinge en struikelblokke op sy lewenspad ervaar, maar Hy was altyd waaksaam en het getrou na die wil van sy Vader gevra.

Hoe hanteer u versoekinge in u lewe? Bly u ook soos die Rekabiete getrou en gehoorsaam aan die bevele van God? Verwerp ons kinders by elke moontlike geleentheid die opdragte van hul ouers en van God? Die ergste van alles is dat ons dikwels ander in die versoeking lei in plaas daarvan om hulle na God te lei! Dink maar aan mense se hantering van drank en allerlei losbandighede.

Die Here roep ons ook opnuut op met die woorde: *“Elkeen van julle moet hom van sy verkeerde dade bekeer”* (vers 15). Ook ons word opgeroep om in woord en daad gehoorsaam te wees sodat die rampe en straf wat God oor Israel aangekondig het, nie ook oor ons kom nie.

Vrae:

- Waarom kan die Rekabiete as 'n voorbeeld van God se verbondsvolk dien?
- Is u lewe in woord en daad 'n voorbeeld vir ander?

Gesang 189:1, 3

Gebed: Onse Vader in Jesus Christus, dankie dat ons U wil kan leer ken in u Woord. Dankie vir die talle voorbeelde wat ons kan navolg – veral Jesus Christus. Help ons om U altyd te gehoorsaam.

Amen.

God is in beheer van die geskiedenis

Die verhaal van die boek Ester begin met die glorieryke feeste wat koning Ahasveros vir die hoë amptenare en ander onderdane in sy diens aangebied het. Te midde van al sy glorie, prag en praal toon die koning tog sy swaakheid omdat hy nie in staat is om sy ongehoorsame vrou te beheer nie. Sy staatsraadgewers moet hom adviseer wat om met haar te doen.

In die optrede van Vasti gaan dit nie om 'n besondere deug wat sy openbaar het deur te weier om haar voor die feesvierende menigte ten toon te stel nie. Die klem word geplaas op Ahasveros se swak optrede wat daartoe gelei het dat sy as koningin die troon moes ontruim.

Met die vakante koninginstroon kry Ester en Mordegai die geleentheid om saam ewe sterk op die voorgrond te tree. Albei is Jode uit die geslag van Benjamin.

Reeds hier aan die begin van hierdie stukkies geskiedenis sien ons die hand van God wat as verborge mag funksioneer. Dit is sy hand wat ingryp en toesien dat Ester die vakante troon verkry. Hoe duidelik is dit nie – nie die mens nie, maar God handel in die geskiedenis.

Só is dit dwarsdeur die geskiedenis van die Bybel en in ons geskiedenis tot vandag toe. God oefen beheer uit oor alle volke en nasies. Hy beskik. Dit is nie die heldedade van mense wat op die voorgrond staan nie. Só het Hy Homself ook betoon in die reddingsgeskiedenis van Jesus Christus.

Vraag:

- Kan enige optrede van mense ons toekoms verseker?

Gesang 34:1, 3, 5

Gebod: Vader, ons dank U dat die geskiedenis in U hande is. Lei en bewaar ons om U wil te doen.

Amen.

29 Oktober

Ester 2:21–3–15

Die gelowige buig nie voor die eise van die wêreld nie

Wat merkwaardig is in die verloop van dié verhaal, is dat Mordegai nie beloon word vir sy daad van trou teenoor die koning nie. Heeltemal teen die verloop van die verhaal in hoor ons van Haman se bevordering. Hy was 'n Agagiet, dit wil sê uit die nageslag van die man met wie die Benjaminietiese koning Saul gebots het (1 Sam 15).

Die posisie en verering van Haman lei daartoe dat die volk voor hom moet buig as eerbetoning. Wanneer Mordegai weier om voor hom te buig, vind daar weer soos vanouds 'n botsing tussen die Benjaminiet en Agagiet plaas. Jood en anti-Jood kom hier teenoor mekaar te staan. Die Jood, as volk van God, het homself onderskei van al die ander volke in die streng onderhouding van die wet. Vandaar dan ook Mordegai se weiering om voor Haman te buig. Dit was geen gebaar van dislojaliteit nie. Haman verteenwoordig vir hom die haat en vervolging teen die Jode en die vyandskap teen God. Hy sien Haman se voorneme om die volk uit te delg, goed raak.

Wat waar was vir die Jode as uitverkore volk van God, geld ook die kerk wat aan die Here behoort vandag. Die gelowige kerkklidmaat is voortdurend voorwerp van die haat van sy vyand. Die Heer het self gesê: *“As die wêreld julle haat, onthou: hy*

het My voor julle gehaat." Die optrede van Mordegai moet vir die gelowige tot voorbeeld wees: Moenie toegee of buig voor die eise van die wêreld nie. Alleen deur die geloof in Jesus Christus sal ons daartoe in staat wees.

Vraag:

- In watter opsig kry gelowiges nog met die haat van die wêreld te doen?

Gesang 333:3, 4

Gebed: Here, help ons om in die geloof staande te bly en nie te swig voor die haat van die wêreld nie. U ter eer.

Amen.

30 Oktober

Ester 4:1–5:8

Selfopoffering die hoogste diens aan God en mens

Die uitvaardiging van die moorddecreet dompel die Jode in smart en rou. Dit is slegs vir Ester, vanweë haar gunstige posisie as koningin, moontlik om hierdie moorddecreet ongedaan te maak. Die optrede van Mordegai trek gou die aandag van sy pleegkind, en hy stuur 'n boodskap aan haar en beveel haar om vir haar volk voorspraak te doen.

Die moontlikheid dat Ester met haar optrede by die koning in onguns kon vervel, was groot. Dit wou reeds voorkom of sy nie die koning se guns geniet nie (vers 11). Aanvanklik sien sy daarom ook nie kans om haar lewe te waag met so 'n ongevraagde besoek aan die koning nie. Deur te swyg, kon sy moontlik haar lewe beveilig.

Maar Mordegai eis van haar om haar verantwoordelikhede na te kom. Hy wys haar op haar eintlike roeping. Sy het haar koninklike waardigheid nie ter wille van haarself nie, maar ter wille van die volk ontvang, juis met die oog op 'n tyd soos hierdie. Sy sal beslis omkom as sy bly weier. Dat die Jode in beginsel nie kan ondergaan nie, blyk uit sy stellige oortuiging dat hulp ook van elders sal kom as Ester self niks doen nie.

Ester gee gehoor aan Mordegai se opdrag. Sy roep haar volk op tot vas en gebed en toon dat sy haar op die albestier van God verlaat. Sy word die instrument deur wie God redding vir sy volk wil bewerkstellig. Sy is bereid om haar eie lewe vir die volk op te offer.

Die hoogste daad van selfopoffering tot redding van ander sien ons veel later in die koms en optrede van Jesus Christus. Hy kom nie om gedien te word nie, maar om in diensbaarheid sy lewe te gee as losprys vir baie. In Hom is daar redding uit die diepste nood van die mens – die sonde en die dood. Geloof in Hom vra prysgawe en selfopoffering in diens van God en my naaste.

Vraag:

- Deins ons nie ook soms ter wille van eie gerief (of veiligheid) terug om ons verantwoordelikheid as gelowiges na te kom nie?

Gesang 80:1, 4

Gebed: Gesang 194:3.

31 Oktober

Ester 5:9–6:13

Die trotsaard word verneder

Haman se gevoel van eiewaarde, sy grootheidswaan kry nou totaal die oorhand oor hom. Hy vererg hom vir Mordegai wat weer eens nie opstaan in sy teenwoordigheid om aan hom eer te bewys nie. Hy het selfs nog méér verwag: dat Mordegai voor hom moet buig. Tuis spog hy oor sy grootheid en belangrikheid. Dit is volgens die Spreukeboek die teken van 'n dwaas wat op pad is na sy ondergang.

Hierna word Haman se ondergang duidelik in sy verkeerde optrede. Hy kom juis op die verkeerde oomblik by die koning aan om toestemming te ontvang vir Mordegai se galgdood. In sy oormoed kan hy nie eens meer wag vir die moorddag wat deur homself vasgestel is nie.

Dit is juis die verkeerde oomblik, want koning Ahasveros het pas vasgestel dat die heldedaad van Mordegai nog nooit beloon is nie. Hy praat in vae terme met Haman oor die beloning van 'n man aan wie hy werklik eer wil bewys. Mordegai se naam word verswyg. In sy trotsheid is daar by Haman geen ander gedagte as dat die koning hom wil vereer nie. Groot en diep is sy vernedering as hy aan sy vyand, Mordegai, moet doen wat hy graag aan homself gedoen wou hê. Hy, die trotsaard, word verpletter en verneder. Vroeër was hy die oorwinnaar in die stryd, maar nou is die bordjies verhang.

Hierdie gedeelte lyk vol "toevallighede" en tog is dit duidelik dat hier 'n groot en verborge mag aan die werk is. Hier is nie sprake van menslike beplanning wat seëvier nie. God self tree in en is werksaam in die lewens van mense.

Vraag:

- Aangesien dit vandag Hervormingsdag is, kan u as gesin saam nadink oor die wyse waarop God werksaam was in die gebeure rondom 31 Oktober 1517.

Gesang 12:1

Gebed: Gesang 294

1 November

Ester 6:14–8:2

God laat nie onreg toe nie

"Wie 'n gat vir 'n ander grawe, val self daarin. . . ." So lui Spreuke 26:27 en dit is wat Haman oorgekom het.

Die ontmaskering van sy haat teenoor die Jode word in ons gelese gedeelte

beskryf. Ester se afkoms en volksverband is vir Haman en die koning tot groot verbasing. Die koning ervaar Haman se optrede as skokkend, want hy het hom onwetend tot die uitdelging van die Jode laat instem. Haman se finale val word beseël wanneer hy by Ester om genade wil smee en dit lyk of hy haar wil aanrand. Die galg wat hy vir Mordegai laat oprig het, word sy finale bestemming.

Ook hier is die hand en die beskikking van God duidelik merkbaar. Hy laat geen onreg toe nie. Die veragte en terdoodveroordeelde Mordegai word met eer bekroon en behou sy lewe.

Die optrede van Haman is 'n weerspieëling van wat so dikwels eie is aan die lewe en die optrede van baie mense. Soms word die optrede van 'n ander bevorder en beplan, en soms word daar gehoop op onheil wat ander moet tref. Heel dikwels word dié een wat onheil bedink en beplan, self die slagoffer van sy beplanning. Dit gebeur juis wanneer oormoed en onreg die lewe beheers. Die gat wat vir 'n ander gegrawe word, is vir homself 'n slagyster. God laat nie onreg toe nie.

Vraag:

- Hoe bedink ons nog soms ander mense se ondergang?

Gesang 266:3

Gebod: Gesang 266:2.

2 November

Ester 8:3–17

God sorg vir die redding van sy volk

Ná die galgdood van Haman sit Ester haar taak as pleitbesorger vir haar volk voort. Sy waag dit weer eens om voor die koning te verskyn. Sy pleit dat die bese plan wat Haman teen die Jode beraam het, ongedaan gemaak moet word. Haman se dekreet is egter 'n onherroeplike wet van die Mediërs en Perse en kan nie gekanselleer word nie.

Die besluitelose koning wat self nie die probleem kan oplos nie, dra dit aan Mordegai en Ester op. Vir Mordegai is daar wel 'n moontlikheid oop. Die Jode kry met nog 'n onherroeplike dekreet verlof en reg tot selfverdediging op die voorafbepaalde moorddag.

Die reg tot selfverdediging bestem die redding en die voortbestaan van die Jode. God betoon sy mag deur nie toe te laat dat sy volk ondergaan nie. God sorg vir die behoud van diegene wat aan Hom behoort. Hy laat nie toe dat iemand uit sy hand geruk word nie. Dit is waar vir sy kerk en vir elke gelowige ook in die donkerste krisisuur. Glo u dit?

Vraag:

- Het 'n volk die reg tot selfverdediging?

Gesang 218:1, 3

Gebed: Ons Vader, ons is baie dankbaar omdat ons weet dat as U vir ons is, kan niks teen ons wees nie. Help ons om in gehoorsaamheid aan U te lewe.
Amen.

3 November

Ester 9, 10

Mens – instrument in God se hand

Die laaste hoofstukke voltooi die verhaal van die Jode se oorwinning en die finale verdeling van Haman se planne. Die oorwinning oor hul vyande en die verlossing wat daarmee gepaard gegaan het, lei tot die instelling van die Purimfees.

Die hele verhaal van die boek Ester gee 'n verduideliking van die fees se betekenis. Dit gaan nie om haat, geweld, bloedvergieting of wraak nie. Sulke dinge is die werk van mense en nooit God se werk nie. Maar God lei wel dié dinge wat mense doen op so 'n manier dat sy wil nooit verydel word nie. En sy wil hier is dat sy volk nie moet ondergaan nie.

Ester en Mordegai is dwarsdeur die verhaal besig met hul menslike beplanning. Hierdie beplanning bring redding. En tog sou hulle nooit sukses behaal het as God hulle nie gelei en dit so bestier het nie. God gryp in in die lewe, wel en weë van sy volk. Maar sy ingryping beteken nie dat menslike verantwoordelikheid oorboordig gemaak word nie.

Ons sing en bely – Christus hou self sy kerk in stand. Hy laat nie toe dat sy kerk ondergaan nie. Hy gryp wel in in die gang en die lewe van die kerk. Hy lei dinge só dat sy wil nie verydel word nie. Hy beheer alles.

Tog beteken dit nie dat die kerk maar agteroor kan sit en wonders verwag so asof die Heer van die kerk hom nie vir 'n taak wil gebruik nie. Elke gelowige bly 'n instrument in sy hand.

Vraag:

- Wat is in kort die taak van die kerk in die wêreld?

Gesang 190:1–5

Gebed: Here, barmhartige Vader in die hemel, ons dank U vir u genade wat U aan u kerk, hulle wat aan U behoort, betoon. Dankie dat ons ná hierdie week se onderrig uit u Woord duidelik kan sien dat U self die geskiedenis en lotgevalle van elke volk bepaal en dat ons ook kan weet en glo dat U dit met u volk vandag nog doen. Ons dank U dat U self u kerk in stand hou, dat U steeds ingryp in die gang en die groei van die kerk, maar dat U nog steeds van mensekragte gebruik wil maak in u dienswerk.

Help ons, die lidmate van U kerk, om nie maar net agteroor te sit nie, maar om kragtig die hand uit te steek om dít te doen wat U van ons vra. Gee ons

die geloof en die krag daartoe. Doen dit as dit U wil is, in die Naam van Jesus Christus.

Amen.

4 November

Nehemia 1:4-11

Gebed is die fondament

Dit is opvallend dat Nehemia, nadat hy verneem het dat Jerusalem in puin lê, homself voor God verootmoedig in gebed.

Vir die volk Israel was die terugkeer uit ballingskap 'n baie pynlike ervaring. Die mure van Jerusalem wat plat gelê het, het veel meer beteken as net puinhope wat die oog seermaak. Dit het veral beteken dat die godsdiens skade gely het omdat die tempel verwoes is. Vir hulle was die teenwoordigheid van die tempel die teken van God se teenwoordigheid by die volk. Dit was die grootste rede vir die volk se hartseer.

Nehemia het gou tot die besef gekom dat daar veel meer as net menslike inspanning nodig is om die mure te herbou en die godsdiens weer te laat herlewe. Hy het besef wat die psalmdigter ook sê: "*As die Here die huis nie bou nie, werk die wat daaraan bou tevergeefs.*"

Mag ons dit ook in ons geloofslawe en in ons arbeid in die kerk onthou: Sonder God kan ons niks doen nie, daarom moet ons sonder ophou bid.

Vrae:

- Waarvan was die tempel 'n teken?
- Hoekom moet ons gedurig tot God bid?

Psalm 66:1

Gebed: Hemelse Vader, dankie dat ons mag weet: Sonder U kan ons niks doen nie. Help ons om nie op eie kragte en insigte staat te maak nie, maar dat ons gedurig tot U sal bid vir wysheid, krag en genade. Verlos ons van ons eiegeregtigheid en sonde. In Jesus Naam.

Amen.

5 November

Nehemia 1:4-10

Hoe bid ons?

Uit hierdie gebed kan ons leer hoe ons moet bid. Iets wat opvallend van Nehemia is, is dat hy gedurig en oral bid. Daarvan getuig die skietgebed wat hy bid dat die koning hom goedgesind moet wees (Neh 2:4).

Hy begin dadelik met lofprysing aan God. Hy besing God se grootheid en loof Hom vir sy liefde vir die mens. Hy doen voorbidding vir die volk en hy doen

ernstige belydenis van sonde. Wat opvallend is van die skuldbelydenis, is dat hy nie vae terme gebruik nie. Hy sê spesifiek wat die volk verkeerd gedoen het teenoor God, naamlik dat hulle ongehoorsaam was en dat hulle God nie geëer het nie. Die volk het dus werklik besef en geweet wat hulle verkeerd gedoen het, en kon dit daarom voor God bely.

As hy tot God bid om sy hulp, doen hy dit deur hom te beroep op God se hulp in die verlede. Hy het dus ervaar dat God getrou is aan sy beloftes en dat hy God kan vertrou.

Hoe bid ons? Het ons gebede nie maar net versoeklysies tot God geword nie? Dink ons nie net aan ons eie behoeftes nie? Loof ons God nog in ons gebede? Bely ons ons skuld deur dit by die naam te noem, of skuil ons agter 'n afgerammelde: "Vergeef ons ons sonde. Amen."?

Kom ons leer uit Nehemia se gebed en hou ook die woorde van Romeine 8:26 in gedagte: "... ons weet nie wat en hoe ons behoort te bid nie, maar die Gees self pleit vir ons met versugtinge wat nie met woorde gesê word nie." Wat 'n genade is dit nie?

Vrae:

- Waarom kon Nehemia (en kan ons) tot God bid om hulp en bystand?
- Hoe behoort ons ons skuld te bely?

Psalm 84:3

Gebod: Liefdevolle hemelse Vader, aan U kom al die lof, dank en aanbidding van ons harte toe. Dankie vir al U liefde en genade vir ons as mense. Wie van ons sou tog vir een oomblik kon bestaan as dit nie vir U genade was nie? Ons het werklik berou oor ons sonde en vra dat U al ons ongehoorsaamheid en kleingelowigheid sal vergewe. Dankie, o Heilige Gees, dat U ook op hierdie oomblik vir ons intree by die Vader.

Amen.

6 November

Nehemia 2:11–20

Geloofsvertroue

Nehemia ervaar dat God sy gebede verhoor deurdat die koning toestemming gegee het dat hy die mure van Jerusalem kon gaan herbou. Verder het hy al die ampsdraers, priesters en ander mense opgeroep om die mure te herbou. Hy het hulle ook vertel wat God alles gedoen het.

Al hierdie dinge het hulle met groot vertroue laat uitroep: "Kom ons bou!" Selfs toe hulle teenstand van Sanballat, Tobija en Gesem gekry het, kon hulle steeds sê dat God hulle sal laat slaag in wat hulle doen. Niks of niemand sou hulle keer nie, want hulle het geweet dat God vir hulle sorg!

As ons ons lewe in oënskou sou neem, sal ons ook agterkom dat God baiekeer op vele maniere ons gebede verhoor het. Ons ervaar elke dag dat God ons versorg

en dat Hy getrou is. Waarom is ons dan so bekommerd oor so baie dinge? Waarom deins ons so maklik terug vir teenstand en spot?

As God se kinders mag en kan ons weet dat God ons dra en vir ons sorg. Kom ons leef dan met absolute geloofsvertroue – elke dag van ons lewe! Leef met die wete: God is getrou en sorg vir ons!

Vrae:

- Waarom kon die mense uitroep: “Kom laat ons bou!”?
- Wat sê Jesus oor God se sorg in Matteus 6:25–34? Hoe verander dit ons lewe?

Psalm 42:1

Gebed: Dankie hemelse Vader, dat ons in ons eie lewe kan sien dat U ons gebede verhoor, dat U elke dag vir ons sorg. Help ons om ons ook werklik op U alleen te verlaat en U alleen te vertrou. Vergewe tog ons kleingeloof en die kere wat ons U verloën het deur terug te deins vir spot en teenstand.
Amen.

7 November

Nehemia 4:1–9

Die volk se ywer

Die bou van die muur het ver gevorder en die teenstand het al hoe feller begin raak. Die bespotting het toegeneem en hulle het saamgesweer om Jerusalem aan te val en verwarring te stig. Sou die volk dalk moed opgee?

Maar inteendeel, hulle hart was in die werk en hulle het steeds met oorgawe gewerk! Hulle het toegewy voortgegaan, want dit het vir hulle om 'n saak gegaan. En hulle was alleen daartoe in staat omdat God met hulle was, en hulle gedurig tot God gebid het.

Hoeveel ywer lê ons aan die dag vir ons werk in die kerk? Is baie van die laksheid wat by kerklidmate bespeur word, nie die gevolg van 'n swak verhouding met God nie? Bid lidmate nog vir die voortgang van die kerk? As ons geloof in God gegrondves is en ons daaglik ons krag van Hom af bid, sal ons ook kan sê dat ons harte in die werk is en sal ons alles met oorgawe doen!

Vrae:

- Waarom kon die volk met soveel ywer werk?
- Wat moet ons doen sodat ons gedurig met oorgawe in die kerk kan werk?

Psalm 128:1

Gebed: Here, gee ons die krag en genade sodat ons ons werk in die kerk met oorgawe kan doen. Vergewe ons ons luiheid. Help ons om vrug te dra in die kerk. In Jesus Naam.

Amen.

Ons verantwoordelikheid

Dit is opvallend dat wanneer die volk tot God bid om hulp, hulle self ook nog iets daarby doen. Hulle bid en stel dan self wagte aan. Hulle bid en bewapen hulself dan om te kan veg. Dit alles doen hulle in die oortuiging: “*Ons God sal vir ons die stryd voer.*”

Ons dink baiekeer dat as ons bid, ons dan maar agteroor kan sit en wag dat God iets moet doen. God verwag dat ons self ook sal werk en dan beloof Hy sy bystand en hulp. God het die stryd nie fisies vir die volk gevoer nie – dit moes hulle self doen met hulle wapens, maar God het hulle hierin gedra en bygestaan. As ons byvoorbeeld bid: “Laat U naam geheilig word”, moet ons as mense ook werklik iets doen om God se naam te heilig.

God doen vir ons baie dinge en baiekeer op ’n wonderbaarlike wyse. Ander kere het ons egter ’n verantwoordelikheid om na te kom en dan mag ons weet dat God ons daarin sal bystaan en krag sal gee om die taak te volvoer.

Vrae:

- Wat het die volk gedoen al het hulle gebid?
- Wat kan ons as gelowiges doen om God se naam te heilig?

Gesang 305:4

Gebed: Hemelse Vader, ons vra dat U aan ons die krag sal gee om die taak wat U aan ons opgedra het, te kan volvoer. Help ons ook om U naam te heilig waar ons ons ook al mag bevind.

Amen.

Vrugte wat by die bekering pas

Kan dit waar wees dat dit onder die gelowige, biddende volk van God kon gebeur? Kan dit moontlik wees dat mense hulle volksgenote kon uitbuit en te na kom!

Volgens Nehemia het dit daarop gedui dat hulle geen eerbied vir God gehad het nie. Hierdie uitbuitery sou daartoe lei dat die heidene, hulle vyande, minagting vir hulle kry.

God se Woord vra van ons dat ons vrugte sal dra wat by die bekering pas. Hoeveel keer doen ons nie ook ons medegelowiges kwaad aan nie? Leef ons werklik soos kinders van God? Indien ons dit nie doen nie, is dit niks anders as ’n gebrek aan eerbied vir God nie! Hoeveel keer word die kerk nie skade aangedoen en God se naam oneer aangedoen deur verkeerde en sondige optrede van lidmate en ampsdraers nie? Is dit nie ’n skande nie dat die wêreld moet sê: “Is dit nou kinders van God wat so leef?”

Die volk het egter geluister wat God vir hulle deur Nehemia gesê het en het berou gehad. Hulle het al die verkeerdhede reggestel.

Laat ons dan van dag tot dag leef as ware kinders van God. Laat ons ag slaan op God se Woord en ons van ons verkeerde weë bekeer. Kom ons dra vrugte wat by die bekering pas.

Vrae:

- Waarvan was die uitbuitery 'n teken?
- Wat gebeur as ons nie in die kerk leef soos bekeerde mense nie?

Gesang 114:1

Gebed: Help ons Here, dat ons getrou aan U opdrag vrugte sal dra wat by die bekering pas. Gee dat ons nie met ons optrede teenoor ander mense U kerk en U naam oneer sal aandoen nie. Vergewe ons as ons in die verlede deur ons optrede U kerk skade berokken het. Ons bid dit in die Naam van ons Here Jesus Christus.

Amen.

10 November

Nehemia 6:15-7:3

God is getrou

Na slegs twee en vyftig dae was die muur voltooi. Wat na 'n skynbaar onmoontlike taak gelyk het, is afgehandel. Deur harde werk en toewyding is die taak afgehandel. Nehemia en sy mense het ervaar dat God hulle gebede verhoor het en aan hulle die krag gegee het om die taak te voltooi.

Die sukses het tot gevolg gehad dat die nasies rondom hulle se selfversekerdheid daarmee heen is en hulle het onder die besef gekom dat die volk die werk met God se hulp gedoen het. Dit was eenvoudig net onmoontlik dat die volk dit op eie houtjie sou kon doen.

God is waarlik getrou aan sy volk en sy beloftes. Dit moet ook vir ons sterk in ons geloof en aan ons vertrouwe gee om te volhard in ons arbeid binne die kerk. God sal nooit sy eiendom laat vaar nie, maar sal vir hulle sorg. Hoe wonderlik is dit nie om in hierdie God, wat tot alles in staat is, te glo nie!

Vrae:

- Wat was die gevolg van die volk se suksesvolle opbou van die muur?
- Met watter gesindheid kan en moet ons vandag in die kerk werk?

Psalm 146:1

Gebed: Getroue, ewige hemelse Vader, baie dankie dat die geskiedenis van Nehemia vir ons tot voorbeeld is dat U getrou is. Dankie dat ons mag weet dat ons met vertrouwe die toekoms kan ingaan omdat U by en met ons is.

Vergewe tog al ons sonde en tekortkominge om Jesus ontwil alleen.
Amen.

11 November

Nehemia 8:1-9

Die Woord van God

Die herstel van die tempeldiens was vir Nehemia 'n baie belangrike saak gewees. Dit was baie belangrik dat die volk weer die ware betekenis van die tempeldiens sou besef. Verder was dit ook belangrik dat die volk die betekenis daarvan vir hulle daaglikse lewe sou besef.

Die belangrikste aspek van die tempeldiens was sekerlik die wet van God. Die wet van God was belangrik omdat dit vir die volk uitgespel het hoe hulle die Here moes dien. En in die gelese gedeelte word dit vir ons duidelik hoe hierdie belangrike saak weer herstel is in die midde van die gemeente. Ons lees dat die gemeente saamgekom het terwyl daar vir hulle uit die wet voorgelees is (v 3).

Die wet is egter nie net gelees nie, maar hulle "*het die betekenis weergegee sodat die mense kon verstaan wat gelees word*" (v 9).

Die volk moes nie net die wet hoor nie, hulle moes ook die volle betekenis van die wet verstaan, want hulle moes immers vanuit die wet leef. Die wet van God moes in hulle lewens neerslag vind.

As gelowiges is dit dus belangrik dat ons nie net die Woord van God sal hoor nie, maar dat dit in ons lewens gestalte sal vind. En die erediens is juis een van die belangrike geleenthede waar ons toegerus word om dit te kan doen.

Vrae:

- Moet ons net die Woord van God ken?
- Waarom is die erediens belangrik?

Gesang 306:1

Gebed: Onse Vader, gee dat u Woord in ons lewens sal doen waartoe U dit gestuur het. Ons bid vir die verkondiging van u Woord, sodat ons u Woord kan verstaan en dat ons daarvolgens kan lewe.

Amen.

12 Novemeber

Nehemia 8:10-13

Dien die Here met blydskap

Dit is nogal merkwaardig as ons dink aan die verskillende reaksies wat die aanhoor van die wet tot gevolg kan hê. In dié gedeelte lees ons dat die volk gehuil het toe hulle die wet gehoor het. Maar wat het meegebring dat die volk huil?

Die gemeente het hulle lewe in die lig van die volle betekenis van die wet gesien. En wanneer die lig van die wet die lewe van die gemeente verlig, het dit

die volle lewe van die gemeente ontbloot. Dit het die sonde van die volk aan die lig gebring.

Maar die bedoeling van die wet is nie net om die sonde te ontbloot nie. Die wet wil die mens ook tot bekering en berou bring. Dit wil die mens tot 'n nuwe gehoorsaamheid bring: tot 'n lewe wat aan God gewy word. Daarom het Nehemia die volk opgeroep om die Here met blydschap te dien.

Hierdie oproep, "*dien die Here met blydschap*", spruit voort uit die gemeente se noue verbondenheid met die Here. Hulle dien die Here nie net uit vrees vir straf nie, maar uit blydschap vir sy groot genade omdat Hy sy volk weer aangeneem het as sý volk.

Die bedoeling van die Woord van God is ook dat dit ons daartoe sal bring om die Here met blydschap te dien.

Vrae

- Deur watter reaksie word die Woord van God in u lewe gekenmerk?
- Hoe moet ons die Here met blydschap dien?

Gesang 182:1, 2

Gebed: Onse Vader, ons bid dat u Woord ons lewe sal verander, sodat ons U met blydschap sal dien. Leer ons om in U weg te wandel en na U wil te vra.
Amen.

13 November

Nehemia 9:5–15

Erken die Here

In Nehemia 8 het ons gelees dat die volk gehuil het toe hulle onder die besef van hulle eie sondigheid gekom het vanuit die wet. Nehemia vertrou egter die volk deur hulle aan te spoor om die Here met blydschap te dien. Hier in Nehemia 9 lees ons dat die gemeente byeenkom om 'n belydenis te doen. En in hierdie belydenis wat hulle as 'n gebed tot God rig, bely hulle die grootheid en ewigheid van God.

In hierdie gebed erken die gemeente die ewigheid van God en hulle prys die Here. In hierdie gebed erken hulle al die dae wat God vir hulle en hulle voorvaders gedoen het en dat hulle God nooit volkome kan prys nie. Hulle erken die uniekheid en grootheid van die Here, hulle verken hulle God as Skepper wat Hom bemoei met sy skepsele. Die gemeente erken ook die trou van die Here en bely dat die Here sy beloftes gestand doen en in stand hou. Hulle erken God as die onderhouer van hulle geestelike en liggaamlike lewe.

Ook vir ons gebedslewe is hierdie belydenis wat die gemeente uitspreek, baie belangrik. Dit is ook belangrik dat wanneer ons tot die Here bid, hierdie belydenisse ook 'n intergrale deel van ons gebed sal wees.

Vrae:

- Watter belangrike belydenisse moet deel van ons gebed wees?

- Hoe moet hierdie belydenis in ons lewe gestalte vind?

Psalm 100:1–4

Gebed: Onse Vader, ons wil U loof en prys. Ons erken en bely U as die ewige, almagtige God. Ons erken dat U trou is van ewigheid tot ewigheid. Ons dank U vir U troue sorg en leiding.

Amen.

14 November

Nehemia 9:16–25

Die Here is teenwoordig in ons lewe

In die vorige gedeelte het die volk in hulle gebed die ewigheid en grootheid van God bely. Maar hulle bely ook dat God vergewe. Ten spyte daarvan dat die volk gesondig het, het die Here die volk nie verlaat nie. In sy groot barmhartigheid het die Here nie sy rug op sy volk gekeer nie. Die hele lewe van die volk het in die teken van die genade van die Here gestaan.

Dit was vir die gemeente daarom belangrik om te bely dat die Here genadig, barmhartig, lankmoedig en liefdevol is. Wanneer die volk na hulle eie geskiedenis kyk, word dit duidelik dat dit God se genade, barmhartigheid, lankmoedigheid en liefde is wat die volk gedra het.

Met hierdie belydenis erken die gemeente dat die Here alomteenwoordig is in die lewe van sy gemeente. Die hele lewe van die gemeente het getoon dat die Here sy volk lei en in alles met hulle is.

Wanneer ons bid, kan ons ook bely dat die Here alomteenwoordig is in ons lewe. Ons ervaar ook elke dag van ons lewe die vergewing, genade, barmhartigheid, lankmoedigheid en liefde van God. Laat ons daarom ook elke dag die Here dank vir sy teenwoordigheid in ons lewe.

Vrae:

- Op watter wyse is die Here teenwoordig in ons lewe?
- Hoe moet ons vir die Here dankie sê daarvoor?

Gesang 253:1, 3

Gebed: Onse Vader, ons dank U vir u teenwoordigheid in ons lewe. Ons dank U vir u vergewing, genade, barmhartigheid en liefde elke dag van ons lewe.

Amen.

15 November

Nehemia 9:32–38

Die regverdigheid van die Here

In hierdie laaste gedeelte van die gebed is die gemeente ootmoedig voor God,

want hulle is onder die volle besef van hulle skuld voor God. Die gemeente erken die regverdigheid van God. Die gemeente weet dat hulle alles verdien het wat oor hulle gekom het. Hulle erken dat hulle ontvang het wat hulle verdien het; hulle was ongehoorsaam en het nie gelet op die verordeninge van die Here nie.

Maar die gemeente erken nie net hulle skuld nie, hulle erken ook die goedheid van die Here. Ten spyte daarvan dat hulle afvallig geword het, het die Here hulle nooit verlaat nie. In sy goedheid het Hy hulle nog steeds versorg.

Omdat die volk diep bewus is van hulle sondigheid en ongehoorsaamheid, wend hulle hulle in hierdie noodsituasie tot die Here. Hulle besef dat die Here alleen hulle kan red. Hulle wil hulle verhouding met die Here herstel. Hulle wil hulle eie situasie verander sodat hulle in 'n nuwe verhouding tot God kan staan.

In hierdie gebed vind ons 'n baie belangrike aspek vir ons eie persoonlike gebed: die erkenning van die regverdigheid van die Here. Maar nou weet ons ook dat God in Jesus Christus sy volle regverdigheid getoon het. Hy het die sonde in sy Seun gestraf, sodat ons met God versoen kan wees. Ons kan nou leef vanuit ons herstelde verhouding met God in Jesus Christus.

Vrae

- Verdien ons die goedheid van God?
- Hoe moet ons antwoord op die goedheid van God?

Gesang 238:1, 2, 3

Gebod: Onse Vader, ons erken dat ons U goedheid nie verdien nie. Ons dank U dat U u goedheid nooit van ons weerhou nie. Ons dank U dat ons in Jesus Christus in 'n nuwe verhouding met U mag staan.

Amen.

16 November

Nehemia 12:27-47

Die blydschap van die gemeente

Die eerste indrukke waartoe 'n mens kom as jy die gedeelte lees, is die blydschap wat daar in die midde van die gemeente geheers het. Ons lees: *"Die mense was bly. God het hulle groot blydschap gegee ... Jy kon die blydschap van Jerusalem ver hoor"* (v 43). Die bedruktheid en swaarmoedigheid van die gemeente het in blydschap verander. Maar wat het die blydschap veroorsaak?

Die gemeente se blydschap is gegrond in die herstel van die diens aan die Here. Die gemeente het 'n onderneming gegee, 'n eed afgelê *"om te leef volgens die wet van God ... en om gehoorsaam te wees aan al die gebooe van die Here ... en aan sy bepalings en voorskrifte"* (Neh 10:29). Hierdie herstel van die diens aan die Here het vernuwend ingewerk op die lewe van die gemeente. Die gemeente het sy verhouding met God herstel en leef nou opnuut vanuit die Woord van God. Die

gemeente dien God soos wat Hy van sy gemeente verwag. En hierdie herstelde diens aan God veroorsaak groot blydschap in die lewe van die gemeente.

Hierdie blydschap wat die lewe van die volk van God kenmerk, is tog so belangrik vir ons eie godsdienstebeoefening. Dit is tog so jammer dat hierdie blydschap in baie van ons gemeentes ontbreek. Kom ons laat hierdie blydschap in ons diens aan die Here ook sigbaar word, want om die Here te dien, is mos rede tot blydschap.

Vrae:

- Waarom dien ons die Here met blydschap?
- Hoe moet ons hierdie blydschap sigbaar maak?

Gesang 190:1–5

Gebed: Onse Vader, ons dank U dat ons U met blydschap kan dien. Wil U gee dat ons blydschap altyd sigbaar sal wees in ons lewe. Ons dank U vir U verlossing en genade.

Amen.

17 November

Nehemia 13:15–22

Die sabbat van die Here

Nehemia het hom verbind tot die herstel van die tempeldiens, en daarom was dit ook noodsaaklik dat die sabbatdag geheilig moes word. Ons lees in ons Skrifge-deelte dan ook dat Nehemia alle handelsbedrywighede wat op die sabbatdag plaasgevind het, staak.

Nehemia sorg dat die gemeente sy diens aan God suiwer hou volgens die wet van God. Hy neem dus stappe om te verseker dat daar niks in die weg sal staan om te verhinder dat die gemeente die Here kan dien nie. Nehemia herstel dus die bedoeling van die sabbatdag, naamlik om dié dag tot die eer van God in te rig.

Die Here vra een dag in die week waarop die gemeente kan rus van sy werk en kan saamkom om Hom te dien. Nehemia neem dus die nodige stappe om dit te verseker, sodat die sabbatdag geheilig kan word.

Hoe belangrik is dit tog nie dat ons hierdie waarheid moet nastreef nie. Die Here gun ons ses dae om te werk. Hy vra egter van ons een dag waarop ons Hom moet dien in sy huis. Die Here vra van ons een dag wat ons aan Hom moet wy en Hom moet dien. Dit is tog die bedoeling van die sabbatdag, want God het dit geheilig sodat ons Hom op dié dag kan dien in sy huis.

Vrae:

- Waarom het God die sabbatdag geheilig?
- Hoe dien ons die Here op die sabbatdag?

Psalm 84:1

Gebed: Onse Vader, ons dank U vir die sabbatdag. Gee dat ons dié dag sal heilig en na u woning sal gaan om U te dien. Ons bid vir u kerk en oral waar u Woord verkondig word. Laat U koninkryk kom.

Amen.

18 November

Een hoofstuk uit die boek Rut

Ons wik, maar God beskik

Ons gaan vir die volgende week die Ou-Testamentiese boek Rut lees en op ons geloofslawe toepas. Lees maar gerus vooruit! Die verhaal van Rut en haar skoonma lees lekker en 'n mens kan dit eintlik nie neersit voordat jy dit klaar gelees het nie. Ons gaan nie spesifieke gedeeltes behandel nie, maar eerder temas, omdat dit beter by die aard van hierdie boek pas.

Die opskrif van ons eerste toepassing is die bekende spreuk in Spreuke 16:1: “*n Mens kan sy voornemens hê, maar die laaste woord daaroor kom van die Here af.*” Só het dit immers ook met hierdie gesin gegaan: Hulle voornemens was om die moeilike omstandighede van hongersnood te ontkom, maar God se laaste woord oor hul lewe het die groen gras oorkant die draad laat verdor, die blom laat afval!

Het ons dit nie ook al ervaar nie? Ons beplan ons lewe en bou aan sekuriteite wat sal verseker dat ons veral finansiële verliese of krisisse sal kan oorleef. Soms is ons dagboek vir 'n jaar of wat vooruit tot in die fynste besonderhede beplan en voel ons in beheer van die toekoms. Ons drink ons tonikums en gaan sien die dokter gereeld. Ons eet gesond en oefen gereeld. Wat kan skeef loop?

Tog het God die laaste sê. En dikwels is dit juis so anders as wat ons beplan het, want ons vergeet so maklik die waarskuwing in Jakobus 4: 13–17.

Hóé vewerk ons as gelowiges só 'n wending op ons lewenspad? Ons beland in 'n onverwagse krisis wat alles verander: Jou man/vrou sterf skielik; jou kind raak verlam; jou man verloor sy werk en geld raak skielik skaars. . .

Vir sommige verander die lewe in bitterheid en 'n verbitterde lewenshouding versuur alles wat jy aanpak; sinisme en pessimisme pak jou beet en jy worstel depressief deur elke dag. . .

Vir ander weer, word dit die geleentheid om soos die blindgebore man van Johannes 9 die werke wat God doen, te verkondig. Die boek Rut handel oor hierdie moontlikhede. Ons sal algaande meer daaroor kan leer!

Vrae om oor na te dink:

- Dink u soms dat toeval (of die noodlot) u lewe bepaal?
- Glo u dat slegs God, die goeie en almagtige Vader, u lewenspad in sy hande hou?
- Berus u in sy beskikking, of bring dit soms opstand in u na vore? (Indien laasgenoemde, moet u die boek Rut enduit lees!)

Gesang 292:1–5

Gebed: Here, dit was vir ons gedurende die afgelope dag duidelik dat ons lewens deur U bestuur en beskerm word.

Amen.

19 November

Lees verder uit Rut of herlees om beter te verstaan.

Lees ook die gedeeltes uit ander Bybelboeke waarna verwys word.

Die broosheid van die mens

Soos die verhaal ontplooi, ontdek ons algaande die simboliese betekenis van die name van die mense wat hierin 'n rol speel.

Die twee *seuns* van die gesin (wat vir 'n nageslag moes sorg – 'n toekoms moes verseker) sterf. Seuns was veral in dié tyd die krag en sieraad van die huisgesin. Hier simboliseer hul name egter hul kortstondigheid: hul name spel “siekte/swakheid” en “broosheid/verdwyning”. Die vader van die huis sterf ook. Alle moontlikhede vir 'n nageslag word dus afgesny.

Gelukkig dat die vader se naam hoop gee: die hoop dat hy namens die gesin God as Koning erken het en dít sal uiteindelik die deurslag gee. Oor hierdie gesin staan dié belydenis immers geskryf: “My God is Koning.”

Naomi (die lieflike) bly alleen agter saam met haar twee skoondogters van vreemde afkoms. Dit lyk maar baie tragies en ons voel bekommerd oor wat die toekoms vir hulle gaan inhou. Tog skemer daar 'n sprankie hoop deur by die besef dat een van die twee skoondogters die “lojale” heet! Sal sý vir 'n nuwe toekoms kan sorg?

Ja, dis reg, dit is juis God se manier om op 'n pad wat byna hopeloos lyk, nuwe horisonne te skep – en om dikwels juis 'n nuwe toekoms op die vreemde te laat bou! Dit is juis by die punt waar die mens se moontlikhede ophou, waar God begin. Is dit nie juis ook hoe Hy in sy Seun, Jesus Christus, te werk gegaan het nie.

Juis dáár waar die mens sy broosheid en hopeloosheid besef, kom God se krag tot sy volle werking. (“*My genade is vir jou genoeg. My krag kom juis tot volle werking wanneer jy swak is*” – 2 Kor 12:9.)

Vrae om oor na te dink:

- Is u swakheid as mens vir u 'n struikelblok?
- Het u al beleef dat God u juis dan gebruik wanneer u op sý krag en nie op u eie nie, staatmaak?
- Vergeet ons soms van God se krag (en sy belofte dat dit dieselfde krag is waarmee Hy Christus uit die dood laat opstaan het, wat in óns werk)?

Sing as 'n skuldbelydenis: Gesang 238:1, 3

Gebed: Dankie Here vir die wonderlike gawe van lewe. Dankie dat ons vandag kan leef en werk tot U eer.

Amen.

20 November

Naomi – die lieflike

Naomi verteenwoordig die ideale skepsel. Só het God die mens immers gemaak: om mooi, goed, lieflik te wees – om sy verteenwoordigers op aarde te wees!

Maar Naomi se optrede bring ook die vraag sedert die sondeval na vore: Wat maak die mens met die lieflike geleenthede wat God aan hom gee? Word die lieflike gawes van gesondheid, 'n mooi voorkoms, talente, vriende, aansien ens bitter dinge omdat dit in selfsug aangewend word? En wanneer ons dit aangewend het vir ons eie gewin en op 'n wyse wat ons pas, verwyt ons God dat Hý die lewe vir ons bitter gemaak het – dat Hy “teen my gedraai” het? (Lees ook Spreuke 19:3.)

Is die “lieflike dinge” waarmee ons onself bekroon en waaraan ons ons lewe wy, dikwels gebou op verganklikhede, soos voorspoed, voorkoms, geld, invloed...? En wanneer ons jonkheid, ons lewenskrag en sprankelende persoonlikheid blootgestel word aan ouderdom, siekte, swakheid, wat bly van ons oor? Is ons dan nog lieflike en sonnige mense of was alles net uiterlike skyn en oppervlakkigheid?

Verander ons dan in Mara's? Is ons dan verbitterde bejaardes, lewelose jongmense, verslaafdes, wrakke op pad na 'n stortingsterrein!

Dit alles sou gebeur het as ons werklik aan onself oorgelaat was, maar ons is nie! Hiervan spreek die res van die boek Rut en die wonderlike einde van die verhaal!

Vraag

- Waaruit bestaan die lieflike lewe wat u uit die hand van God as gawe ontvang het?

Gesang 63:2–4

Gebed: Gesang 65:1.

21 November

Mara – die bitter?

Miskien praat ons nou oor die mens wat ons die beste ken: onself. Ons hoor hierdie refrein daagliks (en miskien ook uit ons eie mond): “... die lewe is bitter ...; pryse is onuitstaanbaar ...; waar gaan alles eindig ...; hoe kan ons nog enigiemand vertrou ...?” Intussen lewe ons heel gerieflik met oorgenoeg om te eet

en te geniet; naweke is pretmaaktyd en vakansies is wegbreektyd. Ons gun onself plesiertjies of afleiding van die sware werkklas wat ons op onself gelaai het om te bou aan ons ideale wat ons vir onself gestel het: huise, motors of wat ek na my afrede gaan doen.

En Sondae sug ons, want God het 'n bittere las op ons lewe gelaai, naamlik om Hom te dien – en dit vra opoffering en 'n kruisiging van myself en my wil en sin en strewes.

So strompel die kerk (die liggaam van Christus) lomp, oorgewig, lui, moedeloos en doelloos deur die wêreld voort en oortuig geen sterfling dat Hý lewe nie!

Roeop ons ook uit "... *die Almagtige het die lewe vir my baie bitter gemaak!*"? Maar is dit waar? Die boek Job leer ons baie duidelik dat óns teëspoed nie God se teëspoed is nie. As ons 'n bittere lewe ly, is dit werklik God wat van óns weggedraai het, of is dit dalk óns wat van Hóm vervreem geraak het?

Is ons verbitterd omdat alles nie verloop soos ons dit beplan het nie? Kom ons lees weer Johannes 9! En lees dan ook verder oor die uitkoms en verlossing deur die troue loyaliteit van die vreemde Moabiet, Rut. Is God se weë dan ons weë?

Kom ons gaan dan op ons knieë en erken dat ons bitterheid ons eie sonde is en laat ons ons oë rig op die verlossende moontlikhede wat God bied: soms heel vreemd en anders as langs die ou beproefde paaie wat ons al verbeeldingloos deurgetrap het!

Vrae om oor na te dink:

- Wat maak u lewe bitter?
- Het u al die pad ontdek waardeur u van u eie bitterheid ontslae kan raak? (Dink daaroor na en deel dit met ander.)

Sing as 'n skuldbelydenis: Gesang 53:1, 2

Gebed: Gesang 53:1.

22 November

Rut – die lojale

In hierdie gedeelte kry ons nou te make met God se manier van werk. Hy maak 'n pad oop waar daar voorheen geen pad was nie: deur die Rietsee en die woestyn na 'n land van melk en heuning; Hy open 'n pad deur die voorhangsel heen tot by die ewige troon in die hemel.

En die wonder van die wyse waarop God dinge doen, is dat Hy *mense* in sy diens gebruik. Soms gebruik Hy vreemdes, veragtelikes en bespotlikes – altyd sondaars (behalwe die Mens Jesus Christus).

In Rut se geval word gewone menslike trou en loyaliteit omskep in trou en loyaliteit aan God en sy verbond – 'n trou en loyaliteit tot die dood toe! ("*Vir sover jy dit aan een van die geringstes gedoen het, het jy dit aan My gedoen!*")

God beskik 'n oorblyfsel in Israel – 'n lewensdraadjie, sodat geen mens rede het om te roem nie.

Juis ook in Rut se geval is die oënskynlike (op menslike vlak) toevallighede ten diepste God se beskikking!

So word die mens deur die dwaasheid (dit is die eenvoud) van die evangelie van Jesus Christus uit die dood gered! 'n Enkele lojale daad tot die dood toe! Dit is Jesus Christus se troue gehoorsaamheid aan God se opdrag – sodat daar geen ander Naam is waardeur ons gered kan word nie!

Vrae om oor na te dink:

- Waarin is die wonder van die reddende evangelie van Jesus Christus vir ú opgesluit?
- Is die redding in Jesus Christus se bloed ook soms vir u amper “te maklik/te goed” om te glo?

Gesang 104:1–4

Gebed: Gesang 95:1.

23 November

En ons naam?

Ons dra ook 'n naam wat van groot betekenis is vir ons lewe, optrede en werk, ons uitsig en ons insig. Dit behoort ook só kenmerkend van ons lewenshouding te wees dat enigeen kan raai wat ons naam is. Hierdie naam moet dus ook simbool wees van alles wat ons dink en doen.

Is dit so? Is ons die naam wat ons gekies het om te dra, naamlik **Christen**, werd, of verloën ons hierdie naam deur ons optrede? Ons naam beteken immers **gesalfde, verlose Koningskind**, of pas ons lewe dalk eerder by die naam **uitsiglose verslaafde knegskind**?

Naomi reageer op uiterlike omstandighede, aardse gewes wat haar ontnem is. En sy verkies om verbitterd te leef en God daarvoor te verwyf.

Al is ons uiterlike, liggaamlike, aardse (en tydelike!) omstandighede hóé sleg, verander dit nie ons naam en die roeping en vryheid wat ons naam, **Christen**, inhou nie! Ons word dan nie **slawekind** nie, maar bly **Koningskinders** met 'n hoë roeping en 'n ewige bestemming!

Vrae om oor na te dink:

- Wat beteken u *doopnaam, Christen*, vir u?
- Ken mense rondom u hierdie naam van u, of ken hulle u net as 'n bittere, ongeduldige, kortgebonde, klaerige mens?

Gesang 258:1–4

Gebed: Gesang 131:1, 2.

Die volheid wat God gee

Die lyn in hierdie verhaal loop van volheid na leegheid en na volheid. Dit is 'n lyn wat die mens van alle tye se lewensverhaal simboliseer. Dit is immers ook die verhaal van Adam en Eva, nie waar nie?

Die wonder van hierdie lewensverloop van die mens is dat hy juis daarin die God van alle tye ontdek: dié God wat alles en almal in sy hande hou. Hy het die leë bestaan van die mens kom vul met sy teenwoordigheid deur van vroeg af vir die mens lig en lewe te skep; 'n verbond met die mens te sluit; Jesus Christus (lig en lewe!) na die mens te stuur en deur sy Gees tot in ewigheid in ons te kom woon!

Al voel dit vir Naomi en dikwels vir ons asof ons leeg geword het, asof ons alles verloor het en God sy rug op ons gedraai het, word dit tog vir ons duidelik dat ons nie God se genade en liefdevolle bystand verloor het nie! Al besef ons dit deur pyn en twyfel heen, kan ons uiteindelik nie anders nie as om te erken: God is áltyd by ons. Christus het dit immers vir ons verdien en verseker: "... sodat ons nooit deur God verlaat sou word nie ...!"

Dit maak ons lewe nou reeds vol en ryk aan betekenis, hoop en roepingsvreugde! Net God kan só 'n volmaakte volheid skenk. Net Hý beskik só oor ons lewenspad.

Sing jubelend: Gesang 167:1, 2; 291:1, 2

Gebed: Dankie o Vader, dat ons U op so 'n besondere manier in hierdie deel van u Woord kan leer ken. Baie dankie dat ons ook onself daarin ontdek het. Baie dankie dat ons ook in ons gebed in 'n nuwe verhouding met U kan tree: met nuwe vertroue in U beskikking en nuwe geloof dat U ons nooit sal verlaat nie.

Vergewe ons dat ons U soms daarvan verdink en verwyt dat U ons in die steek laat. Laat ons opnuut U beskikking in ons lewe aanvaar en eerbiedig en met geduld en berusting daarop antwoord. Hou U ons toekoms in U hand!

Amen.

Hoe kan God dit toelaat?

Hoe kan God al die onregverdigheid toelaat; hoe lank moet ek nog kla voor Hy help; waarom kyk Hy toe as daar soveel ellende is? Voorwaar vreemde woorde uit die mond van 'n Godsmán. Habakuk het die paar verse geskryf in die tyd van koning Jojakim. 2 Kronieke 36:8 sê dat die koning afskuwelike dinge gedoen het. Jeremia 22:13-19 beskryf dit vir ons nader. Hy het sy mense sonder betaling laat

werk, was onregverdig teenoor armes, het homself verryk ten koste van sy eie volk en hulle afgepers en verdruk. En hy was kóning van God se uitverkore volk.

Vir Habakuk skep dit 'n probleem, want hy kan nie verstaan hoe God die kwaad as positief kan sien nie. Hy het dan nog altyd geglo God is die regverdige regter oor alle nasies.

Is dit nie ook dikwels ons probleem nie? Gemeet aan Christelike waardes, hoe regverdig is die gemeenskap, die maatskappy teenoor myself as kerkmens, as ouer, as werker? Is my siening van regverdigheid reg?

Habakuk het sy probleem soos 'n ware Godsmán aangepak. Hy het bly bid totdat hy 'n antwoord gekry het. Iemand wat nie bid nie, is die voorwerp van onbekende magte wat hom aandryf of weerhou en hom 'n slagoffer maak van wat hy dikwels verkeerdelik onregverdig noem. Maar as jy vraend bly bid soos Habakuk, sluit jy jou as 't ware in by God se beloftes en wilsplan.

Volhard deur vraend en vertrouend te bly bid. Dit is jou gelowige soeke na God se heerskappy. Dit is die beste manier waarop jy vrede in jou gemoed kan kry, en kan agterkom hoe God werklike onregverdigheid tot sy eer gebruik, en kan onderskei sodat jy nie self onregverdig optree nie.

Vrae

- Kan God sonde gebruik om sy doel te bereik?
- Hoe antwoord God ons vandag op ons gebede?

Gesang 45:1, 4

Gebed: Vader, help ons om vertrouend raak te sien hoe U ook die kwade tot ons beswil kan laat geld. Leer ons om te onderskei wat volgens U maatstawwe regverdig is.

Amen.

26 November

Habakuk 1:5–11

“Ek gaan iets doen!”, sê God

God het vir Habakuk geantwoord, maar met woorde wat hy sekerlik nie verwag het nie. Hy het sekerlik die aankondiging van 'n verbeterde toestand verwag en beslis nie die oordeel wat God in die vooruitsig gestel het nie.

Die Here gaan die Galdeërs laat kom, 'n nasie uit die suide van Babilonië, mense wat net een wet ken en net een trots het, naamlik hulle eie. Dit is sondige mense wat net een god het en dit is hulle eie mag. God gaan toelaat dat hierdie goddelose wrede nasie sy volk kom verniel en verneder. God gaan hulle as instrument gebruik om sy doel met sy eie volk te bereik.

Hoe sou ons reageer op so 'n tyding? Ek kla teenoor God om my tog raak te sien in my toestand waarin ek onregverdiglik verkeer. Mense verneder my, is onregverdig teenoor my, ek is bitter siek of ongelukkig. God wil dat ek weet Hy gebruik

júis my toestand, die onregverdige mense of my siekte om iets met my te bereik.

God het die Galdeërs as instrument in sy hand gebruik om sy volk weer tot die besef te bring dat Hy almagtig en in beheer is. Hy doen dit vandag nog met sy kinders om hulle tot dié besef te bring.

Is dit vir ons moontlik om dit in die geloof so te aanvaar? Aanvaar ons die feit en glo ons dat dit op die lange duur tog vir onself vrugte gaan lewer as ek die geloof behou, naamlik, die ewige lewe.

Vraag:

- Hoe gebruik God dikwels onregverdighede as instrument in sy hand om ons geloof daardeur te toets en te versterk?

Gesang 47:5

Gebed: Ons Vader, wil U tog werk in die harte van ons vyande dat hulle tot inkeer kan kom om U wil te soek in alles. Wil U ons help om hulle tot voorbeeld daarin te wees.

Amen.

27 November

Habakuk 1:12–2:4

“Wie reg doen, sal lewe!”

Habakuk het hierdie verse ongeveer twee jaar na die gebeure geskryf. Die Galdeërs hét toe gekom en God het aan hulle die mag gegee om Israel te straf. En nou protesteer Habakuk, want hoe is dit moontlik dat God al die ellende kan aanskou en niks daaraan doen nie?

God se antwoord in vers 4 is kort en duidelik. Hierdie versie is die belangrikste een in die hele boek. Die Here sê in vers 2 dat dit ook geskryf moet word, sodat dit sommer so in die verbygaan gelees kan word: Die openbaring sál sekerlik gebeur, die volk moet net geduldig daarvoor wag. Maar die eintlike boodskap is: “... *wie reg doen, sal lewe omdat hy getrou bly.*” Die een wat bly glo, wat in swaarkrytye bly vertrou dat God ’n doel met alles het, wat tot God bly bid, wat aanhou lewe, optree en dink soos wat die Here verwag, hy sal bly lewe. Nie net op aarde bly lewe nie, maar veral in die hemel waar ’n ewige, vredevolle, vreugdevolle lewe is.

Maar, sê die Here: “*Wie nie reg gesind is nie, sal sy verdiende loon kry...*” Die vermeteles wat mense uitbuit asof daar geen God is nie, diegene wat afvallig raak van sy geloof as dit swaar gaan, en diegene wat begin gehoor gee aan die duiwel se oproepe as dit wil lyk of God nie meer wil help nie, sal hulle verdiende straf kry.

Dit het gegeld in Habakuk se tyd en dit geld vandag nog steeds dieselfde. Nooit het die Here belowe dat dit maklik is om ’n Christen te wees en te bly nie, maar Hy het verskeie kere belowe dat die een wat standvastig bly en steeds vertrou, ’n ewige loon sal ontvang!

Vraag:

- Is die profesie in vers 4 prakties toepasbaar in ons lewe?

Gesang 253:1, 7

Gebod: Vader, help my om vas te hou aan die beginsels wat in U huis vir my geleer is. Skenk aan ons lewensinsig om te bly vertrou op U reddende hand.

Amen.

28 November

Habakuk 2:18–20

Die nut van 'n afgod?

Die Here praat hier veroordelend met die Galdeërs, die volk wat net een god, naamlik hulle eie mag gehad het, en net een wet, naamlik hulle eie trots gehad het. Die Galdeërs was 'n heidenvolk wat baie afgode gehad het; klipbeelde en houtpoppe wat selfgemaakte en lewelose beelde is, maar tog 'n bepalende invloed op die volk se lewe gehad het.

Is daar nie maar ook afgodjies in ons lewe nie? Afgodjies wat die mens vir homself geskep en uitgedink het, maar dit bepaal sy lewe, want dit laat hom goed voel en maak die lewe vir hom die moeite werd. Herken u een van die afgodjies?

Die *begeertegod* – dit laat my dinge dink en selfs doen wat ek goed weet verkeerd is en waaroor ek later spyt is.

Die *geldgod* – dit word so belangrik in mense se lewe dat hulle hulle wend tot dobbelary en deelname aan buitelandse loterye.

Die *drankgod* – dit begin met 'n onskuldige plesiertjie en dien as ontspanningsmiddel, maar voordat jy dit besef en dit sal wil of kan erken, het dit jou vasgegryp in sy greep.

Die *tydgod* – dit laat ons altyd met goeie verskonings vorendag kom waarom ons te besig is vir mekaar, vir ons kinders en vir die ware God.

Die *mensegod* – goeie, verantwoordelike mense volg ander mense na asof hulle godjies is. Onvoorwaardelik word kerkleiers, kultuurleiers of politieke figure aangehang asof hulle niks verkeerd kan doen nie.

Die *selfgod* – die godjie word by elkeen van ons aangetref. 'n Soeke na erkenning en menswaardigheid was nog nooit verkeerd nie, maar dit word 'n godjie as jou soeke daarop gerig is om beter as 'n ander te wil wees.

Ons beklee ons godjies met silwer en goud deur ons waterdigte verskonings en verklarings, want hulle reël ons lewens.

Maar onthou, ons het gekies om God te dien en ons moet daarna streef, want my lewe hang van Hom af!

Vraag:

- Wat is nader aan waar: God moet 'n plek in my lewe hê, of my lewe behoort aan God. Motiveer.

Gesang 6:1–3

Gebed: O Vader, vergewe ons tog waar ons so dikwels ons heil soek in aardse dinge. Laat ons tog besef ons kan al ons hulp en troos van U af bid.
Amen.

29 November

Habakuk 3:16–19

Die Here gee my krag

Habakuk het sy geloof behou. Daar was nie vir sy volk uitkoms in die tyd waarin die boek geskryf is nie en tog is hy bereid om geduldig te wag tot God op sy tyd die verdrukkers wegneem.

Hy leer vir ons 'n paar belangrike geloofsbeginsele:

- Om met vaste geloofsvertroue geduldig te wag sodat God dinge ten goede kan laat gebeur vir diegene wat Hy liefhet.
- Om in teenspoed geduldig,
en in voorspoed dankbaar,
en in alles vertrouend op God te wees.

Kan ons nog steeds in die Here jubel al het die oes misluk, of die droogte my veekrale leeggemaak, of siekte en ongeluk my geliefdes laat wegval? Glo ek vas dat ek tot die einde toe in sy krag die pad kan loop wat Hy vir my gemaak het?

Vraag:

- Dink u dat God steeds met ons besig is deur ons geloof te beproef op allerlei wyses?

Gesang: 40:6

Gebed: Ons Vader, dankie dat U vir ons so goed is, dat ons selfs in swaarkrytjies bly kan wees dat daar vir ons toekoms hoop is.
Amen.

30 November

Sefanja 1:1–16

Die God in my lewe

Wat is my gesindheid teenoor die God in my lewe? Dit is wat Sefanja by sy volk wou uitvind met hierdie verdoemende profesie. Sy mense was gewoontekerkmense, baie getrou ook, maar hulle het ook plek in hulle lewe ingeruim vir

afgode (v 5) en vir bygelowe (v 9). Hulle het gedink God is ver weg, daarom kan hulle maar doen soos hulle goed dink.

Die dag waarteen Sefanja gewaarsku het, het toe ook in hulle geskiedenis aangebreek en die verwoesting was toe ook werklik so erg.

Dit is waar dat ons mekaar vandag nie meer kan bang maak met so 'n dag nie; ons ervaring van ons leëwêreld verskil heeltemal van dié van Israel van ouds. Maar een ding is steeds waar en dit staan vas: Daar kom 'n dag dat elkeen van ons voor God verantwoording sal moet doen vir al ons doen en late, ook vir die gesindheid waarmee ons Hom gedien het. Sal ons dan dalk bewend moet sê: God het êrens in my lewe 'n plekkie gehad, of sal ek kan sê: My lewe was gevul met God en SY weë?

Vraag:

- Beoordeel self aan u dade en woorde of God deur sy Gees u hele lewe bestuur en vul?

Gesang 54

Gebed: Hemelse Vader, vul ons lewens deur u Gees dat dit vir U heilige en aanneemlike offers kan wees.

Amen.

1 Desember

Sefanja 1:17–2:3

Ruk jou reg!

Daar kom 'n dag waarop elke moderne mens ook verskrik en benoud voor God se oordeel sal staan. Wat sal ons dan kan red van God se toorn oor die sonde? Beslis nie status, of besittings, of ons goeie dade, ons toegewyde werk vir die Kerk, of ons populariteit nie. Nee, dan sal net een ding in jou guns tel: Het die almagtige God in jou lewe geheers deur Jesus Christus? Het jy dit geglo en het jou hele lewe daarvan getuig?

Daarom praat God met elkeen van ons baie duidelik as Hy sê: Ruk jou reg! Soek eers na die wil van God, en nie na die wil van die wêreld of jouself nie! Wees nederig en word self minder sodat Christus elke dag meer kan word in jou lewe!

In watter mate geld Sefanja se profesie vir ons in die twintigste eeu?

Vraag

- Hoe lyk die lewe van 'n mens wat dit werklik na die wil van God skik?

Gesang 230:1, 2

Gebed: Here, neem my hele lewe, laat dit U tot heil wees altyd meer en meer.

Amen.

Veiligheid

Oor tenks, vliegtuie, missiele en logistieke stelsels het Jerusalem nie beskik nie. Hierdie stad word nie met uitwendige en sigbare verdedigingslinies beveilig nie. Jesus laat ook Petrus eenmaal sy swaard rustig bêre toe hy Jesus daarmee wou verdedig. Die landmeter kan maar sy meetstok laat val, Jerusalem is 'n oop stad. Dit klink onlogies, want in ons terme is so 'n stad waar die sekerheidsreëlings ontoereikend is, totaal onveilig en gevaarlik om in te woon.

Maar die Here sê: *"Ek sal 'n **muur** van vuur rondom die stad wees..."*

Soos die Oosterling wat op reis is, snags 'n vuur aansteek om binne 'n kring van vuur beskutting en beveiliging te ervaar, so sal God Jerusalem omring. Hierdie muur van vuur is God. Hy weer elke aanval af. Elkeen wat 'n hand na Jerusalem uitsteek, sal skroei. Binne-in die stad is sy volk met wie Hy 'n verbond gesluit het. Hierdie volk mag nooit die veiligheid, beskerming en warmte wat hulle daarbinne geniet, toeskryf aan eie vernuf nie.

Soos die landmeter die meetstok maar kan laat val, kan ons ook die rekenaar en troffel maar laat val en liever reken op die onmoontlike wat by God moontlik is. As God 'n brandende vuur is wat my lewe vandag beskerm en beveilig, moet ek hierdie *muur* dankbaar en biddend sien. Ek kan die vyande van God nooit trotseer nie, en sonder die muur van sy teenwoordigheid wat my omring, kan ek ook vandag nie my lewenstryd voer nie.

Vrae:

- Kan wapentuig en diplomاسie my beveilig?
- Vertrou ek werklik op God se beveiliging van my lewe?

Psalms 68:1

Gebod: Here, wees U ook die vurige muur om ons en beveilig ons teen die magte wat ons nie vandag self kan trotseer en oorwin nie. Leer ons dat Jesus Christus se koms hierdie muur elke dag brandend hou om ons!

Amen.

Heiligheid

God sal binne-in die stad Jerusalem wees met sy magtige teenwoordigheid. En waar God teenwoordig is, geld sy belofte. Net soos die saad wat uiteindelik die heerlijkheid van die blom wat daaruit ontkiem, waarborg, net so sal God se teenwoordigheid by mense aan hulle die unieke eienskap toesê wat van die ontstaan van die kerk af deur die koms van die Heilige Gees geld: die eienskap van heiligheid. Die enige en unieke God is heilig.

Hy is volkome anders as die mens. Tog is Hy by die mens in sy skepping. Hier doen Hy heilige handelingte met ons. Hy verkies en roep mense. Hy regverdig mense. Hy werk deur mense. Dié mense word afgesonder en uitgeroep uit die wêreld om eienskappe te vertoon wat God se eiendomsreg oor hulle bevestig. Die vrug van 'n heilige lewe is om sedelik 'n hoë peil te handhaaf, bereid te wees om te vergewe en eie begeertes te versaak om God se wil te doen.

Maar vandag laat die sonde 'n donker skaduwee val op u heilige lewe. Sonde is deel van die verlede waaruit u weggeroep is en waarvoor u moet wegvlug. Om heilig te lewe, beteken om gehoorsaam aan God se Woord te lewe, want eers dan word u wat u moet wees. Die muur van God se teenwoordigheid omring u vandag en in die toekoms, mits u heilig daarbinne lewe.

Vrae:

- Lewe u vandag asof God hier teenwoordig is?
- Watter vrugte het u heilige lewe wat vir God afgesonder moet wees, vandag gedra?

Gesang 275:1

Gebed: Here, dankie dat U gekies het om by ons teenwoordig te wees. Help ons om aan U gehoorsaam te wees.

Amen.

4 Desember

Sagaria 2

Maranata

Die Here kom uit sy heilige woning te voorskyn. Dit is Sagaria se profetiese getuienis. Hierdie getuienis beteken dat Hy die hemel gaan verlaat en aarde toe kom. Vir ballinge wat 70 jaar swerf en worstel en stryd voer om die stad en tempel op te bou, is dit natuurlik om te wonder waar God is en hoekom Hy nie ingryp nie. Daarom is Sagaria se getuienis 'n tydigte bron van vreugde. Dit is 'n oproep om terug te keer na Jerusalem vir 'n groot en aandoenlike gebeurtenis. Hierdie koms na die wêreld toe word deur die woord *Maranata* vertolk.

Koms beteken die koms van Jesus Christus en is uitdrukking van al sy werk wat Hy kom doen. Hierdie koms verander die lot van mense tot in die dood. Al het hierdie **koms** reeds plaasgevind, is God vandag nog steeds hier teenwoordig. Maar ons wat sy geboorte bely en sy teenwoordigheid belewe, weet ook Jesus sal **weer kom**. As Maranata aan ons die sekerheid oordra dat Jesus Christus gebore is, nou teenwoordig is deur die Heilige Gees en gou weer kom op die wolke, is die vraag in hierdie tyd van die jaar: "Is u bly oor sy koms of teleurgesteld in sy koms?"

As ons vriende vir 'n besoek kom, ons kinders of 'n hoë gas, maak ons almal gretig klaar. Ons gaan sit voltallig aan. Ons is bly en opgewonde en soek nie na 'n verskoning om weg te bly nie, want iemand vir wie ons omgee, kom na ons toe.

Jesus het gekom, Hy is nou hier en sal weldra die heerlikheid van die ewige lewe bring. Hy wil u laat opkyk waar u bekommerd bou en werk, en die vreugde in u lewe plant van 'n mens wat weet dat Jesus lewe en KOM om ons na die volmaakte bestemming van sy koninkryk te lei.

Vrae:

- Hoe berei u voor vir Jesus se wederkoms?
- Hoe berei u voor vir die fees waaraan u gaan deelneem op Kersdag?

Gesang 100:1, 2

Gebed: Ons dank U, ons Vader, dat ons kan lewe vanuit die vreugde dat Jesus na ons wêreld gekom het en in die verwagting dat Hy weer kom. Hou ons daarvoor gereed sodat ons in U diens sal lewe.

Amen.

5 Desember

Sagaria 9:9–17

Die Koning sal kom

Hoewel die profete deur visioene 'n groot toekoms vir die volk van God voorspel het, het daar min van hierdie toekoms geblyk. In plaas van geregtigheid en vrede, verkeer hulle onder spanning en verdrukking van vreemde heersers, in die besonder van koning Darius van Persië.

Sagaria sluit aan by 'n lang lys van beloftes dat die huis van Dawid nie sal ondergaan nie. Die ware koningskap sal vir ewig aan hierdie huis gebind wees. Daarom moet Jerusalem opstaan en feesvier. Die Koning is 'n oorwinnaar voor wie niemand staande kan bly nie. Hy bring vrede, reg en geregtigheid.

So word heerlike dinge van Jesus Christus reeds eeue voor sy menswording gesê. Hy sal met 'n gejuig begroet word, maar sy koningskap getuig van nederigheid; Hy ry op 'n donkie en het 'n afkeer in prag en praal. Hy verwerf sy unieke koningskap langs die weg van die kruis, graf en dood. Sy koningskap hoef nie met wapens beskerm of verseker te word nie. Hy mik na 'n ander (unieke) oorwinning as dié wat van mense konings maak. Sy oorwinning word nie bereik deur Homself te handhaaf nie, maar juis deur sy oorgawe en ondergang, omdat Hy die pad van liefde loop.

Sy boodskap is sy Woord van redding en word deur sy Gees gedra van volk tot volk en mens tot mens totdat almal die vlag stryk voor die kruisbanier.

Kerstyd beteken 'n warme hartklop by ons, die burgers van sy koninkryk – want Hy roep elkeen van ons langs die pad:

Ontmoet my! Ontvang my! Ek wil in jou lewe regeer as Koning.

Vrae:

- Hoe verskil Jesus se koningskap van dié van aardse konings?
- Watter winste bring sy regering vir ons mee?

Gesang 10:1, 2

Gebed: Gesang 80:3.

6 Desember

Sagaria 9

Die Koning kom na Jerusalem

In die jaar 538 het die Jode as ballinge vanuit hul ballingskap in Babel teruggekeer na Jerusalem. So word 'n deel van die beloftes waar oor hulle toekomstige heil en geluk. Terwyl hulle swoeg en swaar werk om die stad en tempel te herbou, roep Sagaria hulle op om te juig en bly te wees oor hulle Koning wat sal kom. Hulle moet juig en feesvier!

Hierdie oproep staan in skerp kontras met die praktiese situasie waarin hulle bevind. Hoewel hierdie ballinge twyfel, het hierdie belofte eenmaal waar geword in die strate van Jerusalem, toe Jesus op 'n donkie deur die stad beweeg het. Massas mense het sy koms op luisterryke wyse begroet. Mantels en klere is in die strate uitgelê. Huisvrouens, kinders en werksmanne het hul dagtake onderbreek. 'n Skare mense het Hom gevolg terwyl Hy vooruitgegaan het. Jerusalem het sy Koning met blydschap begroet. Vir die Jode het sy koms die mooiste nasionale droom om 'n vrye volk te word, verwerklik.

As Jesus egter na Jerusalem kyk en hulle lof hoor, huil Hy. Jesus huil omdat Jerusalem sy vrede en oorwinning verkeerd verstaan. En daarom sal almal in Jerusalem verpletter word en geen klip sal op die ander bly nie, omdat Jerusalem die gunstige tyd toe God hulle besoek het, nie opgemerk het nie. Hulle misverstand het daarin bestaan dat hulle in Jesus die Koning, 'n vervuller van aardse wense gesien het en 'n beveiliging van aardse belange van brood en botter. Daarom verafsku Jesus hulle gejubel. Adventtyd beteken groettyd vir ons, want ons gedenk die koms van Jesus na ons toe.

Vals juigkrete is hier onvanpas en valse verwagtinge verkeerd. Lewe en wees bly omdat Hy hier is. Sy teenwoordigheid waarborg 'n ewige regering oor Jerusalem, oor hemel en aarde.

Vrae:

- In watter opsig was Jerusalem se verwagting verkeerd?
- Wat is Jerusalem se straf oor hulle verkeerde verwagting?

Psalm 116:1, 10

Gebed: Here ons Here, help ons om nie verkeerde verwagtinge van U te hê nie.
Ons wil U aanbid as ons Here en Verlosser.

Amen.

Berou in Jerusalem

Sedert die eerste moeder langs die graf van haar kind gestaan het, was daar baie rou in die wêreld. Die profeet Sagaria sien 'n sluier van die dood oor al die nasies. Geen mens of volk sal hieraan ontkom nie. Sagaria sien 'n tyd van rou wat oor sy volk aanbreek. Sien die profeet dalk 'n oorlog wat gaan uitbreek?

Nee, die profeet sien berou en smart oor Een wat sy volk doodgesteek het. Dié Een, sê Johannes 19:17, is Christus. Hoewel dit lyk of berou onder Christene van ons dag uitgesteek het, moet ons voor Jesus se geboortefeese opnuut besin oor sy koms om in die wêreld te ly. Ons moet ophou om na ander te kyk en eerder na onself begin kyk en berou toon oor ons sondige aandeel in sy lyding. Johannes sien in Openbaring die profesie van Sagaria 12 wat nog in vervulling moes gaan. Hy sien EEN wat kom op die wolke. Elke oog sal Hom sien. Al die geslagte van die aarde sal oor Hom rou bedryf. Dit is sonderou.

Ons kan alleen bid dat hierdie gees wat Sagaria sien, weer sal inwerk en ingryp in ons lewens. As ons by hernuwing berou oor ons sonde kry, word ons verhouding met God herstel. Ons moet opnuut by die herdenking van die geboorte van Jesus Christus daardeur aangegryp word en dit moet ons ontroer dat Jesus ons sonde verwerp en vanaf sy geboorte na die kruis heenwys na 'n pad van lyding. Elkeen wat hierdie berou opreg belewe, dra in hulle geloof 'n onafskeidbare element van die Christelike toekomsverwagting.

Vrae:

- Hoe ervaar u berou oor u aandeel in Jesus Christus se lyding?
- Hoe anders as deur berou, kan hierdie skuld tussen ons en God verdwyn?

Gesang 52:1

Gebed: Gesang 92:2,3.

Die dag van die Here kom

Die Ou en Nuwe Testament verkondig die uiteindelijke triomf van God. Sagaria beskryf hierdie triomf met kleure en beelde wat aan die Ou Testament ontleen is. Dit is wonderlik dat die ou profete reeds so helder en duidelik gesien het wat aan die einde van die tyd sal gebeur. Die DAG van die Here is die dag waarop God Hom sal openbaar tot vernietiging van al sy vyande en verlossing van sy volk. Kort voor Jesus se wederkoms sal die wêreld 'n laaste felle stormloop onderneem op die kerk.

Alle volke sal versamel teen die volk van God in Jerusalem. God sal dan sy haters verjaag en verstrooi. Hy laat sy volk ontkom uit hulle beleg. Hy laat die Olyfberg skeur en Jerusalem se inwoners kry 'n veilige skuiling.

Die orde in die natuur sal verander. Daar sal geen hitte of koue, of dag of nag wees nie, maar net ewige lig. 'n Lewende stroom sal uit Jerusalem vloei en die omgewing vrugbaar maak. God stuur plaas na sy vyande waardeur hulle vleis, oë en tonge verteer sal word. 'n Blik op die poorte van die nuwe Jerusalem laat sien ons dat die kompartemente tussen heilig en onheilig verdwyn het. Alles en almal staan in God se diens en almal besing sy lof. Die heiligheid het daar deurgebreek na alles en almal. Daar is geen tempel meer nie, want alles is tempel en die Here word oral gedien. Die nuwe aarde is een reuse-tempel waarvan die nuwe hemel die koepel is. Alle diens is altaardiens. Elke daad is 'n offerande, en elke woord 'n lieflike geur vir die Here. Op die dag van die Here sal ons 'n volmaakte toekoms betree.

Solank Hy egter talm om te kom, moet u en ek bid dat alles in en om ons geannekseer mag word vir ons Koning en dat sy wet en Woord oral tot geldigheid gebring sal word.

Vrae:

- Wat sal alles gebeur op die dag van die Here, volgens Sagaria?
- Wat gaan gebeur met die tempel in die nuwe Jerusalem?

Gesang 169:1, 4

Gebed: Here, leer ons en help ons om met ons hele lewe in U diens te staan.

Amen.

9 Desember

Jesaja 9:1-6

'n Seun is gebore

Een van die dae is dit Kersfees. Die kinders begin al opgewonde raak oor hul Kersgeskenke. In Jesaja 9:5 lees ons wat die grootste Kersgeskenk is wat nog ooit gegee is. Vir ons gee God sy enigste Seun. Daar is geen groter bewys van sy beste bedoelinge met ons nie. Sy Seun lê in 'n krip – Hy is vir ons gebore. Hy, die ewige Vredevoors, het gekom om oor ons te regeer. Hy wat Homself vir ons gegee, so laag neergebuig en waarlik mens geword het, Hy kom om die groot voorspoed en vrede uit te deel. Hy het gekom om ons te verlos en die ewige lewe te gee. Ja, as dienskneg van God het Hy vrede op aarde gebring na die mense in wie God 'n welbehag het.

Vraag:

- Hoe ervaar en verstaan u die vrede van God in Jesus Christus?

Gebed en sing: Gesang 74:1, 2.

'n Takkie uit 'n droë stomp

Kan 'n droë stuk hout weer begin groei? Kan 'n droë stomp weer uitloop? In vers 1 lees ons: *"'n Takkie sal uitspruit uit die stomp van Isai, 'n loot uit sy wortels sal vrugte dra."*

God se oordeelsbyl het die boom van die Dawidshuis afgekap. Waarom? Omdat die konings van Dawid af 'n soort koninkryk gebou het wat nie God se koninkryk is nie. Daar was oorloë, geweld, onreg en verdrukking. Alles spreek van die dood. Dit lyk selfs of die beloftes van die komende Christus saam met die stomp gesterf het, maar dan begin dit lewe. 'n Klein, nederige loot het begin uitbot. 'n Takkie het groter en groter geword en begin vrugte dra. Dit het nederig begin – in 'n krip in die stal van Betlehem, en tog dra Hy al die vrugte van verlossing en vrede. Hy bring die vrederyk waarin alles nuut word. Hy, en Hy alleen, kan alles nuut maak in 'n stukkende wêreld. Daarom sing ons in Gesang 78:2:

*"U, Christus, spruit van Isai,
Kom ons u lig en vrede gee!"*

Vraag:

- Wat is die kenmerke van Christus se vrederyk?

Sing as gebed: Gesang 80:1.

Vernielsug

In vers 9 lees ons: *"Op my heilige berg sal niemand kwaad aanrig of iets verniel nie. . . ."*

Vernielsug is 'n vreeslike euwel. Kyk maar net hoe het ons die pragtige skepping verniel. Ons maak 'n groot ashoop daarvan. Ons is almal in 'n sekere sin morsjorse wat 'n spoor van vernielsug agter ons laat waar ons gaan.

Wanneer die Messiasryk in al sy heerlikheid gekom het, verdwyn die sonde en die vernielsug. Wie in God se verlossing in Christus deel, verloor al meer die lus om kwaad aan te rig of iets te verniel. Die gemeenskap met die Here en die vertoef op sy heilige berg bring 'n lewenshouding van respek teenoor sy handewerk. Die vernielsug het verdwyn – dit is tog die boodskap van die Christelike beskawing. God se skepping moet met tere eerbied behandel word.

Vraag:

- Hoe berei u en u gesin u voor met die oog op die viering van Christus se geboortedag?

Sing as gebed: Gesang 23:1, 3.

'n Lofsang

Stem u saam dat dit nog altyd een van die mens se grootste ideale is om vir homself 'n paradys op aarde te skep? Die mens probeer om d m v sy politieke ideale, harde werk, mooi planne en vernuftige uitvindings 'n eie hemel op aarde te bereik. Dink u dat 'n mens hierin kan slaag?

Die wêreld van ons tyd is 'n mooi voorbeeld. Die wêreld van Jesaja se tyd is ook 'n mooi voorbeeld. Met al die mens se planne is daar meer haat en nyd, moord en doodslag, ellende en ongeluk op die aarde. As God nie help nie, as God nie vrede skenk nie, is al ons planne gedoem.

En juis daarom prys en loof Jesaja God in dié kort hoofstukkie, want God sal ingryp deur die takkie uit die stomp van Isai. En ons Christene weet dat daar met die koms van Christus vrede en versoening gekom het tussen God en mens en dat Hy ons bevry het van ons sonde en vervloeking. Met sy wederkoms sal ons die volkome vrede ontvang en sal ons die ware paradys beërwe. Daarom kan ons saam met die profeet 'n lofsang sing.

Vraag:

- Wat verstaan u onder die versoening wat in Christus tussen ons en God gekom het?

Sing as gebed: Psalm 33:1.

'n Omgekeerde orde

In vers 5 lees ons: *"'n Dwaas sal nie meer as eerbaar beskou word nie en 'n skurk nie meer as edel beskryf word nie."*

Ervaar u ook dat dwase mense en sondige praktyke vandag dikwels verheerlik en goedgepraat word? Koerante en tydskrifte, die televisie en die radio word meermale oor die wêreld heen gebruik om slegte en verkeerde dinge goed te praat en die goeie af te kraak en te veroordeel.

So sal die boosheid voortgaan totdat die eindtyd bereik is . . . en dan word dié orde omgekeer. Dan sal die waarheid en geregtigheid seëvier. Dan sal alle onsedelikheid en ongeregtheid ontmasker word. Dwaasheid sal nie meer as eerbaar beskou word nie. Die waarheid sal nie meer aan 'n kruishout gespyker word nie. Die waarheid sal triomfeer net soos ons Here die dood oorwin het.

As ons glo, word die sondige orde reeds in hierdie lewe omgekeer – maar eens sal dit finaal gebeur.

Kom ons bid vandag dat God die beginsels en waardes van die ewige orde in ons harte sal skryf.

Vraag:

- Bestry u en u gesin daadwerklik die leuen en wat sleg is in u lewe?

Sing as gebed: Gesang 333:4.

14 Desember

Jesaja 35

Slap hande en knikkende knieë

In Jesaja 35:3 lees ons: *"Bemoedig dié wie se hande slap hang, help dié wie se knieë knik..."*

Het jou hande ook al slap geword van radeloosheid? Het jou knieë ook al geknik onder laste wat te swaar vir jou geword het? In sulke tye is troos en bemoediging vir ons van groot waarde. In vers 3 word dit 'n opdrag aan ons: Bemoedig diegene wat in sulke omstandighede verkeer! Moet ons dit doen deur vir dié mense te sê: Ruk jouself reg! Nee, die Skrif stel dit anders en sê vir die wat moed verloor het: *Wees sterk, moenie bang wees nie, julle God is hier...*" (v 4).

Die sterke en ewige God maak alles anders. Blindes laat Hy weer sien, dowes kan weer hoor en verlamdes spring soos takbokke rond. Selfs stommes sing 'n nuwe lied. Die groot vernuwing het reeds begin met die koms van Christus. Sy koms het dit alles kom verander. Daarom moet ons as gelowiges mekaar bemoedig met die woorde van ons Skrifgedeelte, maar ook bid dat God ons gewillig sal maak om mekaar se laste te dra.

Vraag:

- Kan u eerlik sê dat u vir u gesinslede en medegelowiges 'n steun probeer wees? Hoe doen u dit bewustelik?

Sing as gebed: Gesang 103.

15 Desember

Jesaja 45:20–25

Môre is dit Geloftedag

In Jesaja 45:22 nooi God ons uit: *"Kom na My toe dat julle gered kan word..."* God gee waarlik redding, soos so baie mense wat al in doodsgevaar verkeer het, kan getuig. So het God ook op 16 Desember 1838 gehoor gegee en gered.

Môre is dit Geloftedag. Vir ons is dit 'n gewyde dag, soos 'n Sondag. Daarom is dit nie 'n nasionale dag van feesvieringe nie, maar 'n dag waarop ons moet praat en vertel van die reddingsdade van die Here en sy mag, en die wonders wat Hy gedoen het. En as ons as Afrikaners dié gelofte getrou nakom, mag ons daarvan seker wees dat al sou die pad van Suid-Afrika in die toekoms deur donker skaduwees gaan, dié pad nie in die donker dieptes sal doodloop nie.

Stem u saam dat as die Here sê: *"Kom na My toe dat julle gered kan word..."*, ons dit moet sien as 'n uitnodiging van die Here wat raad weet met al ons probleme? As ons in die Naam van Jesus Christus tot Hom nader, sal ons nooit weggestuur

word nie. Daarvoor gee Hy sy erewoord en daar is geen groter gesag as Hy nie.

Vraag:

- Dink u dat ons steeds soos ons vaders na die Here kan gaan vir krag, leiding en antwoorde?

Gesang 33

Gebod: O Here, ons is so dankbaar dat U u Seun gestuur het om vir ons lig en vrede te kom gee. Laat die Kerstyd wat nader, vir ons tog 'n geseënde tyd wees. Leer ons om U hand in die geskiedenis raak te sien – in die geskiedenis van ons volk sowel as in ons eie lewe. Leer ons tog om op U te vertrou. Dan sal dit met ons almal wel wees, want U regeer.

Amen.

16 Desember

Maleagi 1:2–5

Die liefde van God

Maleagi beteken my boodskapper. En dit was Maleagi inderdaad ook! Hy was God se boodskapper aan Israel. In 'n reeks van sewe gesprekke tree God deur middel van sy profeet in gesprek met sy volk. In hierdie eerste gesprek bevestig God sy liefde. Maar hulle vra net soos ons ook maar dikwels vra: "*Hoe het U ons lief?*" Die feit dat God mense liefhet, is 'n onbegryplike saak. En dit is veral onverstaanbaar as 'n mens na die dinge om jou kyk. Hoe kan God liefde wees as daar soveel pyn en smart, haat en ellende, en boosheid en liefdeloosheid in die wêreld is. Hierdie vraag bring 'n moedeloosheid oor die mens wat van hom besit neem. Dit verduister 'n mens se uitsig en beperk jou vermoë om van ang en benoudheid bevry te bly. Dit maak dat jy deel word van 'n mensheid wat van God vervreemd is en godverlate is. So 'n mensheid kies uiteindelik sy eie koers weg van God af en ontaard in 'n gemeenskap waarin eie belange, selfverheffing en selfverlossing die botoon vier.

Vir so 'n mensheid moet God die isolasie breek deur te praat, Homself te openbaar, die misverstand en die wanindrukke uit die weg te ruim. Hy sê vir sy volk: "*Ek het julle lief . . . Julle sal dit met julle eie oë sien. . .*" Aan die kruis op Golgota het God sy liefde bewys. En mense "sien" vandag nog steeds dat God sy liefde vir ons hierin geopenbaar het: Sy enigste Seun het Hy na die wêreld toe gestuur sodat ons deur Hom die lewe kan hê. Werklike liefde is nie die liefde wat ons vir God het nie, maar die liefde wat Hy aan ons bewys het deur sy Seun te stuur as versoening vir ons sondes (1 Joh 4:10).

Vrae:

- Hoekom twyfel mense aan die feit dat God liefde is?
- Hoe verdryf God die twyfel?

Gesang 74:1, 2.

Gebed: Hemelse Vader, ons dank U vir die groot genade wat U aan ons bewys het deur u Seun as versoening vir ons sondes te gee. Dankie vir die hoop wat u Woord ons gee. Dankie vir U geduld met ons. Laat ons U nie bedroef met ons twyfel en wêreldsheid nie. Seën ons in hierdie tyd voor Kersfees deur u Gees en waarheid in ons harte en lewe uit te stort.

Amen.

17 Desember

Maleagi 1:6–14

Waar is die eer wat God toekom?

Dit is ook nodig dat God dié dinge wat in sy oë verkeerd is, aanspreek. Dit doen Hy dan ook in sy tweede gesprek met Israel. Met God se liefde skort daar niks nie. Die vraag is of dit ook van die eer wat Hom toekom, gesê kan word? Die teendeel is waar en die bewyse is daar vir almal om te sien. Kyk na die wyse waarop selfs die priesters optree. Die dienswerk wat hulle verrig, spreek van minagting omdat hulle gesindheid verkeerd is. Teenoor goewerneurs, hooggeplaastes en vooraanstaandes word daar met respek opgetree. Net die heel beste word voorgesit, want hulle moet beïndruk word. Maar vir die altaar van God is selfs kreupel en siek diere goed genoeg. Vir mense word die beste voorgesit, maar aan God word die onbruikbare afgesmeer. God neem nie genoë hiermee nie en daarom praat Hy daaroor.

So was dit destyds en daarom het God reguit gepraat. Maar dit is vandag nog steeds so. Hy wys ons op die afskeptyd wat ons vir Hom aanbied; die kleingeld wat ons as offergawe gee; die gehalte diens wat in die gemeente gelewer word; die onbetrokkenheid by die uitdra van die evangelie en die gebrek aan ywer vir die saak van die Here.

God het nie 'n dier, 'n engel, of 'n mens aan die kruis op Golgota as offer vir die mens se sondes, as betaling vir die mens se skuld, as losprys vir u en my siel aangebied nie. God het die beste gegee. Hy het self in die persoon van die vleesgeworde Woord, Jesus Christus, die prys kom betaal. God die Seun het gely, gesterf en opgestaan, sodat ons aan die versoening en die ewige lewe deel kan kry. Al die geld in die wêreld kan nie daarvoor vergoed nie. Daarom is 'n opregte dankbare hart die wyse waarop ons vir die Here dankie moet sê en glo en doen gaan hand aan hand.

Vrae:

- Wat was verkeerd met Israel se godsdien?
- Waarteen moet ons elke dag waak?

Gesang 190:1, 4, 5

Gebed: Dankie vir die groot geskenk wat U in Jesus Christus aan ons gegee het. Maak ons elke dag meer en meer dankbaar teenoor U en laat ons aan U die

eer bring wat U toekom. Dit vra ons in die Naam van Jesus Christus onse Here.

Amen.

18 Desember

Maleagi 2:1-9

Die taak van die priesters

In die derde gesprek tree God in besonder in gesprek met die geestelike leiers, naamlik die priesters van die volk. Hulle is die mense wat by uitstek behoort te weet wat die wil en die opdrag van die Here is, maar dit nie naspeur en uitvoer nie. Hulle moes as skrifgeleerdes eintlik soos 'n huiseienaar elke dag "*uit sy voorraad nuwe en ou dinge te voorskyn bring*" (Matt 13:52). Hulle moes die volk voorgaan in die eerbewys aan God, maar hulle faal so jammerlik daarin. En die rede is voor-die-handliggend. As nakomelinge van Levi, een van die seuns van Jakob, moes hulle in volkome afhanklikheid van die Here lewe. As priesters van die Here is hulle onder sy sorg, eet hulle elke dag genadebrood, is hulle sy besondere diensknegte en verteenwoordigers. Wie as priester egter eerder van die genadebrood van mense wil leef, word dienskneg van die mens. Hy verloor sy "onafhanklikheid". So 'n priester word 'n mensedienaar wat die mens moet behaag. Hy maak allerlei toegewings en kompromieë ter wille van die saak en in die proses verloën hy God. Daarom sal die Here hulle tot 'n val bring; Hy sal hulle priesterskap van hulle wegneem en dit op 'n ander wyse vervul.

Hierdie belofte bring God op 'n besondere wyse in vervulling. Wanneer die kerk van die ou verbond ontrou word, laat Hy sy Woord 'n mens word. Dié Woord kom woon onder mense en getuig nie net van die eer en die trou wat God toekom nie, maar vervul dit in alle opsigte. Christus doen dit vir ons in ons plek. Hy word ons ewige priester en in en déúr Hom is elkeen van ons wat glo, 'n priester en vervul ons as gelowiges die algemene priesterskap van die geloof.

In Betlehem het God 'n mens geword sodat daar vrede op aarde en in die mense 'n welbehag kan wees. Aan die kruis op Golgota het dié Mens, Jesus Christus, die versoening bewerk sodat elkeen wat glo, in die vrede en welbehag van God kan deel en 'n priester in diens van die Here kan wees. Dit vind plaas wanneer ons God in ons huise, in ons kerk en in ons gemeenskap met God deur ons diens aan Hom, eer en verheerlik.

Vrae:

- Op welke wyse het die priesters God se eer aangetas?
- Hoe beoefen ons die algemene priesterskap van die geloof?

Gesang 314:3

Gebed: Here, dankie vir die voorreg wat ons het om U te ken en U te dien. Mag ons hierdie voorreg altyd beoefen en daardeur u Naam verheerlik.

Amen.

'n Oproep tot selfbeheersing

In die vierde gesprek met Israel rig God hom tot die getroudes van die volk. Die huwelik word dwarsdeur die Bybel hoog aangeskryf. Trouens, God ag die huwelik so hoog dat Hy dit as 'n beeld gebruik om uitdrukking aan sy verhouding met Juda te gee. As Juda vreemde gode aanbid, agter die afgode van die buurvolke aanloop en dié vereer, dan beskuldig die Here hulle van huweliksontrou. Dit strek egter nog verder. Ontrouheid aan die Here lei tot ontrouheid aan mekaar en vorm uiteindelik 'n bose kringloop waarin die mens se selfbeeld afgetakel en sy innerlike menswees vernietig word. Die gevolg is dat selfs die uiterlike godsdienstige gebruike sinneloos en nutteloos word. Diegene wat nog uit tradisionele oorwegings na die altaar gaan om 'n offer te bring, ervaar die gevoel dat sy offer verwerp word. Op die vraag hoekom dit so is, gee die Here twee redes:

- Die volk het enersyds ontrou aan die Here geword.
- Menige man het andersyds ontrou geword aan die vrou met wie hy van sy jeug af getroud is en aan wie hy plegtig trou belowe het.

Egskeiding het iets alledaags geword en die gemeenskap van binne af vernietig. Dit was tóé en is vandag nog steeds 'n hartseer saak. Dit bedroef die Here en is vir 'n volk iets waaroor hy moet ween.

God, so anders as die mens, doen iets aan hierdie droefheid. In Christus betree hy ook die slagveld van liefdeloosheid in die huwelik. Hier wil Hy ook versoening en vrede, herstel en lewe bring. Deur sy toetrede in Woord en Gees stort God sy liefde in die harte van mense uit, sodat daar vrug op die arbeid van die Gees sal wees. Een van die vrugte van die Gees van God is selfbeheersing (Gal 5:22). Die oproep om lief te hê, te vergewe en getrou te bly, staan nie los van God se ontferming en genade nie. Wie begeer om selfbeheersd te lewe en God daarvoor vra, sal vind dat God dit aan hom of haar gee. Wie daarom vra, kry ook die opdrag om dit toe te pas en selfbeheersd te lewe.

Vrae:

- Waarvan is die huwelik uitdrukking?
- Wat verwag God van ons ten opsigte van ons huwelik?

Gesang 307:1

Gebod: Onse Vader wat in die hemel is, laat u Naam geheilig word, laat u koninkryk kom, laat u wil geskied in die hemel en op die aarde. Gee ons die krag en genade dat ons U wil in ons lewe nie teëstaan nie. Maak ons elke dag meer en meer gehoorsaam. Dit vra ons in die Naam van ons Here Jesus Christus.

Amen.

Waar is God dan?

So dikwels lyk dit asof die kwaad die oorhand gekry het. Alles gaan maar hulle gang en boosheid voer die heerskappy. Mense doen net wat hulle wil, waar hulle wil. Hulle steur hulle aan niks en niemand nie. Daar word selfs gevra: As daar dan 'n God is, waar is Hy dan?

Hierdie manhaftigheid is nie net eie aan ons tyd nie, want in die tyd van Maleagi was daar ook mense wat die verkeerde dinge geprys het, die reg verdraai het en God belaster het. Hulle het bly lewe, maar dit was 'n lewe sonder God en daarom sonder hoop en verwagting. 'n Lewe waarin net die tydelike dinge as lafenis aangegryp is, maar weinig vertroosting kon bied. Met die oordeel wat aan die kom was, met die rekenskap wat gegee moes word, met die betaling van die skuld, sou geen mens kon standhou nie. Soos iemand wat silwer smelt en suiwer, so sal die Here as regter sit om die Leviete en die godsdienst wat hulle voorhou, te suiwer.

Wie twyfel het oor die erns van die saak en die omvang van die suiwering, hoef net na die kruisgebeure op Golgota te kyk. Christus, die kind in die krip van Betlehem, word die Verlosser aan die kruis. Dit het Hom die bittere ang van Godverlatenheid gekos, sodat daar vir die mensdom weer 'n geleentheid kan wees om onder God se genade te staan en te lewe. Die suiwering is so drasties dat God self 'n mens geword het om in die plek van mense vir mense te kom doen wat hulle moet doen as hulle die oordeel wil ontvlug. Christus dra die oordeel en ons ontvang uit genade vergiffenis op grond van sy volmaakte gehoorsaamheid. Nou staan die kwaad nog steeds onder die oordeel; die sonde is intendeel reeds veroordeel. Maar elkeen wat luister na wat Jesus sê en in God glo, het die ewige lewe. So 'n mens kom nie meer onder die oordeel nie, maar het reeds uit die dood na die lewe oorgegaan (Joh 5:24).

Vrae:

- Wat gaan die Here met die Leviete doen?
- Hoe het die suiwering plaasgevind?

Gesang 80:4

Gebed: Dankie vir u Seun, o God. Ons verheug ons in die wete dat Jesus vir ons in ons plek gely en gesterwe het, sodat ons kan lewe. Mag ons U elke dag met ons lewenswyse eer en verheerlik.

Amen.

God verander nooit

Tydens tye van beproewing en swaarkry, word daar dikwels verwys na die goeie

ou dae toe alles nog so eenvoudig was. So het Israel ook tydens Maleagi se optrede teruggedink aan die goeie ou tyd toe daar volop reën en seën was. Volgens hulle het God verander, want Hy sorg nie meer vir hulle soos in die tyd van hulle voorvaders nie. Nou is daar droogte en sprinkane en allerlei peste, en siektes onder die wingerde.

Op hierdie aanklag antwoord God: "*Ek, die Here, het nie verander nie. . .*" As God sou verander het, sou hulle ten gronde gegaan het. Die feit is dat hulle oes wat hulle saai, en pluk wat hulle plant. As 'n mens sonder God wil lewe, moet jy sonder God klaarkom. En dit geld alle terreine van die lewe. God is nie daarmee gediend dat Hy in tye van voorspoed in 'n kas weggebêre word nie. As Hy net in tye van teëspoed uit die kas gehaal, afgestof en in die voorkamer geplaas word, vewerdig Hy Hom nie om te antwoord nie.

Daarom moet die volk 'n slag na hulle godsbegrip gaan kyk. Hulle moet hulle diens en offers, hulle wyse van aanbidding en hulle gesindheid teenoor God 'n slag onder oë neem. Dan sal hulle sien dat die Here hulle selfsug en suinigheid by die naam noem: Hulle beroof God in die onderhouding van die tempel. Hulle tree op soos armlastiges, daarom word hulle armlastig.

Ons moet leef soos mense wat aan die Here behoort, aan die Here die eer bring wat Hom toekom en erken dat alles eintlik syne is. As 'n mens dit doen as uitdrukking van jou dankbaarheid vir al God se seëninge, sal jy ervaar hoe groot God se seën eintlik is. Wie egter tiendes met die oog op seën gee, sal ervaar dat 'n mens God nie kan koop of omkoop nie. Jy kan alleen maar dank aan Hom bring vir alles wat Hy van die begin af uit genade geskenk het en steeds skenk. Daarvan is die geboorte, sterwe en opstanding van Jesus Christus 'n duidelike bewys.

Vrae:

- Waaroor het die volk God verwyd?
- Wat moes hulle doen?

Gesang 3:1

Gebod: Here, ons dank U vir u sorg elke dag van ons lewe. U is vir ons goed en genadig. Ons verdien niks van U goedheid nie, maar ons dank U in Jesus se Naam daarvoor.

Amen.

22 Desember

Maleagi 3:13–4:6

Kyk, die dag kom!

Die gesprek tussen God en sy volk het begin met die vraag na God se liefde. Hier lees ons dat die gesprek eindig met God se oordeel. Die wonder is egter dat God se oordeel nie los van God se liefde staan of só verstaan kan word nie. In God se

oordeel oor die sonde van die mens lê God se genade vir die mens opgesluit. Die straf oor die sonde bring juis die redding vir die sondaar mee. Wie dit nie wil verstaan en begryp nie, sien nie God se genade raak nie. So 'n mens deel dan ook nie in die verlossing wat Hy bewerkstellig nie.

Die wonder van die evangelie of goeie nuus, wat ook in die Ou Testament vervat is, is dat God se oordeel oor die sonde van die mens die bevryding van die mens bewerkstellig. Die feit dat God die sonde haat, oordeel en straf, is 'n bewys dat Hy vir die mens omgee. Die rede is eenvoudig. Sonde verwoes 'n mens se lewe. Dit vernietig, verwring en verwoes sover as wat dit gaan. Sonder aansiens des persoons is die sonde die oorsaak van die mens se pyn en hartseer. Dit het die mens van God vervreem, hom uit die teenwoordigheid van God laat verdryf, mense laat vermoor, bloed laat vloei en verwoes selfs die aarde. Waar die sonde heers, tree daar verwoesting in.

En nou word God se oordeel uitgespreek. Hy kondig dit aan as die dag van die Here. Dié dag waarop God self met die sonde slaags raak en die volle oordeel voltrek. Dit geskied alles so volmaak, niemand kan dit keer of die swang daarvan beheer nie. God se almag word juis in sy "gee" van Homself bewys. Omdat Hy waarlik God is, kan Hy 'n Mens ter wille van mense word en Hom as hulle Verlosser gee, sodat hulle in sy heerlikheid en almag kan deel. Kersfees is die fees van die lig ... dat God in die duisternis van die sonde die oorwinning oor die sonde en die dood kom aankondig en laat gebeur. Paassondag, ja elke Sondag is die fees van die oorwinning. Dít wat God belowe het, het Hy laat gebeur.

Vrae:

- Wat maak God met die sonde?
- Wat is die gevolg van God se veroordeling van die sonde?

Gesang 79:1, 2

Gebed: Hemelse Vader, ons dank U vir u genade en liefde wat U elke dag aan ons bewys. Ons dank U vir Jesus Christus en die verlossing wat Hy ons skenk. Maak ons elke dag meer en meer diensbaar in U koninkryk.
Amen.

23 Desember

Lukas 1:5-25

Die aankondiging van die geboorte van Johannes die Doper

Met hierdie Skrifgedeelte staan ons as 't ware nog in die Ou Testament, want Jesus, die beloofde Christus, is nog nie gebore nie. Ons sien dit ook in die beskrywing van die diens wat die priester Sagaria in die tempel verrig het. Die beskrywings herinner ons ook onwillekeurig aan Sara, die vrou van Abraham, wat ook onvrugbaar was en 'n kind deur die wonderlike krag van God ontvang het; 'n

seuntjie wat net soos Elisabeth se seun, 'n besondere plek in die geskiedenis van die godsryk inneem. Abraham het ook net soos Sagaria 'n besondere teken van die Here ontvang (Gen 15).

Van al die evangelies is dit net die Evangelie van Lukas wat hierdie geskiedenis, asook die geskiedenis van die geboorte van Johannes vertel. Daarmee verkondig Lukas egter 'n baie belangrike boodskap. Hy sê **eerstens**, veral aan die Jode, dat Johannes met sy vurige boeteprediking en met die doop van duisende mense, nie 'n wilde loot uit 'n vreemde wortel is nie, maar dat hy 'n rasegte Israëliet uit 'n diensdoende priester geslag is. Van die kant van sy herkoms af kan hy nie verdag gemaak word nie.

In die tweede plek sê hy vir ons dat hierdie profeet, hierdie vooruitgestuurde boodskapper, hierdie Elia (v 17; kyk ook Matt 11:2–15), nie maar toevallig gekom het, of bloot die werk van die mens is nie. Dit gaan ver bo die denke of beplanning of verwagting van die mens uit. Die koms van Johannes die Doper is deel van God se raadsplan, die genadige beskikking van God om sondaars te verlos.

Derdens verkondig Lukas aan ons dat die goeie tyding wat vir die hele volk bestem is, reeds by Johannes begin. Ondanks sy skerp uitsprake in die styl van die ou profete, sal baie bly wees oor sy geboorte (v 14), en wat deur sy werk tot stand sal kom, sal die voorbereiding van die koms van die Here wees (v 16–18).

Ten slotte maak hierdie hele Skrifgedeelte een ding vir ons baie duidelik: Die geskiedenis van Jesus eis van ons geloof, van die begin af tot die einde toe. Die tyd van die geloofskeuse breek egter reeds met Johannes aan. Net in die geloof kan ons sien wie en wat Johannes is en wat die betekenis van sy werk is, net soos ons net deur die geloof verstaan wie Jesus is.

Vraag:

- In watter opsigte herinner Johannes ons aan Elia?
- In watter opsigte verskil hulle? Kyk na 1 Konings 18 en Matteus 11:2–15.

Psalm 100:1–4

Gebod: Psalm 100:2.

24 Desember

Lukas 1:39–56

Die groot Omkeerder

Die styl van die twee lofliedere in hierdie Skrifgedeelte is in alle opsigte Ou-Testamenties van aard. Daar word ook nie na die Christus verwys nie, al is die werklike rede vir die lofliedere die feit dat Maria swanger aan die Christuskind is.

Die loflied van Maria is die belangrikste en staan in die kerklike en kunstradisie as die *Magnificat* bekend.

In so 'n loflied (kyk ook na Jes 44:23; Ps 48:5–9) word die eer aan God gebring deur die daade wat God aan die einde van die tyd sal doen, op te noem. Dit word egter in die verlede tyd beskryf, met ander woorde dit word beskryf asof God dit

reeds gedoen het. Daarvoor is daar goeie rede. Dit staan immers vas in die ewige Raadsbesluite van God en die gelowige is so seker daarvan asof dit reeds gebeur het.

Maria loof God, die groot Omkeerder. Hy het Maria, die ongerekende dogter, begenadig sodat elke geslag haar gelukkig sal noem. Die hoogmoediges sal Hy uitmekaar jaag, die maghebbers van hulle trone stoot en die geringes verhoog. Die behoeftiges sal Hy met goeie gawes ryk maak en die rykes met leë hande wegstuur.

In die Ou Testament is die koms van die Messias tegelykertyd die einde van die tyd, en so dink Maria ook daaraan. En dit is ook reg. Daardie tyd, die eindtyd, die tyd van die groot omkering, begin wanneer die Kind wat Maria in haar dra, gebore word. Van hierdie omkering praat Jesus, die Omkeerder, self waar Hy byvoorbeeld van die verlore seun (Luk 15), die ryk man en Lasarus (Luk 16) en van die Fariseër en die tollenaar (Luk 18) vertel. Hy kondig die omkering self aan waar Hy in Nasaret preek (Luk 4). In Jesus se eie lewe kom die omkering in al sy verskriklike felheid te voorskyn wanneer Hy, die sondelose, soos 'n misdadiger aan die kruis sterwe, en wanneer Hy, die Een wat gesterf het en begrawe is, weer uit die graf opstaan.

En ons, sy gelowiges, het deel aan hierdie omkering. Dit is juis die evangelie dat Jesus vir ons hierdie omkering bewerkstellig het. Daarom kan ons wat duisternis was, lig wees; ons wat slawe was, vry wees; en ons wat dood was, ewig lewe. Die verskrikking van die dood en die graf keer om in die heerlikheid van die huis van die Vader. Dáár sal geen tranes wees nie, geen leed, of smart, of pyn nie, want die Omkeerder het die oue omgekeer in die nuwe (Op 21).

Vraag:

- Wat is die verskil tussen die omkering van Jesus en die revolusie van opstokers?

Gesang 167:1, 2

Gebed: Gesang 167:2.

25 Desember

Lukas 2:1-20

Kersfees (1)

Ons gee nou aandag aan verse 1-7.

Keiser Augustus, die grootste van al Rome se keisers, die een wat homself die titel *divinus* (= goddelik) gegee het, het beveel dat daar dwarsdeur die Romeinse ryk sensus gedoen moes word. Hierdie bevel is uitgevoer in die tyd toe Sirenius goewerneur van die provinsie Sirië was. Palestina was 'n deel van hierdie provinsie. As gevolg van die keiser se bevel gaan Josef en Maria na Betlehem toe om hulle te laat inskryf, want hulle was uit die geslag van koning Dawid en Betlehem was Dawid se stad. Terwyl hulle in Betlehem is, word Maria se Eerstelingseun gebore.

Hierdie gegewens is vir die gelowige van die uiterste belang. Dit toon dat Jesus

nie 'n vae, mitiese figuur is nie. Ons Verlosser was werklikheid, deel van die geskiedenis wat werklik gebeur het.

In ons tyd is Kersfees heeltemal gekommersialiseer. Dit het groot besigheid geword en elke sakeman, of Christus iets vir hom beteken of nie, wil 'n hap van die mark hê. Om dit te kan kry, wil die een mooier voorstellings as die ander aanbied. Klokkes, sterretjies, blink goetertjies, dik ooms met wit baarde en stroperige musiek word weke lank by die bos ter wille van geld uitgestrooi. Die stal, die krip, die diertjies en die baba, Josef en Maria en die herders word op 'n soetsappig-romantiese wyse aangebied ter wille van geld.

Jesus het niks hiermee te doene nie. Al hierdie dinge is presies die teenoorge-stelde van wat Lukas ons vertel. Betlehem was vol mense en daar was vir Josef en Maria doodeenvoudig geen plek beskikbaar nie. In hierdie landstreke kan die winter venynig koud word, veral in die nag. Daarby was dit noodsaaklik dat Maria, wat te enige tyd kon begin kraam, darem van die straat af kom. Hulle toevlug was 'n grot wat as 'n stal vir diere gebruik is. Dit was 'n werklike stal en 'n werklike krip waaruit diere gevreet het. Maria het geboorte gegee, soos alle vroue sedert Eva, en Jesus was 'n babatjie, soos alle babatjies van die begin af. Lukas sê verskillende kere dat Hy in doeke toegedraai is.

Soos die Bybel dit vir ons vertel, is die geskiedenis van die geboorte van Jesus, ons Verlosser, nie mooi, soetsappig of romanties nie. Die Bybel wil hê dat ons moet verstaan dat Hy deel geword het van ons wêreld – 'n verworpe, vernederde bestaan, verkneg in die sonde, op 'n aarde wat deur God vervloek is. Daarin kan ons reeds die verworpenheid van Christus sien, die skaduwee van die kruis wat oor die krip in Betlehem val.

Vraag:

- Was Jesus se geboorte anders as ander mense s'n?

Sing Gesang 80:1–4; Gesang 88; Gesang 90 en Gesang 96, want Kersfees is 'n tyd om te sing!

Gebed: Ons liefdevolle hemelse Vader – vandag juig ons as huisgesin saam met almal wat ons lief het omdat Jesus vir ons gebore is. Ons loof en dank U saam met ons gemeente, ons geloofsgenote en U kerk oor die hele wêreld. Ons bring aan U al die eer omdat U ons nie vergeet het en in die dood laat bly lê het nie.

Vandag bid ons U vir vrede. Gee u vrede in ons lewens, maar ook in die lewens van al die siekes, blindes en kreupeles. Dink aan dié wat oud en eensaam is, aan almal wat vandag nie vreugde en vrede in hulle harte het nie. Laat u vrede kom oor 'n wêreld in stryd en oorlog. In sonderheid bid ons U om vrede in ons land en dat U by al ons seuns en dogters sal wees wat in die stryd betrokke is en ver van hulle geliefdes af is. Laat die vreugdeboodskap van Kersfees 'n lig wees wat in elke huis, elke hospitaal, elke inrigting en gevangenis en tot in die uithoeke van die heidendom skyn. En laat dit, o Here, die duisternis in elke hart verdrywe.

Loof die Hee, want Hy is goed!
Aan sy liefde is daar geen einde nie!
Amen.

26 Desember

Lukas 2:1-20

Kersfees (2)

Ons gee nou aandag aan verse 8-14.

Verse 1-7 vertel ons van armoede en verworpenheid, van die skaduwee van die kruis wat oor die krip lê. Verse 8-14 gee ons 'n teenoorgestelde beeld. Dit vertel ons van engele en van die heerlikheid van God.

Die glans van die heerlikheid van die Here skyn rondom die skaapwagters. Die engel sê: "... ek bring vir julle 'n goeie tyding van groot blydskap ...", wat in Grieks 'n evangelie genoem word. In die taal van daardie tyd is 'n evangelie verstaan as 'n koninklike proklamasie. Die skaapwagters hoor 'n koninklike proklamasie wat 'n groot blydskap aankondig, 'n proklamasie wat tot die hele volk gerig is. Dit sê: Die Verlosser, Christus die Here, is in Betlehem gebore – die Kindjie wat in doeke toegedraai in die krip lê.

Dan is daar 'n menigte engele wat uitroep:

*"Eer aan God
in die hoogste hemel,
en vrede op aarde
vir die mense in wie Hy
'n welbehae het!"*

Hierdie vertaling is beter as die ou Afrikaanse vertaling wat gesê het: "Vrede op aarde, in die mense 'n welbehae." Hierdie vertaling sê dat God 'n welbehae in alle mense het, wat klaarblyklik volgens die Bybel nie waar is nie. Daar is en bly die groot massa wat nie na die roepstem van God wil luister nie.

Ons huidige vertaling is ook beter as die Vulgata, die Latynse Bybel wat deur die Roomse Kerk gebruik word. Hierdie vertaling sê: "Vrede op aarde vir die mense wat Hom behaag." Hiervolgens is die vrede daar vir die mense wat dit verdien, en dit is verkeerd.

God gee sy vrede aan dié mense in wie Hy 'n welbehae het. Dit is God se vrye, genadige skenking, omdat Christus God se genadige skenking is om sondaars te red. Die skenking van Christus maak die vrede moontlik, omdat die vrede uit die vergifnis van sonde kom.

Tussen verse 1-7 en 8-14 is 'n skerp kontras, en dit is ook reg, want dit is hoe die evangelie lui: Ons sondige mense lei die lewe van skuldiges, verworpenes, slawe van die sonde in 'n wêreld wat onder die vervloeking van God staan. Jesus word een met ons in hierdie wêreld en dra ons vervloeking aan die kruis. Maar Hy kom uit die hemelse heerlikheid om die evangelie van die verlossing waar en

werklik te maak, tot verheerliking van God. Eers ná sy opstanding en hemelvaart sal Hy weer na sy hemelse heerlikheid terugkeer, waar Hy eenmaal almal wat aan Hom behoort, sal versamel. Daarom is Jesus in aardse ellende gebore terwyl die engeleskare juig.

Vraag:

- Bespreek die koms van Jesus en vergelyk dit met die wederkoms soos ons dit byvoorbeeld in Matteus 24:29–51 en Openbaring 22 vind.

Gesang 88:1–4

Gebod: Wil U, o almagtige God, dat die blye evangeliewoord in hierdie tyd ware vrede in die harte van alle mense sal bring, deur hulle voor U te laat buig in danksegging en aanbidding.

Amen.

27 Desember

Lukas 2:1–20

Kersfees (3)

Ons gee nou aandag aan verse 15–20.

Die engele het aan die skaapwagters gesê dat daar vir hulle 'n teken is: In Betlehem sal hulle 'n Kindjie kry wat in doeke toegedraai is en in 'n krip lê.

Die engele vedwyn daarna. Die nagtelike duisternis sak weer toe. Dit is weer soos dit maar altyd was – 'n trop skape wat in die nag rus en skaapwagters wat wag hou. Die sterre aan die hemel lyk soos hulle sedert die skepping gelyk het en loop hulle ou paaie. Weldra sal die son opkom en daar sal 'n dag wees soos al die ander. Alles is weer soos voorheen, niks het verander nie en die verskyning van die engele voel soos 'n onwerklike droom.

Alles is soos voorheen, behalwe die skaapwagters. Hulle is nog steeds niks anders as skaapwagters nie, maar God het 'n wonderwerk gedoen. God het engele met 'n boodskap uit die hemel gestuur en hierdie boodskap het nog 'n wonder gedoen – daar is in hulle 'n verwondering, 'n nuwe spanning en opgewondenheid, omdat hulle die boodskap wat God gestuur het, gehoor het. En wat hulle gehoor het, laat hulle uitsien na die grootste wonder van almal, naamlik die Kindjie wat in doeke toegedraai is en in 'n krip lê. Nadat hulle die Kind gekry het, het hulle alles vertel en daarvandaan teruggegaan terwyl hulle God loof en prys.

Die hele geskiedenis van die geboorte van Jesus staan onder die eis van die geloof. *Kersfees is geloofsfees*. God gee ons baie tekens: Die Kind in die krip, al die wonderwerke wat Jesus gedoen het, en uiteindelik die teken van Jona (Matt 12:38 vv), dit wil sê Jesus se dood en opstanding. Maar dit is alles dinge wat ons moet glo; dit beteken vir ons niks as ons dit nie glo nie. As ons nie glo nie, gaan al die tekens en die Woord by ons verby, die wêreld gaan voort soos altyd en ons gaan onveranderd voort, op weg na die dood. As geloof ons hart verlig, hoor ons en sien

ons wanneer God in Woord en teken na ons toe kom. Dan loof en prys ons God, want al is alles nog dieselfde, is *ons* ander mense. Ons is God se nuwe mense en ons wag vir die nuwe hemel en die nuwe aarde wat daar sal wees wanneer die Kind van Betlehem weer kom. En dit is die boodskap wat ons in die wêreld indra.

Vraag:

- Wat vereis die Kersverhaal van ons?

Gesang 73:1–3

Gebed: Almagtige, ewige God – U liefde vir sondeurs is so groot dat ons dit nooit kan peil óf met ons verstand kan begryp nie. Ons kan net in diepe nederigheid en ootmoed U loof omdat ons u evangelie gehoor het. U stem het in ons harte weerklink. Daarom weet ons dat Jesus ons enigste Verlosser is en dat ons eendag saam met Hom sal wees tot in ewigheid. Gee ons dan, o Vader, die wysheid en die krag om elke dag te lewe soos mense wat aan U behoort en nie aan die sonde nie. Laat ons met ons liefde vir U en vir ons naaste u Naam elke dag verheerlik tot op daardie dag wanneer ons dit saam met die hemelse skare voor U troon sal doen. Om Christus wil.

Amen.

28 Desember

Lukas 2:25–39

Messiaskind

Josef-hulle het alles nagekom wat die wet van die Here voorskryf (v 39). Dit sluit die besnydenis van die Kind, Maria se reinigingsoffer en Josef se losoffer vir die eersgeborene in (v 21–24).

By hierdie besoek aan die tempel, toe Jesus veertig dae oud was, ontmoet 'n profeet, Simeon, en 'n profetes, Anna, die gesin. Die vroom en eerwaardige Anna was eintlik die tweede getuie wat die Joodse wet vereis, sodat elke woord van die eerste getuie vas kan staan.

Die eerste getuie was die profeet Simeon en sy ontmoeting met die Kind Jesus was vir hom 'n geweldige gebeurtenis. Dit was vir hom persoonlik 'n geweldige oomblik omdat die Heilige Gees aan hom bekend gemaak het dat hy nie sou sterwe voordat hy die Messias gesien het nie. Die Heilige Gees lei hom na die tempel en laat hom die Messias herken. Daarom is dit ook die oomblik van sy vrylating uit die diens waarin God hom gestel het. Sy dienstyl is verby en hy kan nou gaan. Dit beteken ook die dood.

Deur al die eeue was gelowiges diep onder die indruk van Simeon se woorde. Vir elke gelowige beteken dit dat wanneer hy die verlossing in Christus gevind het, hy gereed is om die ewige heerlikheid in te gaan. Maar die woorde was altyd vir die martelaar, die een wat vir sy geloof moes ly, en vir die dienaar wat sy lewe

aan die werk van die Here gegee het, tot groot troos: *My oë het die verlossing gesien wat U vir mense, maar ook vir my, gereed gemaak het, en daarom kan ek in vrede gaan.*

Die ontmoeting met die Kind Jesus open egter ook wêreldwye perspektiewe vir Simeon. Vir die eerste keer in die Evangelie van Lukas word Jesus verkondig as die verlossing wat God voor die oë van al die volke gereed gemaak het, 'n lig tot verligting van al die nasies. Jesus is die Verlosser van alle mense. Dit sal strek tot eer van Israel, nie omdat dit die doel is waarmee God Jesus na die aarde toe gestuur het nie, maar eenvoudig omdat die Verlosser uit Israel gebore is. Vir Israel self bring die Kind egter 'n diep verdeling, vir sommige 'n val, vir ander 'n opstanding – ons kan sê: 'n val tot die dood en 'n opstanding uit die dood. Die Kind is reeds die begin van die groot verdeling waarvan Openbaringe praat. Vir Maria is daar die smart van 'n moeder.

Vraag:

- Beteken Jesus se geboorte vir alle mense verlossing?

Gesang 182:1-4

Gebed: Die vreugde in ons harte is so groot Here, omdat ons in hierdie tyd U onbeskryflike liefde in Jesus Christus by hernuwing ervaar. Ons wil u Naam groot maak in ons gebed.

Amen.

29 Desember

Lukas 2:41-52

'n Gehoorsame Seun

In elke dorp was daar 'n sinagoge met 'n rabbi wat die kinders (eintlik net seuns) in die wet onderrig het. Dit was die kategeese wat uitgebrei is om 'n soort dagskool te vorm. In Nasaret het Jesus saam met die ander seuns hierdie kategeese bygewoon.

Elke jaar met paasfees het die grootste deel van die dorp Jerusalem toe gegaan om aan die fees deel te neem. Dit was 'n reis van verskeie dae te voet. Hulle het saam gereis omdat dit veiliger was en hulle mekaar kon help, maar ook omdat dit geselliger was. Dat Jesus op die terugtog 'n dag lank afwesig was sonder dat hulle dit agtergekom het, hoef ons dus nie te verbaas nie, omdat elkeen van die familie-groepe gereken het dat Hy by die ander is.

Die belangrikste in hierdie Skrifgedeelte is vir ons egter die gebeurtenisse in die tempel toe Josef en Maria teruggegaan het om na Jesus te soek.

Ons moet Jesus se gesprek met die geleerdes in die tempel nie as 'n wondergeskiedenis beskou nie. Al wat die Skrif vertel, is dat 'n kategeet van die dorpie Nasaret in die kategeseklas van die tempel beland het en dat Hy 'n baie slim en belangstellende leerling was.

Toe Maria egter by Hom kom, raas sy met Hom. Haar woorde impliseer dat Hy

onverantwoordelik en ongehoorsaam was. Ons kan sê dat Maria met Hom raas omdat Hy 'n stout seun was.

Is dit so? Hoe moet ons dit verstaan? Die Skrif leer immers dat Jesus sonder sonde was.

Maria was 'n bekommerde moeder en soos alle moeders was sy kwaad vir 'n kind wat haar bekommer het. Op bloot menslike vlak kan ons dit heeltemaal begryp. Ons het hier egter nie net met menslike verhoudinge te doen nie.

In watter mate Jesus op twaalfjarige ouderdom reeds bewus was van die taak wat sy hemelse Vader op Hom gelê het, kan ons nie sê nie, omdat die Skrif ons te min vertel. Dat iets daarvan begin deurskemer, wys Lukas self vir ons aan. Vir Jesus is daar geen twyfel nie: Hy moet in die huis van sy Vader wees. Hy is nog steeds 'n gehoorsame Seun, maar dit is 'n gehoorsaamheid wat hulle nie begryp nie. En so was dit altyd. Die allerminste het hulle sy dood aan die kruis verstaan omdat Jesus aan sy hemelse Vader gehoorsaam was en nie aan mense nie.

Die gebeurtenisse in die tempel was weer eens die skaduwee van die kruis wat op die Seun gerus het. Vir Maria was dit die begin van die swaard in haar siel.

Vraag:

- Wat beteken dit vir ons dat Jesus met die dinge van sy Vader besig moes wees?

Gesang 100:1, 2, 5.

Gebed: Ons hemelse Vader, ons dank U dat ons as huisgesin, as mense wat mekaar lief het, hier bymekaar kan wees. Ons dank U vir die voedsel wat U ons gegee het en vir u troue sorg elke dag, sodat ons elke dag ons brood uit u hand ontvang.

Ons bid U, o God van liefde, dat U u hand oor ons huis, oor elkeen van ons en oor elkeen van ons geliefdes sal hou. Bewaar ons van die kwaad en lei ons om te doen wat goed is in u oë. Gee u vrede in ons harte en in ons huis. En dink aan elkeen van U kinders wat vanaand in nood verkeer.

Ons vra dit in die Naam van ons Here Jesus Christus.

Amen.

30 Desember

Openbaring 1:9–20

Moenie bang wees nie

Johannes is op die eiland Patmos. Skielik lyk dit of die aarde onder sy voete wegsak – asof Johannes se gees vrygemaak word van tyd en ruimte. Dit is wat dit beteken om deur die Gees meegevoer te word. Hy sien inderdaad, maar nie met sy fisiese oë nie. En hy hoor, maar nie met sy ore nie. Hy is in die teenwoordigheid van die lewende God.

Wat sien en hoor hy? Hy hoor 'n stem soos die geluid van 'n trompet wat sê: "Skrywe wat jy sien in 'n boek op en stuur dit aan die sewe gemeentes." Hy sien iemand

soos die Seun van die mens tussen sewe goue staanlampe. Die heerlijkheid hiervan is só groot, dat Johannes neerval en bly lê soos een wat dood is. Tog was die bedoeling van die visioen nie om vir Johannes bang te maak nie. Dit moes hom juis troos. Daarom raak die Here Jesus Christus Johannes met sy hand aan en sê: *"Moenie bang wees nie, dit is Ek, die Eerste en die Laaste, die Lewende. Ek was dood en, kyk, Ek lewe tot in alle ewigheid."*

Johannes wat so na aan Jesus geleef het, ervaar nou dat die Here ná die hemelvaart nie verdwyn het nie. Hy is lewendig vir elkeen wat in Hom glo. En wat 'n geweldige troos is dit nie vir die kerk nie! Nou, voordat aan Johannes geopenbaar gaan word wat met die kerk in die wêreld gaan gebeur, kom die heerlike troos: Moenie bang wees nie, Johannes (elke gelowige), want al kom wat ook al oor die kerk of die lewe van gelowiges, die Seun staan tussen die kandelare. Ons Verlosser is by ons. Hy verlaat ons nooit meer nie. Selfs nie wanneer dit vir ons voel of ons Godverlate is nie. Hy het ons met God versoen en nou beskerm en omvou Hy ons met sy liefde totdat Hy weer kom.

Vrae:

- Beteken dit dat God sy rug op die kerk draai wanneer daar vervolging en beproewing in die kerk kom?
- Watter troos lê vir jou opgesluit in die wete dat die Seun van God tussen die goue staanlampe staan?

Gesang 353:3

Gebed: Ons dank U, hemelse Vader, dat U in Jesus Christus by ons bly tot aan die voleinding van die wêreld. Gee deur u Gees dat dit ons sal sterk maak en vertrous waar ons ook nou aan die einde van hierdie jaar met huiwering en vrees uitkyk na die toekoms wat voor ons uitgestrek lê. Ons bid dit in Jesus se Naam.

Amen.

31 Desember

Openbaring 2:1-9

Die eerste liefde

In die eerste helfte van hierdie brief word 'n getuigskrif gegee wat enige gemeente se mond sal laat water. Die Here weet van hulle onvermoeide arbeid en hulle volharding. Hy weet hoedat die gemeente van Efese hulleself tot die uiterste toe gedryf het om die gemeente gesamentlik op te bou. Hulle het hulleself afgesloof ter wille van die gemeente – en dit veral in 'n stad soos Efese met al sy losbandigheid en afgodediens. Dit vra voorwaar volharding in die geloof! Hulle het ook die Nikolaïte ('n gevaarlike sekte wat die Christelike leer met die verering van afgode wou versoen) teengestaan. Vir enige lidmaat of gemeente is dit 'n geweldige vreugde as God dít in 'n gemeente sou raaksien.

Maar daar is ongelukkig ook 'n ander kant van die saak. Hulle het die Here nie meer so lief soos in die begin nie! In hierdie gemeente het ongelukkig gebeur wat so maklik in ons eie lewens kan gebeur. Die betrokkenheid by kerklike aktiwiteite en diensgroepe en die ampte kan vir ons so uiters belangrik word – die opbou van die gemeente kan vir ons só vooropstaan dat ons by die Here self verbykyk. Dan word ons betrokkenheid by die gemeente diens aan die gemeente en nie meer diens aan die Heer van die gemeente nie. Dit gebeur wanneer ons self nie meer in 'n lewende verhouding met God staan nie. Dit het tot gevolg dat ons rondom ons stiltetyd of huisgodsdienste nie meer biddend na God se wil vra vir die gemeente nie. Dan word kerkwerk 'n liefdelose geskarrel om my eie wil en idees te laat geld vir die gemeente en vir my eie lewe.

Kyk 'n keer terug op hierdie jaar. Het jy die Here nog net so lief soos aan die begin? Deur die versoeningsliefde van Jesus Christus kan jy nuut begin.

Vraag:

- Watter belangrike gerigtheid moet daar by ons wees wanneer ons besig is om as lede van die liggaam van Christus te funksioneer?

Gesang 294

Gebed: Ons Vader, ons dank U vir u krag en majesteit. Dankie dat ons kan glo dat U as Here in beheer is van die kerk en van ons lewens. Dankie dat U ons kerk ook in hierdie jaar deur u Woord en Gees gelei het.

Bewaar ons daarvan dat ons U nooit uit die oog sal verloor nie. Ons bely dat ons die nuwe jaar nie kan of wil ingaan sonder U nie. Seën en bewaar U ons asseblief vir tyd en vir ewigheid.

Amen.

BYBELSE DAGBOEK 1990

1-6 Januarie	Dr P J de Beer	Mark 1-2:17
7-13 Januarie	Ds Y Dreyer-Papp	Mark 2:17-4:29
14-20 Januarie	Ds W C M de Beer	Mark 4:30-6:16
21-27 Januarie	Ds J C van der Merwe	Mark 6:17-7:30
28 Januarie-3 Februarie	Dr J M G Storm	Mark 7:31-9:1
4-10 Februarie	Ds A C Kuyper	Doop
11-17 Februarie	Ds J H Breytenbach	Nagmaal
18-24 Februarie	Ds L Geel	Mark 9:2-10:31
25 Februarie-3 Maart	Ds A J Celliers	Mark 10:31-12:44
4-10 Maart	Ds W J Coetzer	Joh 10-12
11-17 Maart	Ds P S Esterhuizen	Joh 13-15
18-24 Maart	Prof P J T Koekemoer	Joh 16-17
25-31 Maart	Ds E J Vledder	Joh 18 en Luk 21
1-7 April	Ds P R Prinsloo	Mark 13:1-14:31
8-14 April	Ds D J Struwig	Mark 14:32-15:47
15-21 April	Ds N M Wolmarans	Mark 16 en Joh 20 en 21
22-28 April	Ds E H Schepers	Fil
29 April-8 Mei	Dr R M Naudé	Tien Gebooie
9-12 Mei	Ds P C Swanepoel	1 Joh
13-19 Mei	Ds G van R Els	Jak
20-26 Mei	Ds H J Botes	1 en 2 Tess
27 Mei-2 Junie	Dr P B Boshoff	1 en 2 Tim
3-9 Junie	Ds L J J Nel	Hand 2 en Ef
10-16 Junie	Ds C J J van Rensburg	1 Pet
17-23 Junie	Ds M A Bothma	2 Pet en Jud
24 Junie-5 Julie	Dr J P Naudé	Twaalf artikels
6-7 Julie	Ds P J Steenkamp	Kol
8-14 Julie	Ds P J E Botha	Gal
15-21 Julie	Ds F J Boshoff	Ps 1-10
22-28 Julie	Ds Ferdie Nortje	Ps 11-20
29 Julie-4 Augustus	Ds Freddie Nortje	Ps 30-40
5-11 Augustus	Ds P L Steenkamp	Huwelik
12-18 Augustus	Prof H G v d Westhuizen	Gesin
19-25 Augustus	Ds G S Botha	Rig 1-5
26 Augustus-1 September	Ds J Otto	Rig 6-10
2-8 September	Dr H T van Deventer	Rig 11-16
9-15 September	Dr L C Bezuidenhout	Rig 17-21
16-22 September	Ds P de Kock	Sterwensbegeleiding
23-29 September	Ds A G Ungerer	Jer 1-7
30 September-6 Oktober	Ds S J v d Westhuizen	Jer 8-14

7-13 Oktober	Ds J J Vrey	Jer 15-21
14-20 Oktober	Ds P J W Schutte	Jer 22-28
21-27 Oktober	Ds S Hoffman	Jer 29-35
28 Oktober-3 November	Dr S P Pretorius	Est
4-10 November	Ds P J Botha	Neh
11-17 November	Ds H J M W Pretorius	Neh
18-24 November	Ds W C Kloppers	Rut
25 November-1 Desember ..	Ds P J Jacobs	Hab en Sef
2-8 Desember	Ds H N Botha	Sag
9-15 Desember	Ds H P F Kern	Jes
16-22 Desember	Ds C J A Simpson	Mal
23-29 Desember	Prof P S Dreyer	Matt 1 en 2
		Luk 1 en 2
30-31 Desember	Ds P F Viljoen	Op

